

WINCENTY PSTROWSKI - ZASŁUŻONY GÓRNIK. KTÓREGO IMIĘ NOSI UCZELNIA

POLITECHNIKA
Ś L Ą S K Ą

IM. WINCENTEGO PSTROWSKIEGO

1945—1960

G L I W I C E 1 9 6 0

S. 67
S. 96
S. 97

120 32

378.962 (091) (438)

12.947

KOMITET REDAKCYJNY

Przewodniczący:

TADEUSZ LASKOWSKI

Członkowie:

IRENA KRZECZEWSKA, JAN STANISZEWSKI, FRYDERYK STAUB,
TADEUSZ ZAGAJEWSKI

Do poszczególnych działów materiały zebrali i opracowali:

JÓZEF CZERNI, ROMAN DYKACZ, ANDRZEJ GROSSMAN, STEFAN KAUFMAN, ZYGMUNT KIELAR, WITOLD KWIATKOWSKI, MICHAŁ LEWICKI, KAZIMIERZ MACIEJCZYK, JAN MIKULEC, JAN PALUCH, STEFAN PAWLIKOWSKI, JANINA ROWIŃSKA, MARIAN STRÓMICH, MIECZYŚLAW SZALAJKO, JERZY SZYMAŃSKI, FRANCISZEK SZYMIK, TADEUSZ SWIERZ, MIECZYŚLAW WYSPIAŃSKI, MACIEJ ZARZYCKI

Dokonali tłumaczenia streszczenia:

na język rosyjski — BORYS SUBBOTIN
na język angielski — EDWARD DESZBERG

Projekt obwoluty:

MARIAN BIETKOWSKI

Zdjęcia fotograficzne:

Nr 1, 2, 3 — W. WAWRZYNKIEWICZ, Nr 4 — A. BOGUSZ

pozostałe:

Zakład Fotografiki Dokumentarnej Politechniki Śląskiej

Opracowanie techniczne i układ graficzny:

FRYDERYK CYPTOR i TADEUSZ MATULA

D 767/60

Oddano do wykonania 23. VII. 1960
Arkuszy druku 30

W-11

Papier ilustracyjny kl. III 61×86, 90 g

Nakład 2000 + 35 egz.
Zamówienie Nr 1520

Zakład Produkcji Pomocy Naukowych Politechniki Śląskiej w Gliwicach

W S T Ę P

POWSTANIE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ W GLIWICACH, JEJ ROZWÓJ I OSIĄGNIĘCIA MAJĄ OBOK ZNACZENIA GOSPODARCZEGO I KULTURALNEGO — DONIOSŁE ZNACZENIE POLITYCZNO-SPOŁECZNE, SZCZEGÓLNIIE DLA LUDNOŚCI ŚLĄSKA. FAKT TEN JEST JESZCZE JEDNYM DOWODEM STAŁEJ, GŁĘBOKIEJ TROSKI LUDOWEGO PAŃSTWA POLSKIEGO O JAK NAJSZYBSZE USUNIĘCIE SKUTKÓW DYSKRYMINACJI, JAKIEJ ZA RZĄDÓW ZABORCZYCH PODLEGAŁA LUDNOŚĆ POLSKA NA TERENIE ZIEM ZACHODNICH. TAK POLITYKA PRUS, JAK I POLITYKA HITLERYZMU ZMIERZAŁA DO ODCIĘCIA LUDNOŚCI POLSKIEJ OD OŚWIATY I UCZYNINIENIA Z NIEJ ULEGŁEGO WYKONAWCY SWOICH PLANÓW EKSPLOATACJI I GERMANIZACJI TYCH ZIEM.

POWSTANIE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ BYŁO AKTEM WYNAGRODZENIA LUDNOŚCI ŚLĄSKA WIELOWIEKOWEJ KRZYWDY WYRZĄDZONEJ JEJ PRZEZ RZĄDY ZABORCZE I ROZWIĄZAŁO PROBLEM DOSTĘPU NA WYKSZE UCZELNIE — NA STUDIA TECHNICZNE — MŁODZIEŻY POCHODZENIA RODZIMEGO.

KRONIKA NINIEJSZA OPRACOWANA Z OKAZJI PIĘTNASTOLECIA ISTNIENIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ IM. WINCENTEGO PSTROWSKIEGO JEST PRZEGLĄDEM NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW Z ŻYCIA UCZELNI, CHARAKTERYZUJĄCYCH JEJ ROZWÓJ W TYM OKRESIE.

GENERAL ALEKSANDER ZAWADZKI - PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA.
CZŁONEK BIURA POLITYCZNEGO KC PZPR - INICJATOR ZAŁOŻENIA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

POWSTANIE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Dzieje pierwszego XV-lecia istnienia Politechniki Śląskiej są wymownym świadectwem entuzjazmu opartego na silnej woli i zapobiegliwej pracy inicjatorów i organizatorów Uczelni.

Zmiany polityczne, gospodarcze i socjalne jakie zaszły po zakończeniu działań II wojny światowej, spowodowały konieczność utworzenia wyższej uczelni technicznej na Śląsku.

Partia i Rząd postanowiły w interesie klasy robotniczej, w interesie młodzieży robotniczo-chłopskiej mającej trudny dostęp w latach międzywojennych do wyższych studiów, stworzyć jej najdogodniejsze warunki kształcenia właśnie na Śląsku, w najbardziej uprzemysłowionej części kraju. Utworzenie Uczelni było także i dlatego ze wszelkich miar konieczne, że zorganizowanie życia gospodarczego na Śląsku i jego rozwój wymagały istnienia naukowej placówki, mogącej służyć pomocą w rozwiązywaniu niezwykle trudnych problemów przemysłowych.

W lutym 1945 r. już w miesiąc po wyzwoleniu Górnego Śląska — ówczesny Pełnomocnik Rządu a obecny Przewodniczący Rady Państwa gen. Aleksander ZAWADZKI wystąpił z inicjatywą utworzenia Politechniki na Śląsku.

Do prac związanych z lokalizacją i organizacją Uczelni powołano Tymczasową Komisję Organizacyjną Politechniki Śląskiej, w skład której weszli: inż. St. Majewski, ówczesny dyrektor Szkoły Górniczej w Katowicach, dr Fr. Wasilkowski, b. prof. Politechniki Lwowskiej, dr Stefan Kaufman, ówczesny naczelnik Wydziału Komunikacyjno-Budowlanego w Urzędzie Wojewódzkim, inż. Kazimierz Kutarba, przedstawiciel przemysłu oraz inż. Zygmunt Łabęcki, ówczesny dyrektor Śląskich Technicznych Zakładów naukowych w Katowicach.

W wyniku ożywionej działalności Komisji w dwa tygodnie po kapitulacji hitlerowskich Niemiec, w dniu 24 maja 1945 r., ukazał się dekret Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej, powołujący do życia „Politechnikę Śląską w Katowicach z tymczasową siedzibą w Krakowie”. W tydzień po uchwaleniu dekretu powołującego do życia Uczelnię, dnia 1 czerwca 1945 r., Politechnika Śląska zaczęła swoją działalność dydaktyczną na 4 wydziałach: Chemicznym, Elektrycznym, Inżynierii Budowlanej, Mechanicznym, przy stanie 1200 studentów. Uczelnia zaczęła swoją pracę w Krakowie, w gmachu Akademii Górniczo-Hutniczej, nie mając jeszcze pomieszczenia na Śląsku.

W dniu 28 maja 1945 r. prof. W. Kuczewski mianowany został organizatorem Politechniki Śląskiej i od tego dnia do 30 września 1951 r. piastował godność Rektora, poświęcając Uczelni swoje siły i wielki talent organizatorski.

Pomyślny rozwój Politechniki w najtrudniejszych latach powojennych wiąże się z niezmierną pracą zespołu pracowników naukowych, działających pod kierunkiem rektora W. Kuczewskiego.

Uroczysta inauguracja pierwszego roku akademickiego Politechniki Śląskiej odbyła się w dniu 5. VI. 1945 r. w auli Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

W połowie czerwca 1945 r. na konferencji przedstawicieli Politechniki Śląskiej w Ministerstwie Oświaty w Warszawie zapadła decyzja zlokalizowania Uczelni w Gliwicach i przeniesienia z Krakowa wydziałów objętych aktem erekcyjnym.

Ekipa kwatermistrzowska pod kierownictwem mgr T. Nizankowskiego, ówczesnego dyrektora administracyjnego Uczelni, udała się na Śląsk dla przygotowania w Gliwicach pomieszczeń zarówno dla Uczelni (sale wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoria, administracja), jak i dla zakwaterowania studentów i pracowników Uczelni. Politechnika uzyskała jako pierwsze trzy budynki przy ul. M. Strzody, w których obecnie mieści się Wydział Chemiczny. Dwa z nich były w stanie wielkiego zniszczenia i wymagały kapitalnych remontów, trzeci zaś nawet odbudowy ściany frontowej.

Najważniejsze prace remontowe w tych budynkach zorganizowała i wykonała młodzież. Utworzona równocześnie Milicja Akademicka czuwała w dzień i w nocy nad mieniem Uczelni. Młodzież porządkowała gmachy, kompletowała meble i sprzęt techniczny, urządzała domy akademickie i stołówki, uprzątała gruz. Powstanie Politechniki Śląskiej jest dowodem ofiarności i uporu naszego młodego pokolenia w dążeniu do zdobycia wiedzy. Dzięki wysiłkom młodzieży można było inaugurować nowy rok akademicki dnia 1 października 1945 r. już w Gliwicach. Studia w tym roku akademickim odbywało 2450 słuchaczy na czterech wydziałach liczących razem 54 katedry. Równocześnie z utworzeniem Uczelni powołana została do życia Biblioteka Główna Politechniki a jej dyrektorem został b. dyr. Biblioteki Politechniki Lwowskiej mgr inż. Tytus Laskiewicz.

W pracach przygotowawczych zdołano też zorganizować i uruchomić ambulatorium lekarskie, gabinet dentystyczny i izbę chorych na 14 łóżek, przygotowano kilkaset mieszkań, uruchomiono 5 stołówek akademickich i 5 domów studenckich. Było to osiągnięcie bardzo duże i trudne w warunkach powojennych braków i zniszczeń, jakim uległy ziemie polskie.

Uczelnia zawdzięcza inicjatywie i trosce Partii i organizacjom młodzieżowym AZWM Życie, ZNMS i ZMW, aktywistom spośród pracowników naukowych i studentów, kierującym działalnością polityczną i społeczną — swój dumny przydomek, nadany jej od pierwszej chwili przez społeczeństwo polskie — Czerwonej Politechniki.

Nasza powstająca Politechnika cieszyła się zawsze szczególną opieką ówczesnego Włodarza Ziemi Śląskiej, obecnie Przewodniczącego Rady Państwa Aleksandra Zawadzkiego, poparciem władz i instytucji, a całe społeczeństwo Śląskie od pierwszej chwili udzielało jej jak'najchętniej wszelkiej pomocy.

ROZWÓJ POLITECHNIKI W LATACH 1945 – 1960

Wzrastające potrzeby przemysłu i całej gospodarki narodowej zmusiły nas wkrótce do poczynienia daleko idących zmian organizacyjnych, w Uczelni, cztery bowiem istniejące wydziały nie zaspakajały już potrzeb górnośląskiego ośrodka przemysłowego. Z tych względów wprowadzono dalsze specjalizacje. Na Wydziale Chemicznym: koksochemii, technologii związków azotowych oraz elektrochemii, na Wydziale Elektrycznym: elektrowni, sieci elektrycznych, maszyn elektrycznych, na Wydziale Mechanicznym: energetyki cieplnej, metaloznawstwa, odlewnictwa, przeróbki plastycznej, spawalnictwa, ciężkich maszyn roboczych.

Te same potrzeby narzuciły również konieczność tworzenia nowych wydziałów. Najważniejszym wydarzeniem, które w sposób decydujący wpłynęło na charakter Uczelni i jej związek z rejonem Górnego Śląska było utworzenie w 1950 r. Wydziału Górniczego. Już w 1954 r. pierwszych 314 inżynierów górników objęło stanowiska w kopalniach i innych działach resortu, jako specjaliści z dziedziny eksploatacji, elektryfikacji i mechanizacji kopalń oraz przeróbki mechanicznej węgla.

Następnie w 1953 r. powstał Wydział Mechaniczno-Energetyczny wyłoniony z Wydziału Mechanicznego. Wydział ten kształcił inżynierów w zakresie gospodarki cieplnej zakładów przemysłowych, a także w zakresie projektowania urządzeń i aparatury przemysłu chemicznego. Konieczność dalszego dostosowania Uczelni do rosnących potrzeb przemysłu spowodowała powołanie Oddziału Sanitarnego w ramach Wydziału Inżynieryjno-Budowlanego. W roku 1955 Oddział ten został przekształcony w samodzielny Wydział Inżynierii Sanitarnej. Wydział ten kształcił specjalistów z dziedziny gospodarki wodnej i komunalnej jak: urządzenia cieplne i zdrowotne, technologia wody i ścieków, zaopatrzenie w wodę oraz inżynieria komunalna. Utworzenie tych specjalności ma wielkie znaczenie dla Górnego Śląska, gdzie problem zaopatrzenia w wodę stał się szczególnie ważny.

W roku 1952 przemianowano Wydział Inżynieryjno-Budowlany na Wydział Budownictwa Przemysłowego. Z chwilą powołania Wydziału Inżynierii Sanitarnej kierunki specjalizacyjne z zakresu budownictwa lądowego zostały łączone z Wydziałem Budownictwa Przemysłowego, tworząc w roku 1955 nowy Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego ze specjalnościami: konstrukcje budowlane, mosty i budowle podziemne, technologia materiałów i elementów budowlanych oraz od roku ak. 1957/58 — budownictwo naziemne górnicze.

EDWARD GIEREK
CZŁONEK BIURA POLITYCZNEGO KC PZPR I SEKRETARZ KW PZPR W KATOWICACH

RYSZARD NIESZPOREK - PRZEWODNICZĄCY PREZYDIUM WRN W KATOWICACH

PROF. DR WŁADYSŁAW KUCZEWSKI
ORGANIZATOR I PIERWSZY REKTOR UCZELNI (1945-1951)

PROF. DR INŻ. MICHAŁ ŚMIAŁOWSKI
REKTOR W ROKU AKADEMICKIM 1951/52

PROF. MGR INŻ. GABRIEL KNIAGININ
REKTOR W LATACH 1952-1954

PROF. DR INŻ. ZBIGNIEW JASICKI
REKTOR W LATACH 1954-1956

PROF. DR INŻ. STANISŁAW OCHEDUSZKO
REKTOR W LATACH 1966-1969

PROF. DR INŻ. TADEUSZ LASKOWSKI
OBECNY REKTOR UCZELNI

Uroczystość XV-lecia
wyższych uczelni śląskich
w dniu 3. X. 1959 r.

Wystawa Maszyn Górniczych, wrzesień 1953

Politechnika Śląska wprowadziła ponadto od roku 1954 kształcenie specjalistów z zakresu elektroautomatyki i telemechaniki przemysłowej na Wydziale Elektrycznym. Na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym od r. 1958 istnieje specjalność energetyka jądrowa. W roku ak. 1959/60 utworzono na Wydziale Chemicznym specjalizację z zakresu technologii powłok ochronnych, których produkcja ma duże znaczenie dla całego przemysłu.

W pierwszym dziesięcioleciu istnienia Politechniki Śląskiej im. W. Pstrowskiego główny wysiłek skierowano na organizację Uczelni, dostosowanie jej struktury do potrzeb przemysłu Górnego Śląska, do aktualnych zadań gospodarki narodowej. Widomą oznaką tych przemian było tworzenie nowych wydziałów i specjalizacji. Równocześnie przygotowywano bazę materialną dla działalności dydaktycznej i naukowej Uczelni, przez dalsze opracowanie planu rozbudowy pomieszczeń szkolnych a także socjalno-bytowych. Te zadania były stałą troską kierownictwa uczelni za kadencji rektorów prof. dra W. Kuczewskiego (1945 — 1951), prof. dra M. Śmiałowskiego (1951 — 1952), prof. inż. G. Kniaginina (1952 — 1954), prof. dra inż. Z. Jasickiego (1954 — 1956), prof. dra inż. St. Ochęduszkii (1956 — 1959) i obecnego rektora prof. dra inż. T. Laskowskiego.

W tym okresie Uczelnia zdołała nawiązać współpracę z resortami gospodarczymi przede wszystkim z Ministerstwem Górnictwa i Energetyki, Ministerstwem Przemysłu Chemicznego i Ministerstwem Hutnictwa, co umożliwiło dalszą rozbudowę gmachu Wydziału Górniczego, rozpoczęcie budowy pawilonu Wydziału Elektrycznego, budowy hali technologicznej Wydziału Energetycznego oraz pawilonu audytoryjnego Wydziału Mechanicznego. Prace te wykonano z kredytów przyznanych przez wymienione Ministerstwa.

Młodej, rozwijającej się Uczelni spieszyło też z pomocą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, które udzieliło środków umożliwiających budowę domu mieszkalnego dla pracowników Uczelni, przebudowę Studenckiego Domu Kultury itd. Zarówno Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej Ob. R. Nieszporek jak i I Zastępca Przewodniczącego J. Ziętek okazywali nieustanną pomoc Politechnice w każdej jej potrzebie. Należy tu podkreślić, że Politechnika korzysta również stale w szerokim zakresie z poparcia Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, a szczególną życzliwością darzy Politechnikę członek Biura Politycznego i I Sekretarz KW PZPR tow. E. Gierek.

Także Miejska Rada Narodowa w Gliwicach oraz Komitet Miejski PZPR z całą gotowością spieszą z pomocą Politechnice. Symbolem więzi, jaka łączy społeczeństwo Gliwic z Politechniką Śląską było ufundowanie przez miasto insygniów dla Rektora i członków Senatu. Czyn ten zadookumentował nie tylko powagę Uczelni ale i jej znaczenie dla miasta. Insygnia zostały uroczystie wręczone Senatowi Politechniki Śląskiej na inauguracji roku akademickiego 1958/59 przez przewodniczącego Prezydium Miejskiej Rady Narodowej Jana Suchonia.

Pewną ewolucję przeszedł również program i tok nauczania. Prowadzone początkowo 4-letnie studia magisterskie uległy modyfikacji, polegającej na wprowadzeniu w roku 1949 dwustopniowego szkolenia, a mianowicie: na 3-letnich kursach inżynierskich dla ogółu studentów (studia I stopnia) oraz na 2-letnich studiach magisterskich (II stopnia) dla najzdolniejszych absolwentów I-go stopnia. Następnie przedłużono studia inżynierskie do 4-ch lat, przy zachowaniu dwustopniowości studiów (kurs magisterski trwał 3 semestry), a wreszcie ustaliły się w r. ak. 1954/1955 jednolite 5-letnie studia magisterskie.

Wskaźnikiem rozwoju Uczelni i jej znaczenia dla kształcenia kadr inżynierskich są ilości studentów oraz wydanych przez Politechnikę dyplomów, przedstawione w tabeli 1 i 2. Dane dotyczące ewolucji ilości katedr i wielkości składu osobowego pracowników naukowych przedstawia tabela 3.

Podniesiono poziom kształcenia studentów, poprzez staranną selekcję przy egzaminach wstępnych, podwyższenie wymagań egzaminacyjnych, ścisłą koordynację programu poszczególnych wykładów oraz zwrócenie uwagi na właściwe opracowanie dydaktyczne zajęć. Równocześnie starano się zwiększyć dyscyplinę studiów, oczywiście nie formalną, lecz merytoryczną.

Mając na względzie doskonalenie dydaktyki Politechnika Śląska, przy współudziale Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach, zorganizowała w roku ak. 1958/59 kurs pedagogiczno-dydaktyczny dla pracowników naukowych naszej Uczelni. Kurs ten ukończyło 75 osób.

W pierwszych latach swego istnienia Politechnika położyła główny nacisk na zagadnienia dydaktyczne. Takie bowiem zadania wynikały z potrzeb kraju, którego odbudowa i zapoczątkowane a rozwijające się w bardzo szybkim tempie socjalistyczne uprzemysłowienie wymagało licznych kadr inżynierskich. Poza tym, dydaktyka wymagała dużego nakładu pracy ze względu na niewystarczający w wielu przypadkach, a ponadto niejednolity stopień przygotowania przychodzących na Politechnikę kandydatów na wyższe studia.

Ta niezmiernie ważna działalność dydaktyczno-wychowawcza nie mogła przesłonić potrzeby rozwoju pracy naukowej, zarówno teoretycznej jak i doświadczalnej, opartej na intensywnej współpracy z przemysłem. Wielką przeszkodą w rozwinięciu prac naukowo-badawczych był w tym czasie zupełny brak odpowiednich laboratoriów. Nauki techniczne, z natury rzeczy wymagają najnowocześniejszego wyposażenia laboratoryjnego. Politechnikę Śląską w Gliwicach budowano zupełnie od podstaw, bez jakiegokolwiek istniejącej przed tym bazy. Stąd też zarówno Rektor W. Kuczewski jak i kierownicy katedr już od początku czynili usilne starania, aby uzyskać wyposażenie laboratoriów i odpowiednie pomieszczenia. Wypada tu wyrazić wdzięczność gen. A. Zawadzkiemu, ówczesnemu wojewodzie Śląsko-Dąbrowskiemu, który nie tylko zabiegał o pozytywne załatwienie spraw Politechniki w Ministerstwie Oświaty i Ministerstwie Finansów, lecz też sam w listopadzie 1947 r. wystąpił

Tabela 1

Ilość studentów i wydanych dyplomów w okresie 15-lecia

Rok nauczania	1945/6	1946/7	1947/8	1948/9	1949/50	1950/1	1951/2	1952/3	1953/4	1954/5	1955/6	1956/7	1957/8	1958/9	1959/60	Razem
studia dzienne	2295	2700	2687	3276	3051	3407	3726	4213	5106	5525	5585	5680	5138	4709	3778	
„ zaoczne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	300	688	692	976	1316	
„ wieczorowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2464	2416	1912	1572	2043	
R a z e m	2295	2700	2687	3276	3051	3407	3726	4213	5106	5625	8549	8764	7742	7257	7137	
I stopnia *)	—	—	—	4	2	4	503	550	928	641	1257	1060	783	533	304	6569
II stopnia	251	306	87	96	327	508	775	185	96	161	502	331	305	336	997	5263
R a z e m	251	306	87	100	329	512	1278	735	1024	802	1759	1391	1088	869	1301	11832
Ilość wydanych dyplomów:																

*) Absolwenci, którzy otrzymali dyplomy obu stopni (I i II) są ujęci tylko w liczbie dyplomów II stopnia.

Tabela 2

Ilość dyplomów wydanych przez poszczególne Wydziały
w okresie od 1. VI. 1945 do 30. VI. 1960

Wydział:	Budow- nictwa Przemys- łowego i Ogólnego	Che- micz- ny	Elek- trycz- ny	Gór- niczy	Inży- nierii Sani- tarnej	Mecha- niczny	Mecha- niczno Energe- tyczny	Razem
Dyplomów *) I stopnia	882	880	1125	1366	154	1946	215	6569
Dyplomów II stopnia	850	1282	840	535	166	1338	252	5263
Razem	1732	2162	1965	1901	320	3284	468	11832

*) Absolwenci, którzy otrzymali dyplomy obu stopni (I i II) są ujęci tylko w liczbie dyplomów II stopnia.

Tabela 3

Ilość wydziałów, katedr i pracowników naukowych

Rok naukowy:	1945/46	1950/51	1955/56	1959/60
Ilość wydziałów	4	5	7	7
„ katedr	62	81	79	84
„ profesorów zwycz.	15	14	12	16
„ „ nadzwycz.	34	37	34	29
„ docentów	—	—	35	40
„ zast. profesorów	4	18	59	74
„ pomocniczych prac. nauki	205	353	454	446

z inicjatywą zorganizowania Komitetu Pomocy dla Politechniki Śląskiej. Na organizatora Komitetu powołany został ówczesny generalny dyrektor Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego, inż. F. Topoński. Komitet ten powiązał ściśle Uczelnię ze społeczeństwem, władzami wojewódzkimi i komunalnymi, z przemysłem, partiami politycznymi i związkami zawodowymi. Pomoc Komitetu — poza spopularyzowaniem Politechniki i jej potrzeb — przejawiała się między innymi w postaci licznych materialnych świadczeń dla Uczelni, środków finansowych, jak również maszyn, urządzeń, przyrządów i książek.

Już w roku 1945 zaczęto uruchamiać laboratoria: chemii, fizyki, wytrzymałości materiałów, materiałów budowlanych, metaloznawstwa, badania drgań i statyki doświadczalnej i inne.

W miarę jak rozbudowywały się laboratoria, zaczęły ukazywać się w coraz szerszym zakresie prace naukowe, których przedmiotem były rozwiązania zagadnień teoretycznych i praktycznych. Początkowo były one publikowane najczęściej na łamach czasopism technicznych, później coraz liczniej ukazywały się w formie książkowej. Prace naukowo-badawcze inicjowane były głównie przez kierowników katedr, którzy przykładali wielką wagę do tych zagadnień i starali się o wychowanie młodej kadry naukowej. Niektóre katedry zaczynają tworzyć szkoły, skupiające wybitnych, coraz szerzej znanych specjalistów.

Prace miały najczęściej charakter teoretycznych rozwiązań pewnych zagadnień dla przemysłu, opartych na badaniach naukowych prowadzonych w laboratoriach Politechniki i w laboratoriach przemysłowych.

Ogólny dorobek naukowy Uczelni w okresie 15-lecia w zakresie publikacji wyraża się liczbą 3500 prac. O działalności naukowej Uczelni mówią też Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, których wydawanie zainicjowano w 1954 r. Wówczas też ukazały się dwa pierwsze Zeszyty: Elektryka Nr 1 oraz Mechanika Nr 1.

W latach następnych oprócz kolejnych dalszych numerów o wymienionych kierunkach, wydawanie Zeszytów Naukowych podjęły i inne wydziały. Do kwietnia 1960 r. opublikowano albo przyjęto do druku następujące Zeszyty Naukowe:

Budownictwo Nr 1, 2, 3 (Nr 4 w druku),

Chemia Nr 1, 2, 3 (Nr 4 w druku),

Elektryka Nr 1, 2, 3, 4, 5 (Nr 6 w druku),

Górnictwo Nr 1, 2,

Mechanika Nr 1, 2, 3, 4, 5 (Nr 6 w druku),

Energetyka Nr 1, 2, 3 (Nr 4 w druku).

Oprócz Zeszytów Naukowych w bieżącym roku ukaze się „Informator Politechniki Śląskiej” przeznaczony głównie dla przemysłu. Ma on za zadanie zorientowanie zainteresowanych zakładów przemysłowych w rodzaju pomocy naukowej jakiej może udzielić Uczelnia oraz ułatwienie nawiązania kontaktów z naszą Politechniką.

Wyrazem pracy naukowej i rozwoju młodej kadry są doktoraty i habilitacje.

W roku akademickim, w 1945/6 pierwszym roku swego istnienia — Politechnika wydała 3 dyplomy doktora nauk technicznych i przeprowadziła 4 przewody habilitacyjne. W roku następnym 1946/47 wydano 2 dyplomy doktora nauk technicznych. W dalszych latach przeprowadzono następujące ilości przewodów:

- 1947/48 — 1 doktorat i 1 habilitację,
- 1948/49 — 2 doktoraty i 1 habilitację,
- 1949/50 — 4 doktoraty,
- 1950/51 — 6 doktoratów,
- 1951/52 — 4 doktoraty.

Były to ostatnie doktoraty dawnego typu, bowiem z dniem 15 grudnia 1951 r. weszła w życie nowa ustawa o szkolnictwie wyższym, wprowadzająca stopnie: kandydata nauk technicznych oraz doktora (nowego typu) nauk technicznych.

W roku 1954 odbyła się pierwsza obrona pracy kandydackiej. W latach następnych przeprowadzono następujące ilości przewodów kandydackich i doktorskich:

- 1954/55 — 4 przewody kandydackie,
- 1955/56 — 4 przewody kandydackie,
- 1956/57 — 5 przewodów kandydackich,
- 1957/58 — 7 przewodów kandydackich,
- 1958/59 — 16 przewodów kandydackich i doktorskich,
- 1959/60 (do czerwca 1960 r.) — 16 przewodów doktorskich.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że po wydaniu nowej ustawy akademickiej ilość prac doktorskich coraz to bardziej wzrasta. Obecnie jest w toku 244 przewodów doktorskich i 17 habilitacyjnych. Trudności występują głównie z powodów natury finansowej i konieczne jest udzielenie doktorantom większej ilości stypendiów naukowych oraz jak najszybsze uruchomienie funduszy na zakup dalszych urządzeń laboratoryjnych i aparatury, a także zapewnienie odpowiedniej pomocy technicznej.

Duże znaczenie dla przemysłu miało wykonanie szeregu prac naukowych związanych z normalizacją. Opracowanie norm użyteczności, udział w pracach poszczególnych podkomisji P. K. N. to znaczny wkład pracy Politechniki.

Współpracę między naukowcami a robotnikami — racjonalizatorami utrzymywała, założona z inicjatywy „Trybuny Robotniczej”, organu KW PZPR w Katowicach, Poradnia Racjonalizatorska prowadzona pod kierunkiem prof. F. Stauba i z. prof. T. Machnika. Rozwinęła ona energiczną działalność, otaczając opieką wiele klubów racjonalizatorskich, organizowała akcję odczytowo-szkoleniową oraz opiniowała wnioski racjonalizatorskie, przyczyniając się do rozwoju wynalazczości.

Kierownictwo Politechniki czyni dalsze starania aby rozszerzyć i zacieśnić kontakty z przemysłem. Działając w centrum przemysłu krajowego Uczelnia ma wszelkie dane po temu, aby współpraca kształtowała się jak najlepiej. W związku z realizacją wytycznych IV Plenum

KC PZPR, dotyczących postępu technicznego, odbyła się 22 kwietnia 1960 r. narada z czołowymi reprezentantami przemysłu śląskiego. Wykazała ona obustronną zupełną zgodność poglądów na konieczność dalszego zacieśniania współpracy Uczelni z przemysłem. Wysunięto szereg dezyderatów i powołano Komitet Współpracy, w skład którego weszły osoby o dużym doświadczeniu. Dodać należy, że wielu samodzielnych i pomocniczych pracowników naukowych pracuje w przemyśle, instytutach resortowych, biurach projektowych, a także jako konsultanci, członkowie rad naukowych i zarządów.

Do wielostronnej działalności Politechniki należy również współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Współpraca ta przejawia się m. i. w formie wyjazdów naszych naukowców do placówek naukowych zagranicą oraz przyjmowaniu zagranicznych pracowników nauki u siebie. Wymiana doświadczeń z zakresu wiedzy technicznej przyczynia się do osiągnięcia jak najlepszych wyników pracy naukowej.

Wyjazdy odbywają się zarówno do ZSRR, krajów Demokracji Ludowej jak też i do krajów zachodnich i mają charakter szkolenia długo lub krótkoterminowego, brania udziału w zjazdach, sesjach naukowych itp. Wizyty gości zagranicznych w naszej Uczelni odbywają się na analogicznych zasadach. Oprócz naukowców krajów wyżej wymienionych Politechnika gościła ostatnio naukowców z Chin oraz Indii.

Ostatnio nawiązano ściślejsze stosunki z Bergakademie we Freibergu oraz z Uniwersytetem w Vesprem.

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO i OGÓLNEGO

Dekretem Prezydenta KRN z dnia 24 maja 1945 r. został utworzony Wydział Inżynieryjno-Budowlany na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. W skład tego wydziału wchodziło początkowo 14 Katedr prowadzących jednolity program studiów magisterskich w zakresie stosunkowo szerokiego wachlarza specjalności: konstrukcji budowlanych, mostów, architektury i urbanistyki.

Obsadę Katedr stanowili przeważnie pracownicy naukowcy Politechniki Lwowskiej i dokooptowani wybitni fachowcy z przemysłu.

Wydział Inżynieryjno-Budowlany mieścił się początkowo w kilku salach budynku przy ul. Strzody, w r. 1951 został przeniesiony do nowego gmachu przy ul. Katowickiej 5. W gmachu tym znalazły wygodne pomieszczenie wszystkie Katedry Wydziału wraz z zakładami, sale wykładowe i rysunkowe; planowana budowa pawilonu laboratoryjnego nie doszła dotychczas do skutku.

Wynikiem stałych dążeń Rady Wydziału do przystosowania programu studiów do rosnących potrzeb przemysłu śląskiego i szybkiego rozwoju nowych dziedzin budownictwa, były kilkakrotnie przeprowadzane reorganizacje Wydziału.

W r. 1948 zorganizowano Katedrę Budownictwa Przemysłowego, w r. 1951 powołano Katedrę Organizacji i Mechanizacji Budowy oraz Katedrę Technologii Wody i Ścieków a w r. 1952 Katedrę Konstrukcji Prefabrykowanych.

W latach 1949 — 1953 na Wydziale Inżynieryjno-Budowlanym był czynny Oddział Architektury, kształcący inżynierów architektów.

W r. 1953 Wydział Inżynieryjno-Budowlany posiadał dwa oddziały — Budownictwa Lądowego i Inżynierii Sanitarnej z 5 Katedrami, obok nowo powstałego Wydziału Budownictwa Przemysłowego, liczącego wówczas 10 Katedr.

W r. 1955 Wydziały Budownictwa zostały ponownie zreorganizowane, do stanu obecnego, przez przemianowanie Wydziału Budownictwa Przemysłowego na Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, zaś Wydziału Inżynieryjno-Budowlanego na Wydział Inżynierii Sanitarnej.

Zmiany profilu i organizacji Wydziału były połączone z licznymi zmianami ilości Katedr, ich nazw i zakresu tematyki.

Obecny Wydział BPiO obejmuje oprócz studium dziennego studium wieczorowe w Katowicach, dla studentów pracujących w przemyśle, oraz studium zaoczne w Gliwicach. W latach 1957 — 1960 przy Wydziale BPiO był zorganizowany jednorazowo wspólnie z Politechniką Krakowską, 2,5-letni kurs magisterski dla architektów a obecnie w latach 1959/60 czynny jest magisterski kurs wieczorowy dla pracujących. Na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego czynne są grupy specjalizacyjne a mianowicie: Konstrukcji Budowlanych, Budowli Podziemnych i Mostów, Budowli Górniczych oraz Technologii Materiałów Budowlanych.

Program studiów obejmuje całokształt zagadnień, potrzebnych do projektowania i wykonawstwa zakładów przemysłowych i innych obiektów inżynierskich, ze specjalnym uwzględnieniem charakterystycznego dla Śląska, budownictwa górniczego. Program Studiów, jest stale aktualizowany i uwzględnia wszelkie światowe, krajowe i własne osiągnięcia w zakresie teorii, projektowania i wykonawstwa nowoczesnych konstrukcji budowlanych. Stałe uzupełnianie programu wykładów, ćwiczeń i prac dyplomowych najnowszymi zdobyczami nauki i techniki budowlanej stanowi podstawę do przygotowania absolwentów Wydziału do pracy zawodowej, jak również do prowadzenia prac naukowych teoretycznych i doświadczalnych oraz stałego wdrażania postępu technicznego w budownictwie przemysłowym.

Odczuwany na Śląsku brak inżynierów architektury przemysłowej skłonił Wydział do czynienia, starań o reaktywowanie Oddziału Architektury Przemysłowej na Wydziale BPiO.

Oprócz zajęć dydaktycznych prowadzone są liczne prace naukowe w ramach wszystkich Katedr Wydziału BPiO. W większości są to prace teoretyczne, stanowiące podstawowe rozwiązania problemów obliczania i projektowania nowoczesnych ustrojów budowlanych jak i postępowej ich realizacji. W niektórych przypadkach prace teoretyczne wyprzedzają praktyczne ich zastosowania w terenie, inne zaś stanowią naukową podbudowę i teoretyczne uzasadnienie dla rozwiązań już w praktyce stosowanych. Wąski stosunkowo zakres naukowych prac eksperymentalnych wynika z braku potrzebnego wyposażenia zakładów katedralnych. Podkreślić należy, że rozwój eksperymentalnych prac naukowo-badawczych, nieodzownych dla postępu technicznego w budownictwie wymaga urządzenia ośrodka badawczego budownictwa przy Wydziale BPiO, którego utworzenie jest przedmiotem ciągłych starań Rady Wydziału.

Na specjalną uwagę zasługują prace naukowo-badawcze prowadzone przez grupę katedr konstrukcyjnych Wydziału, posiadają one bowiem praktyczne znaczenie dla budownictwa. Wymienić tu należy prace z zakresu modelowych badań konstrukcji, badań nowych materiałów budowlanych, konstrukcji sprężonych, nieniszczących metod badania wytrzymałości betonu, badań dwukierunkowej wytrzymałości betonu, budownictwa na terenach podległych wpływowi odbudowy górniczej, badań konstrukcji mostowych, teorii i projektowanie specjalnych budowli prze-

mysłowych jak np. chłodni powłokowych i innych, zagadnień wpływów termicznych na konstrukcje budowlane, zagadnień z mechaniki gruntów np. ultradźwiękowej metody badania gruntów spoistych, nowych metod fundamentowania budowli przemysłowych jak np. fundamentowania rurowego i wielu innych.

Wyniki prac naukowych poszczególnych Katedr są przedmiotem licznych publikacji w czasopismach technicznych krajowych i zagranicznych, książkach technicznych oraz w Zeszytach Naukowych Politechniki.

W zakresie tematyki Wydziału zorganizowano w 1955 pierwszą Sesję Naukową z okazji 10-lecia Uczelni, obecnie zaś w r. 1960 odbędzie się druga Sesja Naukowa Wydziału na temat „Budownictwo na terenach górniczych”. Na sesjach tych dokonuje się przeglądu dorobku naukowego Wydziału i zaznajamia się z nim zapraszany na sesje szeroki aktywny budowlany Śląska.

Wyrazem osiągnięć Wydziału może być liczba 16 stopni doktorskich i kandydackich, nadanych na przestrzeni ostatnich 15-tu lat oraz liczba dalszych 13 przewodów doktorskich prowadzonych na Wydziale.

W r. 1959 Wydział poniósł bolesną stratę, zmarł bowiem kierownik Katedry Budowy Mostów, Prof. dr inż. Stanisław Brzozowski, organizator tej Katedry, poprzednio profesor Politechniki Lwowskiej. Prof. dr inż. Stanisław Brzozowski był wychowawcą wielu pokoleń inżynierów, ogólnie cenionym i kochanym, posiadającym wysokie kwalifikacje zawodowe i cechy charakteru.

Dziekani Wydziału byli kolejno:

w roku akad. 1945/46 — Prof. dr inż. Franciszek Wasilkowski
w latach 1946 — 1952 — Prof. mgr inż. Michał Paszkiewicz
1953 — 1955 — Prof. dr inż. Marian Janusz
1955 — 1956 — Prof. mgr inż. Michał Paszkiewicz
1956 — 1958 — Prof. mgr inż. Władysław Śmiałowski
1958 — 1960 — Prof. dr inż. Stefan Kaufman

Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego posiada obecnie dwanaście Katedr, których działalność będzie omówiona poniżej.

KATEDRA MATEMATYKI A

Katedra powstała w roku 1945, jej kierownikiem był początkowo prof. E. Żyliński. Obecnie kierownictwo Katedry sprawuje doc. dr Antoni Wakulicz.

W zakres działalności dydaktycznej Katedry wchodzi wykłady i ćwiczenia z matematyki na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Wydziale Inżynierii Sanitarnej oraz na Studium Wieczorowym i Zaocznym tych Wydziałów. Ogółem Katedra obsługuje rocznie około 600 studentów.

Z zakresu prowadzonych przez Katedrę wykładów wydany został przez jej pracowników skrypt.

W ramach pracy naukowej Katedra zajmuje się różnymi zagadnieniami z teorii liczb, algebry wyższej, stereometrii, równaniami różniczkowymi zwyczajnymi i cząstkowymi, a w chwili obecnej szczególnie nowymi metodami przestrzeni Hilberta jako bardzo ogólnymi metodami współczesnej analizy.

Wyniki pracy naukowej znalazły swój wyraz w kilkunastu publikacjach oraz rozpoczętych dwu pracach doktorskich z zakresu zagadnień brzegowych równań różniczkowych cząstkowych typu parabolicznego w obszarze nieograniczonym oraz kryteriów ograniczoności i oscylacyjności pewnego typu równań różniczkowych zwyczajnych nieliniowych.

KATEDRA GEOMETRII WYKREŚLNEJ

Katedra ta powstała w r. 1945 i obecnie organizacyjnie należy do Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, aczkolwiek w zakresie dydaktyki jest katedrą międzywydziałową, obsługującą wszystkie wydziały Uczelni (oprócz Wydziału Chemicznego), a także wszystkie wydziały Studium Wieczorowego w Katowicach, Studium Zaoczne wraz z punktami konsultacyjnymi w Bielsku, Opolu i Kędzierzynie, oraz od roku 1959/60 Studium Wychowania Technicznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach. Łączne obciążenie roczne Katedry wynosi ponad 6000 godzin wykładów i ćwiczeń dla 1760 studentów.

Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. mgr inż. Stanisław Szerszeń, który w roku 1958 przeszedł do Katedry Geometrii Wykreślnej w Politechnice Krakowskiej. Obecnym kierownikiem Katedry od 1959 r. jest doc. mgr Adam Zawadzki.

Jako osiągnięcia Katedry należy wymienić wydanie w r. 1946 pierwszego w Politechnice Śląskiej skryptu z geometrii wykreślnej opracowanego przez prof. S. Szerszenia. Skrypt ten stanowił podstawę do trzech dalszych wydań podręcznika, oraz trzech wydań skryptu dla Studium Zaocznego. Z inicjatywy prof. Szerszenia i pracowników Katedry został zwołany pierwszy zjazd pracowników katedr geometrii wykreślnej w Gliwicach w 1953 r., który zapoczątkował stałe, odbywane co dwa lata zjazdy w poszczególnych ośrodkach politechnicznych. Zjazdy te wyłoniły Redakcję Zeszytów Geometrii Wykreślnej — nakładając na nią obowiązek reprezentowania krajowego zespołu pracowników tej dyscypliny. Dorobkiem Redakcji, pod przewodnictwem prof. Edwarda Otto z Politechniki Warszawskiej, jest wydanie pierwszego Zeszytu w 1959 oraz przygotowanie do druku drugiego.

Wynikiem pracy naukowej Katedry jest opublikowanie dwu monografii, kilkunastu oryginalnych prac i będących w toku dwu przewodów doktorskich.

Należy też nadmienić, że pierwszy w okresie powojennym przewod doktorski z geometrii wykreślnej odbył się w Gliwicach, a mianowicie doktorat prof. mgr inż. K. Dyby przy udziale prof. S. Szerszenia, jako promotora.

Obecnie grupa pracowników Katedry opracowuje cykl uogólnień liniowych metod odwzorowań dla potrzeb dokumentacji technicznej i naukowej.

KATEDRA MECHANIKI I WYTRZYMAŁOŚCI MATERIAŁÓW

Katedra Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów prowadzi swą działalność od r. 1946. Pierwszym jej kierownikiem był prof. dr inż. Włodzimierz Burzyński, a obecnie kierownictwo Katedry sprawuje prof. dr inż. Marian Janusz.

Oprócz zajęć dydaktycznych z mechaniki ogólnej, wytrzymałości materiałów, teorii sprężystości i plastyczności na Wydziałach Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Inżynierii Sanitarnej i Elektrycznym, Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze, a w szczególności zajmuje się mechaniką układów sztywnych i odkształcalnych. Specjalnością Katedry są badania modelowe układów sprężystych, zwłaszcza statycznie niewyznaczalnych, przy czym kładzie się nacisk w szczególności na metody pomiarowe. Dla przeprowadzenia badań modelowych posiada Katedra oryginalną aparaturę prof. Magnela oraz aparaturę elastooptyczną, wykonaną w Katedrze według projektu z. prof. dr J. Pindery.

Katedra jest ośrodkiem prac naukowych z zakresu badań modelowych również dla Zakładu Wytrzymałości Materiałów przy Katedrze Mechaniki Budowli na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Wrocławskiej oraz dla Katedry Mechaniki Technicznej na Wydziale Mechanicznym Politechniki Częstochowskiej. Te trzy jednostki tworzą jak gdyby jedną szkołę badań modelowych pod kierunkiem prof. Janusza, którego praca teoretyczna jest wytyczną dla szeregu prac doktorskich, wykonywanych w poszczególnych, współpracujących ze sobą katedrach. Prace te obejmują modelowe badania metodą elastooptyczną układów płaskich i przestrzennych, prętów silnie zakrzywionych itp. Obecnie w Katedrze prowadzone są 4 prace doktorskie pracowników Katedry oraz pracowników innych uczelni.

Dużym osiągnięciem Katedry Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów w rozwoju prac naukowych jest ulepszenie aparatury Magnela do badań modelowych przez wprowadzenie oświetlenia elektrycznego mikroskopów oraz ulepszenie i budowa nowego deformatora pomysłu dr Turowskiego, a także budowa przez niego nowej aparatury elastooptycznej.

KATEDRA GEODEZJI

Katedra ta utworzona w roku 1945 nosiła początkowo nazwę Katedry Miernictwa. Kierownikiem Katedry od chwili jej powstania jest prof. mgr inż. Michał Paszkiewicz.

Oprócz zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziałach Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego oraz Inżynierii Sanitarnej, Katedra Geodezji wykonuje prace naukowo-badawcze z zakresu badania ruchów

poziomych i pionowych powierzchni terenów narażonych na wpływy podziemnej eksploatacji górniczej, oraz badania odkształceń konstrukcji i podłoża obiektów przemysłowych pod wpływem działania sił zewnętrznych, prowadzone na terenach wielu zakładów przemysłowych Śląska.

Oprócz tych prac w Katedrze opracowano nowe przyrządy do geodezyjnych badań odkształceń a w szczególności wykonano nowy przyrząd do obliczeń tachymetrycznych, nomogramy do obliczenia kubatury robót ziemnych budowli komunikacyjnych, opracowano teorię i zasady konstrukcyjne instrumentu niwelacyjnego bez libelli głównej (z automatycznym układaniem osi celowej w poziomie), wykonano projekt nowych przyrządów do pomiarów odkształceń konstrukcji torów suwnicowych itp. Poważne trudności w realizacji tych projektów i dalszych prac badawczych w tym zakresie powoduje niemożliwość skonstruowania prototypów wymienionych przyrządów.

W planie rozwoju Wydziału BPiO Katedra będzie dążyć do zwiększenia roli geodezji w łączności z niezbędnymi kierunkami specjalizacji w zakresie geodezji przemysłowej.

KATEDRA MECHANIKI BUDOWLI

Obecna Katedra Mechaniki Budowli prowadzi swą działalność początkowo pod nazwą Katedry Statyki Budowli, od r. 1945. Kierownictwo Katedry sprawował prof. dr inż. Edmund Szczepaniak, do czasu przejścia na Politechnikę Warszawską w r. 1959. W r. ak. 1958/59 sprawował funkcje opiekuna Katedry doc. dr inż. Z. Budzianowski a wykłady prowadził adiunkt dr inż. J. Niewiadomski. Od 1. X. 1959 kierownictwo Katedry objął doc. Z. Budzianowski.

Równoległe z zajęciami dydaktycznymi Katedra Mechaniki Budowli prowadzi naukowe prace teoretyczne i doświadczalne z dziedziny teorii konstrukcji. W zakres opracowanych problemów wchodzi zagadnienia z dziedziny teorii powłok, tarcz, dachów wiszących, oraz ustrojów prętowych. Są one rozpatrywane w aspekcie statycznym jak też i dynamicznym. Osobny problem opracowywany obecnie w Katedrze stanowią zabezpieczenia konstrukcji wznoszonych na terenach górniczych.

Uzupełnia się też istniejące przy Katedrze laboratorium, które będzie głównie nastawione na badania elastooptyczne i dynamiczne.

W roku 1960 naukowy stopień doktora uzyskał adiunkt Katedry mgr inż. Jerzy Niewiadomski. Wszyscy pracownicy przygotowują prace doktorskie w zakresie odpowiadającym kierunkowi naukowemu Katedry.

KATEDRA BUDOWNICTWA OGÓLNEGO

Katedra Budownictwa Ogólnego prowadzi swą działalność dydaktyczną i naukową od chwili utworzenia na Politechnice Śląskiej Wydziału Inżynieryjno-Budowlanego. Katedrę prowadzi od początku prof. mgr inż.

Władysław Śmiałowski. Działalność dydaktyczna Katedry, obsługującej około 650 studentów, polega na zapoznawaniu studiujących z właściwościami technicznymi materiałów budowlanych, oraz z konstrukcją i wykonawstwem budynków i budowli przemysłowych zgodnie z wymogami nowoczesnej techniki budowlanej.

Katedra prowadzi prace naukowe nad wykorzystaniem pyłów dymnicowych na spoiwo suche, zagadnieniem przepału żużla kotłowego na kruszywo do betonu (wspólnie z Katedrą Kotłów i Siłowni Parowych) oraz wytrzymałością betonu dwukierunkowo ściskanego (wspólnie z Katedrą Budowy Mostów). Oprócz tego w Katedrze wykonuje się pracę doktorską z dziedziny technologii i właściwości betonów lekkich.

Dwa zakłady przykatedralne tj. Zakład Budownictwa Ogólnego i Zakład Technologii Materiałów Budowlanych, są pierwszymi tego rodzaju na terenie Śląska. Są one wyposażone w aparaturę i urządzenia badawcze, zaprojektowane i wykonane w kraju a finansowane z własnych środków Zakładów. Katedra posiada zbiornicę modeli konstrukcji budowlanych wraz z wzorcownią materiałów, które w przyszłości mają stanowić stałą wystawę budowlaną. Zakłady przykatedralne prowadzą szeroką współpracę z przemysłem, rozwiązując niektóre problemy i tematy wymagające badań naukowych. W ostatnim okresie wykonano między innymi takie prace jak określenie wartości izolacyjnych glin piaszczystych jako przegród nieprzepuszczalnych dla wody, wpływu struktury betonu na nieprzepuszczalność wody pod ciśnieniem, prototypową aparaturę do prasowania świeżego betonu i inne.

KATEDRA BUDOWNICTWA STALOWEGO

Kierownikiem Katedry od jej powstania w r. 1945 jest prof. dr inż. Franciszek Wasilkowski, były profesor Katedry Statyki Budowli i Budownictwa Żelaznego Politechniki Lwowskiej.

Do specjalnych osiągnięć Katedry w zakresie prac naukowych należy stworzenie nowoczesnej teorii zabezpieczeń budowli na terenach górniczych. Zbiorowe prace z tej dziedziny wydane przez Polską Akademię Nauk posiadają duże znaczenie. Z rozwojem bowiem górnictwa a w szczególności górnictwa węglowego, wiąże się problem racjonalnego wyboru terenu pod budowę miast i zakładów przemysłowych, jak również bardzo ważny problem zabezpieczenia istniejących i projektowanych osiedli i obiektów przemysłowych przed wpływami eksploatacji górniczej.

Prace te stanowiły podstawę do odznaczenia ich autora, prof. dr inż. Franciszka Wasilkowskiego, nagrodą państwową III stopnia.

Katedra współpracuje z przemysłem rozwiązując ważniejsze problemy techniczne związane z wykonawstwem i usuwaniem awarii różnych obiektów budownictwa przemysłowego.

KATEDRA BUDOWNICTWA ŻELBETOWEGO

Katedra Budownictwa Żelbetowego rozpoczęła swą działalność w listopadzie 1945 roku pod kierownictwem prof. dr inż. Stefana Kaufmana.

W zakres działalności Katedry wchodzi zadania dydaktyczne obejmujące wykłady i ćwiczenia, projektowanie i kierowanie pracami dyplomowymi w dziedzinach budownictwa i konstrukcji żelbetowych, oraz betonu wstępnie sprężonego, prowadzenie prac naukowo-badawczych w dziale konstrukcji żelbetowych, zagadnień zabezpieczenia budowli na terenach podległych odbudowie górniczej, betonu sprężonego oraz współpraca z przemysłem.

W ciągu minionego 15-lecia przeprowadzono w Katedrze trzy przewody doktorskie, oraz ogłoszono drukiem szereg prac badawczych, przeważnie z zakresu konstrukcji wstępnie sprężonych i żelbetowych.

Prof. dr inż. Stefan Kaufman wydał oprócz innych prac książkę pt. „Mosty sprężone”, a prace te były podstawą do odznaczenia autora Nagrodą Państwową zespołową I stopnia.

Pracownicy Katedry przygotowują dalsze prace naukowo-badawcze z zakresu konstrukcji żelbetowych i sprężonych a w szczególności z projektowania przekrojów sprężonych, projektowania ustrojów sprężonych hiperstatycznych, wpływów dynamicznych na konstrukcje sprężone i inne.

Współpraca Katedry z przemysłem realizowana jest w formie porad lub szczegółowego opracowania ważniejszych zagadnień z dziedziny projektowania, wykonawstwa budowli i usuwania uszkodzeń różnych obiektów budownictwa przemysłowego, w szczególności konstrukcji żelbetowych i wstępnie sprężonych.

KATEDRA BUDOWY MOSTÓW

Katedra Budowy Mostów prowadzi swą działalność dydaktyczno-naukową od r. 1945. Kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Stanisław Brzozowski. Po śmierci prof. Brzozowskiego w r. 1959 obowiązki kierownika pełnił z. prof. mgr inż. Eugeniusz Jamrozik.

Katedra Budowy Mostów prowadzi prace naukowe z zakresu wytrzymałości betonu w konstrukcjach pracujących w złożonych stanach napięcia, dynamiki mostów stalowych i masywnych oraz budowy mostów na terenach górniczych.

W ostatnim okresie prowadzone były przez pracownika Katedry dr inż. Józefa Głomba badania nad wytrzymałością betonu w konstrukcjach powierzchniowych. Wyniki części tych badań zostały opublikowane na III Kongresie FIP w Berlinie w 1958 r. i uzyskały bardzo przychylną ocenę w technicznej prasie zachodniej.

Oprócz tych prac Katedra prowadzi badania mostów przy wykorzystaniu nowoczesnej aparatury i posiada duże osiągnięcia z zakresu zastosowania tensometrii oporowej do badań mostów masywnych i stalowych.

KATEDRA BUDOWLI PODZIEMNYCH

Katedra ta powstała w r. 1952 przez przemianowanie Katedry Elementów Budownictwa Przemysłowego i jest prowadzona do chwili obecnej przez doc. dr inż. Józefa Ledwońa. Katedra obejmuje w swej działalności dydaktycznej wykłady, ćwiczenia projektowe i prace dyplomowe z zakresu specjalnych konstrukcji przemysłowych takich jak wieże wyciągowe, chłodnie kominowe, fundamenty pieców przemysłowych, fundamenty pod maszyny, zbiorniki na gazy i ciecze, kominy fabryczne itp.

Tym obiektom typowym dla przemysłu śląskiego, poświęcono dużą uwagę w licznych pracach naukowych, wykonanych przez katedrę w zakresie teorii i projektowania a w szczególności wydano między innymi dwie monografie pt. „Wieże wyciągowe, obliczenie i konstrukcja” oraz „Powłokowe chłodnie żelbetowe”, których autorem jest doc. dr Józef Ledwoń.

Przykatedralny Zakład Fundamentowania, pod kierownictwem z. prof. dr inż. Juliana Pałki, oprócz zajęć dydaktycznych z zakresu mechaniki gruntów i fundamentowania budowli i maszyn, prowadzi prace badawcze z dziedziny dynamiki podłoża gruntowego i fundamentów, oraz badania właściwości fizycznych i mechanicznych gruntów.

Z. prof. dr inż. Julian Pałka opracował nową metodę badania gruntów spoistych przy pomocy ultradźwięków, której zastosowanie w praktyce skróci znacznie czas potrzebny na badanie gruntów dotychczasowymi metodami; jest on również autorem nowego, opatentowanego sposobu fundamentowania budowli, znacznie tańszego od obecnie stosowanych.

Współpraca Katedry z przemysłem odbywa się przez udział jej pracowników w rozwiązywaniu technicznych problemów w zakładach przemysłowych i poprzez konsultacje w biurach projektowych.

KATEDRA ARCHITEKTURY PRZEMYSŁOWEJ

Katedra Architektury Przemysłowej powstała z przemianowania Katedry Form Architektonicznych i Projektowania na Wydziale Inżynierjno-Budowlanym, która była czynna przez okres około dziewięciu lat.

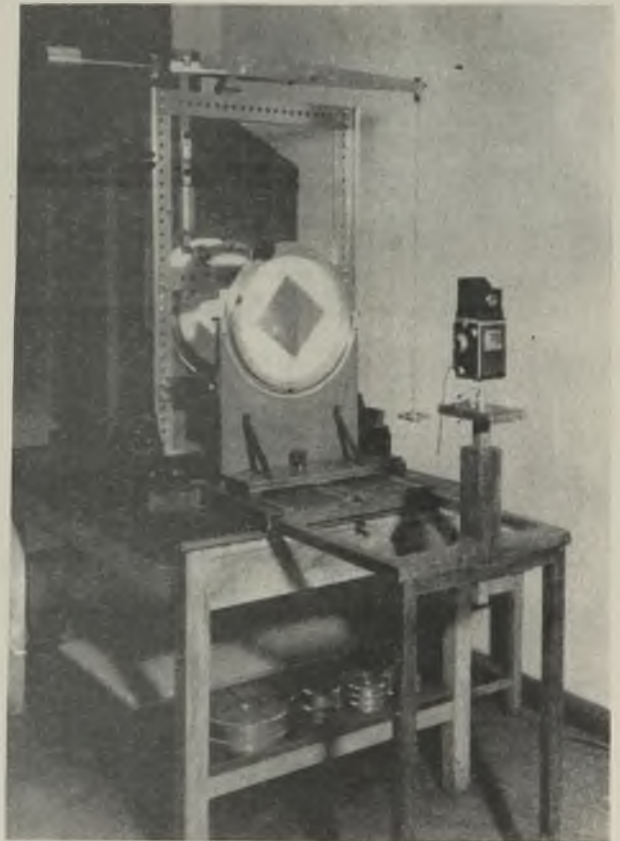
W tym czasie prace Katedry obejmowały współpracę przy ukonstytuowaniu Oddziału Architektury (1948), pracę dydaktyczną na Wydziale Inżynierjno-Budowlanym i na Oddziale Architektury.

Po przemianowaniu Katedra prowadziła prace dydaktyczne, obejmujące w przeważnej części architekturę przemysłową i projektowanie zakładów przemysłowych.

Kierownictwo Katedry sprawuje profesor dr inż. Czesław Thullie. Prace o charakterze naukowym i projektowym obejmowały zagadnienia odbudowy szeregu zabytkowych miast śląskich, zniszczonych lub uszkodzonych w okresie wojennym a w szczególności Gliwic, Opola, Raciborza, Żor, Wodzisławia i in. Objęły one także poszczególne obiekty jak kuźnica rybnicka, zamek (Muzeum) w Gliwicach, odbudowa okrężna rynku opol-

Gmach
Wydziału Budownictwa
Przemysłowego i Ogólnego
przy ul. Katowickiej

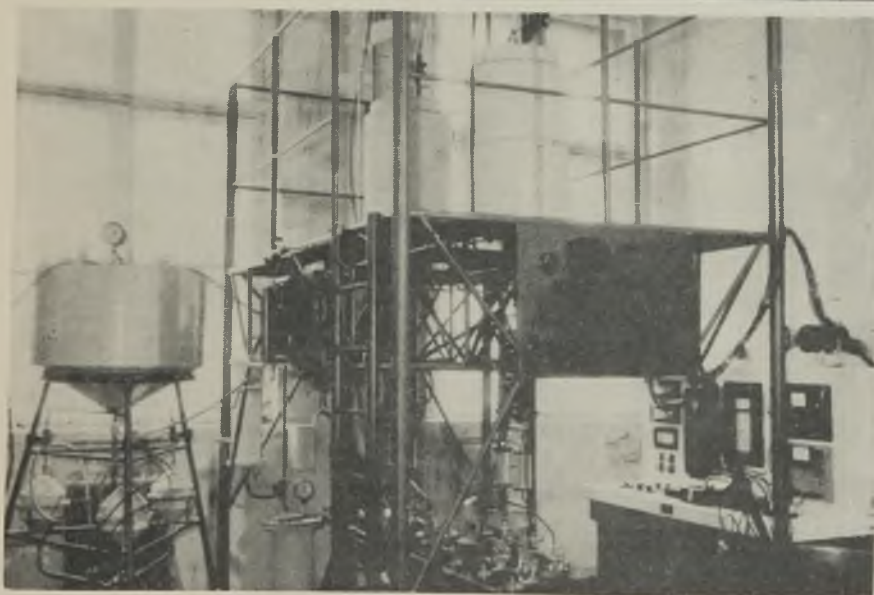
Katedra Mechaniki i Wytrzymałości Materiałów
aparatura do badań eleastoptycznych

Katedra Geodezji
sprawdzanie przyrządów
geodezyjnych

Gmachy
Wydziału Chemicznego
przy ul. Marcina Strzody

Katedra
Technologii Chemicznej Węgla
aparatura do badania smoly

skiego (współpraca i nagroda zespołowa K. U. A.), odbudowa poszczególnych kamieniczek w Starówce Gliwickiej, we Wodzisławiu i in.

Ostatnio zajęto się początkowym okresem rozwoju architektury przemysłowej na Śląsku. Inne prace naukowe dotyczyły cech architektury i urbanistyki na ziemi Śląskiej.

KATEDRA ORGANIZACJI I MECHANIZACJI BUDOWLI

Katedra powołana została w 1951 r. pod kierunkiem z. prof. mgr inż. Leona Rowińskiego. Główny kierunek naukowy Katedry stanowi technologia i mechanizacja procesów oraz organizacja i ekonomika produkcji budowlanej.

Prace naukowe Katedry prowadzone są w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych i obejmują analizę stosowanej przez te przedsiębiorstwa technologii robót i organizacji budowy oraz opracowanie teoretyczne sposobów i metod usprawnień ich działania. Katedra zajmuje się również problematyką technologii, organizacji i ekonomiki budownictwa przemysłowego.

Opublikowano z tego zakresu szereg prac naukowych. Katedra współpracuje w formie doradztwa ze Śląskim Zarządem Budownictwa Przemysłowego, licznymi przedsiębiorstwami wykonawczymi na Śląsku i w Warszawie, w zakresie zaś bezpieczeństwa pracy z Instytutem Organizacji i Mechanizacji Budownictwa. Współpraca Katedry z przedsiębiorstwami budowlano-montażowymi przyczynia się do wdrażania w nich postępu technicznego.

W Y D Z I A Ł C H E M I C Z N Y

Wydział Chemiczny był jednym z czterech pierwszych wydziałów Politechniki Śląskiej, rozpoczynających swą działalność jeszcze w Krakowie w czerwcu 1945 r. Po przeniesieniu do Gliwic mieścił się on początkowo w jednym gmachu, przystosowanym prowizorycznie do potrzeb dydaktyki chemicznej, w którym nie można było pomieścić pracowni technologicznych dla wyższych lat studiów. Wynikające stąd trudności pokonano, stosując w szerokim zakresie praktyki w pobliskich zakładach przemysłu chemicznego. W miarę pozyskiwania i budowy nowych gmachów dla innych wydziałów, Wydział Chemiczny zajął opróżnione przez nie pomieszczenia w dwóch sąsiednich budynkach. Pomimo wielkiego wysiłku włożonego w remont i adaptację tych gmachów, trudności lokalowe wywołane ciasnotą i niedostatecznym wyposażeniem pracowni, niewystarczającą ilością sal wykładowych i brakiem uzbrojonej hali technologicznej, ciążyły nad pracą Wydziału przez cały miniony okres. Dopiero ostatnio zaistniały możliwości zapewnienia Wydziałowi warunków dalszego odpowiedniego rozwoju.

Organizacja Wydziału uległa w ciągu piętnastolecia tylko nieznacznym zmianom. Do jedenastu katedr kreowanych już w 1945 r. a mianowicie: Chemii Nieorganicznej, Chemii Organicznej, Chemii Fizycznej, Maszynoznawstwa Chemicznego, Technologii Wielkiego Przemysłu Nieorganicznego, Technologii Chemicznej Organicznej, Technologii Chemicznej Przemysłu Rolnego, Technologii Nafty i Paliw Płynnych, Inżynierii Chemicznej, Chemicznej Technologii Węgla, Ekonomiki, Organizacji i Planowania — dołączono w 1950 r. Katedrę Elektrochemii Technicznej i Elektrometalurgii, a w 1959 r. Katedrę Powłok Ochronnych.

W wyniku utworzenia bądź reorganizacji innych wydziałów odeszły: w 1951 r. Katedra Chemicznej Technologii Przemysłu Rolnego na Wydział Inżynierii Sanitarnej (przemianowano ją na Katedrę Technologii Wody i Ścieków), w 1953 r. Katedra Inżynierii Chemicznej na Wydział Mechaniczno-Energetyczny pod nazwą Katedry Inżynierii i Konstrukcji Aparatury Chemicznej, w 1957 roku Katedra Ekonomiki, Organizacji i Planowania na Wydział Mechaniczny.

W okresie pierwszego 10-lecia Wydział Chemiczny kształcił absolwentów w pięciu specjalizacjach: technologia wielkiego przemysłu nieorganicznego (związki azotowe, siarkowe i nawozy fosforowe), wielka synteza organiczna (związki alifatyczne i aromatyczne), chemiczna techno-

logia węgla (przetwarzanie ciekłych produktów odgazowania, koksownictwa, gazownictwo), technologia nafty i paliw płynnych, elektrochemia i elektrometalurgia oraz inżynieria chemiczna.

W ciągu ostatnich pięciu lat kierunki szkolenia studentów na studium dziennym pozostały nadal takie same z wyjątkiem specjalizacji w zakresie inżynierii chemicznej, którą przeniesiono na Wydział Mechaniczno-Energetyczny. W trakcie uruchamiania jest nowa specjalizacja technologii powłok ochronnych.

W pierwszym dziesięcioleciu 1945 — 1954 przeprowadzono na Wydziale 6 przewodów habilitacyjnych oraz 10 przewodów doktorskich i kandydackich, natomiast w okresie 1955 — 1959 9 przewodów kandydackich i doktorskich. O dalszym rozwoju pracy naukowej świadczy fakt obrony 5 prac doktorskich w pierwszej połowie 1960 r.

Wprowadzenie w roku 1954/55 studiów jednolitych, zamiast istniejących poprzednio studiów dwustopniowych, pociągnęło za sobą uruchomienia dwu rodzajów kursów dla inżynierów I stopnia, pragnących uzyskać stopień magistra. Są to: studium eksternistyczne i wieczorowe studium magisterskie dla pracujących.

W roku akademickim 1955/56 przyłączono do Politechniki Śląskiej Wieczorową Szkołę Inżynierską w Katowicach. W związku z tym Wydział Chemiczny naszej Uczelni objął równocześnie Studium Wieczorowe dla Pracujących złożone z dawnego Wydziału Chemicznego WSI w Gliwicach (specjalizacje: technologia chemiczna nieorganiczna, technologia barwników i półproduktów, technologia chemicznej przeróbki węgla), Wydziału WSI w Oświęcimiu (specjalizacja: technologia syntezy organicznej) oraz Wydziału Włókienniczego w Bielsku (specjalizacje: włókiennictwo, chemiczna obróbka włókna).

W roku 1958 uległ likwidacji Wydział Włókienniczy w Bielsku, a studia wieczorowe w Gliwicach i Oświęcimiu zostały rozszerzone na typ magisterski trwający 6 lat. Z powodu wstrzymania rekrutacji, czynne są w Gliwicach tylko semestry VII i IX, a w Oświęcimiu semestr IX.

W roku 1959 uruchomiono Studium Chemiczne przy Zakładach Przemysłu Azotowego w Kędzierzynie (27 słuchaczy).

Duży wysiłek włożono w przygotowanie rozbudowy Wydziału. Starania w tym kierunku prowadzono od szeregu lat chcąc zapobiec poważnym trudnościom lokalowym, hamującym naukową i dydaktyczną pracę Wydziału. Subwencja otrzymana od Ministra Przemysłu Chemicznego mgr inż. Antoniego Radlińskiego pozwoliła przystąpić do urzeczywistnienia tych zamierzeń. Opracowano plany budowy kompleksu gmachów Wydziału Chemicznego, zaplanowano pawilon o kubaturze ok. 84 000 m³ wraz z halą technologiczną obejmującą około 14 000 m³. W pawilonie tym, którego budowę rozpoczęto w 1959 roku, znajdują pomieszczenie katedry specjalizacyjne, inżynierii chemicznej i maszynoznawstwa chemicznego.

Ostatnie lata przyniosły znaczne ożywienie kontaktów naukowych z zagranicą. Pracownicy Wydziału brali udział w wielu zjazdach i konferencjach, a Wydział odwiedziło w tym czasie kilkunastu naukowców z różnych krajów.

Spśród licznych imprez naukowych, organizowanych w kraju przy udziale pracowników Wydziału Chemicznego, należy wymienić przede wszystkim VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego w Warszawie w 1959 r., na którym pracownicy wydziału wygłosili 24 komunikaty.

Aktywność naukowa katedr Wydziału Chemicznego była od początku związana z aktualnymi potrzebami przemysłu. Prace badawcze obejmują głównie zakres zagadnień szczególnie ważnych dla rozwoju gospodarki narodowej. Wliczyć tu można uruchamianie nowych produkcji, poprawianie wydajności przez lepsze poznanie przebiegu procesów technologicznych, opracowywanie nowych urządzeń i aparatów, ochrona przed korozją itp. Należy podkreślić, że współpraca z przemysłem cechuje działalność nie tylko katedr technologicznych, lecz także katedr podstawowych we właściwym ich kierunkowi zakresie.

W ciągu ostatnich pięciu lat Wydział poniósł kilka bolesnych strat. W 1956 r. zmarł kierownik katedry Technologii Chemicznej Organicznej prof. zwyczajny dr inż. Waclaw Leśniński, uczony wielkiej miary i wybitny znawca przemysłowej syntezy organicznej. Znakomity ten pedagog i wieloletni profesor Politechniki Lwowskiej, a od 1945 r. Politechniki Śląskiej, w latach 1945 — 1949 sprawował urząd prodziekana Wydziału Chemicznego.

W roku 1957 zmarł pierwszy dziekan Wydziału Chemicznego z lat 1945 — 1948, profesor zwyczajny dr inż. Adolf Joszt, który mimo iż prowadzona przez niego katedra przeniesiona została w 1953 r. na Wydział Inżynierii Sanitarnej, pozostał do końca życia ściśle związany z Wydziałem Chemicznym. W 1958 r. na skutek tragicznego wypadku przy pracy zginął mgr inż. Adam Smólski, adiunkt Katedry Chemii Organicznej. W tym samym roku zmarł mgr inż. Jan Golczewski, st. asystent Katedry Chemii Nieorganicznej.

Dziekanami Wydziału Chemicznego kolejno byli:

Prof. dr inż. Adolf Joszt — lata 1945 do 1948,

Prof. dr inż. Stanisław Bretsznajder — rok. ak. 1948/49,

Prof. dr inż. Ludwik Wasilewski — lata 1949 do 1951,

Prof. dr Kazimierz Gostkowski — lata 1951 do 1955,

Doc. dr inż. Tadeusz Mazoński — lata 1955 do 1957,

Prof. dr inż. Stefan Pawlikowski — rok. ak. 1957/58,

Prof. dr inż. Włodzimierz Kisielow — lata 1958 do 1960.

Wydział Chemiczny posiada obecnie 10 Katedr, których działalność omówimy poniżej.

KATEDRA CHEMII OGÓLNEJ NIEORGANICZNEJ

Katedra powstała w roku 1945, jej kierownikiem był w latach 1945 — 1952 prof. dr Wiktor Jakób, a od 1952 r. z. prof. mgr inż. Tadeusz Pukas.

W katedrze prowadzone są wykłady i ćwiczenia z chemii nieorganicznej i chemii analitycznej, dla Wydziału Chemicznego.

Katedra Chemii Nieorganicznej zajmuje się między innymi preparatyką chemikalii spektralnie czystych, charakteryzowaniem surowców krajowych pod względem obecności w nich pierwiastków rzadkich oraz opracowywaniem nowych metod analizy instrumentalnej. Katedra ta współpracuje we wspomnianych dziedzinach z Fabryką Odczynników Chemicznych w Gliwicach, Hutą Cynku w Szopienicach, Hutą Bolesław w Bolesławiu k/Olkusza i Biurem Konstrukcyjnym Mechanicznej Przeróbki Węgla w Gliwicach.

KATEDRA CHEMII OGÓLNEJ ORGANICZNEJ

Katedrę utworzono w roku 1945, jej kierownikiem był w latach 1945 — 1947 prof. dr inż. Edmund Sucharda, od 1947 r. doc. dr inż. Czesława Troszkiewicz.

Działalność dydaktyczna katedry obejmuje wykłady i ćwiczenia z chemii organicznej. Prace naukowe dotyczą problematyki: cyklizacji oksymów aromatycznych, ich przegrupowywanie metodą Beckmana w nawiązaniu do produkcji kaprolaktamu, utleniania produktów zhydrolizowanej celulozy i syntezy ciekłych jonitów. W dziedzinie wytwarzania specjalnych preparatów organicznych jak tiomersalat, kwas alfa ketoglutaryowy itp. Katedra współpracuje z Fabryką Odczynników Chemicznych w Gliwicach.

KATEDRA CHEMII FIZYCZNEJ

Katedra powstała w roku 1945, jej pierwszym kierownikiem był w latach 1945 — 1953 prof. dr inż. Michał Śmiałowski, a od 1953 r. prof. dr inż. Zdzisław Sokalski.

Zespół pracowników katedry prowadzi wykłady i ćwiczenia w zakresie chemii fizycznej na Wydziale Chemicznym, na Wydziale Inżynierii Sanitarnej i na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym.

Zagadnienia szczególnie interesujące Katedrę Chemii Fizycznej to: kataliza chemiczna i zjawiska powierzchniowe. W dziedzinie tej opracowano między innymi w oparciu o rachunek operatorowy nowe metody obliczania funkcji rozdziału energii aktywacji adsorpcji, obliczania defektów Schottky'ego w masach stosowanych do odsiarczania gazów syntezowych, wyznaczania związków funkcyjnych nuklidów we współrzędnych biegunowych oraz wyznaczanie współczynników dyfuzji gazów w ciałach

porowatych pod zwiększonym ciśnieniem. Katedra współpracuje z Zakładami Chemicznymi w Oświęcimiu w zakresie chemii polimerów oraz syntezy węglowodorów metodą Fischera i Tropscha. W planach rozwojowych przewiduje się opracowanie teoretyczne i doświadczalne niektórych problemów katalizy chemicznej, związanych z procesami o znaczeniu przemysłowym.

KATEDRA MASZYNOZNAWSTWA CHEMICZNEGO

Katedra istnieje od roku 1945, jej kierownikiem jest od początku prof. mgr inż. Jan Krakowski.

W katedrze prowadzone są wykłady z techniki cieplnej, mechaniki technicznej, aparatury przemysłu chemicznego wraz z ćwiczeniami oraz rysunek techniczny dla Wydziału Chemicznego.

Katedra Maszynoznawstwa Chemicznego w ramach swego programu badawczego opracowuje zagadnienia z zakresu usuwania zawieszin w gazach. Celem tych prac jest współdziałanie w ogólnej akcji oczyszczania atmosfery miast i osiedli od uciążliwego zapyłania. Oryginalną metodę w zastosowaniu do gazów z pieców karbidowych przygotowuje katedra w ścisłej współpracy z Zakładami Azotowymi w Chorzowie, a w zastosowaniu do trudnozwilżalnych pyłów z Prazalnią Łupków w Nowej Rudzie. Należy podkreślić czynny udział tej katedry w pracy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Sekcji Inżynierii i Aparatury Przemysłu Chemicznego.

KATEDRA TECHNOLOGII CHEMICZNEJ WIELKIEGO PRZEMYSŁU NIEORGANICZNEGO

Katedra powstała w roku 1945, jej pierwszym kierownikiem był w latach 1945 — 1948 prof. dr inż. Stanisław Bretsznajder, w okresie 1948 — 1951 doc. dr inż. Stefan Pawlikowski oraz prof. dr Aleksander Zmaczyński. Od 1951 r. katedrę prowadzi prof. dr inż. Stefan Pawlikowski.

Działalność dydaktyczna Katedry obejmuje prowadzenie wykładów i zajęć technologii specjalizacyjnych z zakresu przemysłu związków azotowych oraz związków siarki, technologii ogólnej nieorganicznej, materiałoznawstwa i analizy technicznej dla studentów Wydziału Chemicznego oraz automatyki przemysłu chemicznego na Wydziale Elektrycznym i technologii materiałów budowlanych na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego.

Prace naukowe Katedry Technologii Chemicznej Wielkiego Przemysłu Nieorganicznego obejmują kilka problemów. Zagadnienia korozji tworzyw niemetalowych i rurociągów w przemyśle chemicznym oraz jej zwalczanie są tematem wieloletnich prac, w wyniku których opracowano technologię wytwarzania kwasoodpornych zapraw krzemianowych oraz nowego typu pokryć bitumicznych, zawierających cyjanoamidak wapnio-

wy dla ochrony rurociągów. Zaprojektowano też pierwszą doświadczalną stację ochrony katodowej w kraju. W zakresie problematyki związków azotowych opracowano technologię i uruchomiono w Zakładach Azotowych w Tarnowie aparaturę półproduktu przy fabrykacji tworzywa kaprolaktamowego, zbadano warunki i określono przyczyny zbrylania się azotynu amonowego i jego mieszanin z wapniakiem. Prowadzone są ponadto prace związane z eksploatacją siarki krajowej, nad sorpcją dwutlenku siarki z rozcieńczonych gazów przemysłowych, oraz badania podstawowe z zakresu reakcji chemicznych w polu wyładowań elektrycznych. Katedra współpracuje z placówkami Budownictwa oraz Chemii, głównie z Gliwickim Biurem Budownictwa Przemysłowego i Instytutem Syntezy Chemicznej.

Katedra podejmuje opracowanie technologiczne drobnych produkcji odczynników analitycznych wysokiej czystości, przeznaczonych na eksport (pięciotlenek fosforu, pięciotlenek jodu, węglan amonowy obojętny).

W perspektywie najbliższych lat przewiduje się kontynuację prac nad problemami higroskopijności i zbrylania nawozów azotowych, nad zagadnieniem ochrony materiałów konstrukcyjnych niemetalowych przed korozją w przemyśle chemicznym, rozszerzenie badań nad reakcjami chemicznymi w polu elektrycznym. W planie prac Katedry leży również udział w ogólnokrajowym wysiłku nauki, zmierzającym do definitywnego rozwiązania zagadnienia utylizacji krajowych złóż siarki.

KATEDRA TECHNOLOGII ORGANICZNEJ

Katedra istnieje od roku 1945, jej organizatorem i pierwszym kierownikiem w latach 1945 — 1956 był prof. dr inż. Wacław Leśniński, a od roku 1957 doc. dr inż. Tadeusz Mazoński.

W katedrze prowadzone są wykłady i ćwiczenia specjalizacyjne w zakresie technologii syntezy organicznej związków alifatycznych i aromatycznych oraz wykłady i zajęcia z technologii organicznej ogólnej.

Głównymi kierunkami badań naukowych katedry są problemy związane z zagadnieniami wykorzystania i uszlachetniania ważniejszych surowców i półproduktów organicznych. Prace te obejmują termiczny rozkład niższych alkanów do olefin, reakcje alkilowania węglowodorów aromatycznych, chlorowania alkanów wyższych, syntezy alkilorylosulfonianów, utleniania alkilobenzynu do nadtlenu, odwodornienia kumenu do alfametylostyrenu i doświadczenia nad wykorzystaniem onitroetylobenzenu i niektórych połączeń heterocyklicznych. W ramach tych zagadnień katedra współpracuje ściśle z Zakładami Chemicznymi w Oświęcimiu i Kędzierzynie oraz Instytutami Syntezy Chemicznej i Ciężkiej Syntezy Organicznej w Blachowni. Opracowane przez Katedrę założenia projektowane pozwoliły na budowę i uruchomienie w Zakładach Chemicznych Oświęcim przemysłowej produkcji detergentów typu alkilarylosulfonianów.

KATEDRA TECHNOLOGII NAFTY I PALIW PŁYNNYCH

Katedra powstała w roku 1945, jej kierownikiem była do r. 1946 doc. dr inż. Ewa Neyman-Pilatowa a od roku 1946 prof. dr inż. Włodzimirz Kisielow.

Działalność dydaktyczna Katedry dotyczy specjalizacji w zakresie technologii ropy naftowej i gazu.

Katedra jako jedna z dwu na terenie kraju, kształcących technologów dla przemysłu rafinacyjnego, skupia swe zainteresowania nad szczegółową charakterystyką rop krajowych, uzyskiwaniem i przeróbką jednorodnych frakcji ropy naftowej, utlenianiem węglowodorów, oraz rozdzielaniem węglowodorów za pomocą karbamidu. Prowadzone od dłuższego czasu doświadczenia pozwoliły na opracowanie metody ciągłego odparafinowania karbamidem nafty i olejów. Prace Katedry, w tym zakresie, dotyczą zarówno opracowania nowych procesów odparafinowania w oparciu o reakcję addycji karbamidu z węglowodorami, jak i wykorzystania właściwych produktów ubocznych otrzymywanych w postaci bardzo jednorodnych ekstraktów węglowodorów parafinowych o czystości podobnej do produktów z syntezy Fischera-Tropscha. Rozwiązania technologiczne obejmują kilka wariantów w zależności od charakteru frakcji, wraz z opracowaniem analitycznych metod kontroli procesów. Odrębne zagadnienie stanowi regeneracja ługów karbamidowych. W zakresie zagadnień surowcowych, bada się metody oczyszczania i rozdzielania wąskich frakcji lub wyodrębniania poszczególnych węglowodorów, oraz ich przydatność do różnych syntez a w szczególności na drodze utleniania i uwodorniania.

Stabilizowanie paliw do silników odrzutowych i tłokowych, oraz termiczna i katalityczna przeróbka węglowodorów naftowych, stanowi zakres badań perspektywicznych Katedry. Ramami współpracy objęte są: Zarząd Przemysłu Rafinerii Nafty i Biuro Projektów Rafinerii Nafty, oraz Instytut Naftowy w Krakowie. W tej współpracy przeprowadzono badania rop importowanych, co obok umożliwienia doraźnej kontroli sposobów jej przerabiania, pozwoliło Biuru Projektów, na przygotowanie założeń projektowych budowy nowej rafinerii w Płocku. Przy opracowywaniu wymienionych zagadnień, Katedra ściśle współpracuje z Zakładem Syntezy Organicznej Polskiej Akademii Nauk.

KATEDRA CHEMICZNEJ TECHNOLOGII WĘGLA

Katedra istnieje od roku 1945, jej organizatorem i kierownikiem jest prof. dr inż. Józef Salcewicz.

Zakres wykładów i zajęć specjalizacyjnych obejmuje koksownictwo, przerób smoły i benzolu oraz gazownictwo; ponadto prowadzony jest wykład z technologii paliwa i wody.

Trzy kierunki specjalizacyjne reprezentowane w katedrze Chemicznej Technologii Węgla decydują o opracowywanej problematyce badawczej. Obejmuje ona rozszerzenie bazy węglowej dla koksownictwa i po-

prawę jakości krajowego koksu hutniczego, opracowanie najwłaściwszych metod przerobu wysokowrzących frakcji smoły koksowniczej i paku, określenie teoretycznych i technologicznych podstaw użytkowania i kontroli pracy urządzeń do ciągłej destylacji smoły, oraz oczyszczania gazu węglowego. Ponadto prowadzi się badania nad uzyskaniem produktów węglowodórnych, nadających się do wytwarzania grafitu dla reaktorów jądrowych.

Rezultaty doświadczeń w zakresie poprawiania własności koksu, przekazywano na bieżąco krajowym zakładom koksowniczym.

Niektóre z nich, zostały z powodzeniem wykorzystane w skali przemysłowej. W wyniku prac nad smołą węglową, rozwiązano w skali półtechnicznej problem wydzielania fluorantenu i pirenu. Nad wykorzystaniem wymienionych związków do wytwarzania wysokowartościowych barwników, pracują obecnie dwie zainteresowane katedry technologiczne, oraz laboratoria dwu branżowych instytucji przemysłowych. Prace, dotyczące ciągłej destylacji smoły, doprowadziły między innymi do modyfikacji odbioru frakcji olejowych, a w konsekwencji do zwiększenia uzysku naftalenu. Prace nad oczyszczaniem gazu polegały przede wszystkim na adsorpcji naftalenu. W zakresie badań surowcowych do produkcji grafitu reaktorowego współpracowano z Instytutem Badań Jądrowych. Zastosowano z powodzeniem radioizotopową metodę badawczą (a mianowicie pomiar rozproszenia promieni beta) do szybkiego oznaczania zawartości zanieczyszczeń mineralnych w węglach i koksach.

W perspektywie lat następnych przewiduje się dalsze prace z zakresu konwencjonalnego koksownictwa, włączenie się do badań nad koksem formowanym, kontynuację i pogłębienie badań nad wykorzystaniem wysokowrzących frakcji smoły węglowej, technologiczną klasyfikację smół, oraz prace nad nowoczesnymi metodami oczyszczania gazu węglowego pod ciśnieniem normalnym i zwiększonym.

KATEDRA ELEKTROCHEMII TECHNICZNEJ I ELEKTROMETALURGII

Katedra powstała w roku 1950, jej kierownikiem jest prof. dr inż. Ludwik Wasilewski.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone w katedrze obejmują specjalizację z elektrochemii technicznej i elektrotermii.

Prace naukowe prowadzone przez jedyną w kraju katedrę dotyczą badań nad elektrodami węglowymi i grafitowymi, procesami elektrolizy chlorków metali alkalicznych, procesami redukcji i utleniania przy współdziałaniu prądu elektrycznego, oraz nad intensyfikacją przemysłowych metod technologicznych. W ramach wspomnianych problemów, Katedra współpracuje z Zakładami Elektrod Węglowych w Raciborzu, Zakładami Chemicznymi w Oświęcimiu, Zakładami Soli Potasowych w Kłodawie, Zakładami Chemicznymi w Tarnowskich Górach i „Azotem” w Jaworznie.

W całokształcie osiągnięć omawianej katedry, należy wymienić opracowanie projektu pionowego elektrolizera do wytwarzania chloru dla Zakładów Chemicznych Azot, rozwiązanie metody ciągłej otrzymywania siarczanu hydroksylaminy przez elektroredukcję kwasu azotowego, oraz sposób galwanicznego pokrywania aluminiowych szpul przędzalniczych tlenkiem tytanu. We współpracy z Fabryką Odczynników Chemicznych w Gliwicach, opracowano metodę produkcji siarczanu i chlorku semikarozynu z nitromocznika, oraz sporządzania proszku miedziowego.

KATEDRA TECHNOLOGII POWŁOK OCHRONNYCH

Katedra powstała w roku 1959, jej kierownikiem jest doc. dr inż. Zbigniew Jedliński.

W wymienionej katedrze prowadzone są wykłady i zajęcia specjalizacyjne w zakresie technologii powłok ochronnych.

Katedra ta, jedyna w kraju, jest obecnie w trakcie organizacji. Głównymi kierunkami badań Katedry będzie ustalanie wpływu budowy chemicznej monomerów, na własności powłokotwórcze polimerów, określanie wpływu promieniowania radioaktywnego na mechanizm polimeryzacji i własności powłok, oraz wyjaśnienie mechanizmu ochrony antykorozyjnej za pomocą organicznych powłok ochronnych.

W Y D Z I A Ł E L E K T R Y C Z N Y

Wydział Elektryczny był jednym z czterech Wydziałów powołanej do życia w dniu 24 maja 1945 r. Politechniki Śląskiej. Pierwsze zajęcia były prowadzone w Krakowie w pomieszczeniach AGH, lecz już w październiku 1945 r. następuje przeniesienie Wydziału Elektrycznego wraz z całą Uczelnią do Gliwic. Początkowo zajęcia odbywały się w budynkach innych Wydziałów, gdyż uzyskanie własnego gmachu przy ul. Katowickiej 10, gdzie do dnia dzisiejszego mieści się większość Katedr i laboratoriów, nastąpiło dopiero w połowie roku 1946.

W obecnej chwili część Katedr Wydziału Elektrycznego wraz ze swoimi laboratoriami mieści się ponadto w budynku przy ul. Marcina Strzody 28, gdzie również znajduje się Dziekanat Wydziału. Katedra Wysokich Napięć posiada swoje pomieszczenie przy ul. Powstańców 2.

W roku 1959 rozpoczęto budowę nowego gmachu Wydziału przy ul. Katowickiej. Oddanie do użytkowania tego budynku przewiduje się na rok 1961.

Praca dydaktyczna Wydziału Elektrycznego przechodziła podobną ewolucję jak na innych Wydziałach: studia rozpoczęto w roku 1945 według 4-letniego programu magisterskiego, opartego na programie przedwojennym Politechniki Lwowskiej. Program ten ulegał dość znacznym zmianom pod wpływem żądań przemysłu śląskiego, co doprowadziło do powstania grup specjalizacyjnych, najpierw telekomunikacji (radiotechniki i teletechniki) w roku 1946, następnie zaś w latach 1948/49 kilku grup energetycznych. Od roku 1949 zapoczątkowano dwustopniowe szkolenie inżynierów' na 3-letnim kursie inżynierskim oraz 2-letnim magisterskim. System ten ulegał stopniowo zmianom, polegającym na wydłużeniu kursu inżynierskiego do 4 lat, przy równoczesnym skróceniu kursu magisterskiego do 3 semestrów. Począwszy od roku 1954 następuje nawrót do jednolitych studiów magisterskich, opartych na programie 5-letnim. W roku 1958/59 kończą 5-ty rok nauki pierwsi studenci tego nowego systemu studiów.

Aby umożliwić zdobycie wiedzy ludziom pracującym w przemyśle wprowadzono w roku ak. 1955/56 studia zaoczne na Wydziale Elektrycznym. Studia te były początkowo pomyślane jako 6-letnie, o poziomie magisterskim, w późniejszym okresie (od r. 1959/60) przekształcono je na studia inżynierskie. Równolegle prowadzi Wydział Studium Wieczorowe w Katowicach, włączone do Uczelni, łącznie z całą Wieczorową Szkołą Inżynierską w r. 1956.

W ostatnim pięcioleciu liczba katedr Wydziału (13) nie uległa zmianie, natomiast zmienił się profil niektórych z nich. Katedra Budowy Maszyn Elektrycznych została przemianowana na Katedrę Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych, przy czym nowa katedra przejęła część problematyki naukowej swej poprzedniczki oraz całość problematyki Katedry Energetyki. Katedrę Energetyki przemianowano na Katedrę Urządzeń Elektrycznych. Przeważna część problematyki zlikwidowanej Katedry Budowy Maszyn Elektrycznych przeszła do Katedry Maszyn Elektrycznych, która skupiła wszystkie zagadnienia związane z teorią, budową i technologią maszyn elektrycznych.

Tematyka prac naukowych Wydziału jest bardzo szeroka, lecz ściśle związana z potrzebami przemysłu śląskiego, z którym współpracują prawie wszystkie katedry. Zagadnienia budowy i eksploatacji elektrowni oraz systemów energetycznych są tematem prac grupy katedr energetycznych, które pracują w bliskim kontakcie z odpowiednimi instytucjami przemysłowymi. Problemy konstrukcji i eksploatacji maszyn elektrycznych, transformatorów, osprzętu sieciowego itp. stanowią teren pracy Katedry Maszyn Elektrycznych, Wysokich Napięć i i. Dużą grupę problemów automatyzacji zakładów przemysłowych opracowują zarówno katedry Grupy Automatyki jak i inne katedry Wydziału, przy czym współpraca w tej dziedzinie obejmuje energetykę, hutnictwo, górnictwo, chemię i inne gałęzie przemysłu.

Dorobek naukowy Wydziału Elektrycznego jest udostępniony w postaci licznych publikacji w czasopismach PAN i NOT, w Zeszytach Naukowych Politechniki Śląskiej, w podręcznikach i skryptach. Ponadto katedry opracowały dla przemysłu wiele prototypów przyrządów pomiarowych, nie produkowanych dotychczas w kraju, przy czym niektóre z tych prototypów stały się podstawą do produkcji seryjnej aparatury pomiarowej.

Dalszą formą współpracy z przemysłem są sesje naukowe, organizowane przez poszczególne zespoły katedr specjalizacyjnych. Sesje te pozwalają na zaznajomienie inżynierów pracujących w przemyśle z najnowszymi osiągnięciami nauki, a także dają Uczelni bliski kontakt z problemami przemysłowymi, co z kolei wzbogaca problematykę prac naukowych pracowników Wydziału.

Wydział zorganizował we wrześniu r. 1956 Sesję Naukową Automatyki, w której wzięło udział ok. 200 naukowców i techników z całego kraju oraz szereg gości zagranicznych. W roku 1957 odbyło się Kollokwium Elektroenergetyczne, poświęcone szerokiemu wachlarzowi zagadnień z dziedziny energetyki zawodowej i przemysłowej; w tym kollokwium brało udział ok. 150 uczestników krajowych i zagranicznych. W latach 1958 — 60 organizowano corocznie seminaria z dziedziny maszyn elektrycznych, na których pracownicy Katedr Maszyn Elektrycznych i Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych przedstawili szereg referatów z dzie-

dziny teorii i praktyki maszyn elektrycznych. W tych seminariach, ciesząc się dużym powodzeniem, brało udział wielu byłych wychowanków Wydziału pracujących obecnie w przemyśle.

Odmianą formą pomocy dla przemysłu są kursy i kursokonferencje doszkalające inżynierów określonych specjalności. Należy tu wymienić kurs automatyki dla inżynierów ZPA Kędzierzyn oraz kursokonferencję dla inżynierów pomiarowców przemysłu chemicznego, zorganizowaną przez STIPChem oraz Chemopomiar przy współudziale pracowników Wydziału.

Wszystkie wymienione formy współpracy z przemysłem dały wiele korzyści Wydziałowi i przemysłowi, wobec czego przewiduje się dalsze rozszerzenie i pogłębienie wszystkich postaci kontaktów z praktyką przemysłową.

W ubiegłych latach można zauważyć większe nasilenie pracy naukowej wielu katedr, o czym świadczy duża liczba publikacji naukowych oraz zakończonych przewodów doktorskich lub kandydackich; do 4 przewodów przeprowadzonych w pierwszym dziesięcioleciu istnienia Wydziału, doszło w ostatnim pięcioleciu dalszych 8.

W ostatnich latach poniósł Wydział ciężką i bolesną stratę wskutek zgonu w r. 1958 prof. zwyczaj. mgr inż. Jana Obrąpalskiego, seniora Wydziału, człowieka o wielkich zasługach dla rozwoju polskiej elektrotechniki i energetyki. Prof. J. Obrąpalski był pionierem organizacji przemysłu śląskiego po pierwszej wojnie światowej, był wychowawcą wielu pokoleń inżynierów elektryków i energetyków, którzy obecnie odgrywają czołową rolę w przemyśle polskim. Był on również jednym z założycieli Stowarzyszenia Elektryków Polskich, organizatorem Stowarzyszenia Dozoru Kotłów. Na Politechnice Śląskiej zorganizował Katedrę Energetyki, przemianowaną później na Katedrę Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych, która stała się ośrodkiem żywej pracy naukowej i dydaktycznej. W roku 1959 tragicznie zmarł mgr inż. Czesław Ostrowski, adiunkt Katedry Podstaw Elektrotechniki, zasłużony przy organizacji i rozbudowie laboratoriów tej katedry.

Dziekanami Wydziału w okresie 15-lecia istnienia Wydziału Elektrycznego byli kolejno:

- prof. dr inż. Kazimierz Idaszewski w r. 1945 w Krakowie,
- prof. dr inż. Wacław Günther w r. ak. 1945/46,
- prof. dr inż. Stanisław Fryze w latach 1946 do 1948,
- prof. mgr inż. Zygmunt Gogolewski w latach 1948 do 1952,
- prof. dr inż. Zbigniew Jasicki w latach 1952 do 1954,
- z. prof. mgr inż. Antoni Plamitzer w roku ak. 1954/55,
- prof. dr inż. Tadeusz Zagajewski w roku ak. 1955/56,
- doc. mgr inż. Edmund Piotrowski w latach 1956 do 1958,
- doc. mgr inż. Edmund Romer w latach 1958 do 1960.

KATEDRA MATEMATYKI B

Katedra istnieje od r. 1945, początkowo kierownikiem Katedry był prof. n. dr Stanisław Kaliński, a od 1 lutego 1955 r. do obecnej chwili z. prof. mgr Jerzy Piwko.

Katedra obecnie prowadzi zajęcia dydaktyczne tylko na Wydziale Elektrycznym. W czasie jednak swej egzystencji przejściowo prowadziła też wykłady z matematyki na Wydziale Inżynierii Budowlanej (1947 do 1949), oraz na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym do stycznia 1955 r.

Pracownicy Katedry prowadzą również wykłady i ćwiczenia z matematyki na Studium Wieczorowym.

KATEDRA FIZYKI A

Po śmierci prof. dr T. Malarskiego — organizatora i kierownika Katedry Fizyki, kierownictwo Katedry Zespołowej objął w roku 1952 prof. dr Kazimierz Gostkowski i prowadzi je do dnia dzisiejszego.

Katedra obsługuje oprócz Wydziału Elektrycznego 5 innych Wydziałów, a mianowicie: Górniczy, Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Chemiczny, Inż. Sanitarnej i Mechaniczny.

Prace naukowe Katedry obejmują następujące problemy: koloidy, mikroskopia elektronowa i jonowa, akustyka i ferromagnetyki.

W czerwcu 1959 r. z. prof. mgr B. Matuła przeprowadził obronę pracy doktorskiej pt. „Koagulacja zawiesin w powietrzu, ulepszonym generatorem aerodynamicznym”, oraz uzyskał stopień doktora. Dwie dalsze prace doktorskie pracowników Katedry są na ukończeniu.

7 pracowników Katedry zajmuje się problemami drgań i akustyki, biorąc czynny udział w dorocznych seminariach z akustyki, na których referują swoje prace.

Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze dla potrzeb przemysłu, a w szczególności dla górnictwa. Katedra wykonuje także różnego rodzaju aparaty specjalne dla potrzeb przemysłu oraz dla Katedr. Opracowane w Katedrze dwa prototypy audiometru znajdują zastosowanie w pracach naukowo-badawczych oraz w służbie zdrowia.

Przy Katedrze w roku 1957 uruchomiona została przez z. prof. mgr B. Matułę Pracownia Drgań i Akustyki Stosowanej.

KATEDRA PODSTAW ELEKTROTECHNIKI

Kierownikiem Katedry jest prof. dr inż. Stanisław Fryze, członek zwyczajny Polskiej Akademii Nauk. Katedra posiada poza tym 2 samodzielnych pracowników nauki (docent i zast. profesora).

Działalność naukowa i dydaktyczna Katedry obejmuje elektrotechnikę teoretyczną oraz teorię regulacji.

W latach 1956 — 1959 r. w Katedrze Podstaw Elektrotechniki wykonano dwie prace naukowe z dziedziny elektrotechniki teoretycznej zakończone przewodami doktorskimi, oraz rozpoczęto intensywne badania z dziedziny teorii regulacji.

W dziedzinie prac z teorii regulacji stworzono przede wszystkim stałe, co tygodniowe, seminarium dla pracowników naukowych, które stało się podstawą dla rozwoju wielu prac kandydackich. Najbardziej z nich zaawansowana jest praca adkta T. Szwedy z zakresu miernictwa automatyki, referowana już przez doc. S. Węgrzyna na Międzynarodowej Konferencji Automatyki w Heidelbergu i opublikowana w tamtejszym zbiorze prac. Seminarium to skupia zarówno pracowników naszej Uczelni jak i innych Politechnik.

Prace początkowo tu referowane i dyskutowane, były następnie przedstawiane na wielu konferencjach międzynarodowych i krajowych.

Doc. S. Węgrzyn referował prace z zakresu regulatorów impulsowych, cybernetyki i układów nieliniowych, w Pradze, Bukareszcie, Moskwie i Warszawie, Dr A. Macura referował prace z zakresu układów nieliniowych i układów bistabilnych, w Bratisławie i Warszawie.

Dużą pomocą w rozwoju prac było utworzenie laboratorium teorii regulacji. Z laboratorium korzystali nie tylko pracownicy naukowcy i studenci Politechniki Śląskiej, lecz również inżynierowie specjalizujący się w zagadnieniach automatyki na kursie zorganizowanym przez PAN, którego część laboratoryjna odbyła się w Gliwicach.

Obecnie przewiduje się utworzenie nowej Katedry Teorii Regulacji, opartej na dorobku Katedry Podstaw Elektrotechniki.

Pewnego rodzaju podsumowaniem dorobku zdobytego przez Katedrę z dziedziny elektrotechniki teoretycznej były książki doc. dr S. Węgrzyna pt. „Stany nieustalone w liniach długich i układach łańcuchowych” oraz „Rachunek Operatorowy”, przy czym ta druga była tłumaczona na język słowacki.

KATEDRA MIERNICTWA ELEKTRYCZNEGO

Katedra została zorganizowana w roku 1945. Do roku 1947 Katedra była prowadzona przez prof. kontr. mgr inż. E. Niwińskiego. Od roku 1947 do dnia dzisiejszego Katedrę prowadzi z. prof. mgr inż. Wincenty Podlacha.

W roku 1956 został utworzony nowy kierunek działalności Katedry: pomiary wielkości nieelektrycznych — prowadzony przez doc. mgr inż. Edmunda Romera. W związku z tym zostało zorganizowane w tymże roku laboratorium wielkości nieelektrycznych. Działalność dydaktyczna katedry jest prowadzona dla studium dziennego, wieczorowego i zaocznego Wydziału Elektrycznego. Katedra ma opracowanych 50 ćwiczeń laboratoryjnych.

Przy katedrze została stworzona duża biblioteka, która znajduje się pod stałą opieką kierownika katedry.

Działalność naukową obrazuje kilkanaście publikacji, w tym jedna zagraniczna (Międzynarodowa Konferencja Pomiarowa w Budapeszcie oraz udział w tejże konferencji).

Katedra opracowała szereg ekspertyz i prototypów urządzeń pomiarowych dla przemysłu i energetyki.

Śród ważniejszych opracowanych tematów należy wymienić: pomiary wzorców najwyższej klasy, pomiary dużych prądów stałych, pomiary składowej czynnej oporu przewodów energetycznych, nowy układ do pomiaru kąta stratności izolacji, kompensator do pomiarów przekładni transformatorów, prototypy pomiarowych wzmacniaczy magnetycznych.

Katedra współpracuje ściśle z Zakładem Optyki i Mechaniki Precyzyjnej Politechniki Śląskiej, dla którego opracowała szereg prototypów przyrządów.

KATEDRA MASZYN ELEKTRYCZNYCH

Od roku 1945 do roku 1955 kierownikiem katedry był prof. n. dr inż. Wł. Kołek, obecny kierownik Katedry Maszyn Elektrycznych AGH w Krakowie.

Prof. Wł. Kołek zorganizował katedrę, w szczególności zaś uruchomił laboratorium dydaktyczne i naukowe maszyn elektrycznych w gmachu Wydziału Elektrycznego.

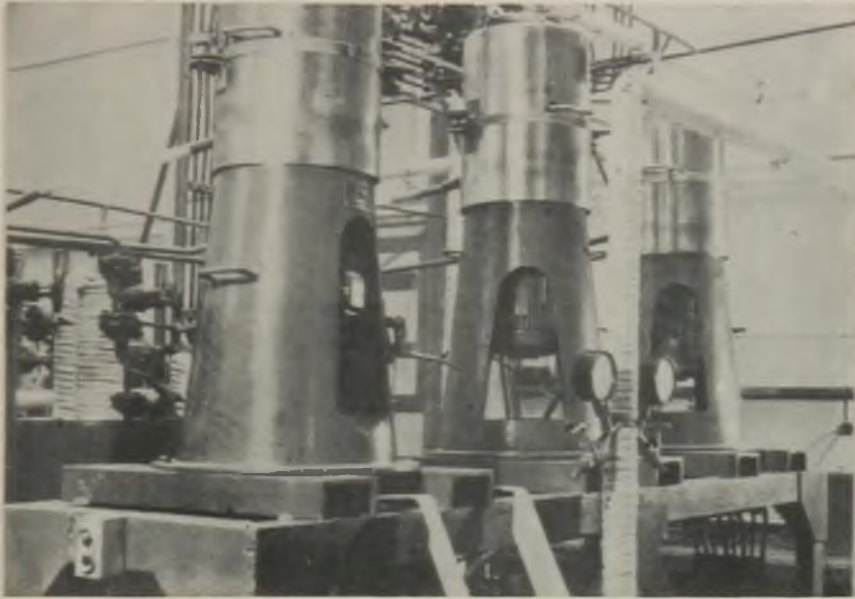
W okresie tym pracownicy naukowcy katedry, pod kierownictwem prof. Wł. Kołka, wykonali szereg prac naukowych głównie z dziedziny maszyn synchronicznych, amplitudyn i komutacji maszyn, publikowanych w różnych czasopismach naukowo-technicznych. Zostały również zapoczątkowane dwa doktoraty.

W roku 1956 w wyniku reorganizacji Wydziału i przejścia prof. Wł. Kołka do Krakowa — kierownictwo katedry objął prof. zw. mgr inż. Zygmunt Gogolewski, poprzednio kierownik Katedry Budowy Maszyn Elektrycznych. W ten sposób Katedra Maszyn Elektrycznych skupiła całość dydaktyki oraz prac naukowych z teorii i konstrukcji maszyn elektrycznych na Wydziale.

W okresie sprawozdawczym przeorganizowano i rozbudowano laboratorium maszyn elektrycznych oraz uruchomiono pracownię mikromaszyn i pracownię materiałów elektroizolacyjnych.

W styczniu 1957 r. adiunkt Władysław Paszek uzyskał stopień kandydata nauk technicznych, zaś w czerwcu 1959 r. z. prof. M. Pluciński otrzymał tytuł docenta.

Katedra specjalizuje studentów w zakresie projektowania, konstrukcji i technologii maszyn elektrycznych i transformatorów. Zakres tematyki prac dyplomowych (ok. 10 rocznie) obejmuje zagadnienia teoretyczne, obliczeniowo-konstrukcyjne i laboratoryjne z dziedziny maszyn elektrycznych.

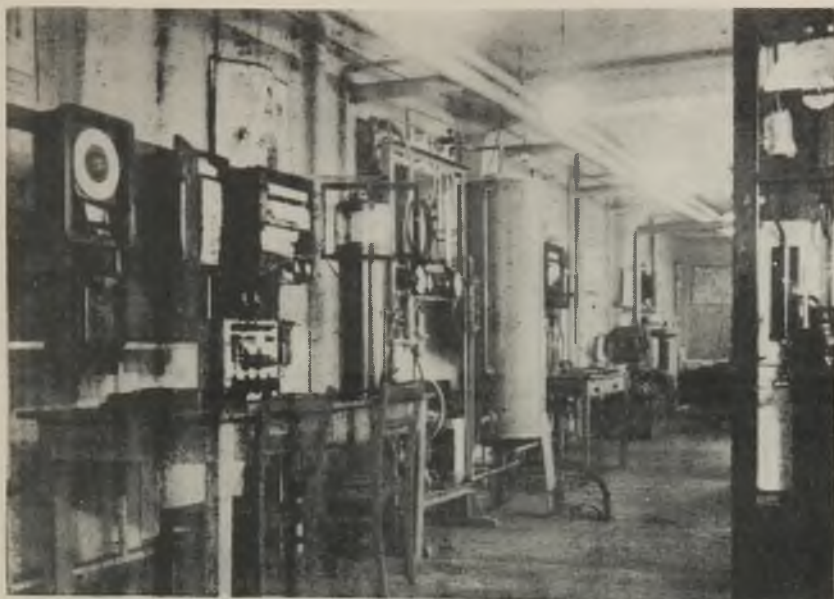
Katedra Technologii Nafty
i Paliw Płynnych
zespół wirówek

Grmach
Wydziału Elektrycznego
przy ul. Katowickiej

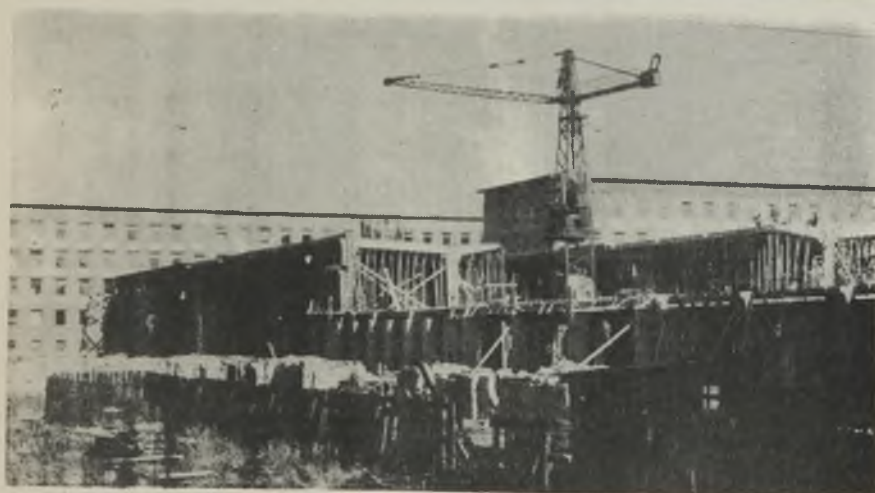

Katedra
Maszyn Elektrycznych
laboratorium: maszynowe

Katedra
Elektroautomatyki Przemysłowej
laboratorium automatyki

Katedra
Elektroniki Przemysłowej
elektroniczna aparatura do
badania drgań mechanicznych

Zespół gmachów
Wydziału Górniczego
w budowie

W okresie sprawozdawczym opracowano i wydano 4-ro tomowy podręcznik „Budowa Maszyn Elektrycznych” oraz dwie części skryptu „Laboratorium Maszyn Elektrycznych”.

W katedrze jest w toku 7 prac doktorskich oraz 1 praca habilitacyjna. Prace naukowe katedry są związane z problematyką teoretyczną, ruchową i konstrukcyjną transformatorów i maszyn elektrycznych w szczególności: maszyn synchronicznych i ich regulacji, wzmacniaczy elektromaszynowych i magnetycznych, izolacji maszyn wysokonapięciowych, konstrukcji i szczotek maszyn prądu stałego, oraz strat dodatkowych w uzwojeniach.

W okresie 1956 — 1959 r. pracownicy naukowcy katedry opublikowali ogółem 20 prac w: Archiwum Elektrotechniki, Rozprawach Elektrotechnicznych, Archiwum Automatyki i Telemechaniki, Przeglądzie Elektrotechnicznym, Życiu Szkoły Wyższej.

W latach 1958, 1959 i 1960 katedra zorganizowała kilkudniowe seminaria naukowe dla inżynierów, pracowników przemysłu, specjalności maszyn elektrycznych. Pracownicy katedry brali udział w rozruchu urządzeń elektrycznych Nowej Huty, Zakładów Chemicznych Oświęcim, Huty Bobrek i szeregu elektrowni. Ogółem w okresie sprawozdawczym opracowano ponad 120 ekspertyz i porad dla przemysłu. Katedra opiniowała również kilkanaście wniosków racjonalizatorskich. Wielokrotnie udzielano pomocy przy badaniu i zapobieganiu awariom maszyn synchronicznych i transformatorów.

KATEDRA ELEKTRYFIKACJI ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

Katedra Elektryfikacji Zakładów Przemysłowych została utworzona w r. 1956 z Zakładami:

1. Napędu Elektrycznego,
2. Automatyzacji Napędu Elektrycznego.
3. Gospodarki Elektro-Energetycznej.

Katedra przejęła Laboratorium Napędu Elektrycznego od ówczesnej Katedry Budowy Maszyn Elektrycznych. W okresie sprawozdawczym podjęła zorganizowanie Laboratorium Automatyzacji Napędu Elektrycznego. Pierwsze ćwiczenia w tym laboratorium odbyły się w semestrze zimowym 1959/60.

Bolesną stratą dla Katedry była niespodziewana śmierć Kierownika Katedry Profesora Jana Obrąpalskiego w grudniu 1958 r. Dla uczczenia Jego pamięci urządzono Akademię Żałobną w dniu 11 kwietnia 1959 r. z licznym udziałem pracowników naukowych z całej Polski, inżynierów i studentów.

Od 1. IX. 1959 r. p. o.kierownikiem Katedry jest dr inż. Władysław Sztwiertnia. W Zakładzie Automatyzacji Napędu Elektrycznego p. o. kierownika jest docent dr inż. Jerzy Siwiński, a kierownikiem Zakładu Gospodarki Elektroenergetycznej docent dr inż. Andrzej Kamiński.

Praca Katedry obejmuje przygotowanie kadr inżynierskich oraz prace naukowo-badawcze i publikacje w dziedzinie elektryfikacji zakładów przemysłowych, tzn. napędów elektrycznych i ich automatyzacji, oraz gospodarki elektroenergetycznej tych zakładów.

W Katedrze kontynuowane są prace wytyczone przez prof. Jana Obrąpalskiego z zakresu napędu elektrycznego w górnictwie i hutnictwie oraz elektroenergetyki.

Katedra współpracuje z hutami, kopalniami, biurami projektów i z instytucjami na terenie Śląska w zakresie swojej specjalności (napędy krajowych maszyn wyciągowych dużej mocy, automatyzacja odkrywki Turów II, walcarka taśm w Hucie Baildon itp.).

KATEDRA ELEKTROWNI

Katedra powstała z przemianowania w r. 1954 ówczesnej Katedry Urządzeń Elektrycznych Prądów Silnych na Katedrę Elektrowni. Kierownikiem Katedry od r. 1950 jest prof. mgr inż. L. Nehrebecki.

Katedra specjalizuje studentów w zakresie projektowania i eksploatacji elektrowni cieplnych.

W Laboratorium Przekąźnikowym Katedry prowadzone są ćwiczenia z zakresu badań przekąźników, układów automatyki elektroenergetycznej oraz z zakresu ogólnej elektroenergetyki. W zakresie pomocy dydaktycznej opracowano szereg skryptów: Elektrownie Ciepne, Projektowanie Elektrowni, Przyrządy Rozdzielcze itp. Zakres tematyki prac dyplomowych obejmuje również zagadnienia z dziedziny zabezpieczeń przekąźnikowych.

W roku 1959 adiunkt Katedry mgr inż. A. Żeleński uzyskał stopień doktora nauk technicznych.

Katedra prowadzi 7 przewodów doktorskich — w tym 3 aspirackie. W Katedrze wykonuje się corocznie około 12 magisterskich prac dyplomowych.

Prace naukowe Katedry są związane z problemami krajowej energetyki wynikającymi z procesu jej rozwoju.

Ważniejsze kierunki prac naukowych Katedry obejmują: modernizację elektrowni, uciepłownienie ośrodków przemysłowych (zwłaszcza na Śląsku), zagadnienie bilansu energetycznego Polski, metodykę ustalania spodziewanego czasu użytkowania szczytu obciążenia oraz dyspozycyjności urządzeń w przyszłości, metodykę ustalania ekonomicznej struktury energetycznej dużych miast i ośrodków przemysłowych oraz automatyzację eksploatacji elektrowni.

Zespołowa praca naukowa w zakresie SZR (samoczynne załączenie rezerwy) prowadzona przez pracowników naukowych Katedry Elektrowni i Katedry Maszyn Elektrycznych uzyskała Państwową Nagrodę III stopnia. Przewiduje się poważny rozwój i utworzenie specjalizacji w zakresie automatyki i zabezpieczeń w elektrowniach.

Tematyka naukowych prac Katedry jest związana z potrzebami przemysłu. Wynika stąd konieczność szerokiej współpracy zwłaszcza z resortami energetyki, górnictwa i chemii. W zakresie problemów ogólnokrajowej energetyki Katedra współpracuje z Komitetem Elektryfikacji Polski (PAN).

KATEDRA SIECI I UKŁADÓW ELEKTROENERGETYCZNYCH

Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne z dziedziny obliczeń, eksploatacji i budowy sieci oraz układów elektroenergetycznych. Zajęcia te prowadzone są na kursie podstawowym dla wszystkich grup specjalności silnoprądowych, oraz jako przedmioty specjalizacyjne dla grup elektroenergetycznych (sieci i elektrownie). Katedra obsługuje również odnośne zajęcia na Studium Wieczorowym w Katowicach.

Powstałe w roku 1954 laboratorium sieciowe (początkowo jako laboratorium elektroenergetyczne) jest rozbudowywane w sposób sukcesywny i obecnie liczy 8 stanowisk, na których prowadzi się 12 ćwiczeń studenckich.

Studenci grupy specjalizacyjnej „Sieci i układy elektroenergetyczne” wykonują w Katedrze prace dyplomowe z dziedziny przesyłu energii na najwyższych napięciach, z dziedziny awaryjności w układach elektroenergetycznych, koncepcji sieci wysokiego i niskiego napięcia itp. Prace te są ściśle powiązane z aktualną problematyką resortu energetyki.

Kierownikiem Katedry jest prof. dr inż. Zbigniew Jasicki. Katedra prowadzi w ścisłym kontakcie z resortem Energetyki oraz z Polską Akademią Nauk prace naukowo-badawcze z dziedzin gospodarki mocą bierną, awaryjności, koncepcji przesyłowych i innych.

W okresie 5-lecia ukazało się około 60 publikacji pracowników Katedry, a także 2 wydawnictwa skrypcyjne oraz jedno książkowe.

W wyniku ukończenia swej pracy pt. „Zagrożenie awaryjne sieci pracującej w warunkach zabrudzeniowych” uzyskał w roku 1958 z. prof. Franciszek Szymik stopień naukowy doktora, a następnie w roku 1959 tytuł docenta. W roku 1959 zakończył adkt Antoni Bogucki swą pracę doktorską pt. „Napięciowe i częstotliwościowe charakterystyki odbiorów oraz ich wpływ na straty przesyłu w sieciach średnich napięć”.

KATEDRA WYSOKICH NAPIĘĆ

Katedra powstała formalnie w 1950 roku, jednak już od marca 1949 r. prowadzone były wykłady oraz prace nad organizacją Laboratorium Wysokich Napięć.

Zajęcia dydaktyczne obejmują wykłady z techniki izolacyjnej, przepięć i ochrony przepięciowej oraz ćwiczenia laboratoryjne na Wydziale Elektrycznym, Studium Zaocznym oraz Studium Wieczorowym.

Kierownikiem i organizatorem Katedry jest doc. mgr inż. Tadeusz Stępniewski. W okresie 15-lecia 39 studentów wykonało w Katedrze prace dyplomowe, głównie z zakresu: elektrofiltrów, izolacji i osprzętu sieci najwyższych napięć oraz układów pomiarowych.

Katedra ściśle współpracuje z energetyką, fabrykami porcelany elektrotechnicznej i osprzętu sieciowego, opracowując konstrukcje nowych izolatorów, nowoczesnego osprzętu dla sieci najwyższych napięć do 220 kV, a obecnie nawet dla 380 kV.

Opracowane konstrukcje przyczyniły się do unowocześnienia budownictwa sieciowego. Wykonano również wiele poważnych prac naukowo-badawczych i usługowych dla przemysłu węglowego, kolejnictwa i przedsiębiorstw energetyki.

Pracownicy Katedry biorą czynny udział w pracach normalizacyjnych i zjazdach naukowych.

W roku 1959 rozpoczęto prace organizacyjne w związku z budową nowego Laboratorium Wysokich Napięć.

KATEDRA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH

Katedra utworzona została w roku 1956 przez usamodzielnienie wchodzącego do tego czasu w skład Katedry Energetyki Zakładu Urządzeń Elektrycznych.

Katedra prowadzi na Wydziale Elektrycznym wykłady, ćwiczenia tablicowe, laboratorium i projekty przejściowe z urządzeń elektrycznych wraz z oświetleniem i grzejnictwem elektrycznym oraz prace dyplomowe z urządzeń elektrycznych w przemyśle. Ponadto na Wydziale Inżynierii Sanitarnej katedra prowadzi wykłady i ćwiczenia z elektrotechniki ogólnej i urządzeń elektrycznych.

Kierownikiem katedry jest doc. mgr inż. Edmund Piotrowski. Katedra wykonała 13 prac naukowo-badawczych dla przemysłu węglowego, chemicznego i innych z zagadnień użytkowania energii elektrycznej oraz gospodarki mocą bierną w zakładach przemysłowych ponadto przeprowadza badania prototypowe elementów urządzeń rozdzielczych.

KATEDRA MASZYNOZNAWSTWA ENERGETYCZNEGO

Katedra powstała w roku 1953, jej kierownikiem jest z. prof. mgr inż. Zbigniew Skopec.

W zakres działalności dydaktycznej Katedry wchodzi: rysunek techniczny, części maszyn, maszynoznawstwo energetyczne, urządzenia ciepłno-energetyczne i maszynoznawstwo przemysłowe.

W oparciu o Laboratorium Wytwórni Wentylatorów w Chełmie Wielkim podjęła Katedra w roku 1957 badanie modeli dla opracowania no-

wych wysokosprawnych schematów aerodynamicznych wentylatorów kołowych. Wyniki tej pracy zostaną wykorzystane dla modernizacji wentylatorów w energetyce.

KATEDRA ELEKTROAUTOMATYKI PRZEMYSŁOWEJ

Kierownikiem Katedry, która powstała w roku 1954, przez przemianowanie Katedry Teletechniki, jest z. prof. mgr inż. Zdzisław Trybalski.

W latach 1956 — 1959 uległo dalszej rozbudowie laboratorium Elementów Automatyki i nastąpiło uruchomienie ćwiczeń w laboratorium Urządzeń Automatyki Przemysłowej oraz uruchomienie laboratorium Telemetrii.

W miesiącu wrześniu 1956 roku wszyscy pracownicy Katedry wzięli czynny udział w referatach I-ej Sesji Automatyki.

W 1957 roku Katedra otrzymała od Zakładów Przemysłu Azotowego w Tarnowie cenny dar w postaci dwu układów modelowych i analizatora do badań własności regulacyjnych urządzeń przemysłowych.

W 1958 roku wszyscy pracownicy Katedry wygłosili referaty na Krajowej Konferencji Automatyki w Warszawie.

W okresie ostatniego pięciolecia pracownicy Katedry kontynuują dwie prace doktorskie i zajmują się studiami nad automatyzacją urządzeń przemysłowych.

Pracownicy Katedry współpracują z Zakładami Chemicznymi (Tarnów, Oświęcim, Kędzierzyn, Hajduki, Chorzów), oraz Hütami (Florian, Bobrek) w dziedzinie automatyzacji urządzeń przemysłowych. Jest to główny kierunek specjalizacyjny i rozwojowy Katedry.

KATEDRA ELEKTRONIKI PRZEMYSŁOWEJ

Katedra Elektroniki Przemysłowej powstała w roku 1954 przez przemianowanie dawnej Katedry Radiotechniki w wyniku zmian organizacyjnych Wydziału. Istniejąca na Wydziale od roku 1946 Grupa Telekomunikacyjna, kształcąca inżynierów teletechników i radiotechników uległa stopniowej likwidacji od roku 1951 wskutek dążenia MSW do skupienia szkolenia inżynierów łączności w trzech tylko ośrodkach. W związku z tym Wydział Elektryczny wystąpił w roku 1952 z wnioskiem o utworzenie nowych specjalizacji: elektroautomatyki oraz elektroniki przemysłowej na bazie istniejących katedr Grupy Telekomunikacyjnej.

W roku akademickim 1952/53 opuszcza uczelnię ostatni rocznik inżynierów łączności, a już w następnym roku 1953/54 zaczyna — zgodnie z decyzją Ministerstwa — studia z dziedziny elektroautomatyki przemysłowej grupa studentów na III roku.

Kierownikiem Katedry jest prof. dr inż. Tadeusz Zagajewski. Okres od roku 1953 był poświęcony na organizację od podstaw nowych laboratoriów, na przygotowanie nowych wykładów i ćwiczeń z dziedziny elek-

troniki przemysłowej. Prace te były bardzo uciążliwe wobec niemożności przerywania toku normalnych zajęć, przy małych środkach finansowych oraz trudnościach w uzyskaniu odpowiedniej aparatury. Dzięki dużym wysiłkom pracowników Katedry większość tych prac została już zakończona, pozostają jednak jeszcze do uzupełnienia urządzenia specjalne.

Katedra Elektroniki Przemysłowej prowadzi dla studentów Grupy Elektroautomatyki zajęcia z dziedziny zastosowania układów elektronicznych i półprzewodnikowych w urządzeniach przemysłowych, wykłady, ćwiczenia, laboratoria oraz prace dyplomowe. Katedra prowadzi ponadto wykłady encyklopedyczne dla grup silnoprądowych Wydziału Elektrycznego oraz studentów Wydziałów: Górniczego, Mechanicznego i Mechaniczno-Energetycznego.

Prace naukowe Katedry są prowadzone w kilku zasadniczych kierunkach: teorii obwodów nieliniowych, w szczególności generatorów, pomiaru metodami elektrycznymi naprężeń, odkształceń oraz drgań mechanicznych, przemysłowych zastosowań grzejnictwa w. cz., przemysłowego zastosowania ultradźwięków, konstrukcji i zastosowania kompensatora fotoelektrycznego. Z tych dziedzin pracownicy Katedry publikowali szereg prac w Archiwum Elektrotechniki PAN, w Pomiarach, Automatyce i Kontroli oraz w innych czasopismach, oraz referowali te prace na Sesjach Naukowych Automatyki w Gliwicach i w Warszawie, na Międzynarodowym Zjeździe Pomiarowym w Budapeszcie.

ZAKŁAD OPTYKI I MECHANIKI PRECYZYJNEJ

Zakład powyższy został stworzony z inicjatywy prof. dr T. Malarckiego w 1946 r. Początkowo celem Zakładu było opracowywanie aparatury optycznej i laboratoryjnej.

Kierunek Zakładu uległ zasadniczej zmianie na elektryczno-pomiarowy, gdy w 1949 roku kierownictwo objął mgr inż. Edmund Romer. Od 1949 roku rozpoczął się szybki rozwój Zakładu. Rozwój ten zaznaczył się szczególnie silnie w ostatnim pięcioleciu. Obok obsługi Politechniki Śląskiej w dziedzinie budowy i konserwacji aparatury naukowej, dydaktycznej i pomiarowej, Zakład podejmuje pionierskie prace w dziedzinie szeregu prototypów przyrządów pomiarowych dla potrzeb Politechniki Śląskiej, innych Uczelni i przemysłu. Są to przede wszystkim klasyczne układy pomiarowe wysokiej klasy oraz podstawowe wzorce siły elektromotorycznej i oporu.

W tej dziedzinie Zakład ściśle współpracuje z Katedrą Miernictwa Elektrycznego i Elektroniki Przemysłowej.

Wielkie uznanie jakie zdobyły prototypy przyrządów opracowanych w Zakładzie Optyki i Mechaniki Precyzyjnej oraz duże zapotrzebowanie zmusiły Zakład do podjęcia małoseryjnej produkcji przyrządów. Dało to konieczność zwiększenia personelu, do ponad 60 osób. Obecnie Zakład otrzymał także zamówienia eksportowe.

W Y D Z I A Ł G Ó R N I C Z Y

Realizacja planu 6-letniego nakazywała powiększyć kadry inżynierów górniczych, wobec czego Partia i Rząd postanowiły utworzyć drugi w kraju ośrodek szkoleniowy na terenie Zagłębia Górnośląskiego.

Wydział Górniczy Politechniki Śląskiej powstał na mocy Uchwały Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1949 r. „O rozbudowie wyższego szkolnictwa górniczego w Politechnice Śląskiej” oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Szkół Wyższych i Nauki z dnia 12. VII. 1950 r. „O utworzeniu Wydziału Górniczego na Politechnice Śląskiej im. W. Pstrowskiego w Gliwicach”.

Organizacją Wydziału zajął się ówczesny Rektor Prof. Kuczewski przy współdziałaniu pełnomocnika MSW profesora AGH dr A. Bolewskiego, którego po roku zastąpił prof. dr T. Laskowski.

Szybkie ustalenie programów nauczania i dobór wykładowców oraz prowadzących ćwiczenia pozwoliły na rozpoczęcie pierwszego roku szkolnego w jesieni r. 1950. Funkcje dziekanów sprawowali kolejno:

Prof. dr inż. Józef Wąsowski w r. ak. 1950/51,

Prof. mgr inż. Józef Galanka w r. ak. 1951/52,

Prof. mgr inż. Roman Dykacz od r. ak. 1952/53 do dnia dzisiejszego.

Wydział w pierwszych latach posiadał 3 Oddziały dla kierunków studiów: Eksploatacji Złóż Węgla, Maszyn Górniczych i Elektryfikacji Kopalń.

Utworzenie na Wydziale Górniczym ostatnich dwóch kierunków podyktowane zostało koniecznością zmodernizowania górnictwa, które w okresie ostatniej wojny zmieniło swe metody w kierunku wyłączenia z procesów eksploatacyjnych pracy rąk i przejścia na pracę mechanizmów napędzanych elektrycznie i zautomatyzowanych. Wprowadzenie maszyn do wyrobisk górniczych wymaga kształcenia i dozoru obsługi tych maszyn przez inżynierów górników mechaników i górników elektryków.

Oddziały Maszyn Górniczych i Elektryfikacji Kopalń otrzymały plany studiów o dużej podbudowie dyscyplinami górniczymi, która obejmowała ok. 200 godzin zajęć z górnictwa eksploatacyjnego — poza górnictwem ogólnym.

W oparciu o taki plan studiów wykształcono na Wydziale Górniczym już kilka roczników inżynierów I-go i II-go stopnia górników-mechaników i górników-elektryków, wyspecjalizowanych do pracy w kopalniach głębinowych. Specjaliści o takim profilu zdobyli prawo obywatelstwa i weszli w ramy nomenklatury urzędowej w resorcie górnictwa, stali się potrzeb-

nymi. Praktyka ruchowa wykazała, że górnictwu potrzeba mechaników i elektryków, którzy posiadają znajomość górnictwa w zakresie eksploatacji złóż, robót górniczych, ekonomiki i organizacji górnictwa szczególnie w przodkach zmechanizowanych, dobrą znajomość przepisów bezpieczeństwa w kopalniach, ratownictwa, jak również mają opanowaną technikę bezpieczeństwa pracy w odniesieniu do pyłów, gazów i materiałów wybuchowych, oraz technologię przeróbki mechanicznej kopalin.

W roku akademickim 1952/53 utworzono Oddział Przeróbki Mechanicznej Węgla, który został przemianowany w r. 1958 na Oddział Przeróbki Mechanicznej Kopalin, obejmujący zagadnienia klasyfikacji i wzbogacania wszystkich stałych surowców użytecznych.

Sprawnie prowadzona budowa gmachów Wydziału Górniczego doprowadziła już 4. XII. 1951, w dniu Święta Górnika, do oddania nowo utworzonemu Wydziałowi pierwszej połowy pawilonu eksploatacji, w którym rozpoczęły pracę powołane do życia katedry.

Szczęśliwa lokalizacja Wydziału Górniczego w centrum górnictwa polskiego pozwala katedrom specjalistycznym kształcić młode kadry praktycznie, tj. równocześnie z wykładami teoretycznymi demonstrować procesy i konstrukcje bezpośrednio w zakładach produkcyjnych i w halach maszyn. Taka forma nauczania z jednej strony daje przemysłowi gotowych kierowników oddziałów produkcyjnych — z drugiej strony ułatwia młodzieży studiowanie. Układ ten pozwala równocześnie na realne wiązanie nauki z praktyką przez prowadzenie wykładów i ćwiczeń przy pomocy wybitnych wieloletnich pracowników przemysłu. W tych warunkach można było prawidłowo kończyć proces dydaktyczny przez pracę dyplomową opartą na tematyce ruchowo-produkcyjnej lub projektowej i wykonywanej na kopalni.

Tematykę badawczą i naukową katedr narzucają zagadnienia bieżące i perspektywiczne przemysłów górniczych. Rozwiązania mają formę prac zleconych, ekspertyz, referatów i koreferatów, udziału w radach naukowych instytutów resortowych i w radach i komitetach państwowych, w wielu komisjach i radach techniczno-ekonomicznych zakładów pracy, przyczym szereg kierowników katedr i ich pracowników zajmuje poważne stanowiska w przemyśle, co gwarantuje pełne powiązanie dydaktyki i nauki z zagadnieniami przemysłu.

Taka tematyka lecz w szerszym ujęciu stanowi również podstawę przewodów doktorskich. Na Wydziale Górniczym przeprowadzono trzy doktoraty a w trakcie przygotowania jest dalszych 17.

Ministerstwo Górnictwa i Energetyki, dla którego Wydział Górniczy w Gliwicach przygotowuje kadry inżynierskie, wzięło czynny i realny udział w organizacji tego Wydziału, oddając katedrom swoich specjalistów i równocześnie dało potrzebne środki na budowę gmachów Wydziału Górniczego i wyposażenie katedr.

Z zespołu gmachów Wydziału Górniczego oddano dotychczas do użytku 2 pawilony oraz Halę Technologiczną, pozostałe zaś 2 pawilony z łącznikami i zespołem kreślarni są jeszcze w budowie.

Zasadniczym wydarzeniem dla rozwoju Wydziału była „Umowa zawarta pomiędzy Ministrami Górnictwa Węglowego, Hutnictwa oraz Rektorami (Dziekanami) Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i Politechniki Śląskiej im. W. Pstrowskiego (Wydział Górniczy) w Gliwicach w sprawie pomocy w rozwoju Wyższego Szkolnictwa Górniczego i Hutniczego w okresie 1954 — 1960 r.”, która przewiduje niesienie pomocy w szerokim zakresie a w szczególności w zakresie inwestycji i wyposażenia katedr i Hali Technologicznej. Nad realizacją umowy czuwa 5-osobowy Komitet Kuratorski w składzie:

prof. dr inż. Bolesław Krupiński — przewodniczący Komitetu

mgr inż. Franciszek Jopek — VMinister MGİE

doc. mgr inż. Zbigniew Tokarski — VMinister Przemysłu Ciężkiego

prof. dr Zygmunt Kowalczyk — Rektor AGH

prof. mgr inż. Roman Dykacz — Dziekan Wydziału Górniczego Politechniki Śląskiej.

Działanie tej umowy stało się widoczne we wzmożeniu tempa budowy, co doprowadziło w r. 1959 do wykończenia gmachu głównego, łącznika i Pawilonu Przyrody, poza tym w stanie surowym wykonano drugi łącznik oraz Pawilon Maszyn Górniczych i Elektryfikacji Kopalń.

Duże perspektywy dalszego rozwoju otwiera Wydziałowi oddanie do użytku w końcu 1959 r. Hali Technologicznej. Znajdą się tam stanowiska do prac o charakterze zarówno dydaktycznym jak i naukowo-badawczym katedr: Przeróbki Mechanicznej Kopalni, Maszyn Górniczych, Maszyn do Urabiania i Ładowania, Elektryfikacji Kopalń, Budownictwa Podziemnego Kopalń oraz Aerologii Górniczej.

Uruchomienie ćwiczeń laboratoryjnych w Hali Technologicznej oszczędzi studentom i pracownikom pomocniczym wiele czasu potrzebnego obecnie na dojazdy do laboratoriów i hal technologicznych instytutów przemysłu węglowego, w których dotąd prowadzi się liczne zajęcia praktyczne

Poza normalnymi studiami dziennymi — Wydział przeprowadził wspólnie z Ministerstwem Górnictwa i Energetyki eksperyment związania specjalności nie górniczych, a górnictwu potrzebnych, z kierunkiem naukowym w zakresie górniczej eksploatacji — tworząc 2-letnie studium górnicze dla absolwentów I-go stopnia, inżynierów mechaników, elektryków, budowlanych i chemików. Do ostatniego semestru doszło 80-ciu studentów, z których 64 zdało egzamin dyplomowy I-go stopnia w zakresie eksploatacji złóż. Spośród nich 19-tu absolwentów przyjęto na studium magisterskie. Na podstawie wyników egzaminów dyplomowych i opinii jaką sobie zyskali ci absolwenci studium magisterskiego należy stwierdzić, że eksperyment się udał. Bowiem mechanicy i elektrycy, którzy ukończyli magisterskie studium górnicze, stali się pełnowartościowymi mechanikami i elektrykami górniczymi niezbędnymi w nowoczesnym górnictwie.

Wydział Górniczy w roku akademickim 1955/56 zorganizował Studium Zaoczne. Ogólna liczba studentów wynosi 111. Studia zaoczne są — począwszy od III roku studiami typu magisterskiego.

W okresie dziesięciolecia swego istnienia Wydział Górniczy przekazał przemysłowi i różnym placówkom badawczym i naukowym 1366 inżynierów i 535 magistrów inżynierów, przez co w znacznym stopniu przyczynił się do rozwoju gospodarki narodowej.

KATEDRA MATEMATYKI C

Katedra ta powstała równocześnie z uruchomieniem Wydziału Górniczego w październiku 1950 r. Organizatorem i kierownikiem Katedry, od chwili jej powstania do dziś, jest z. prof. mgr Kazimierz Szałajko.

Na zajęcia dydaktyczne pracowników Katedry składają się wykłady, ćwiczenia, egzaminy wstępne i kursowe oraz konsultacje indywidualne i zbiorowe. Ilość czasu poświęcona konsultacjom i kierowaniu pracą własną studenta jest duża. Pracownicy Katedry udzielali również konsultacji w punktach konsultacyjnych Studium Zaocznego w Katowicach i w Bielsku.

Poza obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi Katedra udzielała konsultacji pracownikom nauki Politechniki innych specjalności, co prowadziło do współpracy w dziedzinie technicznych zagadnień, a także bezpośrednio do współpracy z przemysłem. Katedra współpracowała z Katedrą Maszyn Górniczych w opracowywaniu strony matematycznej zagadnienia badania wytrzymałości lin. Blizsza współpraca ustaliła się z Katedrą Elektrotechniki Ogólnej A Wydziału Górniczego.

Pracownicy Katedry prowadzili wykłady dla pracowników naukowych Politechniki Śląskiej z działów mających specjalne zastosowania w technice. Z. prof. K. Szałajko wykładał „Funkcje analityczne” i „Rachunek prawdopodobieństwa” w latach 1955/56 i w 1956/57, a z. prof. dr Kluczny wykładał „Równania różniczkowe liniowe i bliskie liniowych” w latach 1956/57 i 1957/58.

Dla dokształcania własnego prowadzone były w Katedrze seminaria z różnych działów, jak funkcje analityczne, rachunek prawdopodobieństwa, równania całkowe i specjalne zagadnienia z równań różniczkowych.

KATEDRA CHEMII OGÓLNEJ A

Katedra ta (dawniej Chemii Górniczej) została utworzona w r. 1950. Na Kierownika Katedry powołano doc. mgr inż. E. Kowalską.

Początkowo Katedra nie posiadała własnych pomieszczeń i nie dysponowała żadnym sprzętem laboratoryjnym. Ćwiczenia odbywały się w pracowni Katedry Technologii Nieorganicznej Wydziału Chemicznego, mieszczącej się w gmachu Wydziału Elektrycznego przy ul. Katowic-

kiej 10. Po roku pomieszczenia te przyznane zostały Katedrze Chemii Ogólnej A. W lutym 1955 r. Katedra przeniosła się do Pawilonu Przyrody gmachu Wydziału Górniczego (ul. Katowicka 2). Sale laboratoryjne, dydaktyczne i naukowe Katedry są dostatecznie wyposażone w aparaturę i sprzęt laboratoryjny do prowadzenia zajęć dydaktycznych i naukowych.

Obecnie Katedra obsługuje wszystkie Oddziały Wydziału Górniczego wraz ze Studium Zaocznym i Studium Wieczorowym oraz Wydział Elektryczny ze Studium Zaocznym. Katedra dysponuje pracownikami chemii ogólnej, chemii analitycznej, chemii fizycznej i analizy technicznej.

W ramach prac naukowo-badawczych i usługowych wykonanych przez Katedrę i Zakład dla przemysłu wyodrębnić można jako główne kierunki badań: ustalenie przydatności technologicznej i dokumentowanie złóż piasków podsadzkowych dla resortu górnictwa z terenów wschodniej niecki węglowej i Pustyni Błędowskiej, przeprowadzenie badań geotechnicznych gruntów z terenów rozbudowy kopalń obszaru południowego Śląska, ustalenie przydatności technologicznej i bilansowanie złóż surowców mineralnych jak wapni, glin i ilów, dla przemysłu wapienniczego, przemysłu terenowego Śląska i Opolszczyzny, badania przydatności wód przemysłowych, ustalanie metod oczyszczania ścieków przemysłowych w różnych zakładach produkcyjnych oraz badania składu i stopnia zanieczyszczenia rud metali nieżelaznych.

KATEDRA GEOLOGII ZŁÓŻ

Katedra powstała wraz z Wydziałem Górniczym początkowo jako Katedra Geologii Złóż Węgla. Kierownikiem Katedry jest doc. dr inż. Cz. Poborski. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są na Wydziale Górniczym z geologii ogólnej (dynamicznej i stratygraficznej) oraz geologii złóż.

Katedra prowadzi też zajęcia dydaktyczne z geologii inżynierskiej na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego oraz z geologii i hydrogeologii na Wydziale Inżynierii Sanitarnej. Poza tym prowadzone są zajęcia dydaktyczne na Studium Wieczorowym i Zaocznym.

Katedra wykonuje badania naukowe nad genezą węgla ze szczególnym uwzględnieniem jego specjalnych typów, nad stratygrafią i tektoniką karbonu Górno i Dolnośląskiego Zagłębia Węglowego, oraz prace nad zagadnieniem występowania i zwalczania zagrożenia gazowego. Badania naukowe prowadzone są przy współpracy z Głównym Instytutem Górnictwa i Przemysłem Węglowym.

W ramach Zakładu Geologii Złóż, prowadzone są prace naukowo-badawcze na zlecenie przemysłu węglowego.

Katedra, przy współpracy z Muzeum Górnośląskim, urządziła przy Wydziale Górniczym Muzeum Geologiczne, w którym jedna sala poświęcona jest złóżom Polski.

KATEDRA MINERALOGII I PETROGRAFII

Katedra istnieje od 1952 r. W roku tym została przeniesiona z Wydziału Chemicznego, na którym powstała w r. 1945. Pierwszym Kierownikiem Katedry był prof. dr M. Kamiński. W listopadzie 1955 r. kierownictwo Katedry objął prof. dr J. Kuhl.

Kierunki specjalistyczne Katedry obejmują: mineralogię, krystalografię, geochemię i petroografię węgla. Wyposażenie Katedry w pomoce naukowe jest uzupełniane w miarę otrzymywania kredytów. Wiele działań we własnym zakresie pracownicy Katedry zbierając okazy minerałów i skał potrzebnych do ćwiczeń. Dzięki nim też zmontowano niektóre proste przyrządy. Otrzymane w ostatnich dwu latach przyrządy produkcji krajowej i zagranicznej stanowią podstawę do rozwinięcia większego laboratorium, w którym można będzie przeprowadzać również ważniejsze prace naukowo-badawcze.

Katedra prowadzi też zajęcia dydaktyczne na Wydziale Chemicznym oraz na Studium Zaocznym i Wieczorowym. W Katedrze przeprowadza się obecnie 6 prac doktorskich.

Publikacje naukowe pracowników Katedry w wydawnictwach krajowych i zagranicznych liczą 22 pozycje.

KATEDRA ELEKTROTECHNIKI OGÓLNEJ A

Katedra powstała w roku 1945 na Wydziale Mechanicznym i została przeniesiona na Wydział Górniczy w r. 1950. Kierownikiem Katedry od początku jej powstania jest prof. dr inż. J. Wąsowski. Katedra obsługuje pod względem dydaktycznym wszystkie Oddziały Wydziału Górniczego i Wydziału Mechanicznego. Wykłady obejmują zagadnienia z podstaw elektrotechniki, elektrotechniki ogólnej oraz miernictwa elektrycznego. Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne na obu Wydziałach dla studium dziennego i zaocznego.

Przy Katedrze znajduje się laboratorium wyposażone do prac dydaktycznych oraz częściowo do prac naukowo-badawczych. Ćwiczenia praktyczne prowadzi się z zakresu elektrotechniki ogólnej i miernictwa elektrycznego. Kierownik Katedry pracuje naukowo nad zagadnieniami teoretycznymi głównie z zakresu stanów nieustalonych. Prócz tego, w ramach współpracy z przemysłem, w Katedrze wykonano szereg prac i pomiarów. Ważniejsze z nich to: badanie i pomiary elektrolizerów w Chlorku Z. Ch. Oświęcim (ustalenie kierunku i wielkości ich rozbudowy), opracowanie wytycznych dla projektu rezerwowej przetwornicy przevożnej (na podstawie przeprowadzonych pomiarów), oraz analiza poboru mocy przez wirniki poszczególnych komór flotownika i zgarniacza piany.

Do ważniejszych prac pracowników Katedry należy zaliczyć prace adkta mgra inż. A. Śliwowej nad zastosowaniem blach anizotropowych w konstrukcji transformatorów i maszyn elektrycznych.

KATEDRA GÓRNICTWA OGÓLNEGO

Katedra ta powstała w 1950 r., prowadzi wykłady z górnictwa ogólnego na Oddziale Maszyn Górniczych, Elektryfikacji Kopalń i Przeróbki Mechanicznej Kopalnin. Na pierwszym roku Oddziału Eksploatacji Złóż Katedra prowadzi wykład górnictwa ogólnego w formie encyklopedycznej.

Przy Katedrze utworzono gabinet modeli różnych systemów wybierania pokładów węgla w zagłębiach polskich.

Kierownik Katedry doc. mgr inż. E. Fryczkowski w latach 1950 — 57 brał udział w pracach Komisji utworzonej do opracowania Przepisów Technicznej Eksploatacji Kopalń Węgla i był głównym rełaktorem dwóch wydań tych Przepisów.

KATEDRA EKSPLOATACJI ZŁÓŻ

Katedra rozpoczęła swoją działalność w r. ak. 1951/52. Pierwszym Kierownikiem Katedry był s. p. mgr inż. J. Sinkowski. Obecnie Kierownikiem Katedry jest doc. mgr inż. W. Parysiewicz. Katedra prowadzi wykłady na studium dziennym i wieczorowym oraz obsługuje studium eksternistyczne i zaoczne.

Przy Katedrze istnieje Zakład Projektowania Kopalń.

Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne z dziedziny robót przygotowawczych, systemów eksploatacji, odkrywek, eksploatacji w specjalnych warunkach oraz projektowania kopalń. Zajęcia w dziedzinie projektowania kopalń prowadzi profesor AGH dr inż. B. Krupiński oraz dr inż. A. Lisowski. Z wymienionych działów Katedra prowadzi prace dyplomowe na szczeblu inżynierskim i magisterskim.

Katedra ściśle współpracuje z przemysłem węglowym w zagadnieniach eksploatacji i projektowania kopalń, wykonując stałe prace o charakterze badawczym i opiniodawczym.

Katedra bierze czynny udział w zjazdach naukowych tak krajowych jak i zagranicznych. Stałe wyjazdy za granicę pozwalają na bezpośrednie śledzenie kierunków rozwojowych górnictwa.

Dorobek naukowy pracowników Katedry uwidacznia się w szeregu publikacji i podręczników.

Kierownik Katedry doc. mgr inż. W. Parysiewicz pracuje naukowo nad zagadnieniami zwalczania tupań, systemów eksploatacji pokładów na dużych głębokościach, systemów eksploatacji pokładów grubych na warstwy i podsadzkę płynną.

Szereg naukowych osiągnięć Katedry znalazło stałe praktyczne zastosowanie w przemyśle węglowym.

KATEDRA BUDOWNICTWA PODZIEMNEGO KOPALŃ

Katedra ta istnieje od roku 1951. Zajęcia dydaktyczne prowadzi się z zakresu wiertnictwa, mechaniki górotworu, odbudowy wyrobisk kopalnianych, sposobów wykonywania wyrobisk korytarzowych, komorowych

i szybów. Katedra obsługuje studium dzienne, wieczorowe, eksternistyczne i zaoczne. Prowadzi prace dyplomowe na szczeblu inżynierskim i magisterskim oraz jedną pracę doktorską.

Katedra prowadzi laboratorium z mechaniki gruntów. Laboratoria wytrzymałościowe, głębinienia szybów oraz wiertnicze są zaprojektowane w hali technologicznej. W istniejącym laboratorium, oprócz zajęć dydaktycznych dla studentów, wykonuje się prace naukowo-badawcze zlecane przez przemysł węglowy, szczególnie przez Przedsiębiorstwo Budowy Szybów. Dotyczą one ustalania jakości warstw skalnych, ich własności fizykomechanicznych oraz ustalania metod głębinienia szybów.

Katedra utrzymuje żywy kontakt z przemysłem górniczym, bierze udział w naukowych zjazdach i konferencjach w kraju i zagranicą. Publikacje pracowników Katedry wraz z książkami liczą 28 pozycji. Utrzymywanie kontaktu z zagranicą drogą wymiany korespondencji oraz wyjazdów stanowi poważny wkład do rozwoju wiedzy z zakresu górnictwa.

Kierownik Katedry prof. mgr inż. J. Galanka pracuje naukowo nad wieloma zagadnieniami ze swej specjalności. Z prac jego należy wymienić: badania nad wierceniem skał i związanym z tym doborem kształtu wiertła, analiza obudowy szybów i przekopów, dająca nowe rozwiązania o dużym znaczeniu ekonomicznym i nowy sposób obliczania ciśnienia górotworu na obudowy szybów. Ta ostatnia praca stała się podstawą dla ustalenia norm z tej dziedziny przemysłu węglowego.

KATEDRA ORGANIZACJI I EKONOMIKI GÓRNICTWA

Katedra powstała w roku 1951 pod nazwą „Górnictwo III” a obecną nazwę otrzymała w roku 1957. Organizatorem Katedry i jej Kierownikiem jest prof. mgr inż. R. Dykacz.

Katedra prowadzi wykłady i ćwiczenia z zakresu ekonomiki górnictwa, planowania i normowania w górnictwie, organizacji robót górniczych i z materiałoznawstwa górniczego na studium dziennym i zaocznym. Prowadzi również prace dyplomowe na stopniu inżynierskim i magisterskim z zakresu swych specjalności.

Niezależnie od zajęć dydaktycznych Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze w zakresie bardzo aktualnej tematyki: badanie kształtowania wskaźników wydajności pracy i kosztów własnych w górnictwie. Z innych prac należy wymienić analizy techniczno-ekonomiczne w przemyśle węglowym dla określenia np.: zależności kosztów materiałowych w oddziałach wydobywczych od systemu odbudowy i sposobów likwidacji wyrobiska, analizy oddziałów o dużej i małej koncentracji wydobycia, analizy wykorzystania wozów kopalnianych w świetle współpracy transportu z przodkami eksploatacyjnymi oraz analizy wskaźników wydajności pracy w europejskich kopalniach węgla kamiennego.

Katedra prowadzi prace badawcze zlecane przez przemysł w zakresie analiz techniczno-ekonomicznych i projektów organizacji robót.

Pracownicy Katedry biorą czynny udział w zjazdach krajowych i zagranicznych oraz konferencjach poświęconych zagadnieniom ekonomiki i organizacji. Mają oni w dorobku naukowym 5 wydawnictw skryptowych, jeden podręcznik i szereg publikacji czasopismowych. Ścisły kontakt z nauką innych krajów europejskich utrzymuje kierownik Katedry przez członkostwo w Międzynarodowym Komitecie Górnictwa oraz w Państwowej Radzie Górnictwa, jak również przez współpracę z krajowymi instytucjami naukowymi.

KATEDRA AEROLOGII GÓRNICZEJ

Katedra ta została utworzona w roku 1954, jej kierownikiem jest doc. dr inż. S. Barczyk. Katedra prowadzi wykłady, ćwiczenia i projekty obejmujące zagadnienia przewietrzania kopalń i pożarów podziemnych. Zajęcia odbywają się na studium dziennym i zaocznym. Na Oddziale Eksploatacji z przedmiotów tych przeprowadza się prace dyplomowe.

Katedra, jako najmłodsza na Wydziale, jest skromnie wyposażona w pomoce naukowo-dydaktyczne i literaturę. Organizuje się laboratorium dla prowadzenia prac naukowych. Zostanie ono rozbudowane i przeniesione do Hali Technologicznej. Podstawowym kierunkiem prac naukowych Katedry są zagadnienia wchodzące do tematyki aerologii górniczej i pożarów podziemnych. Prace te mają charakter bądź teoretyczny, bądź praktyczny. Prace teoretyczne doc. dr inż. S. Barczyka dotyczą sieci wentylacyjnej i obejmują między innymi teorię wpływów bocznych, teorię depresji kierunkowej i teorię depresji cieplnej. Ta ostatnia praca stanowiła podstawę jego pracy doktorskiej. Prace o charakterze praktycznym mają związek ze sposobami zabezpieczeń przed pożarami, przeprowadzaniem akcji przeciwpożarowej itp. Poza tym kierownik Katedry jest autorem prac opublikowanych także z innych działów górnictwa jak podszanie wyrobisk i technika strzelnicza. Prace naukowe adiunkta mgr inż. A. Frycza dotyczą zagadnień klimatyzacyjnych w głębokich kopalniach.

KATEDRA BEZPIECZEŃSTWA PRACY W GÓRNICTWIE

Katedra współpracuje ściśle z doświadczalną kopalnią „Barbara” i Instytutem Bezpieczeństwa Górniczego. Kierownik Katedry prof. dr W. Cybulski jest równocześnie dyrektorem tej kopalni. Nie przewiduje się zbudowania dużego laboratorium przy Katedrze, gdyż wymagałoby to dużych kosztów inwestycyjnych i byłoby nieuzasadnione, albowiem stanowiłoby to powtórzenie wszystkich urządzeń kopalni doświadczalnej „Barbara”. Opracowano projekt urządzenia w samej Katedrze małego laboratorium.

Katedra posiada do celów dydaktycznych stację ratowniczą, wyposażoną przez Ministra Górnictwa i Energetyki w komplet 16 aparatów ratowniczych i całkowity sprzęt uzupełniający.

Kierunki specjalistyczne Katedry obejmują: bezpieczeństwo materiałów wybuchowych, bezpieczeństwo techniki strzelniczej wobec metanu i pyłu węglowego oraz pyły kopalniane szkodliwe dla zdrowia. Kierunki te pozwalają na ustalenie zasad bezpiecznego prowadzenia kopalń, umożliwiają klasyfikację pokładów węgla pod względem zagrożenia wybuchami pyłu węglowego, dają podstawę do opracowywania nowych górniczych materiałów wybuchowych itp. Jest rzeczą wielkiej wagi, że wspomniane wyżej kierunki specjalistyczne decydują w istocie o postępie technicznym na odnośnym odcinku górnictwa węglowego.

Zajęcia dydaktyczne prowadzi się na wszystkich Oddziałach studium dziennego i zaocznego. Na zajęcia praktyczne studenci dojeżdżają do kopalni doświadczalnej „Barbara”.

W ramach współpracy z doświadczalną kopalnią „Barbara”, Katedra wykonała kilka prac naukowych i opublikowała je. Do ważniejszych z nich należy zaliczyć: badania nad detonacją górniczych dynamitów skalnych detonujących z niższą szybkością detonacji, zagadnienie wybuchowości pyłu węglowego w warunkach pyłowych odpowiadających chodnikom taśmowym, badania nad bezpieczeństwem materiałów wybuchowych, powietrznych i węglowych wobec pyłu węglowego w zależności od ilości ładunków odpalanych momentalnie lub czasowo oraz badania nad wpływem składowania materiałów wybuchowych na ich zdolność detonacyjną.

Kierownik Katedry posiada duży dorobek naukowy, przede wszystkim w publikacjach, których liczba przekracza 50 pozycji. W okresie ostatnich 3 lat wygłosił on na zjazdach międzynarodowych szereg referatów i opublikował wiele prac w pismach krajowych i zagranicznych.

KATEDRA MIERNICTWA GÓRNICZEGO

Katedra powstała i rozpoczęła swą działalność w roku 1950. Kierownik Katedry doc. mgr inż. M. Mrozowski prowadzi wykłady z miernictwa górniczego. Wykłady z geodezji prowadzi doc. mgr inż. Z. Ochab. W charakterze pomocniczych pracowników nauki zaangażowani zostali pracownicy przemysłu węglowego z długoletnią praktyką na kopalniach.

Katedra posiada pełny komplet precyzyjnych przyrządów do prowadzenia ćwiczeń z miernictwa podziemnego i powierzchniowego.

Zakład Miernictwa Górniczego współpracuje z przemysłem górniczym, wykonując prace naukowo-badawcze związane z badaniem wpływu eksploatacji górniczej na obiekty przemysłowe. Zagadnieniem wpływu na powierzchnię eksploatacji pokładów o dużym nachyleniu, zajmuje się doc. mgr inż. Z. Ochab (praca ogłoszona w Biuletynie GIG-u w 1950 r.). Kierownik Katedry doc. mgr inż. M. Mrozowski prowadzi prace z zakresu klasyfikacji zasobów kopalin użytecznych i ich bilansowania. Zagadnienie to zostało ujęte w „Poradniku Górnika” t. 1, wydanym w 1958 r. Bilanse zasobów opracowywane są corocznie i służą celom gospodarki narodowej.

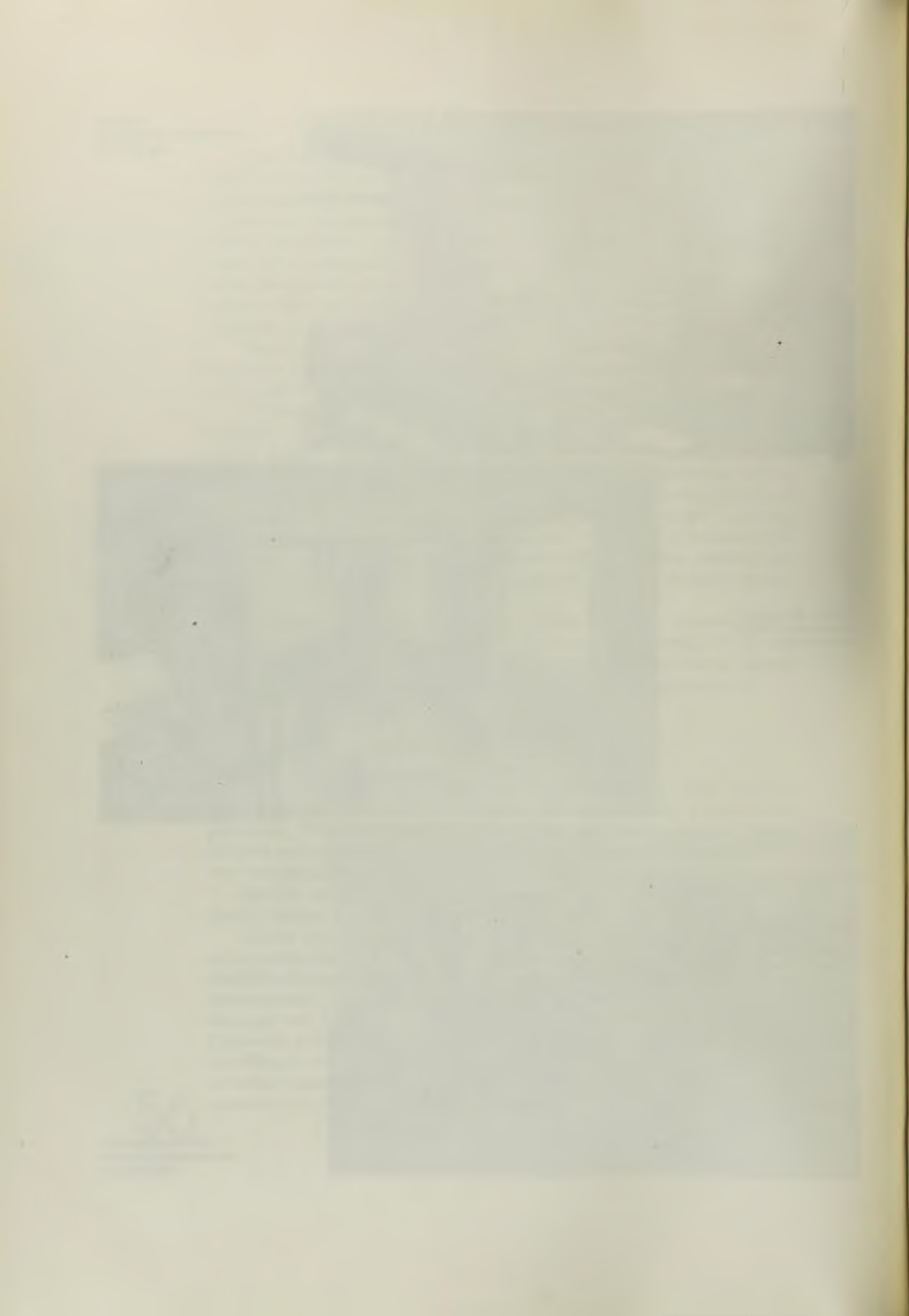

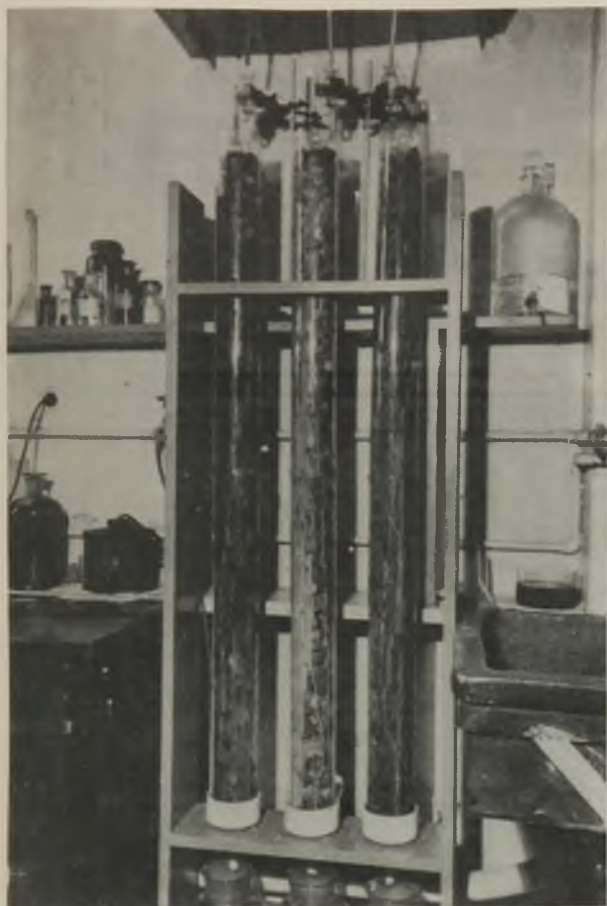
Katedra
Mineralogii i Petrografii
sala ćwiczeń

Katedra Budownictwa
Podziemnego Kopalń
laboratorium

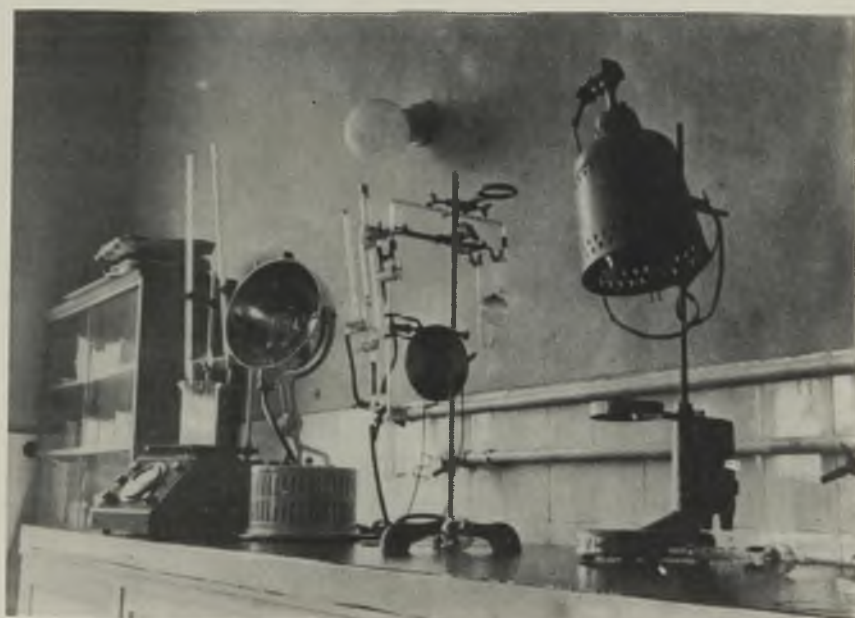

Katedra Przeróbki
Mechanicznej Kopalin
laboratorium

Katedra Technologii Wody i Ścieków
model złoża biologicznego do oczyszczania ścieków

Katedra Techniki Sanitarnej
laboratorium

Pracownicy Katedry biorą udział w pracach Komisji Miernictwa Górniczego i Szkód Górniczych przy GIG oraz Państwowej Radzie Górnictwa. Ostatnie prace dotyczyły wyznaczania filarów ochronnych w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym.

KATEDRA MASZYN GÓRNICZYCH

Katedra ta została utworzona w roku 1949 na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej, a następnie przeniesiona na Wydział Górniczy. Kierownikiem Katedry jest prof. dr inż. O. Popowicz.

Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne w zakresie urządzeń szybowych, urządzeń do transportu kopalnianego, urządzeń odkrywkowych, gospodarki ruchowej na kopalniach, teorii mechanizmów i części maszyn oraz projektowania urządzeń maszynowych.

Katedra obsługuje studium dzienne, wieczorowe, eksternistyczne i zaoczne. Prowadzi prace dyplomowe na szczeblu magisterskim i inżynierskim oraz prace doktorskie.

Do czasu ukończenia Pawilonu Mechanizacji Katedra mieści się w pomieszczeniu prowizorycznym. Po ukończeniu hali Wydziału Górniczego Katedra przystąpiła do urządzania stanowisk pracy badawczej i dydaktycznej. Od pół roku czynne są pierwsze urządzenia z zakresu badań lin stalowych i elementów wyciągowych osobowych. Katedra korzysta obecnie dla swych celów dydaktycznych z Ośrodka Szkoleniowego PW w Zabrze, gdzie studenci przeprowadzają praktyczne ćwiczenia w zakresie urządzeń transportowych.

Prace naukowe Katedry dotyczą przeważnie żywotnych zagadnień w zakresie urządzeń i maszyn górniczych oraz elementów maszyn. Spośród osiągnięć Katedry w tej dziedzinie wysuwają się na pierwszy plan prace z zakresu podstaw teoretycznych dla obliczeń i projektowania tych urządzeń. Katedra stworzyła podstawy obliczeniowe dla bębnow kół pędnych i kierujących, szprychowych i tarczowych, a analiza teoretyczna została sprawdzona doświadczeniami, pomiarami laboratoryjnymi i ruchowymi. Podstawy te przyjęły się obecnie w biurach konstrukcyjnych tak krajowych jak i zagranicznych. Inną pracą pionierską Katedry jest metoda zmęzeniowych badań lin stalowych. Ta metoda, oparta na projektowanych przez Katedrę urządzeniach, zdała już egzamin w praktyce, wykazała swą użyteczność i przyjęta została tak przez wytwórców jak i użytkowników lin stalowych. Katedra prowadzi dalsze prace badawcze. Wykonywane są urządzenia badawcze do lin stalowych i wielolinowości oraz do badań części maszyn wyciągowych i transportowych.

Katedra utrzymuje żywe kontakty z uczelniami zagranicznymi w Związku Radzieckim, w Niemieckiej Republice Demokratycznej i Niemieckiej Republice Federalnej.

Katedra współpracuje z przemysłem i jest stałym doradcą Fabryki Maszyn „Zgoda” oraz Przedsiębiorstwa Wyciągów Turystycznych. Ponadto Katedra uczestniczy w wielu konferencjach i naradach dotyczących

bezpieczeństwa urządzeń szybowych i konsultuje kopalnie w trudniejszych zagadnieniach z tej dziedziny. Ilość porad i ekspertyz jest duża, ale na szczególną wzmiankę zasługują porady, w których Katedra mogła oprzeć się na własnych pracach badawczych i osiągnęła dobre efekty po zastosowaniu ich w praktyce. W tej chwili jest w ruchu szereg maszyn wyciągowych, których pierwotne wady zlikwidowano dzięki pomocy Katedry i osiągnięto poważne korzyści ruchowe.

Katedra uczestniczy w pracach PAN prowadzonych w Komitecie Budowy Maszyn.

Prace naukowe Katedry zawarte są w 35 publikacjach krajowych i zagranicznych oraz w tekstach 10 wygłoszonych referatów.

KATEDRA MASZYN DO URABIANIA I ŁADOWANIA

Katedra powstała w roku 1950 jako Katedra Mechanizacji Kopalń, a została przemianowana w roku 1957. Dzięki ściślejszej współpracy z przemysłem węglowym mogła prowadzić wykłady i ćwiczenia na maszynach górniczych w pełnych rozmiarach, korzystając z hal technologicznych Ośrodka Szkolenia PW, oraz z materiałów „Zakładów Konstrukcyjno-Mechanizacyjnych P. W.”.

Kierownikiem Katedry od początku jej powstania jest doc. mgr inż. W. Regulski.

Katedra stale zaopatruje się w nowe pomoce naukowe i wyposażenie do prowadzenia wykładów i ćwiczeń. Dla uruchomienia stanowisk w Hali Technologicznej, Katedra posiada już kilka ciężkich maszyn górniczych, przemysł zaś węglowy dostarczył kilku urządzeń i maszyn górniczych.

Katedra współpracuje z przemysłem, a do ważniejszych prac należy: samoladowność w wyrobiskach wąskich, konstrukcje kombajnu węglowego RG-3, wozu kopalnianego samowyladowawczego i przenośnika samowyladowawczego. Prócz tego pracownicy Katedry biorą udział w Komisjach i Radach Technicznych PW i posiadają kontakty z placówkami naukowymi za granicą. Na zebraniach Katedry omawiane są najnowsze osiągnięcia w dziedzinie konstrukcji maszyn górniczych.

Publikacje pracowników Katedry liczą kilkanaście pozycji, przeważnie książek.

KATEDRA ELEKTRYFIKACJI KOPALŃ

Katedra rozpoczęła swoją działalność w październiku 1950 r. Początkowo w skład Katedry wchodził tylko jeden Zakład. Od września 1957 r., Katedra obejmuje dwa Zakłady a mianowicie: Zakład Elektrycznych Napędów i Urządzeń w Górnictwie kierowany przez dr inż. W. Sztwiertnię oraz Zakład Automatyki i Telemekhaniki w Górnictwie, którego kierownikiem jest doc. dr inż. J. Siwiński. Kierownikiem Katedry od chwili jej powstania jest prof. dr inż. T. Zarański.

Zagadnienia dydaktyczne Katedry obejmują napędy i trakcję elektryczną oraz automatykę i telemechanikę w górnictwie. Katedra obsługuje wszystkie Oddziały Wydziału Górniczego, a ponadto dla Oddziału Elektrycznego prowadzi prace dyplomowe. Poważnym utrudnieniem w prowadzeniu prac dydaktycznych Katedry był dotychczas brak odpowiednich laboratoriów. Prace naukowo-badawcze Katedry prowadzone z zakresu urządzeń górniczych, elektrycznej trakcji dołowej, elektrycznych napędów górniczych, automatyzacji kopalń, oraz bezpieczeństwa urządzeń elektrycznych w górnictwie napotykały na trudności w braku laboratoriów. Częściowe rozwiązanie tej trudności daje współpraca z przemysłem. W jej ramach wykonano kilka prac badawczych i usługowych dla przemysłu węglowego, przemysłu metali nieżelaznych i kopalnictwa rud żelaznych. Prace te dotyczyły przede wszystkim urządzeń wyciągowych, elektryfikacji i automatyzacji kopalń, bezpieczeństwa przed rażeniem prądem i prądami błądzącymi oraz sygnalizacji górniczej. Laboratorium w Hali Technologicznej oraz w nowym gmachu elektryfikacji kopalń będzie służyć celom dydaktycznym i naukowo-badawczym.

Dorobek naukowy Katedry stanowi pokaźna liczba opublikowanych książek, skryptów oraz referatów wygłoszonych na sesjach naukowych.

Dwóch samodzielnych pracowników Katedry uzyskało stopień doktora nauk technicznych.

Pracownicy Katedry biorą czynny udział w Komisji Elektrycznej i Mechanicznej przy Wyższym Urzędzie Górniczym, w Komisji Elektrycznej przy Ministerstwie Górnictwa i Energetyki, oraz Komisji Oceny Projektów Norm Przemysłu Węglowego.

KATEDRA PRZERÓBKI MECHANICZNEJ KOPALIN

Katedra powstała w r. 1951 pod nazwą Katedry Przeróbki Mechanicznej Węgla, we wrześniu 1957 przemianowano ją na Katedrę Przeróbki Mechanicznej Kopalin. Było to związane z rozszerzeniem tematyki wykładów i ćwiczeń z klasyfikacji i wzbogacania węgla na wszystkie stałe kopaliny użyteczne. Katedrę zorganizował jej Kierownik prof. dr inż. Tadeusz Laskowski, który w roku 1953 wprowadził w program nauczania przeróbki mechanicznej zasadnicze zmiany, mające na celu pogłębienie wiadomości absolwenta wyższej uczelni technicznej w dziedzinie wzbogacania kopaliny. Zmiany te polegają na uzupełnieniu programów nauczania wiadomościami o zjawiskach fizycznych i fizyko-chemicznych, jakie wykorzystuje nowoczesna technologia przeróbki mechanicznej a ponadto pełnym opanowaniem mineralogii, petrografii i geochemii, ułatwiających rozpoznanie wzbogacanych surowców i określanie ich przemysłowej przydatności.

Poza siedmioma stałymi pracownikami nauki w Katedrze prowadzą zajęcia dydaktyczne czterej docenci z instytutów resortowych oraz dwaj wybitni specjaliści z przemysłu jako wykładowcy lub na godzinach zleconych.

Katedra sprawuje opiekę nad Oddziałem Przeróbki Mechanicznej Kopalin, na którym konsultuje prace dyplomowe, poza tym prowadzi wykłady i ćwiczenia na dwóch Oddziałach Wydziału Górniczego a to Eksploatacji i Maszyn Górniczych.

W pierwszych sześciu latach istnienia Katedra korzystała z laboratoriów Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach, w których studenci odbywali ćwiczenia i wykonywali prace przejściowe i dyplomowe. Od roku 1956 wszystkie ćwiczenia programowe odbywają się w zorganizowanych na nowo własnych laboratoriach Katedry. W bieżącym roku przystąpiono do instalowania w nowej hali technologicznej urządzeń półprzemysłowych i przemysłowych, które będą służyły do prowadzenia w szerszym zakresie ćwiczeń i prac naukowo-badawczych.

W Katedrze zorganizowano dwa zakłady: Wzbogacania Kopalin oraz Projektowania Zakładów Przeróbczych, w których wykonuje się m. i. prace zlecone dla przemysłu. Między innymi opracowano dla przemysłu węglowego założenia projektowe zakładów przeróbczych dla kilku nowych kopalń i modernizacji istniejących, prace dla hutnictwa z klasyfikacji i rozdrabniania wapienia topnikowego, prace dla przemysłu chemicznego z klasyfikacji i wzbogacania wapienia dla produkcji karbidu, dla przemysłu solnego z klasyfikacji soli warzonej i inne.

Dwaj pracownicy Katedry mają otwarte przewody doktorskie, dwie następne prace doktorskie są w przygotowaniu.

Prace dyplomowe absolwentów Oddziału Przeróbki Mechanicznej Kopalin są przeważnie wykonywane w laboratoriach Katedry, wyposażonych w urządzenia do przesiewania, rozdrabniania, wzbogacania przez flotację, baterię hydrocyklonów do klarowania wód płuczkowych itp.

Pracownicy Katedry opublikowali od chwili jej powstania 34 prace, w tym 3 książki, ponadto 5 prac wygłoszono na kongresach międzynarodowych. Kierownik Katedry otrzymał w roku 1952 Nagrodę Państwową I stopnia za opracowanie metody otrzymywania węgla niskopopiołowych jako surowca do produkcji elektrod.

WYDZIAŁ INŻYNIERII SANITARNEJ

Do roku 1955 szkolenie studentów z dziedziny inżynierii sanitarnej prowadzono na Wydziale Inżynierijno-Budowlanym na Oddziale, obsługiwanym przez następujące kierunkowe Katedry: Katedrę Wodociągów i Kanalizacji utworzoną z Katedry Nauk Inżynierskich, Katedrę Techniki Sanitarnej — przemianowaną później na Katedrę Ogrzewnictwa i Wentylacji, Katedrę Technologii Wody i Ścieków — utworzoną z Katedry Technologii Chemicznej Przemysłu Rolnego na Wydziale Chemicznym.

W roku 1955 zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego zreorganizowano istniejące dwa Wydziały Budownictwa i utworzono z Wydziału Inżynierijno-Budowlanego — Wydział Inżynierii Sanitarnej, przydzielając do niego wymienione wyżej trzy Katedry, oraz dalsze mianowicie:

Katedrę Chemii Sanitarnej — utworzoną z Katedry Chemii i Technologii Materiałów Budowlanych.

Katedrę Budownictwa Sanitarnego — powstałą z Katedry Konstrukcji Prefabrykowanych.

Ze względu na istotne potrzeby gospodarki narodowej i w celu umożliwienia Wydziałowi normalnej działalności dydaktycznej i naukowej, w 1955 r. kreowano 5 następnych Katedr, a mianowicie: Katedrę Techniki Sanitarnej, Katedrę Biologii Sanitarnej, Katedrę Planowania Miast, Katedrę Komunikacji Miejskich oraz Katedrę Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

W dalszych zmianach organizacyjnych, w 1957 r. przemianowano Katedrę Budownictwa Sanitarnego na Katedrę Budowli Komunalnych.

Wydział nie posiada oddzielnego gmachu. Katedry i Zakłady mieszczą się przeważnie w gmachu Wydziału Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego (6 Katedr), a niektóre w gmachu Wydziału Chemicznego (2 Katedry) i Wydziału Górniczego (2 Katedry). Brak własnych pomieszczeń i trudności lokalowe wywołane ich ciasnotą i niedostatecznym wyposażeniem pracowni wyraźnie ciąży nad pracą dydaktyczną i naukową Wydziału, nie pozwalając na pełny jego rozwój. Katedry Wydziału jako specjalistyczne rozwijają działalność dydaktyczną w zasadzie na wyższych latach studiów, natomiast niższe lata obsługują katedry innych Wydziałów. Mimo największych wysiłków ze strony Wydziału i poszczególnych Katedr własnych i obcych napotyka się na szereg trudności natury organizacyjnej.

W tych warunkach Wydział prowadzi obecnie cztery zasadnicze specjalności, obejmujące po kilka działów:

Urządzenia Ciepłe i Zdrowotne — (ogrzewnictwo, ciepłownictwo, wentylacja i klimatyzacja, specjalne urządzenia zdrowotne, technika odpylania).

Zaopatrzenie w Wodę i Utrzymanie Czystości Środowiska — (wodociągi, kanalizacje, gospodarka wodna w zakładach przemysłowych, urządzenia do oczyszczania wody, urządzenia do oczyszczania ścieków, utrzymanie czystości rzek).

Technologia Wody i Ścieków — (technologia wody do picia i do celów gospodarczych, wody przemysłowej, technologia ścieków miejskich i przemysłowych).

Inżynieria Komunalna — specjalność istniejąca tylko na Politechnice Śląskiej (budowle komunalne, drogi i ulice, komunikacje miejskie, planowanie miast i osiedli, miejskie urządzenia sanitarne).

W okresie istnienia Wydziału Inżynierii Sanitarnej przeprowadzono na Wydziale dwa przewody doktorskie, na ukończeniu zaś jest dalszych kilka przewodów doktorskich.

Działalność naukowa Wydziału jest związana od chwili jego powstania z aktualnymi potrzebami gospodarki narodowej i przemysłu, szczególnie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Podejmowane prace badawcze są z tym ściśle związane i dotyczą problemów ogrzewnictwa dwuparametrowego, płytowego, wentylacji przemysłowej, zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków, oczyszczania wody i ścieków miejskich i przemysłowych, gospodarki wodnej i ściekowej komunalnej, a głównie przemysłowej, mikrobiologii wód i ścieków, ochrony wód przed zanieczyszczeniem, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, planowania przestrzennego, budowli komunalnych, komunikacji miejskich, higieny i bezpieczeństwa pracy, organizacji i eksploatacji przedsiębiorstw komunalnych.

W ciągu swego istnienia Wydział poniósł bolesne straty. Po śmierci w 1953 r. Kierownika Katedry Ogrzewnictwa i Wentylacji prof. n. dr inż. Eliasza Zielskiego — pioniera ogrzewnictwa w Polsce, zasłużonego naukowca i pedagoga, w lipcu 1956 roku zmarła docent dr J. Wąsowska, Kierownik Katedry Chemii Sanitarnej, znakomity pedagog, przyjaciel młodzieży i świetny pracownik naukowy. W rok potem, w marcu 1957 r. zmarł prof. zw. dr inż. Adolf Joszt, Kierownik Katedry Technologii Wody i Ścieków, uczony wielkiej miary, wybitny znawca technologii chemicznej przemysłu rolnego, a także technologii wody i ścieków, enzymatyk i mikrobiolog. Profesor Joszt był wieloletnim profesorem Politechniki Lwowskiej i jej Rektorem. Od 1945 r. na Politechnice Śląskiej sprawował urząd pierwszego Dziekana Wydziału Chemicznego i wydatnie przyczynił się do stworzenia Wydziału Inżynierii Sanitarnej.

Kontakty zagraniczne pracowników Wydziału były ożywione. Brali oni udział w licznych międzynarodowych zjazdach i konferencjach, wy-

jeźdzali w ramach wymiany kulturalnej z krajami demokracji ludowych, lub na studia do wielu krajów.

Na podkreślenie zasługuje fakt podpisania przez Dziekana Wydziału, w czasie pobytu w Czechosłowacji, umowy o współpracy naukowej i dydaktycznej z katedrami inżynierii sanitarnej Wyższej Szkoły Chemiczno-Technologicznej oraz Politechniki w Pradze, Brnie i Bratysławie. W trakcie podpisywania jest obecnie podobna umowa z Instytutem WODGEO w Moskwie.

W oparciu o podpisaną umowę z wyższymi uczelniami technicznymi Czechosłowacji zorganizowano w 1959 r. wymienną dwutygodniową wycieczkę naukową studentów i asystentów, w której wzięło udział po 12 osób z obu stron. Celem wycieczki było poznanie gospodarki wodnej i ściekowej w Czechosłowacji i w Polsce.

Pracownicy Wydziału utrzymują również ożywione kontakty naukowe w kraju. Brali udział w organizowaniu szeregu konferencji naukowych i naukowo-technicznych, jako członkowie towarzystw naukowych i w ramach współpracy z NOT. Wreszcie wielu pracowników naukowych jest członkami licznych Komitetów i Komisji PAN, w szczególności Komitetu do spraw Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego i jego Komisji, Komisji Ochrony Zasobów Wodnych przy Prezydium PAN, Sekcji Techniki Sanitarnej przy Komitecie Inżynierii Lądowej, Komisji przy Komitecie Mikrobiologicznym itd. Pracownicy Wydziału biorąc udział w różnych krajowych naukowych zjazdach i konferencjach zgłosili i wygłosili ponad 50 prac, referatów i komunikatów.

Poważny wysiłek włożono w przygotowanie rozbudowy Wydziału, by zapobiec trudnościom lokalowym hamującym działalność naukową i dydaktyczną. Opracowano założenia projektowe dobudowy do gmachu Wydziału B. P. i O. skrzydła przeznaczonego dla Katedr i Zakładów Wydziału Inżynierii Sanitarnej a obecnie Wydział stara się o przyznanie kredytów na ten cel.

W związku z poważnym zagadnieniem jakim jest na terenie GOP sprawa zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, z inicjatywy Komisji do spraw Zapylenia GOP przy Komitecie Wojewódzkim PZPR w Katowicach Wydział uruchomił w roku 1959/60 specjalizację w zakresie techniki odpylania i ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem. Specjalizację tę uruchomiono na specjalności Urządzenia Ciepłote i Zdrowotne, opierając ją na zasadniczych dyscyplinach wykładanych na tej specjalności, dostosowując tylko obowiązujący program nauczania na latach wyższych studiów jednolitych.

Wspomnieć należy także o współpracy Wydziału i jego pracowników naukowych z przemysłem, służbą zdrowia i różnymi organizacjami i instytucjami gospodarczymi w zakresie specjalności reprezentowanych przez Wydział. Dla przykładu można wymienić udział pracowników Wydziału i Katedr przy ustalaniu koncepcji powstania i budowy miasta Nowe Tychy, udział przy koncepcyjnych opracowaniach problemów ogrzewnictwa nowych osiedli mieszkaniowych w Katowicach-Ligocie i w Często-

chowie-Zawady, udział w koncepcyjnych opracowaniach gospodarki wodnej i ściekowej GOP oraz innych rejonów Polski. Pracownicy Wydziału byli i są konsultantami Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach, Zjednoczenia Hutnictwa Żelaza i Stali. Wydział współpracuje z Komitetem Miejskim PZPR w Gliwicach w zakresie ochrony rzeki Kłodnicy przed zanieczyszczeniem i ochrony powietrza przed nadmiernym zapyleniem. W tym ostatnim zagadnieniu Wydział współpracuje także z Komisją do spraw Zapylenia przy Komitecie Wojew. PZPR w Katowicach. Nie można też nie wspomnieć o współpracy Wydziału i poszczególnych pracowników z biurami projektowymi, Biurem Regionalnym GOP, w zakresie planowania przestrzennego, problemów ogrzewnictwa, wodociągów, kanalizacji, oczyszczania miast itp.

Działalność naukowa Katedr i Zakładów oraz kierunki prowadzonych badań wynikają z problematyki przemysłu, gospodarki komunalnej, służby zdrowia i innych dziedzin gospodarki narodowej związanych z inżynierią sanitarną, a także z zainteresowań reprezentowanych przez poszczególnych pracowników nauki.

KATEDRA BIOLOGII SANITARNEJ

Katedra powstała w roku 1955, jej kierownikiem jest doc. dr inż. Kazimierz Kluczycki.

Działalność dydaktyczna obejmuje wykłady i ćwiczenia z mikrobiologii sanitarnej, z hydrobiologii (do 1958 r. wykładał ją prof. dr Karol Starmach), z podstaw biologicznego oczyszczania ścieków itp. Od 1958 r. Kierownik Katedry prowadzi wykłady także na Wydziale Chemicznym z technologii przemysłów fermentacyjnych.

Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne dla około 100 studentów w semestrze.

Praca naukowa Katedry obejmuje zagadnienia mikrobiologii oraz hydrobiologii wody i ścieków, procesy mikrobiologiczne i biologiczne w czasie biologicznego oczyszczania niektórych ścieków przemysłowych, zagadnienia ochrony przed biologiczną korozją materiałów ze szczególnym uwzględnieniem grzyba domowego, metodykę badań mikrobiologicznych, metodykę badań standartowych środków grzybobójczych itp.

KATEDRA CHEMII SANITARNEJ

Katedra powstała w roku 1955 przez przemianowanie Katedry Chemii i Technologii Materiałów Budowlanych.

Kierownikiem Katedry jest doc. dr inż. Czesław Jodko, który objął to stanowisko w 1958 r. po śmierci poprzedniego kierownika doc. dr Józefy Wąsowskiej.

Katedra prowadzi wykłady i ćwiczenia z chemii ogólnej, chemii sanitarnej obejmującej przede wszystkim metody analityczne wody i ścieków oraz chemię fizyczną dla około 200—250 studentów w semestrze.

Problematyka naukowa Katedry obejmuje głównie zagadnienia adsorbentów ze szczególnym uwzględnieniem węgla aktywnego, jego przygotowywania, możliwości zastosowania między innymi przy oczyszczaniu ścieków zawierających fenole, regenerację zużytego węgla aktywnego w przemyśle cukrowniczym i badania nad uzyskaniem taniej masy chłonnej dla oczyszczania ścieków.

KATEDRA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

Katedra ta powstała w roku 1955 przez przemianowanie Katedry Nauk Inżynierskich, jej kierownikiem jest prof. mgr inż. Eugeniusz Zaczyński.

Działalność naukowa Katedry obejmuje cztery zasadnicze kierunki: mechanikę cieczy i gazów, zaopatrzenie w wodę wraz z urządzeniami do oczyszczania wody do picia i przemysłowej, kanalizację wraz z urządzeniami do oczyszczania ścieków miejskich i przemysłowych, gospodarkę wodną w przemyśle. Ponadto Katedra opracowuje problemy naukowe w zakresie hydrografii i hydrologii, ogólnego budownictwa wodnego i melioracji miejskich. W szczególności pracownicy Katedry specjalizują się w problematyce badań uderzeń hydraulicznych i strat na przepływie w rurociągach z różnych materiałów, w zakresie nowoczesnych urządzeń dla oczyszczania wody oraz w zakresie biologicznego oczyszczania ścieków na złożach wieżowych.

Podkreślić także należy ożywioną współpracę Katedry z przedsiębiorstwami wodociągowymi i kanalizacyjnymi a także współpracę z licznymi zakładami przemysłowymi w dziale ich gospodarki wodnej.

Ilość studentów odbywających zajęcia dydaktyczne w Katedrze wynosi około 200 osób. Tematyka wykładów i ćwiczeń Katedry obejmuje: hydrologię i budownictwo wodne, hydrowiertnictwo, wodociągi i kanalizacje, urządzenia do oczyszczania wody i ścieków, gospodarkę wodną w zakładach przemysłowych, organizację i eksploatację wodociągów i kanalizacji, ekonomikę gospodarki komunalnej i inne. Katedra prowadzi wykłady także na Wydziale B. P. i O.

W 1957 r. na skutek zmian organizacyjnych, do Instytutu Gospodarki Komunalnej Minist. Gosp. Komunalnej przekazano zorganizowaną przez prof. inż. E. Zaczyńskiego i istniejącą przy Katedrze od 1949 r. placówkę badawczą p. n. „Zakład Badań Wodociągowych i Kanalizacyjnych” stanowiącą od 1953 r. wydzielone gospodarstwo pomocnicze.

KATEDRA OGRZEWNICTWA I WENTYLACJI

Kierownikiem Katedry utworzonej w roku 1955 przez przemianowanie Katedry Techniki Sanitarnej, jest z-ca prof. mgr inż. Tadeusz Chlipalski.

W zakres działalności dydaktycznej Katedry wchodzi wykłady i ćwiczenia między innymi z termodynamiki i ruchów ciepła, ogrzewnictwa,

wentylacji i klimatyzacji, wewnętrznych instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych, ciepłej wody i gazowych, sieci ciepłych, techniki odpylania, urządzeń kotłowych, specjalnych urządzeń przemysłowych.

Ilość studentów odbywających zajęcia dydaktyczne w Katedrze wynosi około 400 osób. Katedra prowadzi wykłady także na Wydziale B. P. i O.

Działalność naukowa Katedry obejmuje niektóre zasadnicze problemy ogrzewnictwa miejskiego i przemysłowego (nowe systemy ogrzewań zdalaczynnych, regulacja rozgałęzionych sieci ogrzewniczych, zastosowanie płyt promieniujących do ogrzewania hal przemysłowych i budynków mieszkalnych), klimatyzację pomieszczeń muzealnych Zamku na Wawelu, wykorzystanie ciepła odłotowego z przemysłu do ogrzewania szklarni, ochronę powietrza przed zanieczyszczeniem i inne.

Do 1958 r. działał przy Katedrze zorganizowany w roku 1950 przez zmarłego śp. prof. n. dra inż. Eliasza Zielskiego — ówczesnego Kierownika Katedry — zakład wydzielony p. n. „Zakład Badań Ogrzewnictwa i Wentylacji”. Zakład ten został obecnie włączony do Zespołowych Gospodarstw Pomocniczych Uczelni.

KATEDRA TECHNOLOGII WODY I ŚCIEKÓW

Katedra Technologii Wody i Ścieków powstała w roku 1951 w wyniku reorganizacji Katedry Technologii Chemicznej Przemysłu Rolnego. Kierownikiem jej do marca 1957 r. był prof. zw. dr inż. Adolf Joszt. Po śmierci profesora Joszta p. o. kierownictwo objął doc. dr inż. Jan Paluch i dotychczas pełni te obowiązki.

Prace dydaktyczne Katedry obejmują wykłady i ćwiczenia z technologii wody do picia i wody przemysłowej, technologii ścieków miejskich i przemysłowych a także technologii ogólnej przemysłu ciężkiego w nawiązaniu do zagadnień gospodarki wodnej i ściekowej.

Katedra prowadzi zajęcia dydaktyczne dla około 200 studentów w roku.

Działalność naukowa Katedry obejmuje problemy technologiczne i biochemiczne związane z oczyszczaniem ścieków miejskich i przemysłowych, szczególnie zawierających składniki organiczne oraz substancje toksyczne, zagadnienia analityczne w technologii wody i ścieków szczególnie zastosowanie do tego polarografii, oraz niektóre zagadnienia mikrobiologiczne związane z oczyszczaniem ścieków.

Z Katedry tej wyszedł cały szereg doktoratów. Między innymi prace w tej Katedrze ukończyli i uzyskali stopień doktorski: doc. dr inż. K. Kluczycki, z-ca prof. dr inż. Jan Paluch, adiunkt dr inż. Jerzy Chmielowski, adiunkt dr inż. M. Zdybiewska, dr inż. J. Gańczarczyk. Na podkreślenie zasługuje fakt, że pierwsze doktoraty na Wydziale Inżynierii Sanitarnej i z tego zakresu wyszły z Katedry Technologii Wody i Ścieków.

KATEDRA TECHNIKI SANITARNEJ

Katedra powstała w 1955 roku, jej kierownikiem jest doc. dr inż. Jan Paluch.

Prace dydaktyczne obejmują wykłady i ćwiczenia z techniki sanitarnej (dezynfekcja, higiena wody i powietrza, oczyszczanie miast i osiedli, unieszkodliwianie i wykorzystanie odpadków miejskich, hałas miejski itp.), miejskich urządzeń sanitarnych, badań powietrza, pyłów, gleby i odpadków stałych.

Katedra prowadzi zajęcia dla około 100 studentów w semestrze. Działalność naukowa Katedry obejmuje dwie zasadnicze problematyki: ochronę wody przed zanieczyszczeniem oraz ochronę powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem.

W ramach problemu ochrony wody Katedra zajmuje się głównie zagadnieniem mikrobiologii wód powierzchniowych oraz dynamiką przemiany materii w takich wodach, metodami odsalania dołowych wód kopalnianych, metodyką analityczną wody w warunkach polowych, dezynfekcją wody przy użyciu nowoczesnych metod fizycznych (ultradźwięki i promienie ultrafioletowe). W problem ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem wchodzi zagadnienia zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, pomiary ich wielkości oraz metodyka takich pomiarów szczególnie w odniesieniu do toksycznych substancji gazowych (dwusiarczek węgla i siarkowodór).

KATEDRA BUDOWLI KOMUNALNYCH

Katedra ta do 1957 r. nosiła nazwę Katedry Budownictwa Sanitarnego po czym przemianowana została na Katedrę Budowli Komunalnych. Do października 1959 r. kierownikiem Katedry był doc. dr inż. Zbigniew Budzianowski, następnie zaś wobec powołania go do pracy na Wydziale B. P. i O., kierownictwo Katedry objął doc. dr inż. Bohdan Lewicki.

Katedra prowadzi wykłady i ćwiczenia w zakresie dyscyplin konstrukcyjno-budowlanych na wyższych latach Wydziału Inżynierii Sanitarnej dla około 220 studentów. Do roku 1959 Katedra prowadziła również wykłady i ćwiczenia z prefabrykacji na Wydziale B. P. i O.

Działalność naukowa Katedry do 1959 r. obejmowała problemy rur wstępnie sprężonych dla celów wodociągowych, zagadnienia budowy i ochrony budowli na terenach podkopanych (zagrożonych uszkodzeniami górnictwymi) a szczególnie budynków wielkoblokowych, wreszcie problemy teoretyczne prętów leżących na sprężystym podłożu. Poza tym tematyka naukowa obejmuje problemy związane z betonem kablowym i budową zbiorników żelbetowych.

W wyniku zmiany kierownictwa Katedry, a częściowo pomocniczych pracowników nauki, tematyka prac naukowych Katedry uległa pewnej

zmianie. Obok tematyki budownictwa z elementów wielkowymiarowych (ze szczególnym uwzględnieniem warunków GOP) prace dotyczą wykorzystania pyłów jako surowca dla materiałów budowlanych, akustyki budowlanej oraz sztywności przestrzennej budynków miejskich.

KATEDRA PLANOWANIA MIAST I OSIEDLI

Katedra powstała w 1955 r., jej kierownikiem jest prof. mgr inż. arch. Tadeusz Teodorowicz-Todorowski.

Katedra prowadzi wykłady i ćwiczenia z planowania przestrzennego, planowania miast i architektury przeciętnie dla około 100 studentów.

Głównym tematem prac Katedry są problemy planowania miast i osiedli, planowania przestrzennego oraz wybrane działy architektury miejskiej (np. studium dotyczące rozwiązania funkcjonalnego i architektonicznego wielkiej biblioteki technicznej).

KATEDRA KOMUNIKACJI MIEJSKICH

Katedra powstała w 1955 roku, jej kierownikiem jest z. prof. mgr inż. Józef Bartoszewski.

Katedra prowadzi wykłady i ćwiczenia z dróg i ulic miejskich oraz komunikacji miejskich i mostów miejskich. Ponadto Katedra obsługuje Wydział B. P. i O. Katedra prowadzi zajęcia dla około 80 studentów w semestrze.

Tematyka prac naukowych Katedry obejmuje problemy inżynierii ruchu miejskiego (projektowanie układów komunikacyjnych miast śląskich) oraz projektowanie lekkich nawierzchni ulicznych z zastosowaniem materiałów miejscowych.

KATEDRA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Katedra została utworzona w 1955 r., jej kierownikiem jest z. prof. mgr inż. Franciszek Górski.

Głównym tematem prac Katedry są zagadnienia bezpieczeństwa, ochrony, kultury i psychologii pracy oraz warunki bytowania człowieka w środowisku pracy.

Katedra prowadzi na Wydziale Inżynierii Sanitarnej i B. P. i O. wykłady i ćwiczenia z bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na Wydziale Inżynierii Sanitarnej korzysta z nich około 60 studentów.

W Y D Z I A Ł M E C H A N I C Z N Y

Wydział Mechaniczny należy do pierwszych Wydziałów nowoutworzonej Politechniki Śląskiej. Prace organizacyjne podjęto w Krakowie w pierwszej połowie r. 1945 pod kierownictwem dziekana prof. inż. Zygmunta Ciechanowskiego.

Po przeniesieniu Politechniki do Gliwic w październiku 1945 r., Wydział Mechaniczny posiadał 9 Katedr. W r. 1946 pracowało na Wydziale 20 Katedr: Obrabiarek, Samochodów i Ciągników, Mechaniki, Technologii Materiałów, Metalurgii, Metaloznawstwa, Części Maszyn, Odlewnictwa, Walcownictwa i Kuźnictwa, Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Matematyki, Termodynamiki Technicznej, Pomiarów Maszyn Ciepłych, Kotłów i Siłowni, Silników Spalinowych, Pomp i Silników Wodnych, Elektrotechniki Ogólnej, Ekonomiki Społecznej, Nauk Prawniczych, Chemii oraz w późniejszym okresie Materializmu Dialektycznego.

Następnymi dziekanami Wydziału byli: prof. inż. Władysław Rubczyński (1945 — 46), prof. inż. Bartłomiej Tokarski (1946 — 50), prof. inż. Kazimierz Kutarba (1950 — 53), z. prof. inż. Jerzy Szyrajew (1953 — 55), prof. inż. Henryk Staub (1955 — 57), z. prof. mgr Mirosław Mochnacki (1958), prof. inż. Henryk Radwański (1958 — 59) oraz doc. inż. Jerzy Szyrajew (1959 — 1960).

Przy niektórych katedrach zorganizowane zostały już od początku laboratoria oraz zakłady naukowo-badawcze.

Zakład Obrabiarek, Zakład Samochodów i Ciągników, Zakład Badania Materiałów, Zakład Odlewnictwa oraz Instytut Projektowania Zakładów Przemysłowych miały charakter zakładów wydzielonych i rozpoczęły żywą współpracę z przemysłem.

W roku 1949 przy Zakładzie Badania Materiałów, zorganizowano Poradnię Racjonalizatorską, której celem była koordynacja współpracy Uczelni z Klubami Racjonalizatorskimi 58 zakładów pracy na terenie Śląska i Opolszczyzny. Również poszczególne katedry, w zakresie swej specjalności, współpracowały z przemysłem, utrzymując stały kontakt z jego placówkami badawczymi.

W zakresie prac badawczo-naukowych katedry Wydziału posiadają szereg osiągnięć, które przyczyniły się do rozwoju przemysłu krajowego i postępu technicznego, jak: wprowadzenie metody badań ultradźwiękowych, opracowanie i wprowadzenie technologii elektrod do spawania wykonanych z surowców krajowych, badania struktur metali za pomocą mikroskopu elektronowego, odbiory materiałów celem przyspieszenia

produkcji dźwigów portowych i maszyn okrętowych, wprowadzenia nowych technologii walcowania rur i łopatek turbinowych, badania skrawalności celulozoidu, opracowanie technologii skomplikowanych odlewów, opracowanie nowej technologii związków fluorowych oraz liczne prace teoretyczne o znaczeniu przemysłowym, jak obroty krytyczne wirnika bębnowego, drgania wymuszone dyszy wylotowej i i.

Inną formą współpracy z przemysłem są liczne ekspertyzy, konsultacje i doradztwa techniczne przeprowadzane przez pracowników naukowych w zakładach przemysłowych.

Inżynierowie wychowankowie Wydziału Mechanicznego zaspakajają zapotrzebowanie nie tylko przemysłu hutniczego, górniczego i metalowego, ale również innych działów gospodarki narodowej, jak energetyki, chemii, budownictwa, gospodarki komunalnej i i. przy czym wielu absolwentów zajmuje kierownicze stanowiska w przemyśle.

Początkowo program studiów był 4-letni typu magisterskiego. W roku 1948 wprowadzono studia 2-stopniowe, a mianowicie 3-letni kurs inżynierski i 2-letni magisterski.

W roku 1952 utworzono Wydział Mechaniczno-Energetyczny, w związku z czym część katedr dotychczasowego Wydziału Mechanicznego, o charakterze energetyczno-konstrukcyjnym, przeniesiono na nowy Wydział.

Od roku 1954 obowiązuje na politechnikach 5-letni program studiów magisterskich.

Wydział Mechaniczny — obecnie o charakterze technologicznym — posiada 12 katedr, z których 10 mieści się w gmachu przy ul. Powstańców 10/12.

Na Wydziale Mechanicznym istnieją obecnie następujące kierunki specjalizacyjne:

1. Obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn,
2. Maszyny i technologia przeróbki plastycznej,
3. Metaloznawstwo i obróbka cieplna,
4. Urządzenia i technologia spawalnictwa,
5. Urządzenia i technologia odlewnictwa,
6. Ciężkie maszyny robocze.

W roku n. 1954/55 powstaje na Wydziale Mechanicznym nowa forma nauczania — Studium Zaoczne. Celem tego studium jest umożliwienie pracującym zawodowo zdobycia pełnego wyższego wykształcenia lub ukończenia rozpoczętych uprzednio i przerwanych studiów politechnicznych. W pierwotnym założeniu było to 6-letnie, jednolite studium magisterskie, obejmujące dwie podstawowe specjalności Wydziału Mechanicznego (obrabiaarki, narzędzia i technologia budowy maszyn oraz maszyny robocze ciężkie) i jedną specjalność w zakresie Wydziału Mechaniczno-Energetycznego (gospodarka cieplna w zakładach przemysłowych), na którym to wydziale osobne studium zaoczne nie jest prowadzone.

W r. n. 1959/60 zmieniono je, przekształcając na studium stopnia inżynierskiego z możliwością dalszego kształcenia na specjalnym studium magisterskim dla pracujących. W r. n. 1959/60 uzyskują dyplomy magistra inżyniera mechanika pierwsi absolwenci tego studium.

Prodziekanem i organizatorem Studium Zaocznego na Wydziale Mechanicznym jest z. prof. inż. Jeremiasz Mołodecki.

Z przyłączeniem w r. 1956 Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Katowicach do Politechniki Śląskiej jako Studium Wieczorowego, zostały przydzielone do Wydziału Mechanicznego Politechniki Śląskiej Wydziały Mechaniczny i Hutniczy tego Studium. Studium Wieczorowe posiada obecnie 4-letni program stopnia inżynierskiego.

KATEDRA MATEMATYKI D

Katedra Matematyki została utworzona w r. 1945. Do roku 1952 Kierownikiem Katedry był prof. dr inż. J. Bonder, a następnie kierownictwo objął z. prof. mgr M. Mochnacki.

Oprócz Wydziału Mechanicznego Katedra prowadzi wykłady i ćwiczenia na Wydziałach: Mechaniczno-Energetycznym i Chemicznym oraz na studiach wieczorowych i zaocznych.

Ze względu na bardzo duże dydaktyczne obciążenie pracowników (około 1000 studentów rocznie), praca Katedry rozwija się głównie w kierunku dydaktyczno-naukowym. Dla ułatwienia pracy studentów opracowano szereg skryptów i innych pomocy naukowych jak: modele, tablice, wykresy itp.

Pracownicy Katedry współpracują z katedrami technicznymi przy wykonaniu prac badawczych. W wyniku tej współpracy powstały 3 opublikowane prace naukowe. Ponadto pracownicy Katedry prowadzą systematyczne wykłady dla pracowników naukowych Politechniki oraz wykłady ze statystyki matematycznej dla inżynierów pracujących w przemyśle.

KATEDRA CHEMII OGÓLNEJ B

Katedra Chemii Ogólnej istnieje od powstania Uczelni. W pierwszym okresie Katedra pracowała dydaktycznie dla Wydziałów Mechanicznego i Elektrycznego. Kierownikiem jej był wtedy prof. dr Humnicki.

W latach 1947 — 49 kierownictwo sprawował prof. dr Al. Zmaczyński. W wyniku jego starań urządzono za dotacje przemysłu laboratorium dydaktyczne w gmachu Wydziału Elektrycznego.

Na skutek reorganizacji studiów w r. 1949 pracownicy Katedry wraz z kierownictwem przeszli do Katedry Technologii Nieorganicznej na Wydziale Chemicznym, a prace dydaktyczne dla Wydziału Mechanicznego były do roku 1954 prowadzone jako zlecane. W r. 1955 kierownictwo Ka-

tedry powierzono doc. dr W. Augustynowi i przydzielono nowy lokal w gmachu Wydziału Górniczego, powołując równocześnie 3 osobowy zespół asystentów.

Po przejściu przez Wydział Mechaniczny gmachu przy ulicy Powstańców 10, Katedra została przeniesiona do tego budynku w r. 1958. Zakres prac badawczych Katedry obejmuje przede wszystkim nieorganiczne związki fluoru. Kontynuując dawne prace kierownictwa, prowadzone w oparciu o Instytut Chemii Nieorganicznej, wykonano w Katedrze szereg nowych opracowań, mających znaczenie dla technologii związków stosowanych w produkcji paliw jądrowych oraz w metalurgii aluminium.

KATEDRA MECHANIKI TECHNICZNEJ

Organizatorem Katedry Mechaniki Technicznej w chwili powstania Politechniki Śląskiej w Gliwicach był inż. Stanisław Bodaszewski (październik 1945 r.). W lipcu 1946 objął kierownictwo katedry prof. dr inż. Włodzimierz Burzyński, który wspólnie z prof. Staubem zorganizował Zakład Badania Materiałów (ZBM). Celem tego Zakładu były prace badawczo-naukowe i usługowe dla przemysłu przy wykorzystaniu Laboratorium Wytrzymałości Materiałów Katedry Mechaniki Technicznej i Laboratorium Metaloznawczego Katedry Metaloznawstwa. Staraniem obu profesorów zakupiono w Szwajcarii wyposażenie laboratoriów.

W roku 1949 prof. Burzyński na skutek choroby przerwał pracę w Katedrze. Rada Wydziału Mechanicznego zleciła tymczasowo adiunktowi inż. Legeżyńskiemu kierownictwo Katedry.

W roku 1954 Kierownictwo Katedry Mechaniki Technicznej objął prof. dr inż. Stanisław Bodaszewski.

Specjalizacja naukowa katedry rozwija się w kierunku teorii drgań, teorii sprężystości i ogólnego badania wytrzymałości materiałów. Prace Katedry znalazły zastosowanie w przemyśle.

Pracownicy naukowcy Katedry Mechaniki Technicznej brali czynny udział w konferencjach naukowych, organizowanych przez PAN.

KATEDRA EKONOMII POLITYCZNEJ

Wraz z powołaniem do życia Politechniki Śląskiej utworzona została na Wydziale Mechanicznym Katedra Ekonomii Społecznej. Do r. 1949/50 kierownikami Katedry byli kolejno prof. Konopka i prof. J. Zawadzki.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że na Politechnice Śląskiej wykładana była marksistowsko-leninowska ekonomia polityczna wówczas, kiedy niemal we wszystkich wyższych uczelniach w Polsce wykładana była jeszcze ekonomia burżuazyjna.

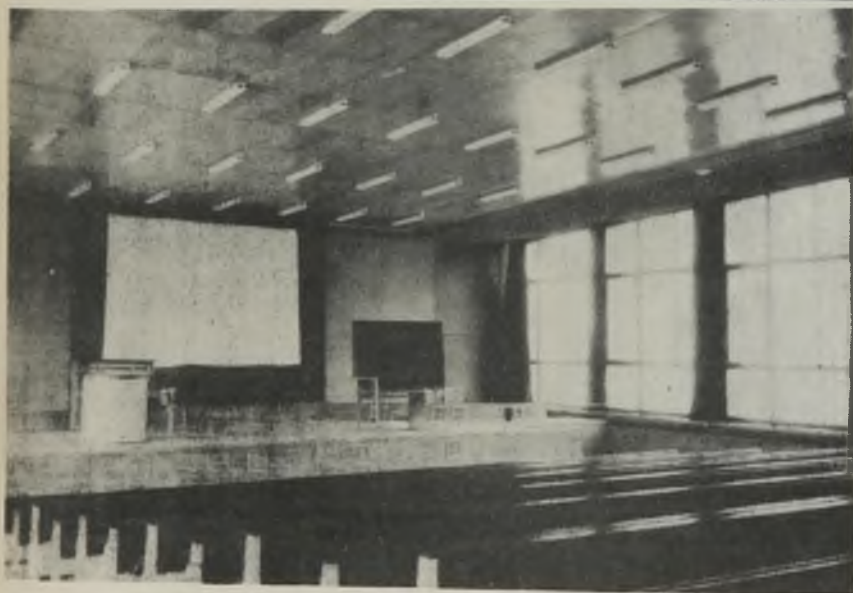
Z początkiem roku akad. 1950/51, w związku z przeniesieniem prof. Zawadzkiego do Warszawy, wykłady ekonomii politycznej podjął mgr

Katedra Biologii Sanitarnej
laboratorium

Gmach
Wydziału Mechanicznego
przy ul. Powstańców

Aula Wydziału Mechanicznego

Katedra Mechaniki Technicznej
pulsator do badań zmęczeniowych

Odnaka III Międzynarodowego Kollokwium
Metaloznawczego — Gliwice 1958

Bronisław Miszewski. Dnia 1 maja 1951 r. Katedrę przemianowano na Katedrę Ekonomii Politycznej, a jej kierownictwo powierzono od dnia 1 stycznia 1952 z. prof. mgr Bronisławowi Miszewskiemu.

Katedra zatrudnia obecnie 12 pracowników nauki i prowadzi zajęcia dydaktyczne na wszystkich Wydziałach Politechniki zarówno na studium dziennym, jak też na studium wieczorowym i zaocznym. W ramach działalności dydaktycznej pracownicy Katedry opracowali podręcznik ekonomii politycznej dla pracowników przemysłu, oraz podręcznik dla potrzeb technikum ekonomicznego.

W dziedzinie pracy naukowej Katedra specjalizuje się w ekonomii politycznej socjalizmu. Rozległe badania prowadzone są w przemyśle śląskim, a ich cząstkowe wyniki publikowane w prasie ekonomicznej (Ekonomista, Gospodarka Planowa, Myśl Gospodarcza, Życie Gospodarcze, Rada Robotnicza). Wydania publikacji książkowej kierownika Katedry (Fundusz zakładowy w gospodarce socjalistycznej), opartej o badania przeprowadzone przy współdziałaniu pracowników Katedry, podjął się Śląski Instytut Naukowy w Katowicach.

KATEDRA METALOZNAWSTWA

Działalność Katedry Metaloznawstwa rozpoczęła się 1 października 1945 r. pod kierownictwem przybyłego ze Lwowa prof. inż. Fryderyka Stauba, i rozwinęła się w trzech zasadniczych kierunkach: dydaktyczno-naukowym, organizacyjnym oraz współpracy z przemysłem.

Pracę dydaktyczno-naukową Katedry zapoczątkowało wydanie skryptów. Zorganizowano laboratoria metaloznawcze wyposażone w nowoczesne aparaty do badań metalograficznych, jak mikroskop elektronowy, laboratorium obróbki cieplnej oraz laboratoria do badań chemicznych i fizykalnych. Podkreślić należy, że wiele urządzeń zostało wykonanych we własnym zakresie, aczkolwiek wyposażenie podstawowe pochodzi w większości z wytwórni zagranicznych. Z urządzeń laboratoryjnych Katedry korzystają instytuty badawcze pokrewnych specjalności, inne zakłady naukowe oraz przemysłowe.

W związku z rozwojem specjalizacji Katedry, zostały utworzone trzy katedralne zakłady naukowe: Zakład Metaloznawstwa, Zakład Obróbki Ciepłej oraz Zakład Badania Metali i Kontroli Technicznej. Kierunkiem specjalizacyjnym Katedry jest badanie struktur metali i stopów. Z tej dziedziny zostało opublikowanych około 50 prac prof. Stauba i współpracowników.

Współpraca z przemysłem kształtuje się przeważnie przez Zakład Badania Materiałów, zorganizowany z Katedr Metaloznawstwa i Mechaniki Technicznej. Zakres prac zakładu obejmuje ekspertyzy, porady oraz odbiory techniczne. Dokonano między innymi odbioru blach okrętowych na pierwsze rudowęglowce, prototypy dźwigów portowych, maszyn okrę-

towych, lin stalowych itp. Zakład Badania Materiałów, pierwszy w kraju, zastosował metody ultradźwiękowe do badania części maszyn. Prace te przyniosły poważne korzyści zwłaszcza górnictwu węglowemu.

Szereg tematów prac dyplomowych (ok. 100) i przejściowych wiąże się z konkretnymi zagadnieniami zakładów przemysłowych. Ponadto są organizowane kursy dokształcające dla techników i inżynierów, zatrudnionych w zakładach przemysłowych. W zakresie obróbki cieplnej i badania metali Katedra przeprowadziła 1 przewód doktorski, a w toku jest dalszych pięć.

Katedra czuwa nad rozwojem naukowym studentów pracujących w Studenckim Towarzystwie Naukowym, w ramach którego pojawiło się około 20 prac. Z grona Studenckiego Towarzystwa Naukowego pochodzą wszyscy młodzi pracownicy naukowcy Katedry. Również szereg wychowanków katedry pracuje w przemyśle oraz w instytutach badawczych, pełniąc odpowiedzialne funkcje.

Od kilku lat Katedra Metaloznawstwa rozwija ożywioną współpracę naukową z uczelniami zagranicznymi. Z „Institut für Metallkunde und Materialprüfung” we Freibergu oraz z „Institut für Werkstoffkunde” w Magdeburgu zawarła Katedra „układy przyjaźni”, które polegają na współpracy dydaktyczno-naukowej, wymianach referatów i odczytów naukowych, konsultacjach i bezdewizowych praktykach naukowych.

Wspólnie z naukowcami zagranicznymi, Katedra zorganizowała szereg konferencji naukowo-technicznych: w maju 1956 r. na temat preparatyki elektronowej, w październiku 1956 r. kurs badań rentgenograficznych strukturalnych, w maju 1957 r. na temat „Współczesne osiągnięcia mikroskopii optycznej” — wspólnie z SIMP i przy udziale przedstawiciela F-my Reichert — Wiedeń.

W czerwcu 1957 r. grupa pracowników naukowych i studentów specjalności metaloznawczej wzięła udział w II Międzynarodowym Studenckim Kollokwium Metaloznawczym we Freibergu NRD, gdzie wygłoszone zostały 4 referaty prac studenckich naszego Wydziału.

W dniach 7—17 lipca 1958 r. Katedra Metaloznawstwa zorganizowała III Międzynarodowe Studenckie Kollokwium Metaloznawcze z udziałem 125 studentów z CSR, BRL, NRD, NRF, ZSRR i Polski. W 4 Sekcjach wygłoszono 65 referatów, w tym 20 referatów studentów polskich. W kollokwium wzięło czynny udział kilkunastu profesorów ZSRR, NRD, CSR, NRF.

KATEDRA ODLEWNICTWA

Katedra Odlewnictwa Politechniki Śląskiej rozpoczęła swoją działalność w roku akademickim 1945/46. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. mgr inż. Gabriel Kniaginin.

Równocześnie z organizacją Katedry podjęto produkcję w Zakładzie Odlewnictwa będącym pod opieką Katedry. Z funduszków uzyskanych przez zakład produkcyjny Katedra zakupiła w okresie następnych lat niezbędne urządzenia i aparaty.

Dzięki wysiłkom wszystkich pracowników Katedry wybudowano i wyposażono laboratoria: materiałów formierskich, metaloznawcze i wytrzymałościowe.

W hali doświadczalnej i produkcyjnej zainstalowano urządzenia transportowe oraz piece do topienia. Do ważniejszych urządzeń o charakterze produkcyjnym należą: żeliwiak o średnicy 600 mm, piec łukowy o pojemności 250 kg, piec ropny, piec indukcyjny o pojemności 300 kg, piece tyglowe, suszarnie itp. Oprócz tych urządzeń produkcyjnych Katedra posiada wyposażenie do badań laboratoryjnych jak np. piec indukcyjny do topienia stali o pojemności 10 kg, piece łukowe do topienia stali o pojemności 50 kg, piece silitowe, piece oporowe. W ostatnim okresie czasu urządzono laboratorium metali nieżelaznych oraz laboratorium formowania.

W roku 1957 Kierownik Katedry prof. mgr inż. G. Kniagin in prze niósł się z Politechniki Śląskiej do AGH w Krakowie, a w wyniku roz pisanego przez Wydział Mechaniczny konkursu, kierownictwo Katedry od 1957 roku objął doc. mgr inż. Wacław Sakwa.

Oprócz pracy dydaktycznej Katedra wykonuje szereg prac bada wczych własnych i dla przemysłu. Z ważniejszych tematów należy wymie nić prace nad wprowadzeniem nowych gatunków koksu do przemysłu odlewniczego, opracowanie technologii wytwarzania żeliw stopowych, za gadnienia krystalizacji pierwotnej stopów odlewniczych, gazy w ciekłych metalach, transport pneumatyczny w odlewniach.

KATEDRA PRZERÓBKI PLASTYCZNEJ

W roku 1946 utworzona została na Politechnice Śląskiej Katedra Walcownictwa i Kuźnictwa. Kierownikiem Katedry został mianowany prof. mgr inż. Klaudiusz Filasiewicz.

Od roku 1947 Katedra mieści się w gmachu Wydziału Mechanicznego przy ul. Powstańców 10/12. W roku 1948 Katedra otrzymała walcarkę do świadczalną z Politechniki Wrocławskiej, którą uruchomiono w roku 1949 w hali przeróbki plastycznej Instytutu Metalurgii w Gliwicach. Na walcarce tej oraz na innych urządzeniach Instytutu studenci przeprowadzają ćwiczenia laboratoryjne.

W roku 1949 ówczesny adiunkt Katedry mgr inż. Z. Wusatowski na podstawie pracy pt. „Gniot, roztłoczenie i wyprzedzanie w procesie walcowania na gorąco”, uzyskał tytuł doktora nauk technicznych.

Program nauczania Katedry obejmuje przedmioty specjalizacyjne z technologii i konstrukcji maszyn oraz urządzeń do przeróbki plastycznej metali. W roku 1957 Katedra została przemianowana na Katedrę Przeróbki Plastycznej, przy czym w program nauczania weszła również przeróbka plastyczna tworzyw sztucznych. W związku z tym urządzono przy Katedrze w roku 1958 małe laboratorium przeróbki tworzyw sztucz-

nych. Katedra posiada kilka otrzymanych od przemysłu hutniczego urządzeń do przeróbki plastycznej metali, których nie może jednak uruchomić ze względu na brak odpowiednich pomieszczeń.

Od roku 1948 zdało egzaminy dyplomowe 190 studentów ze specjalności „Maszyny i technologia przeróbki plastycznej”. Około 80% absolwentów Katedry pracuje w hutnictwie i przemyśle maszynowym.

Pracownicy Katedry ogłosili drukiem w latach 1948 — 1959 ponad 200 prac naukowych, wykonali również szereg ekspertyz i dokumentacji technicznych dla krajowego przemysłu.

KATEDRA SPAWALNICTWA

Katedra Spawalnictwa istnieje od roku 1952. Kierownikiem Katedry od początku jej istnienia jest doc. mgr inż. Józef Pilarczyk.

W początkowym okresie organizacyjnym Katedra korzystała z pomocy Instytutu Spawalnictwa. Możliwość korzystania z laboratoriów i urządzeń Instytutu pozwoliła na praktyczne zapoznanie studentów z nowoczesnymi urządzeniami i technologią spawania oraz na wykonywanie prac przejściowych i dyplomowych.

Pomieszczenia Katedry w gmachu przy ul. Powstańców 12 są jednak nadal niewystarczające dla dalszego i prawidłowego jej rozwoju.

Do tej pory wykonano w Katedrze 136 prac przejściowych oraz 59 prac dyplomowych. Szereg tematów prac dyplomowych wykonanych w laboratorium Instytutu Spawalnictwa, stanowiło fragmenty względnie poszerzenie planowych prac badawczych Instytutu.

KATEDRA OBRÓBKI SKRAWANIEM

Katedra Obróbki Skrawaniem powstała w pierwszym okresie organizacji Politechniki Śląskiej na terenie Krakowa. Po przeniesieniu do Gliwic, Katedra otrzymuje nazwę Katedry Mechanicznej Technologii Materiałów. Organizuje i kieruje nią początkowo prof. inż. Witold Biernawski z pomocą adiunktów inż. J. Mołodeckiego i inż. L. Samsonowa.

W połowie 1948 roku kierownictwo Katedry objął na okres kilku miesięcy z. prof. inż. Leszek Eker, rezygnując następnie z powodu choroby. Z początkiem roku 1949 na kierownika Katedry Mechanicznej Technologii Materiałów powołany został z. prof. inż. Jerzy Szyrajew, pełniący tę funkcję do chwili obecnej.

Katedra posiada dwa laboratoria — obróbki skrawaniem i miernictwa warsztatowego, stanowiące podstawę doświadczalną dla pracy dydaktycznej-badawczej.

Laboratorium miernictwa warsztatowego organizowane było od pierwszych chwil istnienia Katedry. Obecnie wyposażone jest bogato w urządzenia pomiarowe i pomoce naukowe.

Laboratorium obróbki skrawaniem powstało dopiero w roku 1949 — po przejściu od Katedry Obrabiarek szkolno-produkcyjnego warsztatu obróbczego. W jego pomieszczeniu po adaptacji i uzupełnieniu parku maszynowego urządzono laboratorium, pozwalające na prowadzenie zajęć dydaktycznych i naukowo-badawczych. Wyposażenie obu laboratoriów uzyskano w drodze darowizn instytucji przemysłowych, wykorzystując istniejące zwłaszcza w pierwszym okresie możliwości. Część obrabiarek oraz większe urządzenia pomiarowe zakupiono z kredytów inwestycyjnych. Wiele urządzeń dla celów dydaktycznych i badawczych zaprojektowano oraz wykonano całkowicie lub częściowo we własnym zakresie, względnie przy współpracy z innymi Zakładami Uczelni.

Wobec nikłych perspektyw na szybką realizację budowy projektowanego gmachu Wydziału Mechanicznego powiększono w ostatnich latach zbyt szczupłe pomieszczenie Laboratorium obróbki skrawaniem (przy ul. Wrocławskiej 1) przez dobudowanie nowej hali, uzyskując w ten sposób miejsce dla szeregu dalszych obrabiarek i urządzeń z których najwarteściowsze jak np. szlifierkę do kół zębatach, frezarkę do gwintów itp. otrzymano od przemysłu.

Wzbogacająca się stale problematyka Katedry znalazła wyraz w utworzeniu trzech zakładów przykatedralnych, a to: Zakładu Obróbki Skrawaniem i Narzędzi, Zakładu Miernictwa Warsztatowego oraz Zakładu Technologii Budowy Maszyn. Bezpośrednio po tym zmieniono pierwotną nazwę Katedry na Katedrę Obróbki Skrawaniem.

Od roku 1949 podjęła Katedra prace naukowo-badawcze z zakresu obróbki skrawaniem, opracowując obok prac objętych planem — szereg prac naukowo-badawczych i usługowych dla przemysłu. W szczególności prowadzone są prace badawcze w kierunku skrawalności materiałów, zużycia ostrza oraz skróconych metod badania skrawalności i własności skrawanych narzędzi.

Katedra Obróbki Skrawaniem obsługuje wszystkie rodzaje studiów — dzienne, wieczorowe i zaoczne — na Wydziale Mechanicznym, dla którego z uwagi na jego technologiczny charakter jest katedrą zasadniczą, oraz także na Wydziałach Mechaniczno-Energetycznym i Górniczym.

KATEDRA OBRABIAREK DO METALI

Katedra Obrabiarek do Metali założona została w roku 1945. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Michał Affanasowicz. Równocześnie był on organizatorem Zakładu Obrabiarek przy ul. Wrocławskiej 2. Po śmierci prof. dr Affanasowicza, kierownictwo Katedry powierzone zostało z. prof. inż. Mieczysławowi Piszowi, który pełni tę funkcję do dnia dzisiejszego.

Katedra mieściła się początkowo w gmachu przy ul. M. Strzody 21, zaś obecnie przy ul. Powstańców 12. Należący do Katedry Zakład Obrabiarek w roku 1949 przejęty został przez Katedrę Obróbki Skrawaniem.

Katedra posiada kreślarnię do użytku projektujących studentów. W bibliotece katedralnej zebrano bogaty komplet norm, katalogów i najnowszych książek technicznych polskich, radzieckich oraz z krajów zachodnich. Materiały te są bardzo chętnie wykorzystywane i stanowią dużą pomoc dla projektujących w Katedrze studentów.

Praca dydaktyczna Katedry posiada charakter konstrukcyjny. Tematy prac przejściowych i dyplomowych, wydawane są w oparciu o najnowsze rozwiązania łącznie z nowoczesnymi napędowymi i sterującymi układami hydraulicznymi. W pracy dydaktycznej przyjęto zasadę możliwie samodzielnego konstruowania przez studentów, starając się zachować styl i warunki pracy jak najbardziej zbliżone do przemysłowych biur konstrukcyjnych. Należy zaznaczyć, że stosowanie tych zasad pociąga za sobą zwiększony nakład pracy sił naukowych Katedry, budząc duże zainteresowanie wśród studentów i dając bardzo dobre wyniki dydaktyczne w zakresie szkolenia konstruktorów obrabiarek.

Obecnie Katedra pracuje nad rozbudową i unowocześnieniem laboratorium obrabiarkowego, głównie w zakresie napędów i sterowania hydraulicznego.

Pracownicy Katedry prowadzą wykłady na studium dziennym, zaocznym, eksternistycznym i wieczorowym Wydziału Mechanicznego z dziedziny obrabiarek do metali, hydrauliki obrabiarek oraz na Wydziale Górniczym z urządzeń hydraulicznych.

KATEDRA DŹWIGNIC I URZĄDZEŃ TRANSPORTOWYCH

Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. inż. St. Łukasiewicz w 1945 r. w Krakowie.

Właściwa praca Katedry rozpoczęła się po przeniesieniu Politechniki Śląskiej z Krakowa do Gliwic. W międzyczasie prof. St. Łukasiewicz objął w r. 1946 równoimienną Katedrę w Politechnice Gdańskiej. Zarządzeniem Rektora Politechniki Śląskiej z r. 1946 została ustalona nazwa Katedry: Katedra Dźwignic i Urządzeń Transportowych. Kierownikiem Katedry został prof. inż. Henryk Radwański.

Do roku 1948 Katedra rozwijała działalność dydaktyczną na Wydziałach: Mechanicznym i Elektrycznym.

W latach 1951 — 1953 Katedra prowadzi zajęcia na Wydziale Mechanicznym dla stopnia magisterskiego i inżynierskiego, a w następnych latach na Wydziale Mechanicznym, Mechaniczno-Energetycznym oraz Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, a od roku 1956 zajęcia w grupie specjalizacyjnej „Maszyny Robocze Ciężkie” studium dziennego, zaocznego i wieczorowego. Na tym ostatnim studium Katedra od szeregu lat prowadzi zajęcia na Wydziale Mechanicznym i Hutniczym.

Praca naukowa Katedry znajdowała swój wyraz w licznych opracowaniach, referowanych na zebraniach Katedry oraz w latach 1951 — 55 na posiedzeniach Zespołu Katedr, obejmującego Katedry: Dźwignic, Części

Maszyn, Maszyn Górniczych i Mechanizacji Kopalń. Prócz tego pracownicy Katedry uczestniczyli w licznych konferencjach naukowych na których wygłosili szereg referatów.

Prace naukowo-badawcze Katedry dotyczyły obciążeń dynamicznych ustrojów stalowych dźwignic i wyznaczenia współczynników dynamicznych. Prace te wykonywane były na zlecenie C. B. K. M. w Bytomiu a wyniki referowane na posiedzeniach Sekcji Maszyn Roboczych Ciężkich PAN.

Katedra oprócz wspomnianych już prac współpracuje z przemysłem, biorąc udział w rozwiązywaniu szeregu poważnych zagadnień.

KATEDRA EKONOMIKI, ORGANIZACJI I PLANOWANIA W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH

Katedra powołana została w roku 1946 pod nazwą Katedry Naukowej Organizacji Pracy i do roku 1949 obsługiwała wszystkie istniejące w tym czasie wydziały. Do lutego 1952 roku kierownikiem Katedry był prof. inż. Stanisław Guzicki a następnie kierownikiem został z. prof. mgr inż. Tadeusz Machnik.

Zmiana nazwy Katedry na obecną nastąpiła w roku 1954. Katedra obsługuje obecnie Wydział Chemiczny, 2 grupy Wydziału Elektrycznego, Wydział Mechaniczny i Mechaniczno-Energetyczny.

W ramach pracy dydaktycznej, Katedra utrzymuje kontakt z analogicznymi Katedrami przy uczelniach technicznych tak w Polsce jak i zagranicą, wymieniając problematykę wykładów i ćwiczeń oraz wzory pomocy naukowych.

W roku 1956 zespół Katedry brał udział w 12-dniowej kurso-konferencji, referując 4 tematy.

Na niwie pracy społecznej Katedra rozwinęła szeroką działalność, kierując Poradnią Racjonalizatorską i reprezentując czynnie Uczelnię na zjazdach i konferencjach organizowanych przez władze przemysłowe i związki zawodowe, wygłaszając przy tej okazji 36 referatów problemowych.

Na zlecenie Centralnej Rady Związków Zawodowych zbadano rezerwy zatrudnienia w 7 zakładach przemysłowych m. Gliwic. W zakresie swej specjalności Katedra współpracuje z instytutami naukowymi, wydziałami przemysłowo-ekonomicznymi władz terenowych i z przemysłem. Kierunkiem specjalizacyjnym Katedry są zagadnienia efektywności ekonomicznej postępu technicznego.

WYDZIAŁ MECHANICZNO-ENERGETYCZNY

W październiku roku 1951 uruchomiono na polecenie rektora prof. dr inż. Michała Smiałowskiego Studium Energetyczno-Ciepne na pierwszym roku studiów Wydziału Mechanicznego. Kierownikiem tego Studium został prof. mgr inż. Zbigniew Jasicki, który został mianowany dziekanem Wydziału Mechanicznego.

Wydział Mechaniczno-Energetyczny Politechniki Śląskiej został utworzony zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 24. 12. 1953 r.

Organizację Wydziału powierzono prof. dr inż. Stanisławowi Ocheńdusze, który był dziekanem do roku 1955.

Na organizującym się Wydziale Energetycznym powstają trzy specjalności:

1. Energetyka cieplna,
2. Maszyny i urządzenia energetyczne,
3. Aparatura i urządzenia przemysłu chemicznego.

Duże zapotrzebowanie przemysłu powoduje, że na specjalności Energetyka cieplna, zostają utworzone specjalizacje:

- Gospodarka cieplna w siłowniach parowych,
- Gospodarka cieplna w hutnictwie,
- Gospodarka cieplna w gazownictwie i koksownictwie.

Specjalność Maszyny i Urządzenia Energetyczne obejmuje specjalizacje w zakresie kotłów parowych, ciepłych maszyn wirnikowych, ciepłych maszyn tłokowych. Wykonywane są też prace dyplomowe z dziedziny maszyn wodnych.

W pierwszym okresie działalności Wydział posiadał dziesięć Katedr.

W roku naukowym 1953/54 w semestrze letnim, rozpoczęły się dwuletnie studia magisterskie. Rekrutację na te studia przeprowadzono wśród inżynierów I stopnia, którzy ukończyli Wydział Mechaniczny. W semestrze letnim roku 1954/55 utworzono I semestr trzyletniego studium magisterskiego. Rekrutację przeprowadzono wśród absolwentów VII semestru I-go stopnia studiów Wydziału Mechaniczno-Energetycznego.

W roku naukowym 1954/55 rozpoczęły się jednolite 5-letnie studia techniczne. W czerwcu roku 1955 ukończyli studia I-go stopnia pierwsi absolwenci Wydziału Mechaniczno-Energetycznego.

W roku 1955/56 dziekanem zostaje z. prof. mgr inż. Maciej Zarzycki, pełni tę funkcję do roku 1960.

Równoległe z kształceniem wysokokwalifikowanych kadr technicznych dla przemysłu, pracownicy naukowcy Wydziału współpracują z nim udzielając wielu zakładom pomocy przez konsultacje, doradztwo i opiniowanie prac z dziedzin objętych specjalnościami katedr.

W minionym okresie pracownicy naukowcy Wydziału wygłosili szereg wykładów i odczytów oraz brali udział w wielu kursach zorganizowanych dla pracowników przemysłu. Spotkania te odbywały się zarówno w Uczelni jak też w zakładach przemysłowych i dotyczyły wybranych zagadnień związanych z nowymi kierunkami i osiągnięciami technicznymi.

Z okazji X-lecia Uczelni odbyła się na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym sesja naukowa z udziałem przedstawicieli przemysłu, na której wygłoszono referaty z dziedziny energetyki.

Współpracując z przemysłem prowadzą katedry prace naukowo-badawcze oraz opracowują projekty, które są następnie realizowane przez przemysł w ramach prac związanych z postępem technicznym. Wiele tematów prac inżynierskich i magisterskich było zgłoszonych przez zakłady przemysłowe i opracowanych przez studentów w Katedrach dla przemysłu. Również większość prac doktorskich i habilitacyjnych jest powiązana z zasadniczymi problemami przemysłowymi, bieżącymi i perspektywicznymi.

Przemysł jest informowany o wynikach ważniejszych prac naukowych przez publikacje w czasopismach technicznych oraz w Zeszytach Naukowych Politechniki Śląskiej.

W całym okresie istnienia Wydziału zaznacza się stały jego rozwój zarówno pod względem naukowym, dydaktycznym jak i organizacyjnym.

Dotychczas na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym stopnie naukowe doktora nauk technicznych otrzymało 6 magistrów inżynierów. Dalsze przewody doktorskie są w toku.

W roku naukowym 1957/58 zostaje kreowana nowa, czwarta specjalność: Energetyka Jądrowa.

Praca naukowa i dydaktyczna jest obecnie prowadzona w 11 Katedrach, których działalność omówimy poniżej.

Wydział Mechaniczno-Energetyczny Politechniki Śląskiej, który wyrósł na Górnym Śląsku pracuje w ścisłym powiązaniu z przemysłem, służąc mu pomocą w zakresie naukowym, konstrukcyjnym, badawczym oraz dostarczając mu swych absolwentów.

KATEDRA FIZYKI B

Katedra Fizyki B przy Wydziale Mechaniczno-Energetycznym powstała w dniu 1 września 1957 r. z dwoma Zakładami: Fizyki Ogólnej i Fizyki Jądrowej.

Kierownikiem Katedry oraz Zakładu Fizyki Jądrowej został mianowany prof. dr Zygmunt Klemensiewicz, kierownikiem Zakładu Fizyki Ogólnej z. prof. dr Józef Szpilecki.

Zakład Fizyki Ogólnej został wydzielony z Zespołu Katedr Fizyki przy Wydziale Elektrycznym, wraz z dwoma asystentami. Obsługuje on studentów I i II roku Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, korzystając narazie z laboratorium Katedry Fizyki przy Wydziale Elektrycznym.

Zakład Fizyki Jądrowej wraz z laboratorium jądrowym został stworzony od podstaw i od roku 1957/58 rozpoczął pracę dydaktyczną. W bieżącym roku 1959/60 kończy studia pierwszy rocznik specjalności Energetyka Jądrowa na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym.

Jeszcze przed utworzeniem kierunku specjalizacyjnego, Zakład rozpoczął swoją działalność dydaktyczną, prowadząc kurs wykładów i laboratorium z fizyki jądrowej dla pracowników naukowych Politechniki Śląskiej, oraz na zewnątrz Uczelni kurs dla pracowników przemysłu.

Naukowa działalność Katedry idzie w kilku kierunkach. Prof. Klemsiewicz pracuje nad zagadnieniami z termodynamiki. Z. prof. Szpilecki i jego asystenci opracowują szereg problemów z klasycznej i nowszej fizyki teoretycznej. Pracownicy Zakładu Fizyki Jądrowej opracowują metody zastosowania izotopów do badań wytrzymałościowych oraz badania wód kopalnianych.

Katedra współpracuje z przemysłem w dziedzinie stosowania izotopów w kopalniach, hutach oraz innych zakładach przemysłowych Śląska, również przy współudziale pracowników innych Katedr.

KATEDRA CZĘŚCI MASZYN

Działalność swoją Katedra rozpoczęła 1 czerwca 1945 r. początkowo w Krakowie, a następnie w listopadzie 1945 r. została przeniesiona do Gliwic.

Katedra Części Maszyn została utworzona na Wydziale Mechanicznym, a w roku 1953 po kreowaniu Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, została przeniesiona na nowy Wydział. Organizatorem i kierownikiem Katedry od chwili jej powstania jest profesor mgr inż. Bartłomiej Tokarski.

Katedra prowadzi działalność dydaktyczną w zakresie przedmiotów, objętych jej tematyką dla studentów Wydziału Mechanicznego — Mechaniczno-Energetycznego i Górniczego. Od roku 1954/55 Katedra objęła również prowadzenie nauki rysunku technicznego i części maszyn na Studium Zaocznym kierunku mechanicznego Politechniki Śląskiej, oraz opiekuje się Katedrą Części Maszyn na Wydziale Mechanicznym Studium Wieczorowego Politechniki Śląskiej w Katowicach. Pracownicy naukowcy Katedry prowadzą nadto sporadycznie szereg wykładów zleconych na innych Wydziałach uczelni.

Przy Katedrze istnieją 2 zakłady: Zakład Części Maszyn — którego kierownikiem jest prof. mgr inż. B. Tokarski, oraz wydzielony Zakład Rysunku Technicznego pozostający pod kierownictwem z. prof. mgr inż. A. Flacha. W stadium organizacji jest ponadto Zakład Przekładni ze szczególnym uwzględnieniem przekładni zębatych.

Poza pracą dydaktyczną Katedra prowadzi i realizuje w zakresie swojej specjalności prace i badania naukowe, ważne dla gospodarki narodowej. Katedra pozostaje w kontakcie z krajowymi zakładami przemysłowymi.

W ciągu kilku ostatnich lat 15-lecia Katedra zorganizowała laboratorium badawczo-pomiarowe, które pozwala szybciej i gruntowniej realizować prace naukowe.

Współpraca Katedry z przemysłem polega na wykonywaniu szeregu ekspertyz z zakresu specjalności Katedry, oraz na opracowywaniu dokumentacji technicznych dla planowanych przez przemysł śląski urządzeń mechanicznych, głównie dla zbiorników i rurociągów ciśnieniowych.

W Katedrze przeprowadzono jeden przewód doktorski, trzy dalsze są w toku, promotorem jest kierownik Katedry prof. mgr inż. B. Tokarski.

KATEDRA ELEKTROTECHNIKI OGÓLNEJ B

Katedra ta została utworzona w roku 1953 pod nazwą Katedry Urządzeń Elektrycznych w Energetyce Ciepłej. W roku 1957 zmieniono nazwę na Katedrę Elektrotechniki Ogólnej B.

Kierownikiem Katedry od chwili jej powstania jest z. prof. mgr inż. Karol Lubelski.

Działalność dydaktyczną prowadzi Katedra na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym (wykłady, ćwiczenia i laboratoria z elektrotechniki oraz wykłady z maszyn i urządzeń elektrycznych) oraz na Wydziale Chemicznym studium dziennego i wieczorego (wykłady, ćwiczenia i laboratorium z elektrotechniki).

Dzięki współpracy Katedry z przemysłem i dotacji Uczelni, urządzono od podstaw własne laboratorium elektryczne do ćwiczeń dla studentów, a w stadium organizacji znajduje się laboratorium do prac naukowo-badawczych.

KATEDRA TEORII MASZYN CIEPLNYCH

Kreowana na Politechnice Śląskiej Katedra Termodynamiki Technicznej została przemianowana na Katedrę Teorii Maszyn Ciepłych. Pierwszym Kierownikiem Katedry był z. prof. dr inż. Julian Ziemicki.

W lipcu 1946 r. kierownictwo Katedry objął prof. zwyczaj. dr inż. Stanisław Ochęduszko b. profesor Politechniki Lwowskiej, wokół którego skupili się jego dawni współpracownicy.

Prof. Ochęduszko promował 5-ciu doktorów nauk technicznych, a to: 4-ch pracowników Politechniki Śląskiej (doc. W. Około Kułak, doc. J. Szargut, adkt Cz. Graczyk, wykładowca L. Müller) i jednego (z-ca prof. J. Sentek) z AGH w Krakowie. Tematy prac doktorskich należą do termodynamiki (m. i. rozwijanie nowego pojęcia eksergii) i do wymiany ciepła (m. i. podobieństwo, wymienniki 3-czynnikowe).

Adiunkci Katedry J. Folwarczny i T. Świerzawski po odbyciu rocznego studium w Moskiewskim Instytucie Energetycznym prowadzą wykłady z zakresu wymiany ciepła w reaktorach jądrowych, teorii reaktorów jądrowych oraz elektrowni jądrowych dla specjalizacji Energetyka Jądrowa.

Wielką troską Kierownika Katedry było dostarczenie studiującej młodzieży pomocy naukowych najpierw w postaci tłumaczeń dzieł obcych, później w postaci skryptów z dziedziny termodynamiki technicznej i gospodarki cieplnej. Wśród drukowanych prac pracowników Katedry dzieło prof. St. Ochęduszki pt. „Teoria Maszyn Ciepłych” (3 tomy) uzyskało w r. 1954 nagrodę honorową PWT, w roku 1955 zaś naukową nagrodę państwową II stopnia.

Katedra sprawuje opiekę nad studentami tzw. grupy energetyczno-ruchowej na Wydziale Mechanicznym, oraz na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym, kieruje pracami studentów specjalizacji: siłownie cieplne, gospodarka cieplna w hutnictwie, górnictwie i w koksownictwie. Studenci tych kierunków wykonywali prace dyplomowe w przemyśle, rozwiązując pilne zagadnienia energetyczne. Łącznie wykonano prac około 110 na stopniu magisterskim i około 75 na stopniu inżynierskim. Wielu wychowanków Katedry zajmuje kierownicze stanowiska przede wszystkim w przemyśle górnośląskim.

Katedra T. M. C. współpracuje z szeregiem zakładów przemysłowych Śląska i innych okręgów kraju, pomagając im w rozwiązywaniu trudniejszych problemów ruchowych. Główny wysiłek Katedry skierowany jest na zagadnienia oszczędności paliwa i podniesienia sprawności urządzeń energetycznych.

KATEDRA POMIARÓW MASZYN CIEPLNYCH

Katedra Pomiarów Maszyn Ciepłych Politechniki Śląskiej powstała w roku 1945 na Wydziale Mechanicznym. Po powstaniu Wydziału Mechaniczno-Energetycznego została tam przeniesiona. Kierownikiem Katedry w roku 1946 był prof. mgr inż. Kazimierz Szawłowski. W roku 1946/47 kierownictwo Katedry objął prof. dr inż. Stanisław Ochęduszko, który zajmował to stanowisko do roku 1948/49. Od roku 1949/50 kierownikiem Katedry jest z. prof. mgr inż. Adam Markowski.

Laboratorium maszynowe przy Katedrze Pomiarów Maszyn Ciepłych zaczęto organizować w jesieni roku 1946. W chwili obecnej jest czynne laboratorium maszynowe I, w którym studenci zaznajamiają się z aparaturą pomiarową, oraz laboratorium maszynowe II, w którym odbywają ćwiczenia z pomiarów urządzeń energetycznych.

W minionym okresie w Katedrze odrabiali ćwiczenia z miernictwa cieplnego studenci Wydziałów: Mechaniczno-Energetycznego, Mechanicznego, Górniczego, Elektrycznego, Chemicznego i Inżynierii Sanitarnej. Opracowano skrypt oraz podręcznik z zakresu miernictwa cieplnego, ponadto instrukcje do ćwiczeń laboratoryjnych.

Obok zajęć dydaktycznych Katedra wykonała dla przemysłu szereg prac naukowo-badawczych z zakresu regulacji, automatyzacji ruchu, pomiaru natężenia przepływu pyłów oraz pomiaru i regulacji wysokich ciśnień. Ponadto opracowano liczne prace naukowo-usługowe dla szeregu zakładów przemysłowych na terenie Śląska i poza jego obrębem.

KATEDRA ENERGETYKI CIEPLNEJ

Katedra Energetyki Ciepłej została utworzona 1 października 1953 r. Początkowo funkcje Kierownika Katedry pełnił prof. dr inż. Stanisław Ochęduszek. Od dnia 1 września 1957 r. kierownictwo Katedry objął doc. dr inż. Jan Szargut.

Katedra specjalizuje się w gospodarce ciepłej z uwzględnieniem hutniczej gospodarki ciepłej. Z tej dziedziny studenci wykonują prace dyplomowe, rozwiązując zagadnienia postawione przez Zakłady przemysłowe. W tym kierunku zmierzają też prace naukowe pracowników Katedry: opracowanie metod określania i poprawiania ekonomiczności przemysłowych procesów cieplnych, w szczególności procesów hutniczych.

Pracownicy Katedry Energetyki Ciepłej publikują swoje prace naukowe w „Zeszytach Naukowych Politechniki”, „Rudy i Metale Nieżelazne” i innych.

Współpraca Katedry z przemysłem jest bardzo ścisła. Poza pracami dyplomowymi wykonywanymi w przemyśle, pracownicy Katedry udzielają konsultacji w zakładach przemysłowych, opracowują koreferaty projektów i przeprowadzają osobiście badania procesów cieplnych.

KATEDRA KOTŁÓW I SIŁOWNI PAROWYCH

Katedra Kotłów i Siłowni Parowych powstała w październiku 1945 roku pod nazwą Katedra Kotłów Parowych. We wrześniu 1946 roku kierownikiem Katedry został mianowany prof. mgr inż. Zdzisław Ficki, który prowadzi Katedrę do chwili obecnej.

Zajęcia dydaktyczne prowadziła Katedra na Wydziale Mechanicznym i Elektrycznym dla specjalności „Elektrownie Ciepłe”.

Od roku 1956 Katedra przyjęła nazwę Katedra Kotłów i Siłowni Parowych i prowadzi na Wydziale Mech.-Energetycznym wykłady z zakresu konstrukcji, budowy i eksploatacji kotłów parowych, projektowania siłowni parowych, automatycznej regulacji procesów cieplnych w kotłach i siłowniach.

Pracownicy Katedry wykonali szereg ekspertyz i prac naukowo-badawczych. Tematem prac były rekonstrukcje i modernizacje kotłów parowych, badania zaburzeń w ruchu kotłów i urządzeń pomocniczych. Obecnie Katedra prowadzi badania prototypu żaluzjowego odpylacza spalin, wykonanego wg projektu z. prof. mgr inż. M. Barana.

W roku 1955 prof. mgr inż. Z. Ficki oraz z. prof. mgr inż. M. Baran otrzymali Nagrodę Państwową III stopnia za pracę zbiorową pt. Samoczynne załączanie rezerw w siłowniach.

KATEDRA CIEPLNYCH MASZYN TŁOKOWYCH

Katedra Silników Spalinowych powstała w roku 1945. Pierwszym Kierownikiem Katedry był prof. mgr inż. Kazimierz Szawłowski.

Katedra prowadziła wykłady i ćwiczenia z następujących dyscyplin: silniki spalinowe, turbiny parowe, maszyny parowe tłokowe i teoria mechanizmów. Pod kierunkiem Katedry wykonano około 100 prac dyplomowych i około 800 prac przejściowych. W latach 1953 — 1955 Katedra wykształciła 8-miu specjalistów konstruktorów z dziedziny ciężkich silników okrętowych.

Po przejściu prof. mgr inż. Kazimierza Szawłowskiego na Politechnikę w Krakowie, kierownikiem Katedry został z dniem 1. 3. 1958 z. prof. mgr inż. Eryk Prugar. W tymże roku Katedra zmieniła nazwę na Katedrę Ciepłych Maszyn Tłokowych.

Obok istniejącego Zakładu Silników Spalinowych powstał Zakład Maszyn Parowych i Zakład Sprężarek Tłokowych. Kierownikiem Zakładu Silników Spalinowych jest z. prof. mgr inż. Eryk Prugar. Kierownikiem Zakładu Maszyn Parowych i Sprężarek Tłokowych z. prof. mgr inż. Tadeusz Dziulak.

Obecnie Katedra prowadzi zajęcia na Wydziałach: Mechaniczno-Energetycznym, Mechanicznym, Studium Wieczorowym w Katowicach i Studium Zaocznym Wydziału Mechanicznego oraz obsługuje następujące dyscypliny: silniki spalinowe, maszyny parowe, sprężarki tłokowe i teoria mechanizmów.

Katedra i Zakład Silników Spalinowych kontynuują budowę specjalistycznego laboratorium przykatedralnego.

Do głównych kierunków badań naukowych Katedry należą zagadnienia związane z rozrządem tłokowych silników spalinowych oraz komorami spalania. Z zagadnień powyższych wykonywane są obecnie dwie prace doktorskie.

Katedra Ciepłych Maszyn Tłokowych rozwinęła szeroką współpracę z przemysłem.

KATEDRA CIEPLNYCH MASZYN WIRNIKOWYCH

Katedrę utworzono w czerwcu 1945 r. na Wydziale Mechanicznym pod nazwą Katedry Silników Parowych, a we wrześniu 1952 r. przemianowano ją na Katedrę Ciepłych Maszyn Wirnikowych. Kierownikiem Katedry od początku jest prof. mgr inż. Kazimierz Kutarba.

Katedra opiekuje się specjalnością Ciepłe Maszyny Wirnikowe i prowadzi wykłady, ćwiczenia, prace przejściowe i projekty dyplomowe z tur-

bin parowych, turbin gazowych, sprężarek osiowych i promieniowych oraz wentylatorów. Katedra kształci studentów w konstrukcji ciepłych maszyn wirnikowych, prowadząc na ćwiczeniach konstrukcyjnych około 60 projektów przejściowych oraz około 10 projektów dyplomowych rocznie. Ponadto te same dyscypliny oraz pokrewne prowadzi na Wydz. Mechanicznym, Górniczym, Inżynierii Sanitarnej oraz St. Wieczorowym i Zaocznym Politechniki Śląskiej. Staraniem Katedry organizuje się w Politechnice Śląskiej ośrodek badawczo-naukowy Instytutu Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku, którego główne prace koncentrują się nad turbinami gazowymi dla hutnictwa na gaz wielkopiecowy, oraz nad wentylatorami osiowymi dla górnictwa. Katedra w ramach prac naukowo-badawczych prowadzi badania i odbiory prototypów turbomaszyn, badania szybkiego rozruchu i elastyczności cieplnej turbin, badań regulacji i prace nad modernizacją turbin parowych. Z zakresu turbosprężarek prowadzi się prace nad zwalczaniem ich hałasu i szumu, a w dziedzinie wentylatorów nad wentylatorem osiowym dla górnictwa. Katedra wykonuje również poważne prace twórcze z dziedziny turbin gazowych dla okrętownictwa.

Katedra przygotowuje dla Laboratorium Maszyn Ciepłych stoiska badawcze turbin parowych i turbin gazowych z kotłem „Velox”. Katedra wykształciła wielu specjalistów w dziedzinie turbin ciepłych i turbosprężarek, którzy zajmują w przemyśle kierownicze stanowiska.

W latach 1949 — 1959 Katedra opracowała około 200 poważnych ekspertyz i wykonała około 70 prac naukowo-badawczych dla przemysłu maszynowego, energetycznego, górniczego i hutniczego, z których połowę stanowią prace o charakterze teoretycznym i badawczo-naukowym.

Katedra bierze żywy udział w Radach Naukowo-Technicznych Ministerstw, instytutów naukowych i zakładów budowy turbin w Polsce. Pracownicy Katedry publikują swoje prace w różnych wydawnictwach technicznych oraz wygłaszają referaty w PAN, NOT, biorą żywy udział w Sekcji Maszyn i Urządzeń Energetycznych Komitetu Budowy Maszyn oraz Komitecie Elektryfikacji Polski PAN.

KATEDRA POMP I SILNIKÓW WODNYCH

Katedra pracę swoją rozpoczęła 1 czerwca 1945 roku w Krakowie, po czym w listopadzie tego samego roku została przeniesiona do Gliwic.

Katedra w pierwszym okresie swej działalności organizacyjnej należała do Wydziału Mechanicznego. Po kreowaniu w roku 1953 Wydziału Mechaniczno-Energetycznego Katedra zostaje przeniesiona na ten Wydział. Organizatorem i zasłużonym kierownikiem Katedry do chwili obecnej jest prof. dr inż. Zygmunt Ciechanowski, nestor profesorów Politechniki, który w uznaniu wybitnych zasług na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym, w roku 1957 został odznaczony orderem Sztandaru Pracy I Klasy. W tym samym roku Senat Politechniki Gdańskiej nadał prof. dr inż. Z. Ciechanowskiemu doktorat honoris causa.

W minionym okresie Katedra wykonała szereg prac naukowo-badawczych, z których należy wyróżnić pracę doktorską z. prof. mgr inż. Macieja Zarzyckiego pt. „Transport hydrauliczny węgla za pomocą pomp oraz zasilaczy tłokowych i obrotowych”. Promotorem tej pracy był prof. dr Z. Ciechanowski.

Równoległe z pracą naukową Katedra prowadziła zajęcia dydaktyczne na Wydziałach Mechaniczno-Energetycznym, Mechanicznym, Górniczym, Elektrycznym, Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Inżynierii Sanitarnej oraz w Studium Wieczorowym i Zaocznym Politechniki Śląskiej. Wykłady były prowadzone z dziedziny pomp i rurociągów, silników wodnych i maszynoznawstwa.

W okresie 15-lecia studenci wykonali ponad 350 prac konstrukcyjnych, dyplomowych i przejściowych na stopniu magisterskim i inżynierskim.

Wielu wychowanków Katedry pracuje obecnie na kierowniczych stanowiskach w biurach konstrukcyjnych i w zakładach produkcyjnych.

Wykonano dla przemysłu szereg prac naukowych i naukowo-badawczych, które przyczyniły się do rozwiązania wielu problemów ważnych dla gospodarki narodowej z dziedziny maszyn i urządzeń hydraulicznych oraz kierowano pracami naukowo-konstrukcyjnymi i produkcyjnymi z zakresu specjalności Katedry.

KATEDRA INŻYNIERII I KONSTRUKCJI APARATURY CHEMICZNEJ

Katedra została utworzona 1 października 1949 na Wydziale Chemicznym, a z utworzeniem Wydziału Mechaniczno-Energetycznego została przeniesiona na ten Wydział i przemianowana na Katedrę Inżynierii i Konstrukcji Aparatury Chemicznej. Kierownikiem Katedry od chwili jej powstania jest prof. dr inż. Tadeusz Hobler.

Działalność dydaktyczną prowadzi Katedra na Wydziale Chemicznym i Mechaniczno-Energetycznym.

Po okresie przejściowym studiów dwustopniowych Katedra prowadzi obecnie dla wszystkich studentów Wydziału Chemicznego wykłady i ćwiczenia z następujących przedmiotów: inżynieria chemiczna oraz aparatura przemysłu chemicznego. Ogółem na Wydziale Chemicznym wykonano 71 prac dyplomowych drugiego stopnia.

Na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym jest prowadzona specjalizacja z Inżynierii i Konstrukcji Aparatury Chemicznej. Obejmuje ona wykłady pod nazwą inżynieria chemiczna oraz aparatura przemysłu chemicznego.

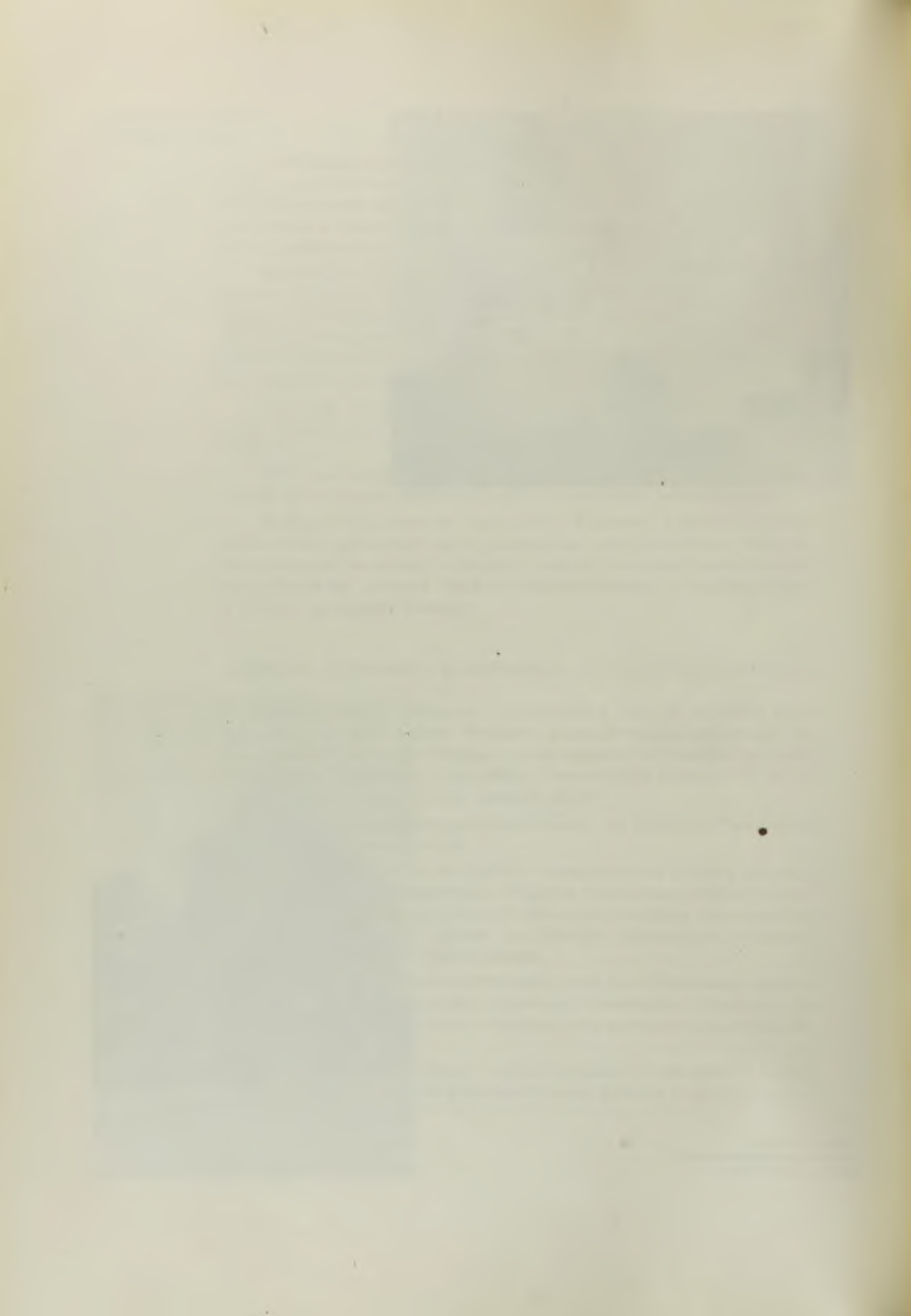
Ogółem prace dyplomowe I stopnia wykonało 8 studentów, II stopnia 44 studentów. W Katedrze wykonano 2 prace doktorskie pod kierunkiem prof. dr inż. T. Hoblera.

Katedra Metaloznawstwa
aparatura rentgenowska

Gmach Wydziału
Mechaniczno-Energetycznego
przy ul. Konarskiego

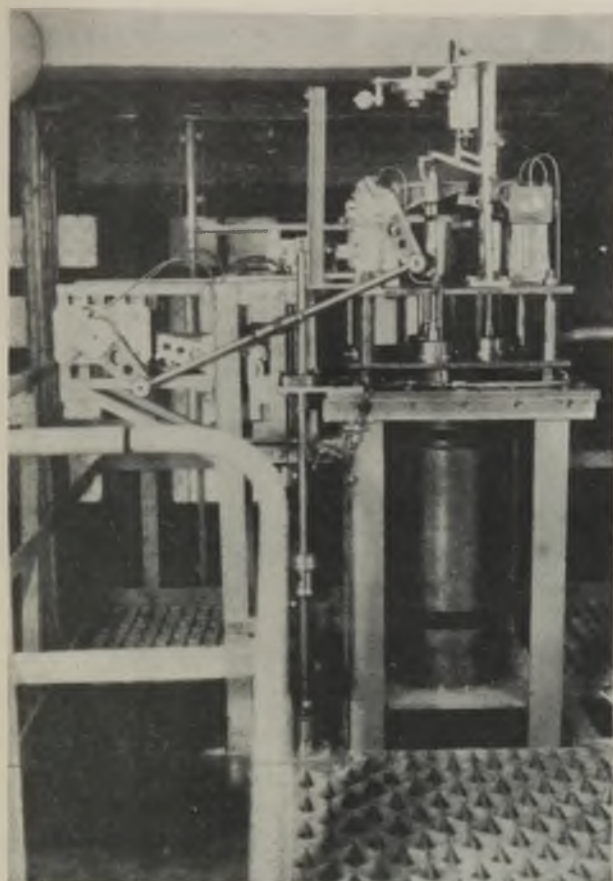

Wnętrze hali technologicznej
Wydziału
Mechaniczno-Energetycznego

Katedra Fizyki B
laboratorium studenckie

Katedra
Pomiarów Maszyn Ciepłych
laboratorium

Katedra Ciepłych Maszyn Tłokowych
badanie stawideł silnika spalinowego

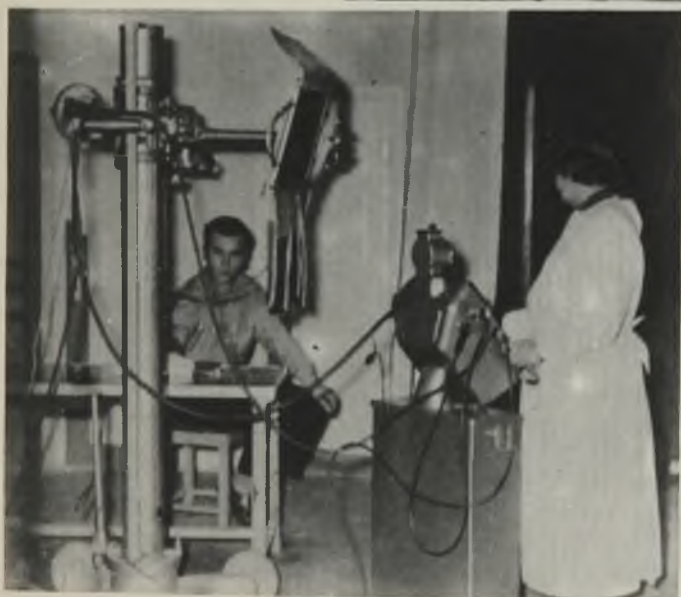

Biblioteka Główna
czytelnia studencka

Biblioteka Główna
czytelnia naukowa

Korty tenisowe

Akademicka Służba Zdrowia
gabinet rentgenowski

Nagrody państwowe w dziale postępu technicznego otrzymali: Prof. T. Hobler (indywidualna nagroda I stopnia w 1949 r.) doc. L. Sobolewski (zespołowa nagroda III stopnia w 1955 r.), mgr inż. W. Plaskura (zespołowa nagroda II stopnia w 1953 i III stopnia w 1955 r.).

Prof. dr T. Hobler jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk.

Katedra prowadzi prace naukowo-badawcze w ścisłym powiązaniu z IV Wydziałem PAN, a w szczególności z Sekcją Aparatury Chemicznej Komitetu Budowy Maszyn PAN.

W okresie XV-lecia pracownicy Katedry opublikowali w czasopismach naukowych 49 prac naukowo-badawczych oraz wyszły z druku 2 wydania książki prof. dr T. Hoblera p. t. „Ruch Ciepła i Wymienniki”.

STUDIA ZAOCZNE I WIECZOROWE

Z dniem 1 września 1954 r. powołane zostały do życia studia zaoczne w wyższych szkołach technicznych przeznaczone dla pracowników przemysłu i nauczycieli szkół zawodowych.

Na Politechnice Śląskiej studia zaoczne zostały zapoczątkowane na Wydziale Mechanicznym w roku 1954. W następnym roku akademickim 1955/56 utworzono studia zaoczne na Wydziałach. Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, Inżynierii Sanitarnej, Elektrycznym oraz Górniczym.

Liczba przyjętych na I rok studiów wszystkich wydziałów utrzymuje się w granicach 350 osób. W roku akademickim 1959/60 ogólna liczba studentów zaocznych, wynosiła około 1130 osób, mimo, że duży procent studiujących rezygnuje z dalszej nauki.

Studia zaoczne prowadzone do roku akad. 1958/59, jako studia magisterskie zostały od 1. 10. 1959 r. przekształcone na zaoczne studia zawodowe I stopnia.

Dla ułatwienia pracy w tych trudnych warunkach bez narażania studiujących na częste dojazdy na Uczelnię, Politechnika Śląska prowadzi punkty konsultacyjne w Bielsku-Białej, w Katowicach, a ostatnio w Opolu. W ten sposób zamieszkali w najbliższym zasięgu punktu konsultacyjnego mają możliwość korzystania na miejscu z odbywanych ćwiczeń konsultacyjnych i udzielanych indywidualnie wyjaśnień w zakresie bardziej zawiłych zagadnień.

Omawianie pięcioletniej działalności Studium Wieczorowego Politechniki Śląskiej trzeba rozpocząć od przedstawienia historii istniejącej uprzednio Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Katowicach, z której po jej reorganizacji, powstało w roku akademickim 1955/56 Studium Wieczorowe Politechniki Śląskiej. Wieczorowa Szkoła Inżynierska została powołana do życia w roku 1950 przez Ministerstwo Oświaty z Inicjatywy Naczelnej Organizacji Technicznej, a głównie jej Wojewódzkiego Oddziału w Katowicach. Inicjatywa utworzenia tego typu Uczelni została poparta zarówno przez centralne jak i terenowe władze partyjne i państwowe, a w szczególności przez KW PZPR w Katowicach oraz przez przemysł śląski. O utworzeniu Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej zadecydowały względy polityczno-społeczne oraz potrzeby produkcyjne. Odbudowa, a następnie rozbudowa zniszczonego przez wojnę śląskiego przemysłu wymagała szybkiego dopływu kwalifikowanej kadry inżynierskiej i tech-

nicznej. Jednocześnie wynikała potrzeba, aby na terenie Śląska umożliwić ludziom pracującym w przemyśle uzyskanie wykształcenia technicznego.

Inicjatywa wymienionych instytucji i organizacji doprowadziła pod koniec 1948 roku do powołania w ramach Wojewódzkiego Oddziału Naczelnej Organizacji Technicznej w Katowicach Komitetu Organizacyjnego uczelni.

W skład Komitetu weszli przedstawiciele terenowych władz partyjnych i państwowych, Wojewódzkiego Oddziału Naczelnej Organizacji Technicznej i śląskiego przemysłu.

Działalność swoją Komitet zakończył opracowaniem dla projektowanej Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej statutu, który został zatwierdzony przez Ministerstwo Oświaty i stanowił podstawę działalności trzyletniej Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Katowicach. Do uczelni tej przyjmowani byli tylko pracownicy przemysłu posiadający średnie wykształcenie ogólne lub zawodowe i odpowiedni staż pracy. Przy przyjmowaniu przestrzegano zgodności kierunku studiów z kierunkiem pracy. Wieczorowa Szkoła Inżynierska zlokalizowana została w Katowicach przy ul. Krasińskiego 8 w gmachu Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych, w którym i dziś mieści się Studium Wieczorowe Politechniki Śląskiej. Należy podkreślić, że lokalizacja ta zapewniała w znacznej mierze Wieczorowej Szkole Inżynierskiej i obecnie zapewnia Studium Wieczorowemu korzystanie z pracowni i laboratoriów bogato wyposażonych w pomoce naukowe, a należących do Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych.

W czasie swego istnienia Wieczorowa Szkoła Inżynierska posiadała siedem wydziałów z własnymi programami nauczania, z których sześć, (z wyjątkiem Wydziału Włókienniczego, zlikwidowanego w roku 1958), przetrwało przez cały okres istnienia tej uczelni i z odpowiednimi zmianami istnieje do dziś w Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej. Są to:

1. Wydział Budowlany (obecnie Budownictwa Ogólnego i Przemysłowego) obejmujący następujące specjalizacje: budownictwo ogólne, budownictwo przemysłowe i budownictwo sanitarne,
2. Wydział Chemiczny obejmujący specjalizacje: technologia związków fosforowych i kwasu siarkowego, technologia związków azotowych, technologia smoły węglowej, technologia koksownictwa i gazownictwa,
3. Wydział Elektryczny obejmujący specjalizacje: sieci elektryczne, elektroenergetyka przemysłowa, maszyny elektryczne,
4. Wydział Górniczy obejmujący specjalizacje: eksploatacja złóż, mechanizacja i miernictwo górnicze,
5. Wydział Hutniczy obejmujący specjalizacje: wielkopiecownictwo, stalownictwo, walcownictwo, odlewnictwo i kuźnictwo,
6. Wydział Mechaniczny obejmujący specjalizacje: technologia maszyn górniczych i hutniczych, konstrukcja maszyn i urządzeń górniczych, siłownie cieplne oraz maszyny i urządzenia dźwigowe,

7. Wydział Włókienniczy obejmujący specjalizacje: tkactwo, przędzalnictwo, wykańczalnictwo oraz oddział elektryczno-ruchowy.

Wszystkie wymienione wydziały mieściły się i mieszczą się nadal jako Wydziały Studium Wieczorowego, w Katowicach, za wyjątkiem Wydziału Chemicznego, który od początku znajdował się w Gliwicach oraz Wydziału Włókienniczego, który był w Bielsku.

W roku 1951/52 Wieczorowa Szkoła Inżynierska, jak i inne tego typu uczelnie w kraju, została usamodzielniona i podporządkowana bezpośrednio ówczesnemu Ministerstwu Szkół Wyższych i Nauki. Z początkiem roku akademickiego 1956/1957, została włączona do Politechniki Śląskiej, przekształcając się w Studium Wieczorowe tej Uczelni.

Ilość lat studiów w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej ulegała na przestrzeni jej istnienia zmianom. Początkowo wynosiła trzy lata, następnie zaś została podwyższona do lat czterech, na skutek konieczności dania studentom mocniejszej podbudowy teoretycznej i wreszcie, po połączeniu z Politechniką Śląską w formie jej Studium Wieczorowego, do lat sześciu, a to w związku z wprowadzeniem jednolitego dla wszystkich wyższych uczelni technicznych systemu nauczania na poziomie magisterskim. Obecnie w wyniku przeprowadzonych doświadczeń i stwierdzenia przemęczenia studentów studiów wieczorowych i zaocznych okres nauki został skrócony do lat czterech i pół, jako studium zawodowe I stopnia.

Pierwsze przyjęcia do Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej przeprowadzone zostały w marcu 1950 roku. Z 1500 kandydatów przyjęto wówczas po przeprowadzeniu egzaminów wstępnych 575 słuchaczy. Wyniki następnych przyjęć wahały się od 600 do 800 przyjętych corocznie słuchaczy. Po wprowadzeniu limitów przyjęć w Studium Wieczorowym Politechniki Śląskiej liczba przyjmowanych studentów wynosiła 350 osób z tym, że na rok akademicki 1960/61 liczba ta podwyższona została do 400. Najwięcej kandydatów zgłaszało się zawsze na Wydział Mechaniczny, na który przyjmowano do 180 studentów. Należy stwierdzić, że liczba kandydatów na studia była zawsze o wiele większa, niż limit miejsc, co najlepiej wskazuje na potrzebę istnienia tego typu uczelni i to zarówno z uwagi na indywidualne potrzeby pracowników dążących do pogłębienia swej wiedzy technicznej, jak i z uwagi na potrzeby zakładów przemysłowych kierujących pracownikami na studia. Skład społeczny studentów odpowiada całkowicie charakterowi robotniczego Śląska i przeciętnie wynosi:

Pochodzenia robotniczego	— 68%
pochodzenia chłopskiego	— 18%
pochodzenia z inteligencji pracującej	— 13%
inne	— 1%

Ilość wydanych dyplomów w okresie dziesięcioletniej działalności Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej i Studium Wieczorowego Politechniki Śląskiej wynosi 3102. Należy podkreślić że znakomita większość spośród absolwentów Uczelni zajmuje kierownicze stanowiska w przemyśle zarówno kluczowym jak i terenowym i to nie tylko w przedsiębiorstwach, lecz również w centralnych zarządach i zjednoczeniach.

Stanowiska rektorów Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej piastowali kolejno od początku jej istnienia: od 1950 do 1952 roku, tj. do chwili powołania na Przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, mgr inż. Józef Koszutski, następnie zaś w latach akademickich 1952/53 i 1953/54 prof. dr inż. Władysław Kuczewski, były rektor Politechniki Śląskiej i wreszcie w roku akademickim 1954/55 prof. mgr inż. Karol Morsztyn. Stanowiska prorektorów Politechniki Śląskiej do spraw Studium Wieczorowego piastowali kolejno w latach akademickich 1955/56 i 1956/57 z-ca prof. mgr inż. Jerzy Szymański, począwszy od roku akademickiego 1957/58, do dziś piastuje prof. mgr inż. Kazimierz Kutarba. Kierownikami poszczególnych wydziałów Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej byli dziekani. Począwszy od roku akademickiego 1956/57 aż do dziś są nimi prodziekani, podlegający dziekanom Studium Dziennego poszczególnych wydziałów Politechniki Śląskiej im. W. Pstrowskiego.

B I B L I O T E K A G Ł Ó W N A

Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej powstała i rozwijała się razem z macierzystą Uczelnią. W cztery dni po wydaniu dekretu powołującego Politechnikę Śląską, rektor prof. dr Władysław Kuczewski mianował kierownikiem Biblioteki mgr inż. Tytusa Laskiewicza, b. wieloletniego dyrektora Biblioteki Politechniki Lwowskiej.

Wyszukanie prowizorycznego lokalu przy ul. Marcina Strzody 21, angażowanie pierwszych pracowników, starania o wyposażenie i gromadzenie księgozbioru — absorbowало siły kierownictwa i personelu w pierwszych latach powojennych.

Tworzenie początków księgozbioru opierało się w pierwszym okresie na zakupach w księgarniach krakowskich, na kompletowaniu zbiorów polniemieckich, oraz na licznych darach zagranicznych.

Pracę utrudniały bardzo ciężkie warunki lokalowe. Jeszcze w roku 1950 Biblioteka miała tylko 367 m² powierzchni oraz 20 miejsc w czytelni.

Nic więc dziwnego, że pewne nadzieje na lepsze przyniósł dopiero projekt budowy osobnego gmachu Biblioteki, włączony do 6-letniego planu rozbudowy Politechniki Śląskiej, lecz niestety dotychczas nie zrealizowany.

W roku 1952 Bibliotekę przeniesiono do pierwszego pawilonu budynku Wydziału Górniczego do pomieszczeń zaprojektowanych dla całkiem innych celów. Choć lokal zwiększył się nieco, znowu nie dano Bibliotece pomieszczeń o odpowiedniej powierzchni.

W roku 1952 ustala się po raz pierwszy strukturę organizacyjną Biblioteki (dwuoddziałową).

Biblioteka pozostaje pod opieką Komisji Bibliotecznej, której pierwszym przewodniczącym był w okresie 1945—1953 wybitny uczony prof. dr Wacław Leśniański, biorący do końca swego życia żywy udział w pracach Komisji. W okresie 1953—1955 przewodniczącym był dyr. mgr inż. Tytus Laskiewicz.

Ciężkie warunki pracy Biblioteki powodowały, że w tym okresie nie mogła ona należycie wypełniać swoich zadań, a studenci i pracownicy nauki korzystali z usług Biblioteki w niedostatecznym stopniu.

Częściowe zwiększenie personelu oraz uruchomienie w r. 1955 wypożyczalni i czytelni (początkowo na 96 miejsc) umożliwiło poprawę sytuacji. Wybitne zwiększenie etatów i przyznanie większych funduszy w roku 1956 umożliwiło dalszy właściwy rozwój Biblioteki. W roku tym kierownictwo Biblioteki objął mgr Józef Czerni, a dyr. Laskiewicz, za-

służony senior naszego bibliotekarstwa, przeszedł na emeryturę, przy czym w roku 1957 Rada Państwa odznaczyła go za jego wieloletnią pracę Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Z głównych prac ostatniego okresu należy wymienić: przeprowadzenie remontu i adaptacji lokalu, zdobycie niezbędnego wyposażenia, reorganizację wewnętrznej pracy w zakładzie.

Wraz z nowym rokiem akademickim 1956/57 otwarto nowoczesnie urządzone czytelnie pracowników nauki na 18 miejsc oraz czytelnie czasopism na 12 miejsc. Poza tym nawiązano współpracę z katedrami w zakresie zaopatrzenia studentów w literaturę obowiązkową i zalecaną. Osiągnięcia te Biblioteka zawdzięczała pierwszej wydatnej pomocy władz Uczelni.

Budżet Biblioteki wzrósł o 250% w porównaniu do roku 1955, w czym zawarta była poważna dotacja szkoły. Ten przełom w finansowaniu Biblioteki odbił się korzystnie na jej działalności i był powodem dalszego szybkiego rozwoju. Główna zasługa przypada tu ówczesnemu Prorektorowi do Spraw Nauki doc. dr Czesławie Troszkiewicz, która nie szczędziła starań, aby poprawić sytuację Biblioteki.

Rok 1957 przyniósł dalszy rozwój Biblioteki. W tym czasie zakład otrzymuje nową 4-oddziałową strukturę organizacyjną. Powstają podstawowe oddziały gromadzenia i uzupełniania zbiorów, opracowania i konserwacji zbiorów, udostępnienia zbiorów oraz informacji bibliograficznej.

W tym samym roku zainicjowano pracę dydaktyczną Biblioteki w postaci zorganizowania wykładów przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku wszystkich wydziałów. Każdy wykład kończył się seansem filmowym o bibliotekach zagranicznych. Tak zainicjowane przysposobienie biblioteczne spotkało się z poparciem władz Uczelni oraz młodzieży i weszło do stałego programu szkolenia studentów I roku.

W roku 1957 Biblioteka przystąpiła do pierwszych prób działalności naukowej. W porozumieniu z Sekcją Bibliotek Naukowych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zorganizowano pierwszą Sesję Naukową Biblioteki Politechniki Śląskiej poświęconą zagadnieniom bibliotekarstwa. W Sesji wzięło udział około 300 najwybitniejszych bibliotekarzy z całego kraju oraz grupa pracowników nauki naszej Uczelni.

Rok 1958 przyniósł opracowanie programu budowy Biblioteki Politechniki Śląskiej jako „Śląskiej Biblioteki Technicznej”, który po wielu dyskusjach i poprawkach został zatwierdzony na posiedzeniu Senatu w dniu 17 czerwca 1958 r.

Dostarczanie katedrom literatury importowanej, rozszerzanie kontaktów międzybibliotecznych w kraju i za granicą, poważny wzrost czytelnictwa, oraz działalność ogólnokulturalna (organizacja odczytów, wystaw, seansów filmowych), były to główne osiągnięcia Biblioteki w tym okresie.

Wskutek uporczywej walki o wydawnictwa importowane, starania o wypełnianie luk brakujących roczników czasopism oraz dzięki stale

zwiększającej się wymianie — zbiory biblioteczne zyskały poważnie na wartości i stały się atrakcyjnym magnesem dla czytelników wszystkich kategorii.

Sieć bibliotek zakładowych w latach 1956 — 1959 została częściowo uporządkowana. Obecnie Uczelnia posiada 88 bibliotek zakładowych, których księgozbiór liczy: 59 227 vol. druków zwartych, 5 061 vol. czasopism, 24 428 j. obl. zbiorów specjalnych, czyli w sumie 88 716 j. obl.

Ostatnią najpoważniejszą pracą Biblioteki było przygotowanie nowego planu 5-letniego 1961 — 1965. Jego najważniejsze punkty przewidują budowę Biblioteki i częściowe rozszerzenie obecnego lokalu, likwidację luk w czasopiśmie i zbiorach podręcznych, modernizację urządzeń bibliotecznych, oraz prawne i organizacyjne uporządkowanie sieci bibliotek zakładowych.

Rozwój biblioteki w ostatnim 15-leciu pokazuje tabela. Dzięki ofiarnej pracy bibliotekarzy zakres działalności Biblioteki i wachlarz jej usług z każdym rokiem coraz bardziej rozszerza się, dochodząc do granic przepustowości lokalowej. Dlatego dopiero wybudowanie własnego gmachu przyniesie generalne rozwiązanie dając Uczelni i przemysłowi Górnego Śląska najnowocześniejszą bibliotekę techniczną.

BIBLIOTEKA W LATACH 1945 — 1960 R.

	1945/46	1950	1955	1960
I. KSIĘGOZBIOR W JEDNOSTKACH OBL.:				
1. NABYTE ROKU OGÓLEM:				
w tym obcojęzyczne	brak danych	9 663	8 941	30 364
2. STAN ZBIORÓW OGÓLEM:	brak danych	brak danych	2 693	20 941
w tym:	19 400	brak danych	79 576	159 444
a) opracowanych ogółem	3 000	32 138	76 576	130 302
w tym: druków zwartych	brak danych	30 185	69 706	100 313
— czasopism	brak danych	1 825	3 984	6 301
— zbiorów specjalnych	brak danych	128	2 886	23 688
b) nieopracowanych ogółem	16 400	brak danych	3 000	29 142
3. CZASOPISMA BIEŻĄCE:				
Ogółem tytułów	126	240	437	1 594
w tym: krajowych	83	167	165	519
radzieckich	17	—	102	357
z KDL	—	—	26	136
innych	26	73	114	582
II. UDOŚTĘPNIANIE ZBIORÓW:				
1. Miejsc w czytelniach	brak danych	20	96	126
2. Czytelników ogółem	brak danych	1 581	1 779	4 185
3. % czytelników, studentów korzystających z Biblioteki w stosunku do ogólnej liczby studentów	brak danych	49	27	81,5
4. Odpowiedzin w czytelniach	3 200	11 167	11 034	46 353
5. Wypożyczeń ogółem w tomach	8 148	24 742	21 088	75 064
III. ADMINISTRACJA:				
1. Pracowników ogółem	10	13	19	38
2. Budżet roczny ogółem	brak danych	89 864 zł	476 810 zł	2 160 062 zł

STUDIUM WOJSKOWE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Dekretem Prezydenta PRL wydanym w r. 1948 powołane zostały do życia studia wojskowe w dziesięciu wyższych uczelniach, w tym również w Politechnice Śląskiej. Ta nowa forma szkolenia wojskowego umożliwia młodzieży odbycie zasadniczej służby wojskowej w czasie studiów, zapewniając jej przez to możliwość podjęcia pracy zawodowej bezpośrednio po uzyskaniu dyplomu.

W początkowym okresie praca Studium była poważnie utrudniona przez brak właściwych pomieszczeń, w miarę jednak rozwoju Uczelni trudności te zostały pokonane. Studium Wojskowe prowadziło do roku 1955 szkolenie oficerów rezerwy specjalności samochodowej, następnie zaś zmieniło kierunek szkolenia na specjalność „piechota”.

Z biegiem czasu podnosił się poziom zajęć prowadzonych przez Studium Wojskowe, wzrastało też jego wychowawcze oddziaływanie na młodzież akademicką. Dziś Studium Wojskowe wyszło po za ramy swego działania programowego prowadząc zarówno działalność społeczną jak i wychowawczą, wzmacniając wśród młodzieży dyscyplinę społeczną, właściwą postawę obywatelską oraz estetykę życia codziennego.

W okresie swej pracy Studium Wojskowe wyszkoliło Wojsku Polskiemu około 3000 oficerów rezerwy i 1500 podchorążych rezerwy, przyszłych oficerów. Według oceny dokonanej przez Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Obrony Narodowej Studium Wojskowe naszej Uczelni zajmuje przodujące miejsce wśród tego rodzaju placówek szkoleniowych w kraju.

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

Już od jesieni 1945 roku na Politechnice Śląskiej zostały udostępnione studia języków obcych, jako lektoraty rosyjskiego i angielskiego. Od roku 1946 wprowadzono również język niemiecki i francuski. Ilość godzin nauczania nie była jednak określona, nie było też programu, materiałów pomocniczych itd.

Dopiero w 1952 roku rozporządzeniem M. S. W. zostało powołane do życia Studium Języków Obcych. Od tego momentu nauczanie języków obcych na naszej Politechnice weszło w ścisły, szczegółowo określone organizacyjne ramy, opracowano programy nauczania, plany pracy, sprecyzowano obowiązki studentów itd.

Dążeniem Studium stało się wdrożenie studentów do czynnego opanowania języków. Słuchacze opracowywali i wygłaszali interesujące referaty w językach obcych, prowadzono też konwersatoria. Ilość studentów uczących się języków w Studium przekraczała rocznie 3 500 osób.

W ostatnim roku akademickim uczęszczało na lektoraty 3590 studentów, w tym na I-szym roku studiów z ogólnej liczby przyjętych na Politechnikę (Studium Dienne) wybrało: język rosyjski 577 osób, język angielski 160 osób, język niemiecki 240 osób, język zaś francuski 56 osób.

Pod opieką władz Uczelni Studium Języków Obcych rozwinęło ożywioną działalność.

Na Studium Dziennym i Zaocznym obowiązują studentów nauka dwóch języków obcych w ciągu 4-ech kolejnych semestrów każdy, a na Studium Wieczorowym jeden wybrany język w ciągu 4-ch semestrów.

W procesie dydaktycznym pracownicy Studium korzystają z nowoczesnych pomocy naukowych jak: radio, magnetofon, adapter, komplety płyt do nauczania języków oraz filmy obcojęzyczne w zakresie światowych zdobyczy technicznych i kulturalnych. Ponadto Studium Języków Obcych utrzymuje kontakt z placówkami zagranicznymi, akredytowanymi w Polsce, mając przez to możliwość poznania tak najnowocześniejszego czasopiśmiennictwa jak i naukowych ciekawostek danych państw. Przy Studium Języków Obcych istnieje księgozbiór, z którego korzystają lektorzy i studenci.

Poza lektoratami dla studentów prowadzone są godziny konsultacyjne oraz liczne kursy języków obcych dla młodych naukowców Politechniki Śląskiej. Studium Języków Obcych służy wielu katedrom i organizacjom

uczelnianym jako pogotowie językowe, tłumacząc streszczenia do czasopism naukowych, korespondencję, przemówienia, wyjaśniając aktualne trudności

Dla pogłębienia znajomości języków obcych, Studium organizowało i prowadziło Koła Miłośników poszczególnych języków. Odbywały się też pokazowe wykłady zaproszonych profesorów Politechniki Śląskiej wygłaszane w językach: angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim (tematyka związana z najnowszymi zdobyczami techniki).

W związku z zagranicznymi wyjazdami, praktykami, wycieczkami, kontaktami z przyjeżdżającymi tu cudzoziemcami, wzrasta z roku na rok zainteresowanie nauką języków obcych na naszej Uczelni, zarówno wśród studentów jak i młodej kadry naukowców.

Kierownikiem Studium Języków Obcych od roku 1952 jest ob. Janina Rowińska, mgr Irena Krzeczewska pełni funkcje zastępcy kierownika Studium. Kierownikami zespołów lektorskich są: mgr Edward Deszberg, mgr Irena Krzeczewska, mgr Hildegarda Pająk.

STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Studium Wychowania Fizycznego powstało z dniem 1. II. 1951 na podstawie uchwały Rządu, a zajęcia w pierwszym semestrze były organizowane i prowadzone już od 10 lutego 1951 przez kadrę instruktorów AZS oraz przez jedną kwalifikowaną nauczycielkę mgr L. Umińską.

Regularne prowadzenie zajęć w. f. rozpoczęto w r. ak. 1951/52, kiedy funkcje kierownika Studium powierzono mgr Michałowi Lewickiemu. W tym czasie oddano do dyspozycji Studium salę gimnastyczną przy ul. Konarskiego 22. W pierwszych latach istnienia Studium starano się polepszyć frekwencję na zajęciach przez dobór atrakcyjnych ćwiczeń, uzyskanie należytych pomieszczeń i sprzętu, pozyskanie fachowej kadry nauczycielskiej itd. Lata następne przynosiły stałe ulepszanie pracy dydaktycznej.

Obecnie studium wchodzi powoli w stadium stabilizacji. Zaczynają powstawać grupy specjalne o określonych kierunkach zainteresowań, zatrudniono lekarza do prowadzenia badań i gimnastyki wyrównawczej dla słabszych fizycznie studentów.

W roku 1955 zaczęto budowę obiektów sportowych przy gmachu Wydziału Energetycznego. Budowa rozpoczęła się — przy dużym wkładzie pracy fizycznej studentów, członków AZS i pracowników Studium — za pośrednictwem sekcji sportowej ZOZ ZNP, która finansowała te prace z dotacji przyznanych przez MSW, Rektorat i AZS. Zarząd całości wykonanych obiektów powierzył Senat kierownictwu Studium Wychowania Fizycznego. Obiekty te składają się obecnie z czterotorowej bieżni, skoczni w dal i wzwyż, dwóch boisk do siatkówki i dwóch do koszykówki, boiska do piłki ręcznej, boiska gimnastycznego, czterech kortów tenisowych i pawilonu sportowego.

Zajęcia z wychowania fizycznego obejmują obowiązkowo studentów dwóch pierwszych lat studiów, dobrowolnie zaś studentów wyższych lat i odbywają się one w grupach ogólnego wychowania fizycznego, poszczególnych dyscyplin sportowych oraz w grupach specjalnych (gimnastyka wyrównawcza). Dzięki dobrze zorganizowanej opiece lekarskiej i dużemu doświadczeniu pedagogicznemu nauczycieli stale wzrasta zdrowotność i sprawność fizyczna studentów.

Studium utrzymuje stałe kontakty sportowe z innymi uczelniami a spotkania w siatkówce i narciarstwie między Politechniką a krakowską AGH weszły już w tradycję.

AKADEMICKA SŁUŻBA ZDROWIA

Rozwój lecznictwa studenckiego przy Politechnice Śląskiej można podzielić na dwa różne okresy.

Pierwszy — od roku 1945 do 1951, to okres mający charakter pomocy charytatywnej opartej na niestałych dotacjach Ministerstwa Oświaty, Ministerstwa Zdrowia-Departamentu Walki z Gruźlicą, wygospodarowanych przez Uczelnię funduszach oraz na drobnych miesięcznych opłatach za-
możniejszych studentów.

Drugi okres od 1951 r. do chwili obecnej, to okres planowego rozwoju, opartego na prawnych podstawach, określających szczegółowo formę organizacji Akademickiej Służby Zdrowia.

Początkowo w r. 1945 założono w prowizorycznym pomieszczeniu Punkt Sanitarny, przekształcony później na ambulatorium.

W styczniu 1946 r. ambulatorium przeniesione zostało do znacznie większego lokalu.

W nowym lokalu uruchomiono gabinet dentystyczny, oraz Izbę Chorych na 12 łóżek, która częściowo zaspokoiła narastające potrzeby hospitalizacji. Zwiększono też liczbę personelu pomocniczego do 4-ch osób. Lecznictwo specjalistyczne oparte było głównie na Poradni Polskiego Czerwonego Krzyża, częściowo zaś na poradnictwie lekarzy prywatnych. Brak należytej dokumentacji z owego czasu uniemożliwia dokładną orientację w stopniu zachorowalności oraz rodzaju dominujących chorób, jedynie z dość dokładnego sprawozdania lekarza rentgenologa można ocenić, że zachorowalność na gruźlicę wynosiła około 11 do 13% ogólnej liczby studentów.

Walka z panoszącą się gruźlicą i z awitaminozą w różnej formie, ograniczała się na razie do dożywiania chorych, zorganizowanego przez Ob. Kuczewską przy stołówkach studenckich.

W kwietniu 1946 roku wobec zupełnego wyczerpania się funduszków z jednej strony, a rosnących potrzeb z drugiej, Senat powołał Organizację Pomocy Lekarskiej opartą na zasadach statutowych.

Latem 1946 r. udało się częściowo rozwiązać zagadnienie klimatycznego leczenia gruźlików przez umieszczenie dużej grupy chorych studentów we własnym majątku Politechniki w Czekanowie. Zaangażowano drugiego lekarza ogólnego oraz lekarza dentystę i zorganizowano pracę w ambulatorium na dwie zmiany. W styczniu 1948 r. zakupiono własny aparat Rtg oraz zaangażowano lekarza radiologa.

Od tego czasu praca w ambulatorium stała się bardziej systematyczna, planowa, zaprowadzono ścisłą i prawidłową dokumentację chorych. W dążeniu do większego usamodzielnienia, zakupiono kilka aparatów przyrodoleczniczych. Pod koniec 1948 r. ustalono po raz pierwszy obowiązek badania kandydatów i ocenę przydatności do studiów z myślą o niedopuszczeniu młodzieży z czynną gruźlicą i innymi poważniejszymi dolegliwościami. Równocześnie zaangażowano lekarzy specjalistów.

Wrzesień 1951 r. był punktem zwrotnym w organizacji leczenia studentckiego. Na mocy uchwały Prezydium Rządu całość leczenia studentckiego przejęło Ministerstwo Zdrowia, przyjmując na siebie obowiązek zarówno finansowy jako też i organizacyjny, Studenci uzyskali uprawnienia do korzystania ze wszystkich świadczeń na równi z osobami pracującymi. Od tego czasu powstały duże możliwości rozwoju leczenia studentckiego, krępowane jedynie szczupłością pomieszczeń. W roku akademickim 1953/54 dekonano kapitalnego remontu i adaptacji budynku przy ul. Moniuszki 13. W listopadzie 1955 roku oddany został do użytku lecznictwa gmach, który ze względu na przestrzeń i ilość pomieszczeń gwarantował możliwość organizacji leczenia stosownie do potrzeb nie tylko studentów lecz i pracowników.

Rozwój opieki lekarskiej w latach 1945 —1960

Rok	1945	1950	1955	1960
Liczba studentów	2 963	4 620	7 232	6 139
Liczba lekarzy	1	10	9	12
Liczba pielęgniarek, laborantek	1	4	7	19
Lokal o powierzchni w m ²	45	169	1 589	1 589
Porady lekarskie	3 000	12 005	22 031	16 190
Zabiegi	3 800	5 671	7 668	15 192
Szczepienia ochronne	—	1 869	4 794	3 024
Prześwietlenia Rtg	—	3 145	4 246	3 159
Skierowania do sanatorium	—	32	150	78
Badania kontrolne	—	4 856	4 175	3 900

Pokój mieszkalny
w pólśanatorium studenckim

Klub studencki „Gwarek”
sala klubowa

Klub studencki „Spirala” — czytelnia

Klub studencki „Spirala”
sala widowiskowa

PARTIA I POLITYCZNE ORGANIZACJE MŁODZIEŻOWE

Rozpoczęcie działalności politycznej było związane bezpośrednio z okresem organizowania Uczelni w Gliwicach, przypadającym na miesiące wakacyjne 1945 roku.

Na fali ogólnego entuzjazmu, po zwycięstwie nad Niemcami i odzyskaniu wolności, napływająca do Gliwic młodzież była żądna czynu i gotowa do wielu poświęceń dla swej nowej Uczelni.

Do Uczelnianego Koła Polskiej Partii Robotniczej — zorganizowanego w tym czasie przez Komitet Miejski — wstępowali byli partyzanci, żołnierze Wojska Polskiego oraz niektórzy pracownicy naukowcy, związani z działalnością lewicową w okresie przedwojennym, działacze Związku Patriotów Polskich, jak również młodzież posiadająca już ugruntowaną postawę polityczną i światopoglądową.

Członkowie bratniej Polskiej Partii Socjalistycznej należeli do organizacji miejskiej i nie posiadali wyodrębnionego koła przy Uczelni.

W początku pierwszego roku akademickiego 1945/46 organizacje obu partii PPR i PPS liczyły już kilkudziesięciu członków, którzy oddziaływali politycznie na główne kierunki pracy w Uczelni.

Atmosfera uczelni akademickiej sprzyjała szczególnie intensywnemu ścieraniu się różnych światopoglądów oraz orientacji politycznych. Młodzieży, posiadającej za sobą czynną walkę z najeźdźcą i ciężkie doświadczenia okupacji faszystowskiej bardziej przemówił do przekonania zdrowy rozsądek, siła marksistowskiej argumentacji i konkretny program budowy socjalistycznego ustroju. Stopniowo organizacje lewicowe potrafiły przekonać większość młodzieży, że nowy ustrój polityczny daje całemu krajowi i polskiej młodzieży największe perspektywy rozwoju.

Od Zjazdu Zjednoczeniowego PPR i PPS w 1948 r. działalność polityczna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wzrosła znacznie na skutek połączenia i ujednoczenia wysiłków nad wychowaniem młodego pokolenia.

Obecnie Podstawowa Organizacja Partyjna przy Politechnice Śląskiej, licząca obecnie kilkuset członków, jest kierownikiem życia politycznego w Uczelni, zajmuje się żywotnymi problemami studiów, pracowników naukowych i administracyjnych oraz perspektywami rozwojowymi Uczelni w nawiązaniu do potrzeb kształcenia inżynierów dla socjalistycznej gospodarki narodowej.

Oprócz zagadnień wychowawczych, które nieustannie należą do najważniejszych problemów w pracy partyjnej oraz dbałości o dobre przy-

gotowanie zawodowe absolwentów Uczelni do pracy w przemyśle, coraz większą uwagę zwraca organizacja partyjna na sprawę prac naukowych i wzrostu młodej kadry.

Rozwój organizacji młodzieżowych Politechniki w ogólnym zarysie przedstawia się następująco:

W początkowym okresie młodzież posiadała dwie własne organizacje polityczne tj. Związek Walki Młodych oraz Towarzystwo Uniwersytetów Robotniczych (późniejsze ZNMS). Następnie powstał Związek Młodzieży Wiejskiej i w późniejszym okresie — Związek Młodzieży Demokratycznej.

W celu ujednoczenia wysiłków organizacyjnych i politycznych wszystkich czterech związków powstała środowiskowa Komisja Koordynacyjna, która stwarzała stopniowo platformę współpracy umożliwiającą powołanie do życia jednej wspólnej organizacji politycznej młodzieży studiującej: Związku Akademickiej Młodzieży Polskiej, stanowiącego przez pewien czas sekcję Związku Młodzieży Polskiej. ZMP zdołało w tym okresie wychować wielu działaczy politycznych.

Następnie powołany został Związek Młodzieży Socjalistycznej, który stanowi obecnie organizację mniej liczną od ZMP, natomiast bardziej zwartą ideowo.

ZMS rozwija się na Uczelni coraz bardziej, przejmując na siebie znaczną część zagadnień wychowawczych młodzieży studiującej. Obecnie ZMS liczy przeszło 300 członków. Na wszystkich Wydziałach są czynne Komitety Wydziałowe, realizujące swe programy. ZMS-owcy znajdują się w wielu organizacjach takich jak: ZSP i TPPR, gdzie aktywnie biorą udział w wielu pracach. Duży procent ZMS-owców wstępuje w szeregi kandydatów PZPR. ZMS reaktywował działalność wielu kół naukowych i po raz pierwszy po długiej przerwie zorganizował sesję kół naukowych, na której wygłoszono szereg referatów związanych z tematyką typową dla Śląska

Młodzież niezorganizowana z coraz większą sympatią odnosi się do organizacji i ostatnio zauważa się duży napływ młodzieży do ZMS-u.

Organizacja partyjna docenia rolę ZMS w wychowaniu młodzieży i dąży do tego, aby najbardziej aktywni członkowie tej organizacji zasiliли szeregi PZPR.

ZRZESZENIE STUDENTÓW POLSKICH

W latach 1945 — 46 nastąpiła szybka odbudowa starego i budowa nowego szkolnictwa wyższego. W tym okresie powstała Politechnika Śląska.

Wśród nielicznej wówczas młodzieży demokratycznej na Uczelni brakło jasnego planu organizacyjnego i programu działania.

Starym, utartym wzorem odbudowano takie organizacje jak: Bratnia Pomoc i Koła Naukowe.

Mnogość organizacji studenckich i związane z tym rozproszenie sił, stawały przed młodzieżą demokratyczną konieczność walki o jedność działania, o pozyskanie szerokich rzesz studentów dla odbudowy kraju i Uczelni, o demokratyzację życia studenckiego i życia Uczelni, o wypieranie z murów Uczelni wstecznych poglądów i nawyków o słuszny rozdział pomocy państwa wśród studentów. Walkę tę podjęły przede wszystkim: Akademicki Związek Walki Młodych, Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej i ZMW „Wici”.

Napływ młodzieży robotniczo-chłopskiej na Uczelnię umacniał z kolei demokratyczny front studentów. Idea jedności opartej o program władzy ludowej zyskuje nowych zwolenników.

Zarząd Bratniej Pomocy na Politechnice Śląskiej składał się z przedstawicieli Kół Naukowych czterech Wydziałów oraz przedstawicieli organizacji młodzieżowych AZWM, ZNMS i ZMW „Wici”.

Praca Zarządu Bratniej Pomocy była prowadzona w Komisjach: gospodarczej, kulturalnej i wydawniczej. Na szczególne podkreślenie zasługuje praca Komisji Gospodarczej, której działalność była początkowo prowadzona w bardzo trudnych warunkach. Pod jej opieką były stołówki i domy studenckie, ona sprawowała społeczną kontrolę nad ich działalnością. Ożywioną działalność przejawiała również Komisja Wydawnicza, która kierowała wydawnictwem skryptów. W trudnych powojennych warunkach, przy braku książek technicznych, działalność ta była szczególnie potrzebna i ważna.

Na podkreślenie zasługuje udział Bratniej Pomocy w pracach społecznych oraz aktywność społeczna dużej części młodzieży akademickiej.

Poważne zasługi w rozwoju Bratniej Pomocy na Uczelni położyli: Antoni Bogucki, Marcei Baran, Henryk Kowalowski, Zygmunt Kuczewski, Józef Ledwoń, Marian Robakowski, Maciej Wirowski i inni.

Udział państwa i stale rosnąca pomoc materialna dla młodzieży stawały przed nią potrzebę stworzenia nowych form organizacyjnych samopomocowej działalności.

Pierwszą ogólnokrajową próbą połączenia licznych organizacji studenckich było utworzenie w lutym 1948 r. na zjeździe w Krakowie Federacji Polskich Organizacji Studenckich. Była to jednak tylko instytucja koordynująca.

Utworzenie 17 lipca 1948 r. Związku Młodzieży Polskiej przez zjednoczenie organizacji młodzieżowych miało wielki wpływ na środowisko gliwickiej społeczności studenckiej.

Wewnątrz Federacji Polskich Organizacji Studenckich dojrzała świadomość konieczności wyjścia do rzesz studenckich z ideą zjednoczenia wszystkich postępowych sił studenckich w jednym, powszechnym, obejmującym cały kraj swą działalnością — Zrzeszeniu Studentów Polskich.

Decyzja pierwszego Krajowego Zjazdu ZSP z dnia 18 kwietnia 1950 r. o powstaniu Zrzeszenia Studentów Polskich jest jeszcze jednym zwycięstwem w umacnianiu demokratycznego frontu studentów. Powstanie Zrzeszenia, kładąc kres istniejącemu rozdrobnieniu w polskim ruchu studenckim otwiera jego nową kartę, jednolitego, społeczno-zawodowego ruchu studenckiego, odpowiadającego istniejącej rzeczywistości Polski Ludowej.

Należy zauważyć, że początkowy okres działalności ZSP przypada na lata wytężonej pracy szkół wyższych. Tę atmosferę wytwarzały rosnące potrzeby gospodarki narodowej wymagające coraz to nowych kadr specjalistów. Budownictwo socjalistyczne żądało nie tylko tzw. czystych fachowców, ale żądało fachowców, którzy prócz znajomości swego zawodu potrafiliby uczestniczyć w procesie trudnych przeobrażeń społecznych, towarzyszących socjalistycznej industrializacji.

Zadaniem ZMP i ZSP było więc, nie tylko mobilizować wysiłki studentów do nauki, ale poprzez odpowiedni program pracy wychowawczej przygotować ich do spełniania zadań obywatelskich.

Znaczna ilość ówczesnych absolwentów Politechniki Śląskiej to nasi dzisiejsi najlepsi specjaliści. Między innymi dzięki nim możemy mówić, że posiadamy dziś w Polsce silny i nowoczesny przemysł.

Niemala w tym zasługa Uczelni, ZMP i Zrzeszenia Studentów Polskich.

Zrzeszenie Studentów Polskich od chwili powstania na Uczelni zajmowało się całokształtem życia studenckiego.

Na szczególne podkreślenie zasługuje rozwój ruchu kulturalnego studentów. Wielką zasługę miał w tym Zespół Pieśni i Tańca kierowany przez Zbigniewa Toffla oraz orkiestra symfoniczna, która uzyskała wysoką lokatę na eliminacjach.

Na przełomie 1953/54 otwarto Studencki Dom Kultury, placówkę kulturalną, która z biegiem lat stała się ośrodkiem kultury studenckiej.

Poważne osiągnięcia są do zanotowania w dziedzinie organizowania prac studentów dla wsi i dla miasta. Na dużą skalę były zakrojone wyjazdy na żniwa i wykopki.

Wyróżniający się działacze ZSP od chwili powstania do II Zjazdu ZSP 1955 r., to przede wszystkim kolejni przewodniczący: Maciej Wirowski, Stanisław Bawiec, Jan Kozak, Mieczysław Sosna i Wiesław Sękała.

II Zjazd ZSP był wydarzeniem, które wpłynęło znacznie na ożywienie działalności naszej organizacji. Ożywienie to jednak nie zostało w pełni wykorzystane, gdyż nie istniały jeszcze sprzyjające warunki dla samodzielnego szerszego rozwinięcia działalności, a ponadto ogólny kryzys organizacji młodzieżowych nie ominął rzecz jasna i Zrzeszenia Studentów Polskich.

W latach 1955 do 1956 trwa kryzys organizacji młodzieżowych. Przeszło faktycznie istnieć ZMP, natomiast nabrało znaczenia Zrzeszenia Studentów Polskich, jako jedyna w tym okresie organizacja studentów.

ZSP bierze na swe barki problemy nie tylko ekonomiczne. Na czoło zagadnień wysuwają się sprawy działalności naukowej i kulturalnej, a więc działalności o znaczeniu wychowawczym. Jednakże działalność ta nabiera właściwej treści dopiero w latach 1957 — 1958. Do tego okresu ZSP na Politechnice Śląskiej rozwija się i umacnia organizacyjnie. Następuje znaczny wzrost ilościowy organizacji, podnosi się autorytet i zakres jej działalności.

Zrzeszenie Studentów Polskich podejmuje się kierowania samorządami w domach studenckich, organizuje radiowęzły, świetlice kluby, zespoły amatorskie. W tym okresie rozwija swą działalność Zespół Pieśni i Tańca Politechniki Śląskiej.

W latach tych następuje olbrzymi rozwój ruchu turystycznego młodzieży studiującej. Po raz pierwszy organizowane są studenckie wycieczki zagraniczne, praktyki zagraniczne. Ilość ich z każdym rokiem będzie się zwiększać. Jednakże nie wystarczająco rozwijał się studencki ruch naukowy na wszystkich Wydziałach. Zorganizowanie Ogólnopolskiego Seminarium Budownictwa w 1957 i 1958 r. wysunęło Politechnikę Śląską na czoło uczelni technicznych w kraju w zakresie ruchu naukowego.

W latach 1958 — 1959 wzrastało znaczenie ZSP jako wychowawcy młodzieży. Przedstawiciel Rady Uczelnianej ZSP uczestniczy w posiedzeniach Senatu. ZSP naszej Uczelni współuczestniczy w redagowaniu pisma „Politechnika”. Zrzeszenie Studentów Polskich współdziałało z Kierownictwem Uczelni przy realizacji wskazań Poznańskiego Zjazdu Rektorów dotyczących pracy wychowawczej wśród studentów.

Z całą satysfakcją należy stwierdzić że nieomal wszystkie sprawy dotyczące młodzieży były i są rozpatrywane przy współudziale przedstawicieli ZSP i ZMS.

Wzrosły też rola i znaczenie ZSP w rozdziale pomocy państwa dla studentów poprzez pełnoprawny udział przedstawicieli młodzieży w Wydziałowych Komisjach Stypendialnych.

Dużą pomocą dla studentów w ich dość trudnej sytuacji materialnej jest Studencki Punkt Usługowy „Kajtuś”.

W ostatnich latach nastąpił silny rozwój działalności kulturalnej Zrzeszenia. Obok istniejącego Zespołu Pieśni i Tańca, którego balet wyjechał na Festiwal Kultury Studenckiej do Strassburga we Francji i Kwartetu Nowoczesnego Jana Kwaśnickiego, który odbył tournée artystyczne po Holandii, powstały nowe placówki kulturalne jak: Klub „Spi-

(Kadencje Teatru Głównego i Studentów
Teatru Wesołego)

3. rala" i „Gwarek”, Kino-Teatr „X”, powstał też zespół teatralny i zespoły muzyczne o dużych ambicjach i możliwościach artystycznych. W rezultacie wciągnięto do pracy kulturalnej znaczną ilość młodzieży, co przede wszystkim jej samej przynosi zadowolenie i pożytek.

Spore osiągnięcia mamy również do zanotowania na odcinku łączenia studentów z życiem — pogłębianie zainteresowań społeczno-politycznych, pracy dla społeczeństwa socjalistycznego i dla kraju. Przykładem tego mogą być studenckie manifestacje 1 majowe, wiece antyfaszystowskie, czy też „Iгры” — impreza, która zyskała pełną aprobatę społeczeństwa i władz.

Te i inne osiągnięcia organizacji w okresie 10 lat istnienia zawdzięczać należy szerokiemu aktywowi, który bardzo często kosztem wyrzeczeń osobistych starał się realizować zadania postawione przed Zrzeszeniem Studentów Polskich. W ostatnim 5-leciu należy wymienić kolejnych przewodniczących, dzięki którym rola Zrzeszenia w skali środowiska i kraju ogromnie wzrosła: Bolesław Nieroba, Józef Szymczyk, Kazimierz Madejski, Józef Greń, Jerzy Sałata.

10 lat istnienia ZSP to lata ofiarnej pracy dla stworzenia lepszych warunków studiowania i wypoczynku młodzieży naszej Uczelni. Znaczny wkład w tym mają: Kierownictwa Uczelni, Komitety Uczelniane PZPR i ZMS, profesorowie i pracownicy Politechniki Śląskiej, z których strony spotkało ZSP wiele życzliwości, zrozumienia, pomocy i troski.

AKADEMICKI ZWIĄZEK SPORTOWY

Narodziny akademickiej organizacji sportowej w Gliwicach łączą się z historią założenia Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Grupa studentów, dla których życie studenckie bez możliwości uprawiania sportu we własnym akademickim klubie było pozbawione czegoś bardzo istotnego, znalazła szybko wspólny język i postanowiła założyć klub sportowy.

Założony klub przystąpił do centrali A. Z. S. i otrzymał nazwę A. Z. S. Gliwice oraz barwy klubowe stalowo-białe.

Opracowany statut został zatwierdzony przez Senat Politechniki Śląskiej w 1946 r., a urząd kuratora objął prof. W. Rubczyński. Początki były bardzo trudne, brak stałego poparcia finansowego, lokalu, boisk i sprzętu nie zrażał entuzjastów, przeciwnie wzmagił ich upór. Powoli praca zaczęła przynosić owoce. Życie sportowe koncentrowało się na boisku w parku Chrobrego i na salach udostępnionych przez Rektorat Politechniki. W krótkim czasie, bo już po upływie roku z AZS Gliwice zaczęto się liczyć nie tylko na terenie Śląska ale i na imprezach ogólnokrajowych.

W roku 1947 szachiści AZS Gliwice zdobyli tytuł drużynowego mistrza Śląska, motorowcy odnieśli wspaniałe zwycięstwa w V i VI Raidzie Tatrzańskim — koszykarze zostali wicemistrzem Śląska — siatkarze i tenisiści zajęli trzecią lokatę na akademickich mistrzostwach Polski.

Rok 1949 przeniósł osiągnięcia w postaci zdobytego przez szachistów tytułu drużynowego Polski i czwartego miejsca w klasyfikacji indywidualnej zajętego przez kol. A. Dzieciółowskiego. Zbigniew Kozlicki był najlepszym szpadzistą na Akademickich Mistrzostwach Polski w Łodzi.

Żeglarze zajęli również czołowe miejsca w mistrzostwach Śląska. Osiągnięcia następnego okresu, to zdobyty tytuł szachowego wicemistrza Polski w 1950 r. i zajęcie drugiego miejsca w raidowych mistrzostwach Polski przez Andrzeja Grabiańskiego.

W tym okresie coraz większą żywotność wykazywały sekcje: kolarska, szachowa, motorowa, lekkiej atletyki, gimnastyczna, siatkówki. — Sekcja szachowa zdobyła w 1952 r. jeszcze jeden tytuł wicemistrza. W latach 1951 — 1957 sześciokrotnie uzyskała tytuł najlepszej szachistki Polski kol. K. Hołuj i reprezentowała Polskę na mistrzostwach świata w Moskwie, gdzie zajęła 15 miejsce. Zespół motorowców był zespołem reprezentacyjnym całego Zrzeszenia AZS i zdobył piąte miejsce w klasyfikacji ogólnopolskiej oraz kilka tytułów mistrzów i wicemistrzów w róż-

nych kategoriach. Sekcja lekkoatletyczna osiągała również coraz lepsze wyniki, jej reprezentanci Holajn i Fabrykowski uczestniczyli w mistrzostwach Europy.

Sekcja gimnastyczna stała się jedną z najsilniejszych sekcji na Śląsku i należy do czołowych zespołów akademickich Polski. Siatkarze uzyskali najzaszczytniejszy tytuł — akademickiego mistrza Polski na rok 1954. Ten sam tytuł w roku 1954 przypadł w udziale kolarzom, a Karol Madej był pierwszy wśród akademików w wyścigu na 100 km. Przytaczane powyżej osiągnięcia nie zamykają listy sukcesów A. Z. S-u, lecz wymienienie nawet ważniejszych stałoby się monotonnym powtarzaniem tytułów, nazwisk i dat.

Obecny okres datujący się od roku 1957, to okres w którym Zarząd Klubu A. Z. S. w Gliwicach z inż. W. Kwiatkowskim na czele rozwija ożywioną działalność w gliwickim środowisku studenckim.

A. Z. S. Gliwice posiadał aż 14 sekcji, ilość którą żaden z Klubów nie może się poszczycić. Były to sekcje: gimnastyczna, koszykówki, lekkoatletyczna, motorowa, narciarska, pływacka, siatkówki, strzelecka, szachowa, szermiercza, tenisa stołowego, tenisa ziemnego, żeglarska, dżudo.

Z powodu trudności organizacyjnych i finansowych, takie sekcje jak: motorowa, szachowa, strzelecka zmieniły barwy klubowe, bądź zostały rozwiązane Uchwałą Walnego Zgromadzenia.

Klub liczy obecnie ponad 300 czynnych członków zrzeszonych w 11 sekcjach. Treningi ich odbywają się na boiskach i salach Politechniki oraz w innych wydzierżawionych obiektach.

ZAKŁADOWA ORGANIZACJA ZWIĄZKOWA

Już w lipcu 1946 r. powstała przy Politechnice Śląskiej organizacja zawodowa zrzeszająca wszystkich pracowników zakładów. Pierwszym przewodniczącym wybranej wówczas Rady Zakładowej był Kazimierz Prynda.

Z czasem potrzeba zrzeszenia się w organizację zawodową dojrzała i wśród pracowników administracyjnych. Stąd też w 1947 r. powołana została sekcja pracowników administracyjnych przy Związku Zawodowym Nauczycielstwa Polskiego, która objęła swoim wpływem również pracowników naukowych.

Po połączeniu Rady Zakładowej z sekcją pracowników administracyjnych i pracowników naukowych, powstała Zakładowa Organizacja Związkowa, obejmująca swą działalnością ogół pracowników Politechniki Śląskiej. Pierwszym jej przewodniczącym został prof. dr Włodzimierz Burzyński.

W latach 1947 — 1949 działalność związkowa skupiała się wokół spraw bytowych i dotyczyła szczególnie wczasów, aprowizacji oraz zaopatrzenia pracowników.

W 1950 roku ZOZ rozszerzyła swą działalność również na inne zagadnienia życia uczelnianego i poczęła interesować się sprawami doskonalenia dydaktyki, pracami naukowymi, szkoleniem ideologicznym. Rozwinięta została praca z opiekunami lat i grup studenckich. Nawiązano współpracę z nauczycielstwem szkół średnich. Podjęta została społeczna kontrola realizowania planów prac naukowo-badawczych, mająca na celu ujawnienie trudności. Coraz znaczniejszy był udział ZOZ w opracowaniu problemu pedagogizacji kadry nauczającej. Wybitną inicjatywę przejawiała ZOZ w organizowaniu dyskusji nad przygotowaniem nowej ustawy akademickiej. Wpływ ZOZ na rozwój i kształtowanie się Politechniki Śląskiej zapewnił oficjalny udział jej przedstawicieli w Senacie Uczelni oraz licznych komisjach powoływanych do opracowania poszczególnych problemów.

Nie zaniedbano w tym czasie i spraw socjalno-bytowych. Przeciwnie, akcja socjalna ZOZ w tym okresie nacechowana jest wielkim rozmachem i różnorodnością form. Oprócz leczenia sanatoryjnego i profilaktycznego, wczasów z FWP, umożliwiono pracownikom wypoczynek w własnych domach wypoczynkowych w Krynicy, Wiśle i Lisim Jarze, oraz rozpoczęto budowę domu wypoczynkowego w Jastrzębiej Górze. Silny rozwój tu-

rystyki i niedzielnych wycieczek oraz bogate zaopatrzenie w sprzęt turystyczny, aż do namiotów z kompletnym wyposażeniem, zapewniają szerokie możliwości wypoczynku.

W pielęgnowaniu kultury fizycznej zasłużyły się odpowiednie koła sportowe i kluby jak np.: motorowy, tenisowy, kółko wędkarskie i inne.

Pożytek przynoszą pracownikom ogródki działkowe, które powstały przy organizacyjnej i materialnej pomocy ZOZ. Pomoc materialna ZOZ świadczona jest w różnych formach. Środki finansowe uruchomione na remont mieszkań pracowniczych sięgają sumy 1 mln zł. Powołana do życia z inicjatywy ZOZ spółdzielnia lokatorska skorzystała z dotacji w wysokości 1/2 mln zł. Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa ZOZ udziela systematycznie znacznej ilości bezprocentowych pożyczek oraz zapomóg losowych. Dzięki staraniom ZOZ doprowadzono do zbiorowego ubezpieczenia pracowników.

Cenną inicjatywę ZOZ stanowiło zorganizowanie w porozumieniu z ZG ZZNP krajowej konferencji wykładowców przedmiotu bezpieczeństwa i higieny pracy, która nakreśliła ogólne warunki pracy.

Życie towarzyskie pracowników ogniskuje się w pięknie urządzonej i doskonale zaopatrzonej Klubie. Życie kulturalne wzbogacają imprezy organizowane przez ZOZ oraz dobrze zaopatrzona w nowości biblioteka beletrystyczna.

Z organizacji związkowej wyrosło liczne grono działaczy społecznych, spośród których kilku zostało wybranych na radnych miejskich jak np.: doc. Eugenia Kowalska, mgr Franciszek Przybyła.

Osiągnięcia Zakładowej Organizacji Związkowej są już znaczne, a szeroki i oddany aktyw¹ związkowy, składający się zarówno z pracowników naukowych jak i administracyjnych daje pewną rękojmię dalszego rozwoju i pogłębienia jej działalności i jej roli jako współgospodarza Uczelni.

R O Z B U D O W A U C Z E L N I

W pierwszych latach istnienia Politechnika Śląska otrzymała w Gliwicach budynki po średnich szkołach oraz domy czynszowe nie nadające się do potrzeb wyższej uczelni technicznej.

Pierwsze, najpilniejsze potrzeby Uczelni zostały zaspokojone przy wydatnej pomocy śląskich władz wojewódzkich i śląskiego przemysłu. Utworzony wówczas Komitet Pomocy dla Politechniki Śląskiej przerodził się w Biuro Inwestycyjne Politechniki Śląskiej, które opracowało w roku 1948 pierwszy w Polsce, wieloletni plan inwestycyjny wyższej uczelni technicznej.

Nakłady inwestycyjne poniesione głównie na adaptacje budynków uczelnianych w latach 1948 — 1949 wyniosły 130 000 000 zł (w ówczesnej walucie).

Rozwój Politechniki Śląskiej uwarunkowany potrzebami rozwijającej się gospodarki narodowej pociągał za sobą potrzebę budowy nowych pomieszczeń.

Konieczność rozbudowy laboratoriów chemicznych zmusiła władze uczelni w roku 1948 do pojęcia decyzji zbudowania gmachu dla Wydziału Inżynierii Budowlanej, który mieścił się wówczas w budynku przy ul. Strzody 21, włączonym do kompleksu gmachów Wydziału Chemicznego. Pierwsza wersja projektu budowy gmachu Wydziału Inżynierii Budowlanej została zatwierdzona przez Ministerstwo Odbudowy 1. IX. 1948 r. pod warunkiem opracowania całokształtu zamierzeń inwestycyjnych Uczelni. Powstała wówczas myśl budowy Dzielnicy Akademickiej w Gliwicach. Opracowano założenia do projektu budowy Uczelni wraz z odpowiednimi budynkami usługowymi i mieszkalnymi na specjalnie wydzielonym zwartym i silnie zadrzewionym terenie. Ten pierwotny plan Dzielnicy Akademickiej — z biegiem lat — uległ pewnym zmianom. Przedstawia go zamieszczony obok szkic sytuacyjny Dzielnicy Akademickiej.

Przedstawiony w najogólniejszym zarysie plan Dzielnicy Akademickiej jest realizowany sukcesywnie w ramach rocznych planów inwestycyjnych Uczelni i w oparciu o środki finansowe przyznawane przez Departament Inwestycji Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego oraz przez Ministerstwa przemysłowe. Dotąd wybudowano następujące większe obiekty:

- gmach Wydziału Inżynierii Budowlanej o kubaturze 63 599 m³ (w 1952 r.),
- gmach Instytutu Eksploatacji Węgla Wydziału Górniczego o kubaturze 44 525 m² (w 1953 r.),

- gmach Instytutu Przyrody Wydziału Górniczego o kubaturze 23 600 m³, oraz łącznik I-szy razem z audytorium Wydziału Górniczego o łącznej kubaturze 9722 m³ (w 1954 r.),
- 3 domy studenckie przy ulicy Łużyckiej, każdy o kubaturze ok. 15 000 m³ (w latach 1953 — 1957),
- halę technologiczną Wydziału Górniczego o kubaturze 44 000 m³ (w latach 1952 — 1959),
- halę maszyn ciepłych Wydziału Mechaniczno-Energetycznego o kubaturze 21 000 m³ (w latach 1955 — 1958),
- skrzydło audytoryjne Wydziału Mechanicznego wraz z aulą o łącznej kubaturze 8000 m³ (od 1954 r. do 1959),
- gmach Oddz. Mechanizacji i Elektryfikacji Kopalń o kubaturze 9722 m³.

Limity inwestycyjne obejmowały również nakłady na wyposażenie gmachów uczelnianych w maszyny, urządzenia i inwentarz.

Równoległe z pracami inwestycyjnymi były prowadzone w tym okresie remonty kapitalne oraz remonty drobne gmachów uczelnianych.

W ogólnym ujęciu bilans inwestycji realizowany z środków finansowych przyznawanych przez Departament Inwestycji Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, oraz przez resorty gospodarcze w okresie od 1950 do 1960 roku zamyka się ogólną kwotą 128 milionów zł oraz kwotą 12 milionów zł — którą wydatkowano na zakup sprzętu i aparatury. Łączna kubatura gmachów oddanych do użytku w tym czasie wynosi około 260 000 m³ tzn. 1/4 kubatury całej projektowanej Dzielnicy Akademickiej.

Bardzo wydatną pomoc w dziedzinie realizacji inwestycji Politechniki Śląskiej im. W. Pstrowskiego świadczy przemysł. Na podstawie umowy z dnia 24 lutego 1956 r. dotyczącej pomocy dla rozwoju wyższego szkolnictwa górniczego i hutniczego, zawartej między przedstawicielami Ministerstwa Górnictwa Węglowego i Ministerstwa Hutnictwa, z jednej strony, a przedstawicielami Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i Politechniki Śląskiej w Gliwicach z drugiej strony — Ministerstwa zobowiązały się do udzielenia pomocy w celu wykończenia rozpoczętych, oraz umożliwienia dalszej realizacji nowych obiektów, w zakresie założeń programowych rozbudowy Akademii Górniczo-Hutniczej i Politechniki Śląskiej.

W ramach tej umowy Ministerstwo Górnictwa i Energetyki przekazało Politechnice w roku 1958 — 12 605 000 zł, a w roku 1959 sumę 9 000 000 zł. Ministerstwo Przemysłu Chemicznego przeznaczyło w roku 1959 na cele inwestycyjne Politechniki 3 000 000 zł, a Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego sfinansowało prace inwestycyjne Wydziału Mechanicznego Politechniki kwotą 4 000 000 zł.

Porozumienie zawarte w sprawie udzielenia pomocy w realizacji inwestycji na lata 1960 do 1965 przewiduje, że Ministerstwo Górnictwa i Energetyki przeznaczy w tym okresie ze swoich funduszy rezerwowych dla Wydziału Górniczego Politechniki sumę 25 100 000 zł a dla in-

nych wydziałów 4 000 000 zł, natomiast Ministerstwo Przemysłu Chemicznego odda na pokrycie potrzeb inwestycyjnych Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej kwotę 23 000 000 zł.

Dość należy, że obok hojnej pomocy otrzymywanej od przemysłu również i gospodarz terenu — Wojewódzka Rada Narodowa w miarę swoich możliwości przychodzi Politechnice z pomocą. Prezydium Woj. Rady Narodowej w Katowicach przyznało na budowę domu mieszkalnego fundusz w wysokości 7 500 000 zł. Dom ten został już ukończony i wiosną 1960 r. zamieszkało w nim 65 rodzin pracowników Politechniki.

Tak przedstawiałyby się w ogólnym podsumowaniu bilans prac inwestycyjnych i budowlano-remontowych na przestrzeni piętnastolecia Uczelni.

W założeniach utworzenia Politechniki Śląskiej w Gliwicach przewidziano zlokalizowanie jej w południowej części miasta, co dotychczas konsekwentnie jest realizowane. Jedynie Wydział Mechaniczny posiada swoje budynki poza obrębem Dzielnicy Akademickiej i mieści się przy ul. Powstańców. Przewiduje się jednak przeniesienie go w przyszłości do Dzielnicy Akademickiej, co połączone będzie z budową odpowiedniego gmachu. Pozostałe wydziały mieszczą się w tej dzielnicy.

W najlepszej sytuacji znajduje się Wydział Górniczy, gdyż kończy on już budowę i rozpoczyna zagospodarowanie pomieszczeń dydaktycznych i badawczych. W gorszej natomiast sytuacji znajduje się Wydział Chemiczny, który dopiero rozpoczął realizację budowy swego gmachu oraz Wydział Inżynierii Sanitarnej, którego katedry mieszczą się w różnych budynkach Uczelni. Budowa pawilonu dla Wydziału Inżynierii Sanitarnej jest nieodzownym warunkiem jego dalszego rozwoju.

W ciągu piętnastolecia Uczelnia uzyskała pomieszczenia, pozwalające na prowadzenie dydaktyki dla 4500 studentów dziennych studiów magisterskich. Dotychczasowe inwestycje nie są jednak wystarczające, zwłaszcza ze względu na brak wielu laboratoriów oraz kreślarni, tak bardzo potrzebnych w wyższej szkole technicznej. Również laboratoria badawcze Politechniki wykazują ogromne braki.

Dalszy rozwój Uczelni wymaga w pierwszym rzędzie budowy pomieszczeń na kreślarnie. Należy dążyć do tego, aby każdy student od III-go roku wzwyż posiadał własne miejsce w kreślarni, które pozwoli mu na terminowe wykończenie pracy przejściowej i dyplomowej.

Następnie istnieje konieczność budowy hal technologicznych, w których można by ustawić aparaturę badawczą, półprzemysłową i przemysłową. Już dziś szereg katedr odczuwa brak pomieszczeń dla posiadanej aparatury.

Dużą bolączką Uczelni jest brak odpowiednich pomieszczeń dla Biblioteki. Obecnie Biblioteka nie tylko nie ma możliwości dalszego rozwoju, ale nawet nie posiada warunków dla normalnej pracy. Biblioteka Politechniki Śląskiej powinna spełniać na Górnym Śląsku zadanie central-

nego ośrodka dokumentacji technicznej i bibliografii dla całego terenu, który jest przecież centrum przemysłowym Polski Ludowej. Z tego też powodu udzielenie pomocy w wybudowaniu gmachu dla Biblioteki Politechniki Śląskiej powinno stać się ambicją władz terenowych i przemysłu górnośląskiego.

Dalszą potrzebą Uczelni jest skoncentrowanie Rektoratu i administracji w jednym budynku, gdyż obecny stan rozproszenia biur nie sprzyja normalnej pracy. W budynku tym znaleźć się powinna aula, umożliwiająca odbywanie masowych wykładów i zebrań.

PERSPEKTYWY ROZWOJOWE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Żyjemy w epoce wielkich przemian, które cechuje dotąd nie spotykany rozwój nauki i techniki. Dokonano rozbicia atomu, radio i telewizja stały się codziennym składnikiem naszego życia, a komunikacja międzyplanetarna jest już kwestią najbliższej przyszłości.

Nasz kraj bierze żywy udział w tych wielkich przemianach. Budownictwo socjalizmu w Polsce Ludowej stawia przed nauką i techniką wielkie i trudne zadania, gdyż zapewnienie dobrobytu społeczeństwa i nienaruszalności granic kraju wymaga odpowiedniego rozszerzenia bazy technicznej. Rozbudowujący się w szybkim tempie przemysł, musi się opierać na nowoczesnej technice, której poziom i wysoką sprawność procesów technologicznych zapewni jedynie odpowiedni rozwój myśli naukowej.

Politechnika Śląska, w pełnym zrozumieniu tych wielkich zadań, stawia sobie za jeden z głównych celów rozwiązywanie zagadnień naukowych. Nowoczesny przemysł potrzebuje młodej, prężnej, o dużym zasobie wiedzy kadry naukowej, której wzrost jest i będzie stałą troską kierownictwa Uczelni i wszystkich pracowników nauki.

Do pracy naukowej potrzebne są pomieszczenia oraz nowoczesnie wyposażone laboratoria. Laboratoria wyższych uczelni technicznych powstają nie tylko z dotacji budżetowych, które są więcej niż skromne, ale również przy pomocy przemysłu. Jest to wynikiem dobrze zrozumianej współpracy nauki z praktyką, która w sposób prosty i skuteczny tworzy postęp techniczny i przyczynia się do modernizacji przemysłu. Politechnika Śląska ofiarowuje przemysłowi śląskiemu swą współpracę w rozwiązywaniu zagadnień naukowych zwracając się o pomoc w rozbudowie Uczelni. Specjalną troską Uczelni jest wyposażenie laboratoriów w nowoczesną aparaturę dydaktyczną i badawczą, która ułatwi młodzieży studia i umożliwi prowadzenie twórczych badań naukowych.

Wielkie nadzieje pokłada Uczelnia w działalności powołanego w bieżącym roku „Komitetu Współpracy z Przemysłem”, który przy współudziale wybitnych osób z przemysłu ustali celowe formy systematycznej współpracy oraz jej realizacji.

Dążyć trzeba, do tego, by naukowiec miał w pełni zapewniony byt i nie musiał, tak jak to się obecnie dzieje, dorabiać poza Uczelnią na utrzymanie rodziny.

Uczelnia planuje prace naukowe w szeregu działów nauki, zwracając szczególną uwagę zarówno na nauki teoretyczne, jak fizyka, chemia, elektronika itp., jak i na praktyczne takie jak mechanizacja, automatyzacja itp.

Współpraca z przemysłem objmuje także zwiększenie opieki nad absolwentami Uczelni. W tym celu powstaje „Stowarzyszenie Absolwentów Politechniki Śląskiej”, którego zadaniem będzie m. i. organizowanie dorocznych zjazdów i sesji naukowych. Na sesjach tych będą dyskutowane nowoczesne osiągnięcia nauki, nowe technologie, urządzenia i materiały. Celem uzupełnienia teoretycznych i praktycznych wiadomości inżynierów z przemysłu zamierza się organizować studia magisterskie dla pracujących oraz kilkumiesięczne kursy uzupełniające z określonych działów techniki.

Uczelnia będzie dążyć do zacieśnienia kontaktów zagranicznych przez wzmożenie wyjazdów naszych naukowców zagranicę oraz przyjazdów wybitnych naukowców zagranicznych. Rozszerzeniu ulegną też umowy o przyjaźni i współpracy z zagranicznymi uczelniami, katedrami i instytucjami. W coraz wyższym stopniu będą realizowane bardzo cenne kontakty młodzieżowe, a więc wyjazdy na praktyki zagraniczne naszych studentów oraz przyjazdy do nas studentów z zagranicy na staże i praktyki.

Uczelnia zamierza dążyć do podniesienia poziomu nauczania, wzmożenia systemu opieki nad studentami, zwłaszcza I roku studiów. Powołanie „Studium Pedagogicznego” umożliwi młodym pracownikom nauki gruntowne poznanie zagadnień pedagogicznych, co przygotowuje ich do pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Wszystkie wydziały planują dalsze rozszerzenie badań naukowych w dyscyplinach podstawowych i specjalizacyjnych.

Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego przystąpił do realizacji „Ośrodka Badawczego Budownictwa” jako centralnego laboratorium dla rozwoju nowych metod laboratoryjnych i dla zaspokojenia potrzeb przemysłu.

Zgodnie z uchwałą KW PZPR w Katowicach planuje się ponowne uruchomienie Oddziału Architektury, który da tutajszemu rejonowi pełnowartościowych fachowców obeznanych ze specyfiką terenu.

Wydział Chemiczny zamierza powołać specjalizację z zakresu Inżynierii Chemicznej.

Wydział Elektryczny zorganizuje „Ośrodek Maszyn Matematycznych” przede wszystkim dla potrzeb automatyki i energetyki. Planuje się utworzenie nowoczesnego laboratorium elektro-energetycznego.

Wydział Górniczy wzmocni swoje wysiłki, aby rozwiązać problemy wysokowydajnej eksploatacji, szybkościowych metod głębiania szybów, bezpiecznej oraz oszczędnej obudowy wyrobisk górniczych, nowoczesnej metody wybierania pokładów cienkich, specjalnych metod wzbogacania, mechanizacji robót węglowych, hydroeksploatacji, automatyzacji urządzeń w górnictwie itp.

Domy Studenckie
przy ul. Łużyckiej

Wizytacja budowy pawilonu
audytoryjnego
Wydziału Mechanicznego
przez VPrzew. Prez. WRN
w Katowicach J. Ziętka

Minister Szkolnictwa Wyższego
H. Gołański oraz VMinister
Przemysłu Chemicznego
A. Kowalski na uroczystości
wmurowania kamienia
węgielnego pod nowy gmach
Wydziału Chemicznego

Minister Szkolnictwa Wyższego
H. Golański oraz VMinister
Przemysłu Chemicznego
A. Kowalski na uroczystości
wmurowania kamienia
węglanego pod nowy gmach
Wydziału Chemicznego

Budowa gmachu
Wydziału Chemicznego
w maju 1960

Wydział Inżynierii Sanitarnej zamierza jeszcze bardziej włączyć się w zagadnienia uporządkowania gospodarki wodnej, ściekowej, odpylania powietrza itp.

Wydziały Mechaniczny i Mechaniczno-Energetyczny rozwijać będą prace związane z automatyzacją procesów produkcyjnych.

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego w Gliwicach ma ambitne zamierzenia, pragnie stać się ośrodkiem nowoczesnej myśli technicznej w sercu polskiego przemysłu, dla dobra i rozwoju socjalistycznej gospodarki narodowej.

WYKAZ ABSOLWENTÓW

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO i OGÓLNEGO

Absolwenci II stopnia 1956 — 1960 r.

Arabska Jadwiga
Stanisława
Abłamowicz-Ledwoń
Jadwiga Anna
Antoszewski Ryszard

Biegun Michał
Biłogan Ryszard
Bulski Stanisław
Bujak Bogdan
Badian Wojciech
Biały Marian Jan
Baczyński Zbigniew
Boblewski Jerzy, Jan
Marian
Buła Jan Józef
Bieniarz Wincenty
Bylina Michał Jerzy
Bem Janusz
Bogucki Aleksander
Błach Eugeniusz
Boryszko Wacław
Basewicz Eugeniusz
Burchard Jan Witold
Boblewska Lidia
Krystyna
Bedyński Tadeusz
Bela Marian Władysław
Bohoniuk Jaromir
Borowiec Zygmunt
Marceli
Błach Tadeusz Bolesław
Biskup Jerzy Jan
Biskup Adam
Błaszczczyński Janusz
Jerzy
Błach Stanisław Konrad

Chmielniak Edward
Chortyńska Teresa
Chrobok Bogdan
Czajkowski Zygmunt
Czerwiński Edward
Czerwonajcio Albert
Czwiertnia-Bandurska
Krystyna
Czub Jacek

Dydusiak Andrzej
Karol
Dębiec Andrzej
Wojciech
Daft Leszek Jan
Dymarska Teresa Anna
Dzierżewicz Zbigniew
Wiesław
Drab Łucjan
Dębicki Jarosław
Drogoń Zdzisław
Aleksander
Doliński Aleksy
Dzikowski Czesław
Duraj Tadeusz
Denkiewicz Jerzy Józef
Dwornik Henryk Józef
Dynerowicz Jan
Drabowicz Andrzej
Fröhlich Rudolf
Fijak Stanisław
Ferdyn Zdzisław
Frużyński Władysław
Jan
Fabrykowski Kazimierz
Faska Mirosław
Tiburcjo

Fojcik Zygmunt
Konstanty
Foryś Albin
Falkowski Ireneusz
Józef
Gliwa Jerzy Marian
Gorol Eugeniusz
Augustyn
Głaz Józef
Grzegorzak Bogusław
Marian
Gacek Kazimierz
Bolesław
Grzejszczak Henryk
Gudaj Antoni Marian
Gabryś Halina
Grzela Mirosław
Zbigniew
Góral Leonard
Gawlas Maria Antonina
Grochowski Ireneusz
Gęgotek Tadeusz
Stanisław
Giecold Henryk
Grabski Andrzej
Grolik Rajmund
Horzela Jerzy
Hein Jerzy
Hołowa-Oleszycki
Aleksander
Hryniszczak Zofia
Maria
Hadrian Zbislaw
Huszcza Zygmunt
Jeziorski Janusz Leon
Józwa Wienczysław

Jankowski Tadeusz
Janiszewski Marian
Zdzisław
Jadwiszczok Henryk
Jasiński Henryk
Janek Jan
Jósewicz Jerzy
Juzwa Kazimierz

Kwasecki Lech
Kędra Tadeusz
Kamiński Adam
Krzywiński Cezary
Kaczkowska Danuta
Kontek Maria
Kubit Alina
Kaczmarczyk Konrad
Kulik-Zamorska Monika
Kulik Stanisław
Kuranda Jerzy Ignacy
Korduła Andrzej Rudolf
Kupka Gotfryd Jan
Kułaczkowski Czesław
Kozubski Andrzej
Kubik Stanisław
Kulka-Kozielska Janina
Kozdraś Tadeusz
Kubaczka Kornel
Kubik Stanisław
Grzegorz
Kopel Rudolf
Kokosza Jan
Kulesz Andrzej
Król Józef Alojzy
Kossecki Józef Maria
Stefan
Kachnikiewicz Marian
Cezary
Krawczyk-Pałka
Wiesława
Kurtek Andrzej
Karcz Tadeusz
Stanisław
Kamiński Jan Bolesław
Kwapuliński Aleksander
Augustyn
Klimek Jan Kanty
Kłogowski Kamil
Włodzimierz
Kodroń Jan Stefan
Kaczmarczyk Paweł
Antoni
Kozlik Jerzy Benedykt
Kubala Paweł Jan
Krzysteczko Zygmunt

Köhler Henryk
Kossowski Jerzy
Romuald
Kępa Gerard Franciszek
Kubiczek Andrzej
Kapłanek Karol
Kulpa Leszek Adam
Kuźma Stanisław
Kincel Norbert
Kazimierz
Kuś Maria Felicja
Kiersnowski Krzysztof
Zbigniew
Kazior Henryk
Kozłowska Anna Ewa
Kozłowski Józef
Kozłowski Jerzy
Władysław

Luks Alojzy Piotr
Loska-Dygaszewicz
Krystyna
Ledwoń Feliks
Augustyn
Lewinowski Czesław
Lamla Michał Leon
Legaszewski Kazimierz
Jerzy
Leś Jerzy
Langer Otwin Herbert
Lassar Hubert
Latawiec Mieczysław
Łokaj Wanda

Łabuś Wojciech Antoni

Matlak Marian
Miozga Rafał
Malkiewicz Antoni
Mozer-Błach Anna
Jadwiga
Majcherczyk Stanisław
Adam
Mucha Anna Helena
Maciejowski Zbigniew
Marszałek Stanisław
Morowiec Stefan
Mokrosz Rudolf
Kazimierz
Michna Henryk Marian
Moliński Jerzy
Stanisław
Mańka Franciszek
Mykietów Jan
Malawska-Rafalska
Romana

Mochol Stanisław
Margasiński Józef
Mordal Zygmunt
Mercik Stefan
Matkowski Czesław
Marian
Marchwicki Leszek
Mazur Janusz
Mentel Stanisław
Majchrowicz Jan
Motak Stanisław

Nowakowski Fortunat
Nohel Bronisław
Nowak Henryk Antoni
Niebudek Róża
Niebudek Gustaw
Nowakowska-Rompała
Danuta
Nowak Stanisław
Nurek Wojciech Jan
Nowak Wacław
Nowak Zbigniew
Marian
Nowak Kazimierz
Nestorowicz Jan
Bogdan
Naturalny Romuald
Antoni
Nowakowski Wiesław
Kazimierz
Najmowicz-Dębiec
Jolanta

Ostapczyk Marian Józef
Owczarek Witold Józef
Orawiec Oskar Tadeusz
Ochoński Stanisław

Polański Józef
Passella Władysław
Pielasz Tadeusz
Panaszek Józef
Przybyła Hubert
Pawluk Stanisława
Podsiadło Tadeusz
Palka Zbigniew
Pająk Mieczysław
Pudlik Roman
Pojda Andrzej
Pniak Zofia Maria
Peńsko Krystyna
Pakiet Władysław Józef
Antoni
Psiuk Marta Maria
Paciej Tomasz Wiktor

Pelc-Skrętna Danuta
 Stanisława
 Polewska-Gielata
 Liliana
 Pęczalski Andrzej
 Plewa Henryk Antoni
 Pietrzak Stefan Jan
 Piersiak Jan Antoni
 Pietrzyk Andrzej
 Paprotny Jan Augustyn
 Piękoś Roman Marian

 Rolarski Leonard
 Raszka Roman Tadeusz
 Rafalski Tadeusz Jerzy
 Rzyżyci Bohdan Józef
 Rynio Ireneusz
 Stanisław
 Ryczkiewicz Witold
 Romanowski Mieczysław
 Radosz Zdzisław
 Ryczkiewicz Zbigniew
 Ryż-Malawska Irena
 Teresa

 Sokół Bogdan
 Skibiński Ryszard
 Świątek Korneliusz
 Świst Emil
 Skórkiewicz Katarzyna
 Sulimowski Zdzisław
 Sitko Wojciech
 Starosolski Włodzimierz
 Stachurski Tadeusz
 Spyra Dariusz Antoni
 Sławiński Jerzy
 Sarosiek Zenon Paweł
 Skowronek Andrzej
 Sitko Stefania Maria

Sikorski Robert Antoni
 Scala Zbigniew
 Skorek Waclaw
 Zdzisław
 Swatoń Roman
 Sprusiak Jerzy
 Mieczysław
 Stawowy Jan
 Siwy Stefan
 Strychalska Jadwiga
 Satko Genowefa
 Siewierski Kazimierz
 Sozański Adam
 Sojka Paweł Piotr
 Sanetra Janusz Stefan
 Skoczek Hieronim
 Solczak Maria Ewa
 Sokół Jerzy
 Szware Michał Franc.
 Tadeusz
 Szust Jacek
 Szczepanik Werner
 Szczepaniak Jerzy
 Szmyd Stefan Stanisław
 Szczepanek Ryszard
 Stanisław
 Szlęzak Marek Jan
 Szczepaniak Julian
 Szkwerek Józef
 Szewczyk Stefan

 Trzepla Zdzisław
 Trojan Zdzisław
 Trawiński Andrzej
 Tracki Tadeusz
 Tokarczyk Jan Antoni
 Teliczek Ryszard
 Tabaka Mieczysław

Wróbel Józef Andrzej
 Wróbel Leon
 Wróbel-Morawska Róża
 Maria
 Wichary Jerzy Karol
 Wieczerski Wojciech
 Witol
 Węgrzyn Mieczysław
 Wójcik Stanisław Józef
 Wróblewski Jan
 Walas-Ludkowska
 Danuta
 Wróblewski Stanisław
 Zbigniew
 Wieczorek Krystyna
 Wicher Wiesław
 Winkler Stanisław
 Wowk Henryk
 Woźniak Czesław
 Więckowski Janusz
 Walczak Bogusława
 Wąsowski Ryszard
 Walmus Alojzy
 Waller Marian
 Wyparło Stefania
 Wyra Szczepan
 Witkowski Krzysztof
 Wójcik Waldemar
 Witkowski Jan

 Zabystrzan Tadeusz
 Paweł
 Zeidler Tadeusz
 Zagrodzka Halina
 Zielewicz Jan Andrzej
 Zuba Jerzy
 Zdziorka Stanisław

 Żabicka Irena

Absolwenci I stopnia
1956 — 1960 r.

Adamecka-Mitułowicz
 Maria

 Babiec Stanisław
 Będkowska Amelia
 Bomski Roman
 Braszczok Jan
 Bryła Edward

 Ciszewski Tadeusz
 Caus Gerard
 Czempik Engelbert
 Czernioniok Halina

Czajkowska-Zalewska
 Maria

 Damek Jadwiga

 Gawlik Krystyna
 Gawoń Henryk
 Gdula Jan
 Gorzelany Jerzy
 Glinka Stefan
 Guzdek-Kałyniak Anna

 Herud Alfred

Hofmoki-Ostrowski
 Zygmunt
 Jagoda Tadeusz
 Janusz Ryszard
 Kaczur Stanisław
 Klimas Felicja
 Klimas Krystyna
 Klimeczak Jolanta
 Konderla Bianka
 Kolek Marian
 Kotarski Mieczysław
 Król Stanisław

Kuna Zygmunt

Lesik Dorota

Machura Zdzisław

Morzonek Jan

Moskal Jerzy

Mrożkiewicz Teresa

Mussor Bogumiła

Oleś Tadeusz

Pacholec Zenon

Palczewska Maria

Pala Rajmund

Pisarek Teresa

Piekarski Zygmunt

Pięciak Józef

Piechaczek Alojzy

Pisarek Józef

Polko Bernadeta

Radwan Zofia

Różycka Danuta

Serafin Jan

Skowrońska-Miler

Józefa

Skwara Wiesław

Słotwińska-Wicher

Henryka

Sławiak Józef

Stanik Anastazy

Szlesak Jerzy Benedykt

Tchórzewski Witold

Unold Zbigniew

Urban Krystyna

Wieczorek Edward

Woldański Jerzy

Wawrzak Bogumił

Zioty Jerzy

W Y D Z I A Ł C H E M I C Z N Y

Absolwenci II stopnia 1956 — 1960 r.

Abrysowska Ida
Anioł Stanisław

Bagińska Jadwiga
Bał Stanisław
Bałczewski Kazimierz
Banasik Szymon
Baranowski Leszek
Baran Wiktor
Bartela Maria
Baruś Marian
Bednarczyk Bogusław
Bednarski Alfred
Bednarski Mieczysław
Bek-Nak-Won
Bekierz Gerard
Bielowski Piotr
Bilińska-Ryszka
Barbara
Błęzyńska-Leszczyńska
Anna

Błotnicka Teresa
Bogoczek Romuald
Bogusz Eugeniusz
Bojanowski Michał
Bolechowska Ewa
Bollwan Reinhard
Bonarek Edmund
Bonich Krystyna
Brejt Danuta
Brudkowska Barbara
Budny Włodzimierz
Bukowiecki Jerzy
Burczyk Romuald

Cebula Józef
Cha-Son-Ran
Cha-Dzin
Chłan-Jen-Gun
Choma Antoni
Chorzępa Krystyna

Chruściel Romuald
Chrzanowska Sybilla
Chwalibogowska
Krystyna
Chwaszcza Rajnhold
Cichocka Maria
Cieślik Stefan
Cieplik Kazimierz
Cierpiotł Emil
Cierpiotł Józef
Cimidis Panajotis
Cisek Władysława
Ciupek Maria
Cypek Bolesław
Czapla-Lipowska
Ludgarda
Czapski Janusz
Czelny Zdzisław
Czerbak Anna
Czołowska Teresa

Danielczyk Zygmunt
Dąbski Bronisław
Dechów Wiesława
Deja Ludwika
Derecki Włodzimierz
Derkacz Helena
Dębska Irena
Dębska Mirosława
Dolecki Ryszard
Domagała Włodzimierz
Drogoń Jerzy
Drożdż Janusz
Drożdż Mieczysław
Dulnik Krzysztof
Dworaczek Janina
Dyaczyński Andrzej
Dylewski Rafał
Dziembowski Kazimierz
Dzierzgowski Wiesław
Dzierzon Urszula

Dziewięcki Zygmunt

Fedyk Kazimierz
Feliszewski Kazimierz
Figwer Józef
Filusz Fryderyk
Franek Lucjan
Franosz Remion
Frączek Kazimierz

Gabrielow Franciszek
Gajewski Zbigniew
Gałązka Szczepan
Gałczyński Bernard
Galecka Ewa
Gaś Lidia
Gawlorz Jan
Gawłowski Jerzy
Gąsiewska-Zaręba Zofia
Giercuskiewicz
Mieczysława
Girczys Janusz
Giza Aleksander
Gładysz Lech
Giąb Ryszard
Gmyrek Panz Michalina
Gnot Witold
Goliński Antoni
Golla Aniela
Górecka Anna
Górniak Janina
Górski Mieczysław
Grabowski Bolesław
Grabowski Józef
Grabiński Czesław
Grabiński Henryk
Graff Jan
Grossman Stanisław
Grysińska Gabryela
Grzebieluch-Lazarska
Irena

Grzybowski Aleksander
Grzymalski Zdzisław
Grzywacz Helena
Gurgol Adam
Gutowski Krzysztof
Guz Henryk
Guzdek Władysław
Guzik Krystyna
Gwóźdź Irena

Hajdas Alfred
Hajdas Zdzisława
Hanek Janina
Haratyk Jan
Hartman Joachim
Hermel Janina
Hetper Jacek
Hierzyk Janusz
Hirszowska-Zalewska
Teresa
Horodyski Zenon
Hyncnar Jan

Inglot Janina
Iskra Jerzy
Izdebski Franciszek

Jacek Wilczek Gizela
Janczarek Marian
Janicki Jan
Janoszka Edward
Janoszka Henryk
Janowski Jerzy
Jarosz Irena
Juraschek Urszula
Juzwa Stefan

Kajdas Czesław
Kall Halina
Kamińska Ewa
Kamiński Stanisław
Kapała Tadeusz
Kardosz Juliusz
Karkosz Rajmund
Kasprzycka Jolanta
Kawiński Antoni
Kembłowski Zdzisław
Kędzierska-Cegłowska
Barbara
Kęstowicz Jerzy
Kim-Chak-Ją
Klęczek Lidia
Kloc Henryk
Kmiotek Jan
Kocur Helena

Ko-Jen-Dzin
Kolbicz Henryk
Kolton Zygmunt
Komorna-Kupiec Anna
Kopiecka Joanna
Korecka Maria
Kornblit Ludwik
Korzec Teresa
Kostarczyk-
-Zbraniborska
Henryka

Kotlarski Leszek
Kotlarz Józef
Kowalska Helena
Kowalska Ewa
Kowalewski Bohdan
Kozielska Maria
Kozicz Kazimierz
Kozioł Konrad
Kóska Wanda
Krabes Józef
Krzysztoforski Andrzej
Kubiczek Lidia
Kubisz Krzysztof
Kulińska Danuta
Kuliński Zdzisław
Kupiec Stefan
Kurek Henryk
Kurdyś Mirosława
Kurz Karol
Kusch Teodor
Kuśnieruk Krystyna
Kuta Wilhelm

Lachowicz Józef
Lachowicz Alfred
Laskowski Janusz
Lazar Zdzisław
Lenc Jerzy
Lewandowska Anna
Lewek Czesław
Liberaski Janusz
Lichecki Józef
Lis Władysław
Losowski Janusz

Lokieć Jan
Lomnicka Maria
Lonak Bogusław
Łowiński Michał
Łuczkowski Włodzimierz
Łupinowicz-
-Hermanowska Janina

Maciejczyk Stanisław

Maciołek Ryszard
Machowicz Janina
Majdarczyk Eleonora
Majewski Juliusz
Majnusz Jerzy
Malara Alina
Małachowski Andrzej
Małecki Bronisław
Małek Zdzisław
Mandziej Czesław
Mansfeld Irena
Mańka Helmunth
Mańkowski Andrzej
Markiewicz Arkadiusz
Marguardt Marian
Marzec Anna
Masłowski Zygmunt
Mauberg Wacław
May-Grochowska
Małgorzata
Mazanek Czesław
Mazońska Danuta
Miera Hubert
Mieszczak Stefania
Michna Józef
Miczko Dorota
Mika Stefania
Mikulska Zofia
Mikulski Zdzisław
Mikuła Jadwiga
Miodoński Juliusz
Mizgalska-Gajewska
Anna
Moczek Hubert
Morawski Józef
Moskal Stanisław
Mrones Krystyna
Mróz Ryszard
Mrugała Barbara
Mrzygłód Kazimiera
Mucha Józef
Mucha-Rammel
Krystyna
Mun-Chen-Sje
Musioł Teresa
Musioł Brunon

Najgebauer Józef
Naróg Andrzej
Nawrodzki Wacław
Nazarewicz Andrzej
Nieć Kamilia
Niezewski Bolesław
Nikiel Kazimierz
Nowak Lucyna

Nowak-Hopfinger Ludwik	Rybotycki Tadeusz	Szczurek Maria
Nowotny Janusz	Rzasa Józef	Szweda Jadwiga
Olejniczenko Maria	Rzeszutko Wojciech	Szymański Jan
Olejniak Juliusz	Safuta Irena	Szymanowski Mieczysław
Oleszewski Jerzy	Samborski Józef	Szymczak Wiesława
Orłowski Jan	Senetra Aleksandra	Szyszka Kazimierz
Orzechowski Piotr	Saner Alojzy	Siembab Edward
Paczosiński Zygmunt	Sapeta Józef	Sroka Krystyna
Padowicz Jerzy	Schab-Bochyńska Maria	Tanenbaum Czesława
Paprocki Jerzy	Sedlak Zbigniew	Tarka Helena
Paprotny Jerzy	Sidoroff Jerzy	Trela Ryszard
Paszek-Gasztych Aleksandra	Sigulla Paweł	Truś Janusz
Pawlik Zdzisław	Skatuała Łucjan	Trycz Marian
Pawłowski Roman	Skolimowski Kazimierz	Turczyn Halina
Pawłowski Stanisław	Skowroński Bolesław	Wachal Tomasz
Październik Dorota	Słaczka Andrzej	Walczyk Władysław
Pelc Janusz	Słonicz Zbigniew	Walkiewicz Marian
Peszek Maria	Sobański Franciszek	Wanecki Franciszek
Piechaczek Franciszek	Solich Zofia	Waniczek Henryk
Piekar Tadeusz	Solarski Juliusz	Wardas Stanisław
Pilarek Józef	Solarz Urszula	Wardas Władysław
Piotrowska Helena	Specjał Zygmunt	Wawrzonek Leszek
Płonka Jerzy	Stajszczyk Karol	Wawrzyniak-Dubik Krystyna
Podgórecka Olga	Stanczykiewicz Feliks	Wasilewska Janina
Pogoda Lucja	Stanuch Alina	Wasała Tadeusz
Polk Ewa	Stankiewicz Jerzy	Wąz Władysław
Polski Janusz	Staroń Wanda	Weigel Jan
Prokopowicz Danuta	Staśkiewicz Joachim	Werbachowski Jacek
Pryga Helena	Starzycki Janusz	Widlarz Franciszek
Przybyła Elżbieta	Stec Jan	Widuch Zdzisław
Przybyła Jerzy	Stefańska Janina	Wierzbicki Tadeusz
Przybyło Kazimierz	Stegienta Mieczysław	Wiland Ewa
Psota Alojzy	Stempień Andrzej	Wilczek Reneta
Rabczuk Alfred	Stobrawa-Babińska Halina	Wilgocki Ryszard
Racki Eligiusz	Stokłosa-Grabowska Maria	Wilk Zdzisław
Raczyńska Wiesława	Strojek Jerzy	Witek Stefan
Raczyński Bolesław	Suchożebrska Radtke Halina	Włodarska Teresa
Rączka Edmund	Supel Maria	Wojciechowski Jerzy
Rączka Eugeniusz	Sularczyk Michał	Wocka Zdzisława
Rajtar Zbigniew	Swatek Stanisław	Wojtowicz Tadeusz
Radtke Stanisław	Swierczek Roman	Wojtowicz Waldemar
Recko Wacław	Świętochowska Aleksandra	Wilczek Mieczysław
Reychman Kazimierz	Synoradzki Zenon	Wołoszyn Edward
Ri-Jen-Chun	Synowiec Henryk	Worstynowicz Bohdan
Riedel Józef	Szarlej-Pawlas Władysława	Wróbel Jerzy
Romańczyk Romuald	Szolc Jerzy	Wójcik Danuta
Rotowicz Włodzimierz	Szopa Zbigniew	Wosatka Danuta
Rudiger Marta	Szopiński Julian	Zamarska Danuta
Rurański Lechosław	Szpetman Zbigniew	Zakrzewska Zuzanna
Rutkowski Andrzej	Szpara Józef	Ząbroń Krzysztof
Rybicki Felicjan		

Zbroniborski Albrecht
Zen-Czi-Bą
Zieliński Jerzy
Zieliński Marian
Zieliński Zygmunt

Ziobro Teresa
Zych Stefan
Zych Władysława
Żabińska-Sołtysiak
Teresa

Żółnowski Bonifacy
Żukowska Lidia
Żukowski Jacek

Absolwenci I stopnia

1956 — 1960 r.

Baniak Antoni
Bednarski Edward
Boroń Edward
Brzoza Alfred
Budna Lucyna
Bujarska-Molner Janina

Chmiel Edward
Ciesielski Kazimierz
Czuma-Kowal Halina

Dec Marian
Dorynek Józef
Drop Franciszek

Fenig Mieczysław
Filipowicz Grzegorz

Gałczka-Kowalenko
Barbara
Glińska Grażyna
Gold Jadwiga
Gorol Stanisław
Goszczyńska Hanna
Grabiec Stanisław
Gruszka Tadeusz

Halewski Jerzy
Hanin Leon
Heisler Ferdynand
Hensel Józef
Hyla Zdzisław

Jacek Renata
Janowska-Buczyńska
Krystyna
Jarończyk Maria

Kalfas Irena
Kamieńska-Kozłowska
Janina

Karmińska Alina
Kicia Tadeusz
Kim-Thek-Chun
Klapetz Henryk
Kłosek Stefania
Kajzar Jan
Kałaski Henryk
Kozioł Joachim
Kozmiński Wiktor
Kulsza Jerzy
Kuszka Werner

Lazar Antoni
Lipowski Tadeusz

Magda Leokadia
Magiera Apolonia
Małachowski Zenon
Masiewicz Antoni
Mikołajewski Zbigniew
Mrozek Rudolf
Musioł Barbara

Nasiek Helena
Nawrot Teresa
Nazarewicz Andrzej

Olscha-Krzyszkwskiak
Inga
Ornatowski Tadeusz

Pabias Stanisława
Pak-Jen-Sik
Pawlik Jerzy
Pełka Antoni
Piątkowska-Bratu Anna
Pindel Helena
Potchatschek Karol
Puton Edward
Pycior-Klimek Zofia

Razowski Roman
Rębielak Bronisław
Rencz Zygmunt
Rim-Dzą U
Robak Edward
Ro-Len-Uk
Roszkowski Feliks
Rzepa Krystyna
Rodzyń Marian

Skwara Alfons
Smaczna Krystyna
Sobczyk Alfreda
Springwald Antoni
Stasikowski Jerzy

Stec Barbara
Suliga Anna
Sycha Rudolf
Szczepanek Wilhelm
Szklorz Wilhelm
Szymańska Elżbieta
Szymański Jan

Ścigalska Alicja
Śliwa Jan
Ślusarczyk-Niedziesłaka
Krystyna

Świstak Roman

U-Jen-Czel
Ulatowski Ryszard

Waszczuk Kazimierz
Wiśniewska Helena
Włoczyk Stefan
Wróblewska-Holanna
Danuta

Zagała Zygmunt

W Y D Z I A Ł E L E K T R Y C Z N Y

Absolwenci II stopnia

1956 — 1960 r.

Andrusieczko Adam	Fikus Franciszek	Kopeć Stanisław
Biskupski Edward	Fafara Marian	Krawczyński Edmund
Bogdańska-Bialik Janina	Fulczyk Kazimierz	Kowalczyk Kazimierz
Bogucki Zbigniew	Froelich Tadeusz	Kujawski Józef
Bagiński Jan	Fojcik Henryk	Krauze Jan
Budkiewicz Edward	Ficek Kazimierz	Kulczycki Jerzy
Bergel Witold	Gburzyński Kazimierz	Kapica Bonifacy
Balicki Wiesław	Grodzki Zbigniew	Kulik Kazimierz
Ben Jen Chy	Gadomski Marek	Kurzak Ireneusz
Barański Eugeniusz	Gajer Edward	Kłosowicz Jan
Brodzki Marek	Gańczarczyk Kazimierz	Kasztelaniec Marian
Bukowy Adam	Górecki Marcin	Krajewski Jerzy
Bury Jerzy	Grochocki Jerzy	Karpecki Bronisław
Cichoń Henryk	Grudzień Stefan	Kania Jan
Choliński Henryk	Galisz Tadeusz	Kowolik Piotr
Cysewski Hubert	Guga Józef	Kubik Bolesław
Czosnek Zofia	Głowacki Zbigniew	Kołodziejczyk Waclaw
Czarnecki Czesław	Grzenia Henryk	Kalisz Józef
Ćwienk Jerzy	Gessing Ryszard	Koziowski Józef
Czmiel Florian	Gzyl Jerzy	Koziół Leon
Ciszewski Ryszard	Giersz Maciej	Kucharski Marian
Chwalczyk Alojzy	Gniza Barbara	Kim Il Czun
Chwastek Rudolf	Guzik Ludmiła	Kim Se Chen
Chodór Józef	Gołąbek Mieczysław	Karolczuk Henryk
Dąbrowski Henryk	Horeczy Bogdan	Kottych Jan
Dembowy Mieczysław	Harasimowicz Jerzy	Kowalczyk (Pilch) Jerzy
Dorobisz Jerzy	Horski Jerzy	Kopka Jerzy
Dudek Władysław	Hickiewicz Jerzy	Kozak Bogumiła
Dzięgielewski Witold	Iwanków Adam	Kozłowski Kamil
Dobrzańska Irena	Jurasz Zofia	Krzyżanowski Reginald
Deko Zenon	Jaskólski Aleksander	Krzysztofik Ludomir
Drysz Piotr	Jóźwiak Henryk	Karolczak Zdzisław
Dudek Jerzy	Janiczek Bogusław	Konopa Paweł
Dzikiewicz Jarosław	Jacyno Zdzisław	Kern Kostka Wilhelm
Dobrzelecki Ryszard	Kopczyk Andrzej	Koberecka Teresa
Derechowski Eugeniusz	Kopaczka Jacek	Lipiński Jerzy
Erlich Adam	Kierzkowski Mieczysław	Lipiński Tadeusz
		Latkowski Jan
		Laska Stefania
		Leszczyński Stanisław

Labiak Henryk
Łączny Wiesław
Łoik Jerzy

Midor Antoni
Mroziuk Waclaw
Marcyniuk Andrzej
Michalik Zbigniew
Matusiewicz Elżbieta
Malczewski Lech
Michnowicz Julian
Maciejczyk Tadeusz
Machnik Stanisław
Micza Andrzej
Michniewicz Ludwik
Maćkowski Remigiusz
Morawiec Ernest
Marcinkowski Kalikst
Matla Julian

Ordysińska Halina
Orlewski Jan
Olewicz Janusz
Osmański Henryk
Odrobina Stanisław

Palczak Adam
Petrus Tadeusz
Popiołek Jan
Pinko Ludwik
Piotrowski Janusz
Pielak Kazimierz
Pietranek Konrad
Pitala Józef
Porębski Zbigniew
Ptak Leszek
Patrzyk Stanisław
Pieczka Ryszard
Priedka Jerzy
Pogoda Zdzisław
Piechota Antoni
Palenta Eugeniusz

Pasierb Helena
Pasecki Eugeniusz
Poźniak Halina

Rzeczkowski Edward
Rudzki Edward
Radeckj Piotr
Richta Edmund
Rychlik Zdzisław
Rąbalski Jerzy
Radko Stanisław
Rebajn Andrzej
Roykiewicz Jacek
Rudkowski Antoni
Reyman Zenon

Staer Jan
Skoczek Zbigniew
Swierczyński Czesław
Stefańczyk Antoni
Sikora Ryszard
Sromek Jan
Skrzypiciel Jan
Szostek Tadeusz
Schubert Leonard
Stekowicz Paweł
Szafnicki Bolesław
Stefanicki Romuald
Sikociński Adam
Sobieszczanski Stefan
Sowiński Tadeusz
Skrzywan Anna
Smółka Zygmunt
Szmít Julian
Spyza Franciszek
Strycharski Stanisław
Szymon Karol
Szołtysek Roman
Seydak Wiktor
Suchoń Jerzy
Skoczylas Stefania
Szczepanek Zofia

Ślodziński Janusz
Stolfig Barbara
Stebel Lidia
Szyja Stanisław
Stoiński Kazimierz

Ściesiński Jan
Świder Mieczysław

Twardowski Jerzy
Trzaskalski Leszek
Trzaska Zdzisław
Tymowski Andrzej
Tomaszewski Stefan
Talik Jan
Tejchman Maria
Trybicki Ryszard

Urbański Waldemar
Urbański Wiesław

Vrabetz Adam

Wolski Karol
Wojciechowski Jerzy
Widera Alojzy
Wyciślik Feliks
Witkowski Janusz
Wojewski Andrzej
Wróbel Konstanty
Wójcik Adam
Wielopolski Jan
Wójtowicz Włodzimierz
Witek Leopold

Zygmunt Jerzy
Zapart Leon
Zając Władysław
Zawrzet Jerzy
Załęga Zbigniew
Zając Marian

Zuczkwicz Tadeusz

Absolwenci I stopnia

1956 — 1960 r.

Adamek Irena
Ataniel Jerzy
Achtelik Herbert

Bednarczyk Emil
Borth Leon
Brozanowicz Zbigniew
Brzeżańska Maria

Bukowski Jerzy
Brysch Gotfryd
Bula Ryszard
Blejarski Władysław
Bogacz Urszula
Bobek Jacek
Bryś Alfons
Bloch Bonifacy

Banach Jan
Baran Michalina
Bajor Józef

Chrzęszcz Maria
Ciepliński Zygmunt
Czaja Józef
Cieślak Elżbieta

Czarnecki Andrzej
Cieśla Jan
Cholak Jan

Derechowski Eugeniusz
Dziedzic Henryk
Dreja Rudolf
Dziurzyński Bogusław
Drozd Władysław
Dworzański Rolisław
Doliński Jacek
Drewniak Roman
Dybała Apoloniusz

Foksińska Anna
Ficek Jerzy
Falkus Ireneusz
Fiała Jerzy
Fulczyk-Rittner
Barbara

Guzowski Andrzej
Gębski Ireneusz
Gruszka Leon
Golc Kazimierz
Gawlicki Krzysztof
Górska Teresa
Gliński Janusz
Ginda Wilhelm
Gustaw Tadeusz

Hadaś Jan

Jasiaczek Józef
Jurczyk Stanisław
Jarzemski Norbert
Jarosz Gerard

Krupa Sławomir
Kietek Lucjan
Kurowski Zygmunt
Kasper Antoni
Kopacz Jerzy
Kwaśnicki Tadeusz
Kuczma Eugeniusz
Kozłowski Kamil
Kozak Kazimierz
Kominek Józef
Kula Mieczysław
Kozera Władysław
Kazieczko Ryszard
Kus Tadeusz
Kampa Eugeniusz

Kim Chy Chak
Konarski Michał
Kroczek Franciszek
Krzyż Bolesław
Krystek Zbigniew
Kutyniak Jerzy
Kownacki Henryk
Kosma Paweł

Langer Gotfryd
Ludera Lidia
Lubaszka Adam
Loda Alojzy

Łączka Jan

Malec Tadeusz
Morawski Franciszek
Morawiec Ernest
Matejczyk Franciszek
Majnus Feliks
Malherczyk Roman
Muchła Zygmunt
Maciejewski Tadeusz

Nowicki Stanisław
Newrzala Norbert
Nawara Tadeusz
Niemiec Stefan

Oleszko Paweł
Odrobina Stanisław
Otrębski Jerzy
Osoba Janusz
Olszewski Roman
Oset Jerzy
Ordon Henryk

Pudełko Henryk
Piwek Zdzisław
Piekło Roman
Pietrasz Kazimierz
Paprotny Antoni
Podsiadlik Stanisław
Plewako Andrzej
Polak Jakub
Plewiński Jerzy
Płazak Leon
Piecha Stefan
Pszonka Michał
Płatek Stanisław

Rybarz Romuald
Rak Marian

Rudzki Teodor
Ra Chą Sil

Staszak Jerzy
Stańczak Maria
Sitko Stanisław
Skonieczny Jerzy
Swoboda Gerard
Stanoszek Jan
Szymon Jan
Sokołowski Roman
Stoiński Kazimierz
Stebel Eryk
Sitko Mieczysław
Słaboń Alojzy
Suchoszek Adam
Szkłarczyk Ryszard
Szwakopf Jan
Szymura Witold
Szmelich Leon
Strzałka Bolesław
Simon Grzegorz
Serbeński Andrzej

Swider Mieczysław
Świerczewski Adam
Ściubidło Czesław

Tomków Zdzisław
Tustanowski Janusz
Tomanek Paweł
Trojanowski Eugeniusz

Wojnicki Józef
Witkowski Włodzimierz
Woźniak Antoni
Wąsik Józef
Wenglarzy Władysław
Walecko Antoni
Woźniak Antoni
Wierucki Władysław
Wochnik Jerzy
Waniek Irena
Weber Robert
Wieczorek Ludwik

Zajac Kazimierz
Zazgórnik Kazimierz
Znojek Bolesław
Zientek Stanisław
Zagała Wiesław
Zaprzal Jadwiga
Zagórski Kazimierz
Załęga Zbigniew

W Y D Z I A Ł G Ó R N I C Z Y

Absolwenci II stopnia

1956 — 1960 r.

Adamczyk Jan	Całka Rafał	Foligowski Jan
Adamczyk Zygmunt	Cegliński Piotr	Folwarczny Bronisław
Adamek Roman	Chudek Mirosław	Francuz Longin
Antoniak Jerzy	Chumikowska Aleksandra	Gajewski Marian
Babczyński Henryk	Chwoła Roman	Gajda Paweł
Bargieł Romuald	Ciążyński Wojciech	Gąszczak Rajmund
Bargieł Ryszard	Cizszak Eugeniusz	Głazowski Bogdan
Bartnik Rajmund	Cupiał Henryk	Głombik Joachim
Będkowski Artur	Cudzik Włodzimierz	Goćman Romuald
Baczyński Mieczysław	Czapka Stanisław	Godzik Edmund
Barański Marian	Czarnecki Stefan	Golanka Andrzej
Bargieł Mirosław	Cząstkiewicz Janusz	Goniwiecha Edward
Benjamin Leon	Czaplicki Bogusław	Gorzała Paweł
Bernacki Wiktor	Czyż Marian	Górski Marek
Białek Józef	Derendal Tadeusz	Grabis Henryk
Bialik Stefan	Domańska Janina	Gozdowski Andrzej
Bicz Aleksander	Domino Andrzej	Groffik Jerzy
Bieniek Lucjan	Drewniak Adolf	Grolik Joachim
Biesek Ryszard	Drogoń Witold	Gromnicki Andrzej
Bijak Zbigniew	Dryja Leszek	Grodzicki Włodzimierz
Błaszczak Jacek	Duda Franciszek	Gruszczyński Zbigniew
Błaszczak Maksymilian	Dudacy Felicyta	Gruszka Józef
Błaszczczyński Stanisław	Dudacy Maria	Grzesik Barbara
Borek Hubert	Dudek Henryk	Gubała Lech
Borski Karol	Dudek Jolanta	Gumuła Jerzy
Brachaczek Eugeniusz	Dyląg Władysław	Haliński Bogusław
Brachman Gerard	Dymitrowski Jakub	Hampel Alfred
Brachman Jadwiga	Edelman Jan	Hanke Hermina
Bramowskj Jan	Fedyszak Jan	Hanke Zygmunt
Brodziak Stanisław	Fels Michał	Hausman Jerzy
Broen Andrzej	Ferensztajn Bogumił	Hornik Ernest
Broma Zbigniew	Fiegler Jerzy	Hrycyk Adolf
Bromblik Aleksander	Fijałek Teresa	Hrynischczak Barbara
Buchta Edmund	Fierla Gustaw	Hudzik Marcin
Buchta Roman	Filip Józef	Herniczek Bogdan
Budniok Marcei	Findziński Stanisław	Indyka Kazimierz
Eulenda Franciszek	Fiszler Rudolf	Iwaniszyn Józef
Bura Lesław	Fojcik Paweł	Jadamus Henryk
Buraczyński Jerzy		
Buszman Henryk		
Bywalec Zygmunt		

Janiszewski Ryszard
Jaskółka Zdzisław
Jezusek Alfons
Jędrońska Jerzy
Jędrzejewski Zygmunt
Jęglot Władysław
Jondro Bolesław

Kaczyńska Irena
Kaczmarczyk Stanisław
Kadulski Stanisław
Kaleta Stefan
Kamińska Krystyna
Karge Aleksander
Karawajczyk Arkadiusz
Kasperek Hubert
Kaszuba Henryk
Kempiński Kazimierz
Kazuch Brygida
Kempny Stanisław
Kędziora Stanisław
Kielar Roman
Kijewski Kazimierz
Klenczar Henryk
Klepek Jan
Kloch Leszek
Kłosek Alfons
Kaczmarek Halina
Knop Henryk
Knopczyk Henryk
Kołodziejczyk Bagdan
Kopel Cecylia
Kopel Teresa
Korbel Rudolf
Koryciński Wiesław
Kostorz Paweł
Kostrzewa Zygmunt
Kostrzewska Urszula
Knapik Stanisław
Koszary Romuald
Koszela Józef
Kottas Rudolf
Kotula Rudolf
Kowalczykiewicz
Stanisław
Kowalski Edward
Kowol Karol
Kozak Leonard
Kozielski Henryk
Kozłowski Bolesław
Kozłowski Czesław
Kozłowski Leszek
Kozłowski Lucjan
Kozłowski Marian
Kozub Józef
Koźdoń Jerzy

Koźdoń Urszula
Krakowski Antoni
Krause Maksymilian
Krawczyk Rudolf
Krosta Ireneusz
Krysta Józef
Kryszczuk Romuald
Krzystolik Paweł
Krzyszkowski Zbigniew
Krzywkowski Teodor
Kubica Jerzy
Kucharzewski Andrzej
Kucytowski Zenon
Krzyżaniak Zbigniew
Kulik Teofil
Kurpan-Biesek Urszula
Kusz Grzegorz
Kuwaczka Eryk

Lach Ryszard
Lamba Henryk
Lemczak Marcei
Lempart Klemens
Lepiarczyk Walter
Leśkiewicz Jan
Lipiński Jerzy
Lippa Jerzy
Lippa Józef
Litke Krystyna
Litwiński Wiesław
Lizończyk Wiesława
Ludwikowski
Władysław

Łapeta Tadeusz
Łazarski Eustachy
Łażeczko Krystyna

Machowicz Bogusław
Machudera Eugeniusz
Macura Alfons
Majka Jerzy
Major Zofia
Maksis Jerzy
Malczyk Arkadiusz
Manasterska Aleksandra
Markewka Henryk
Markiefka Piotr
Markiewicz Włodzimierz
Markowicz Gerard
Markowski Jan
Marek Jan
Marondel Ludwik
Materzok Ernest
Matheja Jan
Matusik Lucjan

Matyja Eligiusz
Matzner Adam
Mazurkiewicz Leszek
Medyński Jacek
Michalik Czesław
Michalik Franciszek
Mierzwa Feliks
Mikolda Antoni
Minkacz Anatol
Mitas Joachim
Mol Edward
Mola Janusz
Mrowiec Stanisław
Mierzwa Saturnin
Mrowiec Zenon
Mrozek Ernest
Mrozek Wiktor
Musialik Jan
Musiał Czesław

Nasiek Mieczysław
Nawrocki Jerzy
Nehrebecka Helena
Niedzielska Lucyna
Nogły Jan
Nowak Stanisław
Nowok Zygmunt
Nowakowska-Kilera
Barbara

Ogaza Henryk
Ogonek Zenon
Olejko Ryszard
Oleś Jan
Oleś Józef
Olszowski Henryk
Opaliński Zdzisław
Orlacz Jerzy

Pakleza Jerzy
Palej Halina
Palica Erwin
Pańczak Jeremi
Paprotny Czesław
Pardela Józef
Pawelko Zofia
Pawlik Marek
Patas Ludwik
Paździor Ludwik
Paździora Józef
Perek Jan
Pęciak Łucja
Pęciak Jan
Pientka Leopold
Pilarski Jerzy
Pirożek Henryk

Piwoński Adam	Skretny Sławomir	Tomik Alfons
Płonka Adolf	Skupin Czesław	Trzcina Janusz
Pocięgiel Roman	Slusarek Mirosław	Trzopek Franciszek
Podgórski Kazimierz	Słomski Jerzy	Tumidajowicz Bolesław
Polewka Józef	Smolec Zygmunt	Twardawa Bernard
Połednik Jan	Smolińska-Kupka	Tyc Zbigniew
Popowicz Andrzej	Urszula	
Porc Zbigniew	Sobala Jerzy	Uchnast Jerzy
Pospizil Paweł	Sobota Lucjan	Ulfik Sylwester
Pospizil Waldemar	Sówka Józef	
Potemski Wiesław	Sówka Ryszard	Wadowska Judyta
Pretor Krystian	Spalek Edgar	Wagner Jan
Przeczek Bogusław	Spisak Jerzy	Walden Jan
Przybyła Stanisław	Srutwa Marian	Warachim Wacław
	Starościk Józef	Wawrzacz Antoni
Raba Andrzej	Stopa Bolesław	Węglorz Augustyn
Rachfalski Tadeusz	Strzemiński Janusz	Wiatrok Henryk
Ramel Jerzy	Suchanek Jakub	Widera Zygmunt
Rangosz Jan	Szatkowska Ewa	Wicik Janusz
Ratko Ludwik	Szczepaniak Zenon	Wieczorek Erwin
Reich Karol	Szczepanik Witold	Więcek Benedykt
Rolski Władysław	Szczelina Kazimierz	Więcek Stanisław
Rułka Kazimierz	Szczurek Andrzej	Więckowski Jerzy
Rumin Zygmunt	Szleger Paweł	Wielgomas Czesław
Russek Benedykt	Szlezak Ryszard	Wilk Sykstus
Ryń Zygmunt	Szmielew Andrzej	Winnicki Jerzy
Rynik Jan	Szreter Eugeniusz	Włosek Zenon
Ryszka Henryk	Szopa Ludwik	Widlarz Wojciech
Rzepcecki Mirosław	Szubert Czesław	Wojtczyk Zenon
Rzeźniczek Jerzy	Szuścik Walery	Wyciślik Henryk
	Szymik Andrzej	Wojtyczka Alfred
Sachs Franciszek		Wolska-Borowiec Kinga
Sadowski Tadeusz	Śledzicki Henryk	Wolski Jan
Sagała Zdzisław	Śliwa Józef	Wójcik Jerzy
Sakwerda Eugeniusz	Świdarska Alina	Wybraniec Józef
Sanocki Jerzy	Świdarski Kazimierz	Wyciszczok Józef
Sawicz Piotr	Świętek Leonard	Wyglenda Aleksandra
Sądel Stefan		Wypler Teodor
Serednicki Ryszard	Tabaczyński Zenon	Wyrobek Emil
Serafin Irena	Tabaszewski Józef	Wystemp Joachim
Sedkiewicz Barbara	Tarabura Maksymilian	
Sienkiewicz Andrzej	Teodorowicz Roman	Zawadzka Marta
Skibiński Stanisław	Tekieli Gerard	Zdeb Janina
Skoczyński Wojciech	Tomczyk Rudolf	
Skrzypczak Lucjan	Tomecka Elżbieta	Żurek Franciszek

Absolwenci Studium stopnia II dla inżynierów innych specjalności

Dragon Konrad	Misiewicz Ryszard	Olszówka Wacław
---------------	-------------------	-----------------

Absolwenci I stopnia

1956 — 1960 r.

Adamczyk Aleksandra	Adamus Konrad	Ambroży Jerzy
Adamczyk Konrad	Albrecht Jerzy	Amerek Konstanty
Adamek Roman	Alcjski Mateusz	Anioł Stanisław

Apollo Mieczysław

Badura Bogusław
Bankiel Paweł
Baran Witold
Banasik Tadeusz
Bańczyk Franciszek
Bardosz Ludwik
Barczyk Bogusław
Bauerek Bolesław
Brański Ryszard
Bargieł Mirosław
Bąbczyński Aleksander
Bednarczyk Zdzisława
Bednarczyk Zdzisław
Bendkowski Jan
Bereźnicki Zdzisław
Berges Jan
Bereś Julian
Bergier Lotar
Berlicka Alina
Bernacki Jerzy
Bębenek Stanisław
Będkowski Artur
Bęski Juliusz
Bicz Aleksander
Biernat Tomasz
Bijałd Ignacy
Bielak Alfred
Białas Jan
Białaś Zdzisława
Białasik Andrzej
Bielecki Jerzy
Bies Antoni
Biskupek Bronisław
Bierda Czesław
Białasiąg Ernest
Białecka Alina
Biskupek Rupert
Bisztyga Ludwik
Biedak Antoni
Blazy Gerard
Blicharski Wiesław
Błaszczak Henryk
Bochniak Tadeusz
Bolforski Jerzy
Bogut Józef
Borek Alfred
Borek Leszek
Boruch Jerzy
Borucki Władysław
Borowiec Jerzy
Borówka Stanisława
Bronś Roman

Brejza Bronisław
Brudny Edward
Brzózka January
Brzezińska-
-Grondalczyk Zofia
Bryl Stefan
Brodziak Helena
Buraczyński Jerzy
Burczyński Eugeniusz
Buchta Roman
Bugła Włodzimierz
Budny Ryszard
Budzan Tadeusz
Budniok Marceli
Burzig Zygmunt
Bubała Piotr
Buchta Adelajda

Caputa Kazimierz
Chumikowska Irena
Chmieliński Alojzy
Chmura Czesław
Chojnacki Jan
Cholewa Jan
Chrapek Józef
Chrzan Franciszek
Cichecki Włodzimierz
Cieplak Tadeusz
Cieśliński Bernard
Ciołczyński Julian
Cisek Bronisław
Cisek Kazimierz
Ciszak Eugeniusz
Cudzik Włodzimierz
Czajka Marian
Czajka Mieczysław
Czapliński Gerard
Czarnołęcki Mirosław
Czekała Bronisław
Czekalski Eugeniusz
Cząstkiewicz Janusz
Czerwiec Ryszard
Czogalla Jerzy
Czyżyński Wiesław

Dąbrowski Henryk
Dębski Wiesław
Dębiński Czesław
Denk Hanna
Dobrakowski
Włodzimierz
Domanowski Bogdan
Doniek Zdzisław
Dorofiejczyk Anatol
Drażny Marian

Drozd Marian
Dud Tadeusz
Duda Romana
Duda Witold
Dudek Czesław
Dudek Henryk
Dybczyński Jerzy
Dykta Maksymilian
Dymitrowski Jakub
Dymna Janina
Dzierżęga Józef
Dziuk Alfred
Dworska Krystyna

Ejzerman Stanisław

Fabia Władysław
Ficoń Paweł
Figiel Henryk
Figula Józef
Filipski Jan
Flis Lesław
Florczyk Mieczysław
Fober Stefan
Foltyn Tadeusz
Fober Leonard
Frانيا Jan
Francuz Alfred
Franus Zenon
Francuz Leon
Fryba Henryk
Franciszek Alfred
Frąckowiak Bogna
Fulczyk Zygfryd
Furtak Leon
Fusek Kazimierz
Fojkis Romuald

Gabor Bernard
Gaciarz Stanisław
Gajdur Janusz
Gawęda Bronisława
Gaś Bogdan
Gawliczek Zygmunt
Gąsior Stanisław
Gawroński Tadeusz
Gieryś Konrad
Giza Leon
Głania Karol
Głombik Joachim
Głowacki Józef
Głowacki Zbigniew
Głazowski Bogdan
Gierak Jan
Goc Stanisław
Godula Jerzy

Golka Andrzej
Glodek Erwin
Goszyk Ludwik
Górna Edyta
Gońszczyk Feliks
Gołębiowski Krzysztof
Gozula Bronisław
Goławski Jerzy
Górniak Zdzisław
Górecki Jerzy
Górski Marek
Górczyk Bolesław
Grabowski Zygmunt
Grabski Stefan
Gradzik Bogusław
Grabowski Romuald
Grodzicki Włodzimierz
Grolik Józef
Groszicz Henryk
Gromysz Józef
Grzesiak Zygmunt
Grzywa Zygmunt
Gryszkiewicz Zbigniew
Grychtolik Paweł
Grzanka Zbigniew
Grygierczyk Władysław
Grzywnowicz Józef
Grudziński Jerzy
Grzywocz Wojciech
Gruszka Józef
Gruszczyński Jerzy
Gubała Włodzimierz
Gregorczyk Franciszek
Gutkowski Mieczysław
Gugała Marian
Guzik Zdzisław
Gwóźdź Edmunda

Haloszka Emil
Hanaś Jerzy
Hanke Zygmunt
Hartung Jerzy
Hazler Andrzej
Haliński Bogumił
Hering Eryk
Herniczek Olgierd
Hordyniak Zbigniew
Holajn Wiesław
Hreczuch Józef
Hulboj Mieczysław

Iciachowski Hieronim
Idzik Stanisław
Iwaniszyn Józef

Jacheć-Końkow Józef
Jadwiński Wiesław
Jakubiec Włodzimierz
Jamro Mieczysław
Jamróz Stanisław
Jamyga Alfred
Janczewski Andrzej
Janczyk Władysław
Janik Mieczysław
Janota Jan
Janota Romuald
Janus Konrad
Janicki Bolesław
Janowski Witold
Jarmułowicz Stanisław
Jarzyna Stanisław
Jasiński Jerzy
Jasiurski Leszek
Jastrzębski Kazimierz
Jawiński Bolesław
Jędrus Antoni
Jeziorski Henryk
Jezierski Jerzy
Jeż Dionizy
Jochymczyk Władysław
Jura Kazimierz
Jurczyk Adolf
Jeleń Zygmunt
Jureczko Józef
Jurewicz Artur
Jurkiewicz Antoni
Jeleń Władysław

Kaczmarek Halina
Kaczmarczyk Jerzy
Kąkolewska Alina
Kaleta Aleksander
Kaleta Julian
Kaleta Juliusz
Kalisz Jerzy
Kała Eleonora
Kała Henryk
Kałuża Paweł
Kamiński Kazimierz
Kamiński Roman
Kania Antoni
Kania Eugeniusz
Karać Stefan
Karczewski Mateusz
Karwot Józef
Kasperek Zbigniew
Kasprzyk Sylwester
Kalinowski Andrzej
Kastelik Antoni
Kantorowicz Zenon
Kato Henryk

Kazek Józef
Każmierczak Janusz
Kędzierzawski
Mieczysław
Kęsik Włodzimierz
Kiełkowicz Józef
Kijas Bolesław
Kirszniok Herbert
Kisielewska-Słomka
Maria
Klajnowicz Augustyn
Kleszcz Joachim
Klima Henryk
Kloch Leszek
Kloczkowski Jerzy
Klonowski Zbigniew
Kloze Henryk
Knosala Alojzy
Kobielus Alfred
Kobryń Tadeusz
Kojzar Kazimierz
Kokot Józef
Kolaczek Jan
Kolan Rafał
Kolano Jakub
Kołaczenon
Kołodziejczak Marian
Kołodziejczyk Ireneusz
Kołodziejczyk-Dulska
Danuta
Kidoń Ryszard
Kiczana Wiesław
Komenda Józef
Komosiński Edward
Klaputek Eugeniusz
Konieczny Rajmund
Końkow Mieczysław
Kopeć Alfred
Koprowski Jacek
Korfanty Konrad
Kosiarek Witold
Kosta Eugeniusz
Kozman Zbigniew
Kotaś Józef
Kotusz Alajzy
Kotyczka Jerzy
Kalinka Bogumił
Kowalczyk Stanisław
Kaszkowiak Zenon
Kozdraś Józef
Kozielski Henryk
Kowalik Zbigniew
Kozioł Józef
Kozierowski Zbigniew
Kozłowski Bolesław

Kozłowski Henryk
Kozielewski Wojciech
Kozłowski Leszek
Kaszubowski Henryk
Knapczyk Henryk
Kozłowski Piotr
Kozub Józef
Krawczyk Stanisław
Krosta Ireneusz
Król Jerzy
Krukiewicz Ryszard
Krygiel Anna
Krzywkowski Teodor
Krzemiński Zbigniew
Krzyżowski Franciszek
Krzyż Stanisław
Kubiń Mirosław
Kubala Tadeusz
Kubica Emil
Kubiczek Mieczysław
Kubica Jerzy
Kubański Zenon
Kuc Emil
Kuczera Jerzy
Kuc Brunon
Kuczera Józef
Kucia Brunon
Kudła Henryk
Kudlek Brunon
Kujbid Włodzimierz
Kulawik Zdzisław
Kulik-Podolak Janina
Kuliński Bogusław
Kułaga Edward
Kupczewski Sławomir
Kurtek Stanisław
Kuś Teodor
Kuśpit Edward
Kusz Grzegorz
Kutkowski Benedykt
Kuźniak Jerzy
Kuźnik Franciszek
Kuźnik Wojciech
Kwiecień Jan
Kwiecień Zenon
Kapusta Jerzy
Kwilecki Zdzisław
Kyzioł Wanda

Laba Tadeusz
Labus Józef
Ludwicki Marian
Lach Ryszard
Lacheta Antoni
Lachowski Jerzy

Lachman Karol
Lajpich Władysław
Langier Jerzy
Lasota Henryka
Lazar Jan
Lasek Piotr
Lebiecki Kazimierz
Lepiarczyk Walter
Lempa Anna
Lesik Alfons
Lewandowski Roman
Lewandowski Henryk
Leszczyński Joachim
Leszczyński Aleksander
Lippa Jerzy
Liszka Tadeusz
Litwiński Wiesław
Ligoń Stanisław
Lorek Paweł
Loska Henryk
Lubas Józef

Łabuś Włodzimierz
Łabużek Jacek
Łata Tadeusz
Łaskowski Henryk
Łazarski Eustachy
Ługiewicz Zbigniew
Łuczak Jan
Łukasik Bogdan
Łysakowski Jan
Łuczak Edmund

Macek Ryszard
Macha Hubert
Maciążek Czesław
Maciejczyk Hanna
Maciejczyk Tadeusz
Maćkowiak Stefan
Maćkowiak Wiesław
Magiera Andrzej
Majewski Waldemar
Majmurek Franciszek
Majchrowicz Ryszard
Makoś Małgorzata
Makselon Gerard
Madeja Antoni
Malik Alojzy
Malik Jan
Malik Władysław
Malinowski Jan
Manderla Eugeniusz
Manderla Mieczysław
Mańka Ludwik
Marciak Czesław

Marczak Zdzisław
Marek Jan
Markiewka Henryk
Mariański Ignacy
Markiton Jan
Martyniak Jerzy
Maruniak Kazimierz
Maryański Krzysztof
Masoła Danuta
Maślanka Lucjan
Matuszek Józef
Matuszowicz Rajmund
Matuszyk Lechoślaw
Mazur Eugeniusz
Melsztyński Zbigniew
Michalczyk Stefan
Michalewicz Mieczysław
Michalik Dorota
Michalik Jan
Michalska Ewa
Michalski Józef
Micza Krzysztof
Mieczyski Nikodem
Mijał Tadeusz
Mikołajek Henryk
Mikoś Czesław
Mikoś Kazimierz
Minkus Helmut
Misiąg Franciszek
Mitko Rajmund
Mola Janusz
Morawiec Piotr
Morawski Tadeusz
Moroń Zygmunt
Moskwa Antoni
Mraczek Bertold
Moskała Tadeusz
Mrowiec Stanisław
Mróz Edward
Mróz Jarosław
Mróz Franciszek
Mrozek Zdzisław
Muś Stanisław
Musiał Edward
Musiał Paweł
Musiolik Bronisław
Müller Ryszard
Myśliwski Krzysztof
Myszor Paweł

Nahalewicz Stanisław
Najewski Stanisław
Nawrot Antoni
Niernsee Robert
Nieużyła Jerzy

Noga Stefan
Nawratil Roman
Niemczyk Władysław
Nosal Zdzisław
Nowak Bonifacy
Nowak Barbara
Nowok Józef
Nowak Julian
Nowak Wiesław
Nowakowski Zygmunt
Nowara Stefan
Nur Mieczysław

Obalek Marian
Obrębski Henryk
Ochot Krystian
Oczkowicz Jerzy
Ogaza Edmund
Ogaza Henryk
Ogoń Zbigniew
Ogrodnik Adam
Olejak Jerzy
Oleksyn Zbigniew
Olkuśnik Ludomir
Olszewski Andrzej
Orendorz Tadeusz
Orlacz Jan
Ornal Witold
Osadnik Stanisław
Orzechowski Stanisław
Osiński Andrzej
Ostaszewski Witold
Oszek Bolesław
Otlík Gerard
Owczarek Tadeusz

Pac Jan
Palik Józef
Pałucki Teofil
Pandzioch Agnieszka
Panicz Ginter
Papierzański Romuald
Parczyk Tadeusz
Pasek Bogdan
Pasterczyk Adam
Paszek Kazimierz
Patalong Herbert
Patoleta Tadeusz
Paul Alojzy
Pawlik Lucjan
Pawlus Marian
Pawłowski Stefan
Paździora Józef
Perucki Ryszard
Peszel Władysław

Pęcherski Jan
Pęciak Jan
Piątek Zygfryd
Piechota Jan
Piechula Feliks
Perkowski Władysław
Piecbara Lucjan
Pieprzyk Marian
Pierewicz Mirosław
Pietras Grzegorz
Pietras Jan
Pietrek Józef
Pilch Włodzimierz
Pilka Piotr
Piwowarski Włodzimierz
Pleszyniak Tadeusz
Plusk Maria
Pluta Czesław
Pluta Stanisław
Płodzik Mieczysław
Pochroń Edward
Podeszwa Paweł
Podgórski Alfred
Podstawska Barbara
Podleśny Kornet
Podstawski Leszek
Polak Ernest
Poloczek Krystyna
Poniatowski Tadeusz
Popielawski Henryk
Porwoł Sylwester
Pośpiech Alojzy
Potocki Czesław
Powiecki Tadeusz
Pozłotko Edmund
Prętki Bolesław
Prudło Alfred
Pryga Zbigniew
Przybylski Kazimierz
Przybylski Leonard
Przybyła Eugeniusz
Przyłęcka Halina
Przywara Herbert
Przywara Tadeusz
Psota Józef
Puchała Zdzisław
Pustelnik Jerzy
Putowski Janusz
Pyka Henryk
Pytlakowski Albin
Pyziak Jan

Raczyński Stefan
Radomski Zdzisław
Radoński Jan

Radzikowski Zbigniew
Radecki Stanisław
Rajchman Erwin
Rajski Tadeusz
Rak Jerzy
Rammel Jerzy
Rancoszek Jan
Razowski Tadeusz
Reichman Erwin
Redmerski Karol
Reis Józef
Reuter Alfred
Rejowicz Kazimierz
Rękas Edward
Riczyka Jan
Rim Paweł
Rogalski Tadeusz
Rogozińska Janina
Rosner Kazimierz
Rosół Bogusław
Rossa Jerzy
Rostecka Gabriela
Rother Stefan
Różycki Daniel
Rudek Edward
Rupik Rudolf
Russek Benedykt
Rydel Lucjan
Rycerski Eugeniusz
Rygoł Jerzy
Ryguła Szczepan
Rzeczycki Marian
Rzeczycha Ryszard

Sacher Władysław
Sakowski Marian
Salamon Józef
Sapak Zbigniew
Sałata Ryszard
Sarna Zygfryd
Scelina Zdzisław
Sarna Adolf
Schmidt Józef
Schirmer Jerzy
Schwarz Edward
Sentek Leonard
Serwotka Henryk
Schwerdfeger Jan
Serzysko Henryk
Sękala Wiesław
Sienkiewicz Henryk
Sikora Zygmunt
Sikorska Irena
Sitek Tadeusz
Siury Józef

Skawiński Ryszard
Skaza Rita
Skaźnik Ludwik
Sklarek Rudolf
Skop Hubert
Skirło Henryk
Skośkiewicz Hanna
Skowera Witold
Skórka Władysław
Skrzypczak Marek
Skrzypiec Ludwik
Skubacz Zdzisław
Skupin Czesław
Skwara Waclaw
Słapa Kazimierz
Słupik Eugeniusz
Słupski Stefan
Smoczok Paweł
Smok Zygmunt
Smolec Zygmunt
Smołka Augustyn
Smyczek Henryk
Sobala Konrad
Sobczyk Antoni
Sobik Jerzy
Socha Stanisław
Sodo Adam
Sojka Ryszard
Sokulski Ryszard
Sorn Stanisław
Sosgórnik Eugeniusz
Sosna Mieczysław
Sosnowska Apolonia
Sosnowski Wiktor
Słodczyk Mieczysław
Sowik Jan
Sowula Tadeusz
Sowula Zdzisław
Szparaga Paweł
Sponar Jerzy
Spirzyński Stanisław
Stanek Cezariusz
Stańczyk Bogusław
Starościk Henryk
Starzyński Sławomir
Stasiak Andrzej
Stasiak Ireneusz
Stasica Stanisław
Stasiok Stanisław
Stec Jan
Stelmaszczyk Lech
Stolarewicz Stanisław
Stolecki Gerard
Stolecki Wiktor
Strózik Wiesław

Stróżyk Władysław
Strzemiński Janusz
Strzódka Józef
Student Zygmunt
Susek Antoni
Sypniewski Tadeusz
Szafron Tadeusz
Szałapak Zenon
Szczepanek Urszula
Surzyn Stanisław
Szczepanik Witold
Szczepańska Teodozja
Szczygieł Brunon
Szetela Zdzisław
Szewczyk Aleksander
Szewczyk Henryk
Szlachciuk Stanisław
Szlachta Tadeusz
Stychno Aleksander
Szojda Franciszek
Szombara Jerzy
Szopa Marian
Sołtysek Józef
Szot-Zaworska Jadwiga
Szulc Jerzy
Szulczyk Marian
Szuścik Tadeusz
Szwec Roman
Szymański Zbigniew
Szymkiewicz Edward
Szymura Eligiusz
Szymura Henryk
Smieja Ryszard
Sliwa Henryk
Slusarek Mirosław
Sniegocki Zdzisław
Swieboda Ireneusz

Świerad Henryk
Świerczyna Henryk
Świętoń Stanisław
Świostek Marian

Tabaczyński Zenon
Tarniowy Bolesław
Tarski Eugeniusz
Teodorowicz Roman
Tasz Bronisław
Tkaczyk Ryszard
Tkaczyk Roman
Tkaczyński Leszek
Tomanek Adold
Tomanek Adolf
Tokaj Stefan
Tomczyk Marian
Torbus Alicja

Trachimowicz Ryszard
Trefon Cezary
Trefon Cezary
Trepka Władysław
Trębacz Wiktor
Trybus Tadeusz
Trzeciak Kazimierz
Tucharz Tadeusz
Tuleja Ludwik
Turczyński Zbigniew
Tyblewski Andrzej

Uchman Eugeniusz
Ujma Zdzisław
Urbańczyk Faustyn

Wacławski Włodzimierz
Wadowska Judyta
Wagner Jan
Wagner Karol
Walaszczyk-Krukiewicz
 Maria
Waletko Henryk
Wałek Zbigniew
Waligóra Edward
Walów Zbigniew
Warchoń Ryszard
Warpechowski Ludwik
Wasilewski Antoni
Wawron Izidor
Werner Stanisław
Werschner Tadeusz
Wesołowska Zbigniewa
Wianecki Stefan
Wiechowski Stanisław
Wieczorek Zygfryd
Wieliński Stefan
Wiendlocha Elżbieta
Wilczek Jan
Wilczok Gizela
Wilczyński Adam
Wilczyński Ireneusz
Willman Antoni
Wilk Marian
Wilk Sykstus
Wiosna Damian
Wiśniewski Henryk
Wiśniewski Józef
Wistek Zbigniew
Witula Bernard
Włodarczyk Jerzy
Wojnar Stanisław
Wojtowicz Janusz
Wojtowicz Tadeusz
Wolny Marian
Wolny Witold

Wolski Jan	Vogt Jerzy	Zieliński Wojciech
Wolski Maciej	Zagajewski Maciej	Zmaliński Marian
Wolczański Józef	Zajac Waclaw	Zwierzycki Stanisław
Woska Bolesław	Zator Czesław	Zagadłowicz Tadeusz
Woźniak Zygmunt	Zawadzka Maria	Zygan Tadeusz
Wójcik Jerzy	Zawadzki Piotr	Zyzak Andrzej
Wojtowicz Wojciech	Zdziejowski Zdzisław	Zyzak Teresa
Wramba Antoni	Zejer Franciszek	Żak Mirosław
Wybieralski Stanisław	Zgorzelski Zygmunt	Żórawik Marian
Wybraniec Józef	Ziarko Andrzej	Żmija Zygmunt
Wyciślik Henryk	Zieleźny Jan	Żurek Jerzy
Wyciszczok Józef	Zieliński Leopold	Żurek Kazimierz
Wyderka Henryk	Zieliński Maciej	Zymła Henryk
Wyderka Zdzisław		

Absolwenci Studium stopnia I dla inżynierów innych specjalności

Bednarczyk Henryk	Kozakiewicz Bohdan	Rawecki Adam
Bielawka Stefan	Kumor Henryk	Romańczyk Gerwazy
Błaszczak Bogusław	Kusiak Zygmunt	
Boliński Tadeusz		Słeczka Jerzy
Borowicz Jerzy	Labocha Marian	Smigielski Andrzej
Brauner Jan	Lengas Jerzy	Sobolewski Bohdan
Bromowicz Ryszard		Sowula Tadeusz
Brożek Alfred	Maciejewski Kryspin	Stęchły Zygmunt
Brus Zbysław	Maj Tadeusz	Strózik Eugeniusz
Byrski Romuald	Maroszek Henryk	Sycha Gerard
	Mentel Waclaw	Szmidt Tadeusz
Dębowski Zbigniew	Mikienko Antoni	Szpotkowski Roman
Dragon Konrad	Miedniak Andrzej	Szulakowski Waclaw
Dunajewski Witold	Misiewicz Ryszard	Szymik Józef
Działach Włodzimierz	Mrukwa Alojzy	Szymkowicz Marian
		Ścieszka Emil
Galas Stanisław	Niesyto Stanisław	
Garus Franciszek	Niewiem Marian	Wilczek Stanisław
Guzek Henryk		Wojciechowski Bolesław
Jaremiszyn Julian	Obszyński Stanisław	Wolny Tadeusz
Juszczak Marian	Oleszko Józef	Wróbel Ryszard
	Olszówka Waclaw	
Kamiński Tadeusz		
Kania Marian	Pacer Robert	Ziarko Andrzej
Kasperczyk Stanisław	Piechaczek Henryk	Zieliński Józef
Kobiałko Rajmund	Podgórski Janusz	Ziora Edward

WYDZIAŁ INŻYNIERII SANITARNEJ

Absolwenci II stopnia 1956 — 1960 r.

Atfanas Bohdan	Hirsa Benon	Niemiec Czesława
BarabasZ Zuzanna	Haponiuk Marian	Nikiel Alojzy
Bródkowski Jerzy	Haweika Zbigniew	
Bubik Zbigniew	Iwanow Mirosław	Olszańska Teresa
Błaszczyk Leszek	Jasińska Cecylia	Opalska Urszula
Błach Ewa	Jankowska-	Ożana Jerzy
Biedal Bolesław	-Leszczyńska Teresa	Osierda Stanisław
Borek Janusz	Jurkiewicz Bolesław	Pielka Irena
Broy Ewa	Jędrzejewski Krzysztof	PaszkieWicz Maria
Brzezowska Irena	Jastrząb Włodzimierz	Przeniosło Stefania
Baron Ewald		Pacyga-Kosarewicz
Bruzda Jan	Kąckj Stefan	Olga
Bilicka-Kochańczyk Janin~	Klinkhart Joachim	Porańska Małgorzata
	Koziół Tadeusz	Parkitny Henryk
Chudzicki Mariusz	KarabasZ Urszula	Pierzchała Jerzy
Chojnacki Józef	Kowalska Krystyna	Pilotek Jerzy
Chamska Maria	KasZba Jadwiga	Piecha Janina
Ciążyńska Maria	Kreis Lucjan	Pasela Irena
Cieślukowski Ryszard	Koziński Julian	Patkowski Sebastian
Czerwiński Krzysztof	Kalabis Tadeusz	
Czech Teresa	Koźmiński Lechosław	Rak Tadeusz
Chortyńska Anna	Krzywicka Irena	Rybicki Jerzy
Chrobok Stefania	Krężolek Władysław	Rzychoń Tadeusz
	Kiersztyn Maria	
Drziszga Alberich	Krzemiński Bohdan	Szołtysik Henryk
Dybała Zygmunt	Koniarek Henryk	Sosnierz Stefan
	Lipczyńska Krystyna	Stroba Gertruda
Florek-Wierzbicka Ewa	Legeć Stanisław	Suschka Jan
Franek Zygmunt		Skałbani Adam
Florian Janusz	Magosz Stefan	Smył Stanisław
	Mazur Mieczysław	Sabuda Stanisław
Głajcar Erwin	Meducki Leon	Spotowska Irena
Gajewska Maria	Mycer Jerzy	Sokołowski Andrzej
Grabowska Jadwiga	Minasiewicz Danuta	Soczawa Teresa
Głagła Zuzanna	Matuszek Alfred	Stypa Zygmunt
Garłowski Włodzimierz	Morciniec Eugeniusz	Szewioła Jan
Hanus Paweł	Niewiara Mieczysław	Ślepowroński Jan
Holenderska Barbara	NieZgoda Edward	Święs Eugeniusz
		Śledziowska Jolanta

Tkacz Marian
Trzos Adam

Wantrych Michał
Wasilewski Jerzy

Wojtek Krystyna
Wasilewski Jerzy
Wysoczańska Ewa
Wierzbička Ewa
Wachal Waclaw

Zaleńska Krystyna
Zarębska-Joszt
Elżbieta
Żurawski Jan

Absolwenci I stopnia
1956 — 1960 r.

Bokowska Barbara
Barszcz Zdzisław
Brommer Felicja
Burkot Krystyna
Bątopek Krystyna
Buja Krystyna

Ćwiękała Krystyna
Cerekwicki Czesław
Czech Ryszard
Ciszek Barbara

Dziedzic Maria
Dyszy Roman
Dec-Kufka Anna

Fajkis Zdzisław
Florek Jan

Glenc Józef
Głas Rafał
Gnioździorz Lidia
Gruca Bolesław

Hadasik Karol
Horbaczek Roman

Jasiński Ryszard
Jaworek Cecylia

Kałuża Daniela
Kacprzykowski Jerzy
Kaładnyk Halina

Kalita Roman
Kozioł Zbigniew
Kotowicz Alfred
Kister Cezary
Kuźmiarski Stefan
Koczyk Lechosław
Kotoński Janusz

Lubecki Roman

Myszka Helena
Marcoń Jan
Maurycy Zdzisław
Malinowski Piotr
Marczyk Andrzej
Morys Krystyna
Mędrzecka Ewa
Marcak Mirosław
Moszny Rudolf
Maciejewska Krystyna
Montusiewicz Eugeniusz

Omoński Paweł
Otto Henryk
Oblój Jan

Pawłyszczc Zdzisław
Pless Anna
Pawłowska Janina
Polywko Józef
Pyrtek Edward
Pastorczyk Ludwik
Połczyk Zygmunt

Rusin Krystyna
Rybicki Adam
Ramas Waldemar
Rzepecki Marek
Ryguła Rajmund
Radzieńciak Bolesław
Radomski Adam

Szarek Jan
Siota Henryk
Szczepanowski Lech
Sośniak Stanisław
Szymura Jan
Śnieżek Eugeniusz
Szwan Jacek
Szarecki Tadeusz
Szczygieł Paweł
Święs Eugeniusz

Trawiński Mirosław
Tomczewski Władysław

Wojcieszek Wiesław
Witkowski Zbigniew
Wójcik Józef
Wojcieszek Jan
Wadas Jerzy

Zatorski Aleksander
Zygmuntowicz Marcin
Zawada Marcin
Zajdel Anna

W Y D Z I A Ł M E C H A N I C Z N Y

Absolwenci II stopnia 1956 — 1960 r.

Albinowski Ryszard
Augustyniak Stefan
Adamczyk Jan

Brańiel Józef
Brózda Jerzy
Baranowski Grzegorz
Brzeziński Andrzej
Bąk Jerzy
Banaszewski Witold
Bryś Stanisław
Burczek Szczepan
Borek Zbigniew
Bylica Andrzej
Bobiec Eugeniusz
Bocianowska Krystyna
Buzek Helena
Bogacz Mirosław
Bernacik Antoni
Bolek Edward
Bąk Roman
Baliński Leonard

Czapski Leon
Chmurski Lucjan
Ciesielski Zdzisław
Czajka Eryk
Chrząszcz Mirosław
Czech Józef
Cwiżewicz Jan
Chomeczyk Włodzimierz
Cygan Mieczysław
Chłosta Kazimierz
Ćwik Remigiusz

Durek Andrzej
Dembowski Eligiusz
Dąbrowski Jacek
Dorynek Stanisław
Dygaszewicz Jerzy
Eustachiewicz Lesław
Eysymontt Jerzy

Frącek Korneliusz
Fiega Marian
Firla Jerzy
Folwarczny Zbigniew
Fiegel Tadeusz

Grabiak Mieczysław
Grech Zbigniew
Gruca Krzysztof
Grześkowiak Jerzy
Gawroński Józef
Gogolok Elżbieta
Gruszka Eugeniusz
Grzechnik Bolesław
Geryń Witold
Guzik Tadeusz
Goniewicz Marian
Gajewski Stanisław
Gruca Ryszard
Goretzki Wilhelm
Głuszyński Jan
Grabysz Władysław
Grudnik Jerzy
Gubała Jerzy
Góra Adolf

Heydel Zdzisław
Herian Zdzisław
Hoderny Bronisław
Hazuk Emil
Homan Zygmunt
Haczewska Anna
Hetmańczyk Lucjan
Handzlik Marian

Iskra Ryszard

Jura Stanisław
Jońca Joachim
Jurkiewicz Lesław
Janczewski Józef
Judycki Edward

Jędrusiak Józef
Jasiczek Henryk

Kubala Edmund
Kirsznstein Jan
Krywult Jerzy
Kubiszyn Irydion
Kiecoń Rudolf
Kunert Franciszek
Kłósek Kazimierz
Kubiak Józef
Kaniewski Walerian
Kotlarski Stanisław
Kurek Edward
Kierc Aleksander
Kawka Edward
Karcz Józef
Kuliz Henryk
Kubiński Stanisław
Karcz Aleksander
Kunda Bronisław
Kulanowski Wiktor
Koziół Grzegorz
Krawczyk Ryszard
Kucharski Kazimierz
Kozera Mieczysław
Knieżyk Jan
Kopczyński Radomir
Kędzia Tadeusz
Kwaśnicki Adam
Kowalczyk Lucjan
Kasprzak Jan
Krzekotowski Zenon

Lenartowski Jerzy
Leja Tadeusz
Ledwoń-Cieślak Łucja
Leśniewski Ryszard
Lasociński Jacek
Ledwoń Leon
Lassota Kazimierz
Ludyga Jerzy

Leśkiewicz Janusz
Lewicki Tadeusz

Łuczyński Kazimierz
Łempicki Jan

Młyniec Roman
Maliński Ludwik
Malczewski Mariusz
Majewski Lesław
Marszał Julian
Maciejny Adolf
Maślanka Tadeusz
Malinowski Piotr
Molisak Ryszard
Mrozek Aleksander
Morzół Karol
Michalski Ryszard
Mrozek Stefan
Morawiec Henryk
Markowicz Leszek
Milek Zygmunt
Makula Edward
Madej Kazimierz
Matuszek Renard
Maśka Andrzej
Myszka Mieczysław

Nowodworski Karol
Niedoba Leszek
Nowak Jerzy
Nawrot Maria
Nowotarski Jerzy
Nowosielski Jerzy
Nowak Leon
Niechwiej Janusz

Ogerman Jerzy
Orzechowski Franciszek
Olszewski Augustyn
Owsiński Adam

Poganiec Zygmunt
Pustówka Eugeniusz
Pruszkowski Aleksander
Pasek Tadeusz
Procyk Jan
Pikuła Konrad
Piskozub Władysław
Piątkiewicz Zbigniew
Pudełko Krystyna
Piętka Wiktor
Paluchowski Wiesław
Puszyński Leszek
Pilarz Zbigniew
Piela Józef
Przybylski Józef
Piecha Zbigniew
Piec Włodzimierz
Pakosz Jan

Rak Marian
Rusin Józef
Ruszkarski Andrzej
Rój Zbigniew
Rupniewski Wiktor
Ryś Jerzy
Ryko Juliusz
Rurka Ryszard
Rudy Edward
Rauszer Andrzej

Sitek Albin
Słowik Jan
Szkoda Franciszek
Siódmak Leon
Szopa Manfred
Szałajda Zbigniew
Szczygieł Stanisław
Sołecki Jerzy
Schmidt Ewald
Sagan Stanisław
Sobiś Tadeusz

Skalmierski Bogdan
Sidor Ryszard
Starak Tadeusz
Smugała Mieczysław
Sieradzki Jan
Strutyński Marian
Suchoń Mieczysław
Szudej Jerzy
Szydlik Włodzimierz
Ślusarczyk Leszek
Sierszecki Eugeniusz
Sobczyk Władysław
Scholz Hubert
Skrzat Tadeusz
Sliwa Władysław
Sabela Bronisław
Szytzer Jerzy
Szyszka Zdzisław
Sośnierz Zbigniew
Semen Stanisław
Skornowicz Eugeniusz
Stopa Lech
Sycha Piotr
Sobik Piotr
Smolski Roman
Ścierański Roman

Twardoń Henryk

Wandycz Adam
Wodzisławski Zdzisław
Widera Herbert
Widuch Brunon
Weczera Wiesław
Wachowiak Andrzej
Węgieł Zdzisław
Wojnarowski Józef
Wilimowski Józef

Zawada Zbigniew
Ziemliński Jerzy
Zieliński Julian

Absolwenci I stopnia

1956 — 1960 r.

Borowski Stefan
Buszka Horst
Borecki Lesław
Bochenek Stanisław
Bober Henryk
Bara Henryk
Boroń Stanisław
Białoskórski Kazimierz
Błaszaków Jan

Buława Tadeusz
Cierpień Władysław
Czarnik Roman
Chaj Adam
Cichy Edward
Chlebowski Władysław
Cętar Krzysztof
Dechnik Edwin

Dłubacz Zdzisław
Dreszer Gilbert
Danner Lothar
Didluch Janusz
Długosz Marian
Drohomirecki Zenon
Florczyk Marian
Frydrych Gerard

Foltyn Henryk
Folta Ryszard

Gawlik Walter
Grzebyk Teofil
Gogolin Józef
Grajczyk Bernard
Gajda Edward
Grabowski Eugeniusz
Górnik Stefan
Góral Tadeusz

Hyliński Henryk
Hurlak Karol

Janas Maria
Jurasz Zygmunt
Jędrasz Jacek
Jankowski Henryk
Janczała Zbigniew

Kolek Ferdynand
Kowalczyk Piotr
Kotlarz Lotar
Krzysztofik Jan
Kliszcz Stanisław
Kosno Janina
Kozłowski Czesław
Kajzer Kazimierz
Korde Ryszard
Kopczyńską Damazy
Król Romuald
Królikowski Andrzej
Kosiek Antoni
Kopeć Jerzy
Kipka Piotr
Kupiec Bogusław
Kowalski Kazimierz
Kowalczyk Eligiusz
Koszyca Tadeusz
Kowalczyk Jan
Koczwarą Julian
Kubica Leszek
Kołtoniak Henryk
Książkiewicz Jolanta
Kasperską Czesław
Kolb Andrzej
Krzyżanowski Wojciech
Kasprzyk Włodzimierz

Labus Józef
Lasek Horst
Lebek Antoni
Lenart Kazimierz
Laitl Janusz
Lalik Antoni

Matejko Edmund
Machinek Jan
Myśliwiec Stefan
Madeja Adam
Morgała Edward
Macierzyński Eugeniusz
Malecki Jan
Mroczkowski
Aleksander
Mól Jan
Mańka Józef

Najmowicz Zenon
Nycz Edward
Nawrat Zygmunt

Osmyk Stanisław

Pawłowski Edmund
Pamuła Kazimierz
Plaskacz Edmund
Przybyłowicz Jan
Pysko Roman
Pytel Andrzej
Przybylski Edmund
Prokop Aleksander
Pierszkała Jan
Pluszczyk Hieronim
Pluciennik Leon
Purtak Stanisław
Paliński Jan
Pakła Władysław
Próchnicki Kazimierz
Płoszaj-Sochacka
Wanda
Pysik Franciszek
Pietrucha Jan

Różycki Wiesław
Raj Jan
Różański Jan
Rozwadowski Maciej
Rozwadowski Jacek
Rynek Jerzy
Radwański Bogdan
Rudziński Lesław
Rynkiewicz Tadeusz

Szwajnoch Józef
Suchanek Eugeniusz
Smolnik Alfons
Smenda Jerzy
Sznytzer Jerzy
Strąg Stanisław
Szendzielorz Norbert
Szopa Jan

Sikora Mieczysław
Sionka Stanisław
Stanusz Konrad
Sochacki Alfred
Szarlej Aleksander
Schmidt Zdzisław
Salamon Eugeniusz
Sprycha Jerzy
Słosarczyk Władysław
Sokołowski Zbigniew
• Stanek Jerzy
Strączek Emil
Sereś Marian
Szulc Tadeusz

Świech Paweł

Teodorowicz Jerzy
Tyć Józef
Tomaszewski Franciszek
Tomaka Stanisław
Tarnawa Henryk
Trefler Franciszek
Tomoczek Danuta
Trampisz Kazimierz
Tłałka Jan

Ustianycz Włodzimierz

Wasilkowski Franciszek
Wróbel Bolesław
Widuch Jan
Widera Edyta
Wejwoda Marian
Wicha Ryszard
Wojtowicz Adam
Wojtowicz Eugeniusz
Wolak Kazimierz
Węglarz Mieczysław
Wróbel Alfons
Wieczorek Karol
Wiącek Franciszek
Wojakiewicz Sławomir
Wrzosek Witold
Widawski Zbigniew
Wróbel Henryk

Zielonka Andrzej
Zamorska Danuta
Ziobro Alfred
Zalewski Zbigniew
Zawadowską Adolf

Zarko Zenon
Żelazko Rudolf
Żelazny Jerzy

WYDZIAŁ MECHANICZNO-ENERGETYCZNY

Absolwenci II stopnia 1956 — 1960 r.

Babiński Janusz	Gabryś Janusz	Kowalik Jerzy
Bartosz Tadeusz	Gałyś Tadeusz	Kozłowski Witold
Bąk Eugeniusz	Gasparski Wojciech	Kujawiak Roman
Bednarowski Andrzej	Gdula-Kierzkowska Barbara	Kutarba Krzysztof
Bednarczyk Janusz	Gdula Stanisław	Kwiatkowski Benedykt
Bęczkowski Andrzej	Górny Mieczysław	Laszewski Wiesław
Błaszkiwicz Edward	Giermański Janusz	Lebiedziejewski Miroslaw
Bochańczyk Gerard	Golec Józef	Leroch Roman
Boratyn Jan	Grabowski Andrzej	Lewartowski Lech
Botwina Mieczysław	Gryszka Jan	Lewkiewicz Aleksander
Bromicki Eugeniusz	Giecold Hanna	Lindner Roman
Budzowski Ryszard	Heida Helmut	Litwiński Kazimierz
Butkiewicz Henryk	Hławiczka Emil	Lorek Walerian
Chałupka Jerzy	Hajnrych Marian	Lorencki Kazimierz
Chmielniak Marian	Hankus Władysław	Łabuda Meinhold
Chyłek Zygmunt	Hermanowski Andrzej	Łapa Janusz
Ciejka Karol	Hicke Czesław	Łukowicz Bogusław
Cichowski Edward	Hyla Izabella	Magiera Stanisław
Cyndel Jan	Jagielski Jan	Majka Grzegorz
Czajka Józefa	Jamróż Tadeusz	Mendrecki Euzebiusz
Czerwik Ryszard	Jędrzejewski Adam	Mihułowicz Stanisław
Czupryna Stanisław	Kaciński Ryszard	Migdał Antoni
Dąbek Eugeniusz	Kalarus Antoni	Młynarski Walerian
Dąbski Jerzy	Karowiec Krzysztof	Motyka Ignacy
Dąbiec Zbigniew	Karp Andrzej	Mrówka Aleksander
Demitrow Andrzej	Kawa Józef	Nadziakiewicz Marek
Derska Edward	Kiełboń Stanisław	Nowotny Adam
Dietrych Andrzej	Kizler Andrzej	Oko Władysław
Dołżycki Mieczysław	Klama Ryszard	Orliński Jerzy
Dudziński Mieczysław	Klimala Jan	Pabiś Karol
Dusza Ludwik	Kocur Józef	Parys Marian
Dziekan Stanisław	Kolenda Zygmunt	Pawelski Feliks
Dziura Stanisław	Kopydłowski Jerzy	Pawłeczyk Ryszard
Falfasiński Jerzy	Korutoski Bogusław	Petela Ryszard
Flach Janusz	Koryciński Zbigniew	Pędrak Ryszard
Folwarczny Czesław	Kosecki Wacław	
Fronski Andrzej	Kosiak Stanisław	
Furka Tadeusz		

Pękala Franciszek
Piechowicz Roman
Pietraszek Adam
Pikoń Jerzy
Pochwat Zygmunt
Polok Justyn
Porowski Jan
Pradela Józef
Prokop Jerzy
Pyka Józef

Radwańskij Jan
Rak Marian
Roj Leon
Rogowski Roman
Roszak Henryk
Rozwadowski Erazm
Rożek Hubert
Rusek Janusz
Ryszka Kazimierz
Rzeźniczek Marian

Salamon Zdzisław
Sheybal Andrzej
Sikora Jerzy
Silka Wojciech
Sobiś Zdzisław
Sobolewski Tadeusz
Sosna Stefan

Sowa Andrzej
Smoliński Rodryg
Stankiewicz Lesław
Stankiewicz Tadeusz
Starzyk Władysław
Stawarz Bernard
Stawowy Józef
Stochmiałek Kazimierz
Sylwestrzak Brunon
Sypniewski Mieczysław
Szastak Bruno
Szekalski Leonard
Szemliński Ludwik
Szewczyk Adam
Szolc Czesław
Szymankiewicz
 Krystyna
Szymańskij Wiktor
Szyński Paweł
Szczurek Jerzy

Tarasek Władysław
Tazbirek Henryk
Telka Andrzej
Toboła Józef
Trela Józef
Turno Ryszard
Trzebiński Józef
Tymieniecki Andrzej

Uhnat Julian
Urban Norbert

Waligóra Anna
Wawrzaszek Zygmunt
Weiss Paweł
Walter Ryszard
Wędrychowicz Zbigniew
Wiącek Zdzisław
Wieczorek Marian
Więcek Jan
Wilk Stanisław
Winczewski Metody
Witkowski Andrzej
Wojtacha Zbigniew
Wolwender Adam
Wrona Kazimierz

Zajac Marian
Zarański Zbigniew
Zieliński Witold
Zięba Jan
Zyzak Adam

Żabiński Marian
Żaczek Józef
Żeliński Jan
Żelkowski Jacek
Żmuda Jan

Absolwenci I stopnia

1956 — 1960 r.

Adamek Bogdan

Bacia Henryk
Bałdys Zbigniew
Baron Henryk
Basiuk Krystyna
Bibrzycki Zygmunt
Bima Józef

Birman-Bukowskij
 Henryk
Bujok Tadeusz
Bukajło Jerzy
Bullok Bernard
Buss Adolf

Cebula Paweł
Chełmiński Zygmunt
Chrobok Jerzy
Chudała Ignacy
Chwastek Antoni
Cieplak Wacław

Cieślik Teresa
Ciszewski Andrzej

Ćwikliński Piotr

Dereg Mieczysław
Dworak Jerzy

Engelking Jerzy

Fisior Bolesław
Fitcek Henryk
Frankowski Bronisław
Frączek Janusz
Frączak Józef

Gaj Wiesław
Gębka Adolf
Gładyś Julian
Głowacki Bogumił
Gnacy Eryk

Grzesiak Edmund
Góral Ryszard
Goździalski Bohdan

Haroński Bogusław
Hermanowski Andrzej

Iżycki Mirosław

Jakubek Marian
Jakuszewski Władysław
Janik Gerard
Jędrusik Mirosław
Jędrzykiewicz
 Aleksander
Joszko Leon

Kacy Piotr
Kaczmarczyk Edwin
Kalisz Mieczysław
Kania Bolesław

Kieś Jerzy
Klica Brunon
Kobylec Józef
Kolt Kazimierz
Kopydłowski Jerzy
Korczyk Roman
Kozub Gerard
Kožuszek Klemens
Krajewski Alojzy
Królikowski
Włodzimierz
Krygier Jan
Krywulł Zygmunt
Krzeczowska Zofia
Krzykała Ulryk
Kuczob Teofil
Kulawik Stanisław
Kuś Zdzisław
Kuś Roman
Kwiatkowski Krzysztof

Lasończyk Ewald
Loewe Stefan
Lubieniecki Tadeusz

Łucek Tadeusz

Maciak Jan
Magiera Henryk
Malinowski Wojciech
Małuch Czesław
Melzer Henryk
Mendziuk Stanisław
Miszczuk Zdzisław

Mielus Edward
Myśliwiec Marek

Napierała Czesław
Nazimek Lesław
Nieciecki Kazimierz
Nowak Kazimierz
Nowak Jan

Orłowski Jerzy
Osuch Stefan
Paciukiewicz Zdzisław

Pagięła Zbigniew
Piątek Stefan
Piątkowski Paweł
Piechula Bogusław
Pietrowski Kazimierz
Płaszczyk Ryszard
Podkański Lech
Poturalski Waldemar

Rapacki Andrzej
Rawluk Józef
Rylewski Eugeniusz

Seferowicz Alfred
Seidler Rudolf
Sękała Romana
Siwy Teodor
Sokół Marian
Sowa Horst
Spalek Halina
Spojda Wincenty
Spsychalski Janusz

Stadler Jan
Stokwisz Henryk
Stuchlik Karol
Sylwestrzak Mariusz
Szafranski Antoni
Szczurek Zdzisław
Szeja Zygmunt
Sztajnfeld Józef
Szyndler Alojzy
Szymik Jan

Świdzki Jan

Terkalska-Toth
Alfreda
Torbus Włodzimierz
Tuchowski Czesław

Walat Stanisław
Walisko Walter
Wieniewski Jacek
Więcek Jan
Wilczyński Mieczysław
Włoczek Stanisław
Wójcik Marian
Wróbel Karol
Wrona Maria
Wrzeszcz Marian
Wystemp Ewald

Zajonz Gerhard
Zientara Jerzy
Zimon Marian
Zorychta Józef
Zochowski Jan

СИЛЕЗСКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ГЛИВИЦЕ
1945—1960

SILESIA TECHNICAL UNIVERSITY
GLIWICE

КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ

Политические, хозяйственные и общественные перемены, какие произошли в Польше после окончания II-ой мировой войны, выдвинули необходимость создания в Верхней Силезии, в наиболее крупном польском промышленном районе, высшего технического учебного заведения. Сейчас же после прекращения военных действий начато организационные работы и уже 24 мая 1945 г. председателем Краевой Рады Народовой был выдан декрет, призывающий к жизни Силезский политехнический институт.

Дидактическая деятельность началась 1 июня 1945 года временно в Кракове на 4 факультетах: механическом, электрическом, строительной инженерии и химическом при общем количестве 1200 студентов. Благодаря усиленному и самоотверженному труду профессоров и молодежи во время приготовления помещений в Гливицах и их оборудования, а также благодаря общественной помощи, торжественный акт открытия нового учебного года для 2450 студентов и 54 кафедр состоялся уже в Гливицах 1 октября 1945 г.

Усиленное развитие в 15-летнем периоде народного хозяйства, а особенно развитие промышленности определило уровень развития института. Существующие факультеты создали согласно новым требованиям соответственные специализации. Химический факультет — специализации по коксохимии, технологии азотных соединений, а также электрохимии. Электрический факультет — электростанции, электрических сетей и электрических машин. Механический факультет — тепловой энергетики, металловедения, литейного дела, пластической обработки, сварочного дела и тяжелых рабочих машин. Таким образом существующие факультеты старались приспособиться к требованиям верхнесилезской промышленности. Открыты новые факультеты. В 1950 г. образовано горный факультет, обучающий специалистов в области эксплуатации, электрификации и механизации шахт, а также механического обогащения угля. Затем в 1953 г. начал свою деятельность механически-энергетический факультет, выпускающий инженеров в области теплового хозяйства промышленных предприятий, а также в области проектирования оборудования и аппаратуры химической промышленности. При факультете инженерного строительства создано санитарный отдел, который в 1955 г. превратился в самостоятельный санитарно-инженерный факультет, обучающий специалистов в таких областях водного и коммунального хозяйства как: отопительные и санитарные установки, водоснабжение и соблюдение чистоты населенных местностей, технологии всды и сточных вод, а также коммунального строительства. В 1952 г. основано факультет промышленного строительства. После отделения санитарного отдела от факультета инженерного строительства специализирующие направления в области инженерного строительства были присоединены к факультету промышленного строительства, образуя от 1955 г. новый факультет общего и промышленного строительства, со следующими специальностями: строительные конструкции, мосты и подземные строения, технология материалов и строительных элементов, а также от 1957 г. — наземное горное строительство. Силез-

ский политехнический институт, кроме этого, ввел от 1954 г. на электрическом факультете электроавтоматику и промышленную телемеханику, а также на механически-энергетическом факультете от 1958 г. — специализацию в области ядерной энергетики. На химическом факультете создано в 1959/60 учебном году специализацию в области технологии предохранительных оболочек.

Перспектива дальнейшего развития Силезского политехнического института имеет своей целью образование отдела промышленной архитектуры.

Серьезным изменениям в период 15-летнего существования института подверглась программа и ход самого обучения. Первоначально обучение было 4-летнее. Позже, от 1949 г. введено для всех студентов 3-летнее инженерное обучение 1-ой степени и 2-летнее магистерское (II-ой степени) для более способных выпускников инженерного обучения. Затем продолжено инженерное обучение до 4 лет, удерживая обучение двухступенное (магистерское обучение продолжалось 3 семестра) и окончательно от 1954/55 установилось единое 5-ти летнее магистерско-инженерное обучение.

Обучение воплощает не только студентов, но тоже вечерних и заочных курсантов.

В работе над обучением инженерных кадров на 7 факультетах, охватывающих 84 кафедры, принимает участие научный состав, состоящий из 16 ординарных профессоров, 29 экстраординарных профессоров, 40 доцентов, 74 заместителей профессора и 446 адъюнктов, старших ассистентов и ассистентов (положение с 1959/60 учебного года).

Общее количество инженерных и магистерско-инженерных дипломов, полученных обучающимися на дневных, вечерних и экстернистических факультетах составляет 11 832.

Значительным достижением института в период XV-летия являются научные публикации, обработанные его научными работниками, которые оубликовали в это время около 3500 научных работ. Обзор выданных публикаций выказывает постоянную тенденцию не только количественного, но и качественного роста. Одной из форм публикации научных работ являются научные журналы, издаваемые отдельными факультетами.

Важным фактором в развитии научных кадров являются докторские работы и публичные защиты, диссертации, проводимые на Силезском Политехническом Институте. Не смотря на некоторые препятствия институт до настоящего времени удостоил 77 инженерам докторские звания и провел 6 публичных защит диссертаций на научное звание доцента.

После введения в 1958 году нового устава для высших учебных заведений, нормирующего, между прочим, и способ защиты научной степени доктора и защиты диссертации на звание доцента количество докторских диссертационных работ значительно возросло. В настоящий момент научные работники приготавливаются к защите 250 докторских работ и диссертации на звание доцента.

Институт в продолжении всего времени своей деятельности оживленно сотрудничает с промышленностью. Сотрудничество это выражается выполнением исследовательско-научных работ, техническими и рационализаторскими консультациями, а также соответствующим выбором тем практического промышленного значения для дипломных и докторских работ. Многие научные работники института, кроме того, еще работают в промышленности, ведомственных исследовательских институтах и в бюро проектов.

С целью улучшения результатов научной работы и обмена опытом в области технических знаний институт сотрудничает с научными институтами и высшими учебными заведениями целого ряда стран народной демократии и запада. Это сотрудничество выражается в виде обучения, конференций и научных сесий. В границах этого сотрудничества институт посетило много научных работников из СССР, разных европейских стран, а даже из Китая и Индии

Очень важную роль, как в образовании студентов, так и в научном развитии обучающихся кадров играет центральная библиотека института. Количество находящихся в ней книг превысило в 1959 г. 130 000 единиц. Кроме центральной библиотеки организовано целую сеть кафедральных библиотек в количестве 86. число томов в которых составляет: 53 501 фолиантов разных печатных издательств, 4037 фолиантов журналов и 17 750 томов специальных сборников и книг.

Центральной библиотекой пользуется более 4000 постоянных читателей института и других высших учебных заведений, промышленности, исследовательских институтов, бюро проектов и др.

Организационное развитие Силезского Политехнического Института требовало разработки и реализации многолетнего инвестиционного плана постройки нового студенческого района города, охватывающего здания института, студенческие общежития, жилые дома и т. д.

В итоге баланс инвестиций, производимых на средства признаваемые Министерством Высших Учебных Заведений и хозяйственными ведомствами только в период от 1959 до 1960 года выражается общей суммой 125 404 868 злотых, выданной на строительные работы, а также суммой 12 649 007 зл., израсходованной на покупку оборудования и аппаратуры. Общая кубатура зданий, построенных и отданных в употребление в это же время составляет около 230 000 м³. Дальнейшие работы и капитальные ремонты проводятся систематически по мере получения денежных средств

Обучающаяся молодежь ведет оживленную и всестороннюю политическую, общественную, культурную и спортивную деятельность в своих соответствующих организациях. Союзе Социалистической Молодежи (ZMS), Объединении Польских Студентов (ZSP) и Студенческом Спортивном Объединении (AZS). Студенческий дом культуры, 2 клуба и кинотеатр представляют превосходные условия для культурной жизни и отдыха молодежи. Общежития, стипендии и столовые создают вполне удовлетворительные материальные условия для обучающейся молодежи, а студенческая санитарная служба заботится о здоровье как молодежи, так и всех работников института.

Профессиональной организацией работников является профсоюз, который проводит очень разнообразную деятельность, начиная от дидактики и через туристику, спорт, направление в дома отдыха, культурные мероприятия до постройки собственных домов отдыха. Хорошо оборудованный клуб работников института, который ведет местком профсоюза, представляет превосходные условия для культурной и общественной жизни.

Оценка достижений Силезского Политехнического Института в разных направлениях его деятельности и сторонах его жизни представляется до настоящего времени очень положительной и позволяет предполагать, что дальнейшее его развитие будет происходить также успешно, как и в минувшем 15-летию.

ФАКУЛЬТЕТ ОБЩЕГО И ПРОМЫШЛЕННОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

Факультет этот образован в 1945 году. Он располагал в то время 14 кафедрами и обучал в рамках 4-летней магистерской программы в области строительных конструкций, мостов, архитектуры и урбанистики. После некоторого времени с целью удовлетворения требованиям высоко индустриального района Верхней Силезии изменился профиль факультета. В настоящее время факультет выпускает специалистов в области строительных конструкций, подземных строений и мостов, горных строений и технологии строительных материалов. Особенное внимание обращено на вопросы строительства на территориях горных работ. Часть кафедр факультета выделено в 1955 году и создано новый санитарно-инженерный факультет. Планируется в связи с большим развитием строительства в Силезии восстановление факультета архитектуры.

Факультет общего и промышленного строительства в настоящее время помещается в новом здании на улице Катовицкой 5. Факультет имеет 12 кафедр.

Кафедра математики А (доцент доктор А. Вакулич) обслуживает факультеты строительства и санитарно-инженерный. Кафедра проводит научные работы в области теории чисел и высшей алгебры.

Кафедра начертательной геометрии (доц. магистр А. Завадски) ведет лекции и семинары на всех факультетах политехнического института. Научные работники кафедры имеют на своем счету целый ряд учебников и научных работ.

Кафедра механики и сопротивления материалов (проф. доктор тех. наук М. Януш) обслуживает лекциями в области механики 3 факультета. Кафедра специализируется в эластооптических исследованиях, производимых в собственной, хорошо оборудованной лаборатории.

Кафедра геодезии (проф. магистр М. Пашневич) проводит геодезические занятия на 2-х факультетах. Кафедра специализируется в измерениях движений поверхности земли на территориях горных работ.

Кафедра механики строений (раньше проф. доктор тех. наук Е. Щепаняк, в настоящее время доцент доктор тех. наук З. Будзиновски) ведет занятия в области статки и динамики строительных конструкций.

Кафедра общего строительства (проф. магистр В. Смяловски) проводит занятия в области строительных материалов. Эти же самые проблемы являются темой ее научных работ.

Кафедра стального строительства (проф. доктор тех. наук Ф. Васильковски) специализируется в проблемах строительства на территориях горных работ и имеет в этой области серьезные достижения.

Кафедра железобетонного строительства (проф. доктор тех. наук С. Кауфман) проводит лекции и проектирование в области железобетонных конструкций, а также предварительно-напряженного бетона. К этой же области принадлежат научные достижения кафедры.

Кафедра мостов (раньше проф. доктор тех. наук С. Вжозовски, теперь зам. проф. магистр Е. Ямрозик) подготавливает конструкторов мостов и ведет исследовательские работы в этой области.

Кафедра подземных строений (доц. доктор тех. наук Ю. Ледвонь) ведет лекции в области промышленных конструкций (фундаменты машин, холодильники, фабричные трубы и т. п.) и имеет многочисленные научные работы в этой области.

Кафедра промышленной архитектуры (проф. доктор тех. наук Ч. Туллие) проводит лекции в области архитектуры. Ее научные работы касаются истории архитектуры силезских городов.

Кафедра организации и механизации строительства (зам. проф. магистр А. Ровиньски) занимается технологией и механизацией работы на строительстве, организацией и экономикой строительного производства.

ХИМИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Факультет основан в 1945 году и уже весной 1946 года предоставил первые лаборатории для пользования студентам. Факультет располагал тогда 11 кафедрами и обучал инженеров технологов органической и неорганической промышленности. Со временем были созданы новые специальности, связанные с требованиями промышленности: химическая инженерия (которую переведено позже на Энергетический Факультет), технология предохранительных оболочек. Все эти специальности выпускают инженеров, прежде всего, для промышленности Верхней Силезии. Факультет ведет дневное и вечернее обучение.

Химический факультет помещается в трех старых зданиях, приспособленных для лабораторных целей. Этих зданий недостаточно и потому начато, благодаря финансовой помощи Министерства Химической Промышленности строительство нового здания.

Факультет имеет в настоящее время 10 кафедр.

Кафедра общей неорганической химии (зам. проф. магистр Т. Пукас) проводит занятия с неорганической и аналитической химии. Научные работы охватывают препаративку спектрально чистых химикалий.

Кафедра общей органической химии (доц. доктор тех. наук Ч. Трошкевич) ведет занятия по органической химии. Ее научные работы связаны с органической препаративкой.

Кафедра физической химии (проф. доктор тех. наук З. Сокальски) проводит занятия на 3х факультетах. Исследовательские работы обнимают, главным образом, вопросы катализа и поверхностных явлений.

Кафедра химического машиноведения (проф. магистр Я. Краковски) ведет лекции для студентов химического факультета по механическим и термическим предметам.

Кафедра технологии большой неорганической промышленности (проф. доктор тех. наук С. Павликовски) охватывает лекции из области технологии азотных соединений, серы и т. д. Исследовательские работы в этой области производятся в точном согласовании с промышленностью.

Кафедра неорганической технологии (раньше проф. доктор тех. наук В. Леснянский, в настоящее время доцент доктор тех. наук Т. Мазонски) занимается, главным образом, органической синтезом алифатических и ароматических соединений, причем кафедра находится в близком сотрудничестве с промышленностью.

Кафедра технологии нефти (проф. доктор тех. наук В. Киселев) проводит специализацию в области технологии жидкого топлива. Исследовательские работы, проводимые совместно с Польской Академией Наук, охватывают важные проблемы в области исследования нефти и технологии ее переработки.

Кафедра химической технологии угля (проф. магистр Ю. Сальцевич) проводит специализацию в области производства кокса, переработки смолы и бензола, а также газификации как и целый ряд исследовательских работ в этой области.

Кафедра электрохимии и электрометаллургии (проф. доктор тех. наук Л. Василевски) проводит, кроме дидактической работы, целый ряд исследовательских проблем в области электролиза, технологии угольных электродов и т. п.

Кафедра технологии предохранительных оболочек (доц. доктор тех. наук З. Едлиньски) открыта недавно в 1959 году и имеет целью приготовить инженеров в области технологии красок и лаков.

ЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Факультет этот начал свою работу в 1945 г. и первоначально обучал инженеров двух специальностей: сильных токов и телекоммуникации. Требования силезской промышленности привели к созданию более узких специальностей, а именно электрических машин, промышленной электротехники, электрических сетей и электростанций. В 1953 году была ликвидирована телекоммуникационная группа, а ее место заняла группа промышленной автоматики.

Количество кафедр электрического факультета почти что не изменилось: с 12 в 1946 г. возросло до 13 в 1951 г. Факультет имеет многочисленные студенческие исследовательские лаборатории, их оборудование дает возможность проводить целый ряд научных работ.

Здание электрического факультета не соответствует его нуждам и поэтому в настоящее время его кафедры находятся в 4 разных зданиях. Постройка нового здания, предполагаемая на 1962 год разрешит эти затруднения.

Кафедра математики Б. (зам. проф. магистр Е. Пивко) ведет дидактические занятия для студентов этого факультета, а также семинары и лекции для научных работников.

Кафедра физики А (проф. доктор К. Гостковски) проводит занятия на 6 факультетах института. Исследовательские работы кафедры принадлежат к области физики коллоидов, акустики и ферромагнетизма.

Кафедра основ электротехники (проф. доктор тех. наук С. Фризе) ведет занятия по теоретической электротехнике и теории регулирования, имеет большие научные достижения в этих двух областях.

Кафедра электрических измерений (зам. проф. магистр инж. В. Подляха) ведет лекции и лаборатории электрического измерения и измерения неэлектрических величин. Имеет на своем счету много научных работ.

Кафедра электрических машин (раньше проф. доктор тех. наук В. Колек в настоящее время профессор магистр З. Гогслевски) выполняет дидактическую и научную работу при помощи хорошо оборудованной лаборатории электрических машин. Кафедра провела много исследовательских работ в области электрических машин и приводов.

Кафедра электрификации промышленных предприятий (раньше проф. Я. Обромпальски, в настоящее время зам. проф. доктор тех. наук В. Штвртня) проводит занятия в области электрических приводов, их автоматизации и электроэнергетики. Ее работы неразрывно связаны с сilesской промышленностью.

Кафедра электростанции (проф. магистр Л. Негребецки) ведет обучение в области тепловых электростанций и релейных обеспечений. Она сотрудничает с Польской Академией Наук и с энергетикой при решении проблем развития польской энергетической промышленности.

Кафедра сетей и электроэнергетических систем (проф. доктор тех. наук З. Ясицки) охватывает все вопросы, связанные с передачей электрической энергии. Имеет большие научные достижения в этой области.

Кафедра высоких напряжений (доцент Т. Стемпневски) проводит лекции и лабораторию техники высоких напряжений и других близких областей, проводит исследовательские работы над оснащением сети.

Кафедра электроустановок (доцент магистр Е. Пиотровски) охватывает проблематику установки, освещения и электрического нагревания, а также электрического хозяйства промышленных предприятий.

Кафедра энергетического машиноведения (зам. проф. магистр З. Скопец) преподавает технический чертеж, детали машин и термомеханические устройства.

Кафедра промышленной электроавтоматики (зам. проф. магистр З. Трибальски) занимается элементами и устройствами промышленной автоматики, как электрическими так и механическими, и работает в широком сотрудничестве с промышленностью.

Кафедра промышленной электроники (проф. доктор тех. наук Т. Загаевски) проводит лекции и занятия в области электронных элементов и систем и их применения в промышленности. Имеет значительные научные достижения в этой области.

ГОРНЫЙ ФАКУЛЬТЕТ

Горный факультет образован в 1950 г. ввиду надобности в большом количестве горных инженеров в связи с расширением строительства угольных шахт и рудников. Занятия уже начались осенью 1950 года, а первые дипломы выданы

в 1954 году. Быстрая организация и открытие факультета было возможно благодаря материальной помощи промышленности, передаче институту ряда известных специалистов, а также благодаря скорой постройке нового здания.

Факультет в настоящий момент имеет 4 специализации: эксплуатация месторождений, механическое обогащение ископаемых, горных машин и электрификации шахт. Он помещается в обширном заканчиваемом здании, имеет большой технологический павильон для размещения тяжелых машин и таким образом имеет превосходные условия для своего развития. Работу этого факультета облегчает близость мощного горного бассейна, с которым он поддерживает очень оживленные сношения.

Факультет в настоящее время имеет 16 кафедр.

Кафедра математики Ц (зам. проф. магистр К. Шалайко) ведет лекции математики на всех отделах горного факультета.

Кафедра общей химии А (доц. магистр инж. Е. Ковальска) ведет лекции и химические лаборатории горного и электрического факультетов. Кафедра специализируется в исследовании горного сырья.

Кафедра геологии месторождений (доц. доктор тех. наук Ч. Поборски) охватывает все геологические проблемы; исследовательские работы касаются, главным образом, стратиграфии и тектоники каменноугольных залежей.

Кафедра минералогии и петрографии (проф. доктор тех. наук Я. Куль) охватывает минералогию, петрографию, квисгаллографию и геохимию в рамках как дидактики, так и исследовательских работ.

Кафедра общей электротехники А (проф. доктор тех. наук Ю. Вонсовски) ведет занятия по электротехнике и электрическим измерениям на горном и механическом факультетах. Научные работы кафедры касаются теории электрических цепей.

Кафедра горного дела (доцент магистр инж. Е. Фричковски) ведет энциклопедично лекции по горному делу.

Кафедра эксплуатации месторождений (доц. магистр инж. В. Парисевич) занимается вопросами эксплуатации и проектирования подземных шахт и карьеров.

К кафедре подземного строительства шахт (проф. магистр инж. Ю. Гальянка) принадлежит проблемы механики горного массива, бурения, крепления выработок. Она имеет многочисленные научные работы в этой области.

Кафедра организации и экономики горного дела (проф. магистр инж. Р. Дыкач) проводит занятия с планирования и нормирования, а также организации горных работ и научные работы в этих областях.

Кафедра горной аэрологии (доц. доктор инж. С. Барчик) занимается вопросами проветривания шахт и подземными пожарами. Кафедра выполняет многочисленные работы для промышленности.

Кафедра безопасности труда в горном деле (проф. доктор тех. наук В. Цыбульский) занимается проблемами безопасности труда. Кафедра близко сотрудничает с экспериментальной шахтой „Барбара“.

Кафедра маркшейдерского дела (доцент магистр инж. М. Мрозовски) группирует проблемы горной геодезии, а также влияния горной эксплуатации на поверхность.

Кафедра горных машин (проф. доктор тех. наук О. Попович) занимается проблемами теории механизмов, оборудования шахт и карьеров, а также шахтного транспорта. У Кафедры большие научные достижения в этих областях.

Кафедра машин для отбойки и наваливания угля (доц. магистр инж. В. Регульский) ведет дидактические занятия в объеме своей специальности и сотрудничает с проектными бюро.

Кафедра электрификации шахт (проф. доктор тех. наук Т. Зарански) охватывает проблемы электрической тяги и приводов, а также автоматики и телемеханики в горном деле.

Кафедра механического обогащения ископаемых (проф. доктор тех. наук Т. Лясковски) ведет лекции, лаборатории и проектирование в области обогащения ископаемых. Кафедра имеет большие научные достижения в этой области.

САНИТАРНО-ИНЖЕНЕРНЫЙ ФАКУЛЬТЕТ

Этот факультет образован в 1955 году посредством выделения нескольких кафедр с факультета инженерного строительства и присоединения к ним нескольких других кафедр, а также образования 5 новых. Факультет имеет четыре специальности: отопительные и санитарные устройства, водоснабжение, технология питьевой воды и сточных вод, инженерно-коммунальное строительство. Широкое разнообразие проблем ведет к тесному сотрудничеству со всеми остальными факультетами института.

Факультет за неимением собственного здания работает в тяжелых условиях и поэтому его кафедры размещаются в нескольких разных зданиях. Оборудование лабораторий, особенно вновь организованных, далеко от идеала и препятствует соответствующему развитию факультета.

Факультет в настоящее время имеет 10 кафедр.

Кафедра санитарной биологии (доц. доктор тех. наук Н. Ключицки) ведет занятия по санитарной микробиологии, очистки сточных вод, каналов и т. п., а также научные работы в этих областях.

Кафедра санитарной химии (раньше доц. доктор тех. наук Ю. Вонсовска, в настоящее время доц. доктор тех. наук Ч. Ёдко) занимается занятиями по общей химии, санитарной и физической для целого факультета.

Кафедра водопроводов и канализации (проф. магистр. инж. Е. Зачински) охватывает вопросы гидравлики, водопроводов, канализации и очистки сточных вод, а также водное хозяйство в промышленности. В этой области кафедра оживленно сотрудничает с промышленностью.

Кафедра отопления и вентиляции (зам. проф. магистр инж. Т. Хлипальски) занимается проблемами отопления и климатизации, как с дидактической так и научной стороны.

Кафедра технологии воды и сточных вод (раньше проф. доктор тех. наук А. Ёшт, теперь доц. доктор А. Гросман) занимается разработкой тем по биохимии и анализам воды и сточных вод в разных их аспектах. Результаты научных работ были многократно опубликованы.

Кафедра санитарной техники (доц. доктор тех. наук Я. Палюх) охватывает проблемы очистки городов, гигиены воды и воздуха, санитарных устройств и т. п.

Кафедра планирования городов (проф. магистр. инж. Т. Теодорович-Тодоровски) занимается пространственным планированием городов и городской архитектурой.

Кафедра коммунальных строений (доц. доктор тех. наук Б. Левицки) обнимает конструктивно строительные дисциплины санитарно-инженерного факультета.

Кафедра городских сообщений (зам. проф. магистр инж. Ю. Бартошевски) занимается проблемами дорог и улиц, мостов и городскими сообщениями.

Кафедра безопасности и гигиены труда (зам. проф. магистр инж. Ф. Гурски) охватывает проблемы культуры, психологии, безопасности и гигиены труда.

МЕХАНИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Факультет организован в 1945 году и сейчас же начал свою работу, имея первоначально 9 кафедр. Уже в следующем году число кафедр возросло до 20, а число специальностей достигло 4. В 1952 году создан механически-энергети-

ческий факультет и часть кафедр переведена в новый факультет. В настоящее время механический факультет имеет следующие специальности: станки, пластическая переработка, металловедение, сварочное дело, тяжелые рабочие машины.

Факультет помещался первоначально в 2 зданиях (улица Конарского 22, Повстаньцув 12). В настоящее время после окончания строительства аудиторийного павильона все кафедры находятся в здании на ул. Повстаньцув 12. Однако помещения эти к сожалению недостаточны и не позволяют разместить в них всех лабораторий.

На Механическом Факультете имеется теперь 12 кафедр.

Кафедра математики Д (зам. проф. магистр М. Мохнацкий) ведет лекции на механическом, механически-энергетическом и химическом факультетах.

Кафедра общей химии Б (доц. доктор тех. наук В. Августин) ведет соответствующие занятия на своем факультете. Научные работы относятся к соединениям фтора.

Кафедра технической механики (проф. доктор тех. наук В. Бужински, проф. доктор тех. наук С. Бодашевски) проводит занятия по всем отделам технической механики в виде лекций и лабораторий, а также научные работы в этой области.

Кафедра политической экономии (зам. проф. магистр инж. В. Мишевски) проводит занятия по экономике на всех факультетах института и ведет обширные работы для силезской промышленности.

Кафедра металловедения (проф. магистр инж. Ф. Штауб) охватывает вопросы металловедения и термической обработки; имеет по-современному оборудованную лабораторию. Кафедра поддерживает оживленные научные соотношения с границей.

Кафедра литейного дела (раньше проф. магистр инж. Г. Княгинин, в настоящее время доцент магистр инж. В. Саква) специализирует в литейном деле в своих, хорошо оборудованных, литейных и формовочных лабораториях, в которых производится также много работ для промышленности.

Кафедра пластической переработки (проф. магистр инж. К. Филяевич) охватывает вопросы пластической обработки металлов и пластмасс; имеет большие научные достижения в этих областях.

Кафедра сварочного дела (доц. магистр инж. Ю. Пилярчик) проводит занятия в области сварки металлов разными методами.

Кафедра обработки резанием (доц. магистр инж. Е. Шираев) ведет занятия по обработке резанием, имеет хорошо оборудованные мастерские и лаборатории.

Кафедра металлообрабатывающих станков, (зам. проф. магистр инж. М. Пиш) занимается вопросами конструкции станков, их автоматизации и управления.

К кафедре подъемных машин и транспортных установок (проф. магистр инж. Т. Радвански) принадлежат конструкционные занятия в области своей специальности, а также научные работы.

Кафедра экономики, организации и планирования в промышленных предприятиях (зам. проф. магистр инж. Т. Махник) обслуживает 4 факультета лекциями в рамках своей специальности и ведет рационализаторский консультационный пункт для промышленности.

МЕХАНИЧЕСКИ-ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Факультет создан в 1953 г., выделением с Механического Факультета энергетических кафедр и образованием несколько новых. Уже в 1955 году первые выпускники нового факультета получили дипломы. Факультет выпускает специалистов в области теплового хозяйства, энергетических машин и установок,

химической аппаратуры, а также ядерной энергетики. Эти специальности тесно связаны с великой промышленностью Верхней Силезии, с которой сотрудничают все кафедры этого факультета.

Кафедры факультета расположены в здании на ул. Конарского 22, а вновь построенный технологический павильон поместит большинство термических лабораторий факультета.

В настоящее время на факультете имеется 11 кафедр.

Кафедра физики Б. (проф. доктор Э. Клеменевич) образована только в 1957 г. Специализируется в вопросах ядерной физики и обучает студентов в этом направлении.

Кафедра деталей машин (проф. магистр инж. Б. Токарски) проводит занятия по техническим черчениям и деталям машин на нескольких факультетах.

Кафедра общей электротехники Б. (зам. проф. магистр инж. К. Любельски) ведет лекции по электротехнике на своем и химическом факультетах.

Кафедра теории тепловых машин (проф. доктор тех. наук С. Охендушко) ведет дидактические занятия и оживленную научную деятельность в области технической термодинамики и теплообмена.

Кафедра измерений тепловых машин (зам. проф. магистр инж. А. Марковски) ведет занятия и лаборатории тепловых измерений энергетических установок.

Кафедра тепловой энергетики (доцент доктор тех. наук Я. Шаргут) специализируется в области теплового хозяйства в промышленности.

Кафедра котлов и паровых силовых установок (проф. магистр инж. З. Фицки) занимается преподаванием по строительству, эксплуатации и автоматизации паровых котлов.

Кафедра тепловых поршневых машин (раньше проф. магистр инж. К. Шавловски, в настоящее время зам. проф. магистр инж. Е. Пругар) обслуживает конструкционные дисциплины в области паровых поршневых двигателей и двигателей внутреннего сгорания, а также поршневых компрессоров.

Кафедра тепловых роторных машин (проф. магистр инж. К. Кутарба) ведет дидактические занятия и научные работы по вопросам паровых и газовых турбин, ротативных компрессоров и вентиляторов.

Кафедра насосов и водяных двигателей (проф. доктор тех. наук З. Цехановски) занимается вопросами конструкции насосов и водяных турбин, гидравлического транспорта и т. п.

Кафедра инженерии и конструкции химической аппаратуры (проф. доктор тех. наук Т. Гоблер) проводит специализацию инженеров конструкторов химической аппаратуры. Кафедра ведет оживленную научную деятельность.

SILESIA TECHNICAL UNIVERSITY AT GLIWICE

1945—1960

SUMMARY

Political, economic, and social changes that had taken place in Poland after the Second World War, made it necessary to found a Technical University in Upper Silesia, the biggest Polish industrial centre. Immediately after the cease-fire the organization work has been started and already on 24-th May, 1945, there was passed a bill of the National County Council's Chairman, which had started the Silesian Technical University.

The lectures and classes were begun on 1-st June, 1945, for the time being in Cracow, in four departments: Mechanical, Electrical, Civil Engineering, and Chemical ones. The number of undergraduates amounted to 1200. Thanks to the real and full of sacrifice work of professors, the tutorial staff, the students, and the whole Silesian community, the new academic year could be inaugurated on October 1-st, 1945, already at Gliwice. The new Technical University began its life with 54 chairs and 2450 students.

The dynamic development of national economy and the expansion of heavy industry in particular have been decisive factors in the University's development. The existing departments had formed the adequate specializations in accordance with the new needs. At the chemical department there arose the following specializations: the coke chemistry, technology of nitrogen compounds, and electrochemistry. At the electrical department — power stations, power transmission, electric machines; at the mechanical department — heat energetics, metallography, casting, plastic deformation (forging and rolling), welding, heavy duty machines.

Thus the existing departments tried to adapt to the needs of the Upper Silesian industry. There had been founded two new departments. In 1950 the Mining Department was being formed. Its chief aim was the training of specialists in exploitation, electrification, and mechanization of mines, and in the mechanical preparation of coal. Then in 1953 there was a Mechanical-Energetic Department founded. It has been training engineers, whose main job was heat energetics of industrial plants, as well as designing arrangements and apparatus of chemical industry. By the Civil Engineering Department a new Sewage Division was formed, which in 1955 was changed into a separate Sanitary Engineering Department. It has been training specialists in heat and sanitary arrangements, water supply, technology of water supply and sewages, and the municipal engineering. In 1952 an Industrial Building Department was created. After separating the Sanitary Division from the Civil Engineering Department, all the specializations connected with the ground engineering were combined with the Industrial and General Building Department with the following specializations: building constructions, bridges and underground buildings, technology of materials and building elements. Since 1954 a new specialization was added: mining ground engineering. Moreover, the Silesian Technical University had introduced since 1954 electroautomatics and industrial telemechanics at the Electrical Department, and since 1958 a specialization in nuclear energy at the Mechanical-Energetic Department. At the Chemical Department was created in 1959 — 60 academic year a specialization in the technology of protective covers.

The perspective of further development includes a formation of the Industrial Architecture Division and the expansion of various other specializations.

The programme and the course of training has undergone a process of a serious evolution within the 15-year existence of the Technical University at Gliwice. At first there were four year studies. Then, since 1949, there was introduced a separate 3-year engineer study of the I degree for all undergraduates, and the 2-year „magister“-study of the second degree for the most able graduates of the engineer studies. Furthermore the engineer studies have been prolonged to four years retaining the two stages of studies (the magister studies lasted for three semesters), and at last, in the academic year 1954/55 the uniform 5-year studies of the second degree had been established.

There have been day-time, evening, and extra-mural studies established. The training work of engineers at the seven departments, which include 84 chairs, is carried out by a scientific and tutorial staff consisting of 16 nominated professors, 29 senior lecturers, 40 docents, 74 assistant professors, and 446 adjuncts, older assistants and assistants (figures for the academic year 1959/60).

The total number of engineers and „magister-engineers“, graduated from the day-time, evening and extramural studies at the Silesian Technical University amounts to 11 832.

During the 15-year existence of the Technical University, Gliwice, there were published about 3500 scientific papers. A survey of publications printed shows a tendency of both quantitative and qualitative increase. One of the existing forms of research work are the Scientific Books, published by the separate departments. Doctor theses and habilitation theses, made by the scientific staff of the Technical University, belong to very important factors in the development of the research staff. In spite of some difficulties the University has given up till now 77 doctor-degree diplomas and has carried on 6 habilitations (docent-degrees).

After issuing in 1958 a new Higher School Bill, giving rules for carrying on doctor and docent degree courses, the number of doctor and docent theses has increased rapidly. At present 261 doctor and docent course studies are on.

During the fifteen years' existence the Silesian Technical University cooperated with the Silesian industry. The cooperation was not limited only to research work and technical advice, but consisted also in the proper selection of the undergraduates' diploma and doctor theses with a practical meaning for industry. Many researchers of the University work besides in some branches of industrial Scientific Research Institutes and design offices.

In order to improve the results of the research work and for the sake of experience exchange, the Technical University co-works with some scientific centres of People's Democracy Countries, as well as of Western countries. The contacts have the form of short and long-range training, conferences and scientific sessions. Within this cooperation the Silesian Technical University was visited by many scientists from the U.S.S.R., various European countries, and even from China, and India.

The Central Library of the University fulfils an important task both in undergraduate education and in scientific development of the research staff. Its central collection of books had reached 130 000 volumes in 1960. Besides the Central Library there was organized a number of chair libraries (86), with a collection of books amounting to 75 288 volumes. The Central Library makes its collections accessible to over 4000 permanent readers from the University, the industry, scientific institutes, design offices etc.

The planned enlargement of the Silesian Technical University has made it necessary to work out a long-range investment plan concerning a new academic district, that would comprise the University buildings, the undergraduates' residential district, and the houses for the staff.

The total investment balance-sheet of the financial sums granted by the Ministry of High Education and by some branches of industry only within the period of 1950 — 1960 amounts to 120 404 868 zł, spent merely on the building works, and 12 649 007 zł, spent on the purchase of apparatus and auxiliary scientific devices. The total space of the buildings, finished and given to the use within this time, amounted to about 230 000 m³.

The studying youth conducts lively and versatile political, social, cultural and sporting activities by means of its own adequate organizations: The Union of Socialistic Youth, The Polish Students' Association, The Academic Sports Organization. The Students' House of Culture, 2 clubs and a cinema, give excellent conditions for the youth's cultural recreation and rest. The students hostels, canteens and scholarships secure sufficient economic means to the studying youth, whereas the Academic Health Service takes care of both the students' and the research workers' health.

The professional organization of the staff is the Trade Union Organization, which is very versatile in its work. It is interested in the problems of teaching, tourism, sports, holidays, cultural shows, and in the structure of holiday houses for the research, auxiliary and administrative workers. A well equipped club of the Technical University's employees, run by the Trade Union, gives splendid conditions for a cultural and social life.

The positive appreciation of the results, achieved so far, gives reasons to think that its future development will be at least as successful as in the 15 years that have passed.

THE INDUSTRIAL AND GENERAL BUILDING DEPARTMENT

This department was founded in 1945. It had then 14 chairs and gave lectures within the 4-year „magisterium” programme from the engineering constructions, bridges, architecture and town-planning. As time went on the character of studies at that department was changed, to meet the demands of the highly industrialized Upper Silesian Region. At present the department educates specialists in engineering constructions, in underground buildings, and in bridges, in mining structures, and in the technology of building materials. Particularly emphasized at this department are the problems of engineering connected with the mining damages. Some of the chairs were excluded from this department in 1955, and a new department of Sanitary Engineering was created. In connection with the tremendous development of civil engineering in Silesia there has been planned a reactivation of architectural studies.

The Department of Industrial and General Engineering is placed at present in the new building in 5, Katowicka Street. The department consists of 12 chairs.

The Chair of Mathematics A (doc. dr Wakulicz) handles the maternal and the Sanitary Eng. Departments. At this chair the scientific research concerning the theory of numbers and higher algebra is being conducted.

The Chair of Projective Geometry (doc. mgr A. Zawadzki) conducts exercises and lectures at all departments of the Technical University. The members of the chair-staff have published a series of text-books and scientific papers.

The Chair of Mechanics and Strength of Materials (prof. dr inż. M. Janusz) is handling three departments. It gives there lectures and runs classes from the range of mechanics. The lecturers and assistants specialize in elastooptic research, carried on in their well-equipped laboratory.

The Chair of Geodesy (prof. mgr inż. M. Paszkiewicz) conducts exercises at the two departments. The members of its staff specialize in surveying of earth-surface, movements in mining districts.

The Chair of Building Mechanics (formerly prof. dr E. Szczepaniak, at present doc. dr inż. Z. Budzianowski) conducts lectures and exercises from the Structure Statics. The scientific work comprises problems concerning statics and dynamics of building constructions.

The Chair of General Civil Engineering (prof. mgr inż. W. Śmiałowski) has lectures and exercises dealing with the building materials. The same problems are discussed in the papers of the scientific workers belonging to this chair.

The Chair of Steel Structures (prof. dr inż. F. Wasilkowski) specializes in the problems of building in mining regions and has some important achievements in this line.

The Chair of Concrete Structures (prof. dr inż. S. Kaufman) conducts lectures and designing concerning ironconcrete structures, as well as prestressed concrete. The same subjects are the basis of the chair's scientific achievements.

The Chair of Bridge Design (formerly prof. dr inż. S. Brzozowski, et present z. prof. mgr inż. E. Jamrozik) educates constructors of bridges and conducts research work in this field.

The Chair of Underground Constructions (doc. dr inż. J. Ledwoń) conducts lectures dealing with the industrial constructions (machine foundations, cooling towers, chimney-shafts) and has several papers in this field.

The Chair of Industrial Architecture (prof. dr inż. C. Thullie) has lectures in architecture. Its scientific papers concern history of architecture of the Silesian towns.

The Chair of Building Organization and Mechanization (z. prof. mgr inż. L. Ro-
wiński) deals with the technology and work mechanization in building as well as organization and economics of building production.

THE CHEMICAL DEPARTMENT

This department was founded in 1945 and already in spring 1946 first laboratories for undergraduates were opened. The department had then eleven chairs and was educating engineers specialists in technology of organic and inorganic chemistry. After some time there had been created new specialties, connected with the new demands of reborn industry: the chemical technology of coal and petroleum, electro-chemistry, chemical engineering (which was later transferred to the Energetic Department), technology of protective covers. All these specialties are at present educating engineers first of all for the Upper Silesian Industry. The department has lectures at day-time for ordinary students and the evening classes for the adult-education.

The Chemical Department occupies three old buildings, adapted to the laboratory purposes. These buildings are insufficient for the training purposes. Therefore thanks to the financial support of the Chemical Industry Ministry a new building for this department has just this year been started.

The department has at present ten chairs.

The Chair of General Inorganic Chemistry (z. prof. mgr inż. T. Pukas) has lectures and laboratory exercises in inorganic and analytic chemistries. The research work includes preparation of chemicals spectrally pure.

The Chair of General Organic Chemistry (doc. dr inż. Cz. Troszkiewicz) conducts lectures in organic chemistry. Its scientific papers are connected with the organic preparations.

The Chair of Physical Chemistry (prof. dr inż. Z. Sokalski) has lectures in three departments. The research work deals mainly with the catalysis problems and with the surface phenomena.

The Chair of Chemical Machinery (prof. mgr inż. J. Krakowski) conducts lectures dealing with mechanical and heat problems for the students of the Chemical Department.

The Chair of Technology of the Big Inorganic Industry (prof. dr inż. S. Pawlikowski) has lectures on the technology of nitrogen and sulphur compounds. The research work carried out by the chair is mainly done upon agreement with industry.

The Chair of Petroleum Technology (prof. dr inż. W. Kisielow) specializes in liquid fuels technology. The research work carried on jointly with PAN (Polish Academy of Science), comprises important problems concerning crude oil investigation and technology of its refining.

The Chair of Chemical Coal Technology (prof. mgr inż. J. Salcewicz) conducts specialization in coal carbonisation, tar and benzole distillation, and gas generating, as well as does research work in these lines.

The Chair of Electro-Chemistry and Electro-Metallurgy (prof. dr inż. L. Wasilewski) besides training work carries out a series of research work on electrolysis, technology of coal electrodes etc.

The Chair of the Protective Covers Technology (doc. dr inż. Z. Jedliński), created recently (1959), educates engineers specialists in paints and varnishes technology.

THE ELECTRICAL DEPARTMENT

This department was founded in 1945 and at first was training engineers in two specialties: general electrical engineering and telecommunication. The demands of the Silesian industry caused the creation of narrower specialties, viz., electrical machines, industrial electrotechnics, electrical transmission lines, and power-stations. In 1953 the telecommunication group was liquidated, its place being taken by a group of industrial automatic control.

The number of chairs at the Electrical Department has been almost unchanged. In 1946 there were 12 chairs, and in 1960 13 chairs. Several chairs were reshaped, however. The department has many laboratories for undergraduates and for the use of the research workers. Their equipment allows to conduct a variety of scientific investigations.

The main Electrical Department building is too small, and therefore its chairs are located in four different buildings. All the difficulties will be overcome in 1962, when a new building is to be finished.

The Chair of Mathematics B (z. prof. mgr J. Piwko) conducts teaching of the students, as well as classes and lectures for the scientific workers of the department.

The Chair of Physics A (prof. dr K. Gostkowski) conducts teaching at six of the University's departments. The research work of the Chair includes colloids physics, acoustics, and ferromagnetism.

The Chair of the Principles of Electrotechnics (prof. dr S. Fryze) conducts lectures and classes in the field of theoretical electrotechnics and regulation theory. It has published a lot of papers dealing with these two subjects.

The Chair of Electrical Measurement (z. prof. mgr inż. W. Podlacha) conducts lectures and laboratory exercises in electrical measurements and nonelectrical magnitude measurements. It has published many scientific papers.

The Chair of Electrical Machines (formerly prof. dr inż. W. Kołek, at present prof. mgr inż. Z. Gogolewski) conducts a specialty of electrical machines; the Chair has published a lot of papers concerning electrical drives and machines.

The Chair of Plant Electrification (formerly prof. J. Obrąbalski, at present z. prof. dr W. Sztwiertnia) conducts training in electrical drives, their automation, and electro-energetics; its work is strictly connected with the Silesian industry.

The Chair of Power Stations (prof. mgr inż. L. Nehrebecki) conducts training in heat power-stations and protective systems. It cooperates with PAN and industrial energetics in their work on the problems of the Polish power industry development.

The Chair of Transmission Lines and Systems (prof. dr inż. Z. Jasicki) deals with all problems connected with the electric power transmission. It has published many papers.

The Chair of High Tension (doc. mgr inż. T. Stępniewski) conducts lectures and laboratory classes on high tension technique. It works scientifically on the problems of electrical line equipment.

The Chair of Electrical Equipment (doc. mgr inż. E. Piotrowski) deals with problems of electrical installations, light, heating, and electrical economy of industrial plants.

The Chair of Energetic Machinery (z. prof. mgr inż. Z. Skopec) conducts technical drawing classes, lectures about the elements of machines, mechanical and heat equipments.

The Chair of Industrial Electroautomation (z. prof. mgr inż. Z. Trybalski) deals with the elements and equipments of industrial automation both electrical and mechanical. It co-works closely with industry.

The Chair of Industrial Electronics (prof. dr inż. T. Zagajewski) has lectures and classes on the electronic circuits and their application to industry. The Chair has published a lot of research works.

THE MINING DEPARTMENT

The Mining Department was founded in 1950, due to the great demand of mining engineers and in connection with the expansion plans of coal and ore mining. Already in the autumn term of 1950 the lectures and classes at this department have been started. The first graduation diplomas were granted in 1951. The quick creation and starting of the department was made possible thanks to the financial help of industry, participation in its training and scientific work of many coal experts and, last but not least, to the fast erection of the new building. The department has at present 4 specializations: exploitation of deposits, mechanical preparation of minerals, mining machines, and mines electrification. It is located in a big building, which is just to be finished. It has a big technological hall for heavy machines and thus has very good conditions for further development. The department's activity is facilitated by the vicinity of the mining basin, with which the department is in close touch.

The department has at present 16 chairs.

The Chair of Mathematics C (z. prof. mgr K. Szałajko) has lectures in mathematics at all divisions of the Mining Department.

The Chair of General Chemistry A (doc. mgr inż. E. Kowalska) gives lectures and classes in chemical laboratory work for the Mining and the Electrical Departments. The Chair specializes in mining raw materials investigations.

The Chair for Geology of Deposits (doc. dr inż. C. Poborski) is interested in all kinds of geological problems, while its investigations chiefly comprise stratigraphy, and geochemistry, both in its didactic as well as in the research work.

The Chair of General Electrotechnics A (prof. dr inż. J. Wąsowski) runs classes on electrotechnics and electrical measurement for both the Mining and Mechanical Departments. The scientific investigations of the chair concern the theory of electrical circuits.

The Chair of General Mining (doc. mgr inż. E. Fryczkowski) delivers encyclopaedic lectures on mining at large.

The Chair of the Exploitation of Deposits (doc. mgr inż. W. Parysiewicz) deals with problems of exploitation and of designing underground and surface mines.

The Chair of Underground Mine Constructions (prof. mgr inż. J. Galanka). This Chair's interests comprise problems of strata mechanics, drilling, lining and supporting. Numerous papers on these subjects have been published.

The Chair of Mining Organization and Economics (prof. mgr inż. R. Dykacz) runs classes in planning, standardizing and organizing mining works. The Chair conducts scientific investigations on this subject.

The Chair of Mining Aerology (doc. dr inż. S. Barczyk) is interested in problems connected with air-conditioning in coal mines and with underground fires; numerous works are performed by the Chair for industry purposes.

The Chair of Safety in Mines (prof. dr inż. W. Cybulski). The Chair's interests comprise the whole problem of labour security, the investigations being led in close cooperation with the experimental coal mine „Barbara”.

The Chair of Mine Surveying (doc. mgr inż. M. Mrozowski) deals mainly with two groups of problems, viz. with mine surveying and with the influence of mining exploitation on the earth surface.

The Chair of Mining Machinery (prof. dr inż. O. Popowicz) deals with the theory of mechanisms, shaft equipment, opencast mining equipment, and mining transportation. The Chair's scientific output in this respect is considerable.

The Chair of Mining Cutting and Loading Machinery (doc. mgr inż. W. Regulski) runs lectures and classes in its specialty, acting in close cooperation with various designing offices.

The Chair of the Electrification of Mines (prof. dr inż. T. Zarański) deals with problems of electric drive and electric traction, as well as of automation and telemechanics in mining.

The Chair of the Mechanical Preparation of Minerals (prof. dr inż. T. Lasowski) conducts lectures as well as laboratory and designing classes in the field of minerals enriching. The Chair has a considerable scientific output on this subject.

THE DEPARTMENT OF SANITARY ENGINEERING

The Department came into being by excluding some chairs from the Civil Engineering Department, by adding some other chairs and creating five new chairs. The department comprises four specialties: heating and sanitary devices, water supply, water and sewage technology, communal engineering. The wide range of problems compels the department to close cooperation with all the other departments of the University.

The fact that the department has no premises of its own causes special difficulties in its work. The chairs are located in various buildings. The equipment of the laboratories, especially of the new ones, is far from being ideal, which circumstance also prevents a proper development of the department.

The department has at present ten chairs.

The Chair of Sanitary Biology (doc. dr inż. K. Kluczycki) conducts classes in microbiology, sewage cleaning etc., as well as scientific investigations on both these subjects.

The Chair of Sanitary Chemistry (formerly doc. dr J. Wąsowska, now doc. dr inż. C. Jodko) runs classes on the subject of general, and physical chemistry for the whole department.

The Chair of Water Supply and Canalization (prof. mgr inż. E. Zaczyński) deals with problems of hydraulics, water supply, canalization and sewage, as well as with the problem of water economy in industry. In this last respect the Chair remains in vivid contact with industry.

The Chair of Heating and Ventilation (z. prof. mgr inż. T. Chlipalski) concerns with problems of heating and air-conditioning, and this both in their didactic as well as scientific aspect.

The Chair of Water and Sewage Technology (formerly prof. dr A. Joszt, at present doc. dr inż. A. Grossman) deals with biochemistry as well as with water and sewage analysis in their various aspects. Many of the results of the investigations have been published.

The Chair of Sanitary Techniques (doc. dr inż. J. Paluch) in its interests comprises problems of city cleaning, water and air hygiene, sanitary devices etc.

The Chair of Town Planning (prof. mgr inż. T. Teodorowicz-Todorowski) conducts classes in extensive planning of towns and in architecture.

The Chair of Communal Engineering (doc. dr inż. B. Lewicki) comprises the building and constructional disciplines within the Sanitary Engineering Department.

The Chair of Municipal Communication (z. prof. mgr inż. J. Bartoszewski) deals with such problems as building and maintaining streets, highways and bridges, as well as with municipal communication.

The Chair of Labour Security and Labour Hygiene (z. prof. mgr inż. F. Górski) is interested in problems of the culture, psychology, security and the hygiene of labour.

THE MECHANICAL DEPARTMENT

This department was called into being in 1945 and immediately began its work. Originally it consisted of nine chairs. Already in the following year, however, the number of chairs increased to twenty, the number of specialties amounting to four. In 1952 the Mechanical-Energetic Department was founded, in consequence of which some of the chairs were transferred to the new department. At present the Mechanical Department comprises the following specialties: machine tools, plastic deformation, metallography, welding, casting, heavy work machinery.

Originally the department was established in two buildings (Konarski Street 22, Powstańców 12); now, after an auditorial pavilion has been added to the premises in Powstańców Street, all the chairs are located there. Unfortunately, space there is rather scarce, so that not all the laboratories could find room within the building.

The department consists of twelve chairs.

The Chair of Mathematics D (z. prof. mgr M. Mochnacki) conducts lectures for the Mechanical, Energetical and Chemical Departments.

The Chair of General Chemistry B (doc. dr inż. W. Augustyn) runs classes for the needs of the department. In its researches it deals with fluorine compounds.

The Chair of Technical Mechanics (prof. dr inż. W. Burzyński, prof. dr inż. S. Bodaszewski) runs classes in all branches of technical mechanics, delivers lectures, conducts laboratory exercises and research work in this field.

The Chair of Political Economy (z. prof. mgr B. Miszewski) runs classes on the subject of economy for all the departments of the University, conducting at the same time extensive investigations for the purposes of Silesian industry.

The Chair of Metallography (prof. mgr inż. F. Staub) deals with problems of metallography and heat treatment. The Chair possesses well-equipped modern laboratories. It keeps vivid contacts with specialists abroad.

The Chair of Casting (formerly prof. mgr inż. G. Kniaginin, presently doc. mgr inż. W. Sakwa) specializes in problems of casting. It has well-equipped casting and moulding laboratories, in which many tasks for industrial purposes are performed.

The Chair of Plastic Deformation (prof. mgr inż. K. Filasiewicz) deals with problems of plastic deformation of metals and of plastics. The Chair's scientific output on this subject is very rich.

The Chair of Welding (doc. mgr inż. J. Pilarczyk) conducts classes on all kinds of welding of metals by means of various methods.

The Chair of Metal Cutting (doc. mgr inż. J. Szyrajew) runs classes in metal cutting, workshop measurements and machine construction technology. It has well-equipped workshops and laboratories.

The Chair of Machine Tools (z. prof. mgr inż. M. Pisz) deals with problems of machine tools design, their automation and steering.

The Chair of Cranes and Transportation Equipment (prof. mgr inż. H. Radwański) runs design classes within its own specialty, as well as research work on this subject.

The Chair of Economics, Organization and Planning in Industrial Plants (z. prof. mgr inż. T. Machnik) meets the demands of four departments, conducting lectures within its own specialty. It runs also a Rationalization Advice Centre for the industry.

THE MECHANICAL-ENERGETIC DEPARTMENT

The department was formed in 1953 by excluding from the Mechanical Department those chairs which deal with energetics, and by establishing some new chairs. Already in 1955 the first undergraduates were granted with diplomas. The department trains specialists in the field of heat energetics, energetic machinery and equipments, chemical apparatus and engineering, and nuclear energy. All these specialties are connected with Upper Silesian's heavy industry, with which the chairs of this department keep in cooperation and touch.

The chairs of the department have been located in the premises in Konarskiego Street 22, while the newly erected technological hall will comprise most of the heat laboratories of the department.

The department comprises eleven chairs.

The Chair of Physics B (prof. dr Z. Klemensiewicz) was created but in 1957. It specializes in nuclear physics and trains students in this field.

The Chair of Machine Elements (prof. mgr inż. B. Tokarski) runs classes in technical drawing and in machine elements for several of the University's departments.

The Chair of General Electrotechnics B (z. prof. mgr inż. K. Lubelski) conducts lectures on electrotechnics for the maternal as well as for the Chemical Department.

The Chair of Engineering Thermodynamics (prof. dr inż. S. Ochęduszek). This Chair's didactic activities, as well as its vigorous scientific endeavours lie in the field of technical thermodynamics and heat exchange.

The Chair of Heat Engines Measurement (z. prof. mgr inż. A. Markowski) conducts lectures and laboratory classes in heat measurement of energetic devices.

The Chair of Heat Economics (doc. dr inż. J. Szargut) specializes in problems of heat economy in industry.

The Chair of Boilers and Steam Plants (prof. mgr inż. Z. Ficki) deals with constructing, the exploitation and automation of steam boiler houses.

The Chair of Piston Engines (formerly prof. mgr inż. K. Szawłowski, presently z. prof. mgr inż. E. Prugar) attends the constructional disciplines within the field of steam and combustion piston engines and of piston compressors.

The Chair of Heat Turbines and Turbo-Compressors (prof. mgr inż. K. Kutarba) conducts didactic activities and research work on steam and gas turbines, rotating compressors and ventilators.

The Chair of Pumps and Water Engines (prof. dr Z. Ciechanowski) is interested in problems of constructing water turbines, hydraulic transportation devices, and the like.

The Chair of Chemical Apparatus Design (prof. dr inż. T. Hobler) trains specialists in chemical apparatus construction. The scientific activity of the Chair is very effective.

S P I S T R E Ś C I

Wstęp	3
Powstanie Politechniki Śląskiej	5
Rozwój Politechniki w latach 1945 do 1960	8
Wydziały: Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego	16
Chemiczny	26
Elektryczny	35
Górnicy	47
Inżynierii Sanitarnej	61
Mechaniczny	69
Mechaniczno-Energetyczny	80
Studium Zaoczne i Wieczorowe	90
Biblioteka Główna	94
Studium Wojskowe	99
Studium Języków Obcych	100
Studium Wychowania Fizycznego	102
Akademicka Służba Zdrowia	103
Partia i polityczne organizacje studenckie	105
Zrzeszenie Studentów Polskich	107
Akademicki Związek Sportowy	111
Zakładowa Organizacja Związkowa	113
Rozbudowa Uczelni	115
Perspektywy rozwojowe Politechniki Śląskiej	119
Wykaz absolwentów:	
Wydział Budownictwa Przem. i Ogólnego	125
Chemiczny	129
Elektryczny	133
Górnicy	136
Inżynierii Sanitarnej	145
Mechaniczny	147
Mechaniczno-Energetyczny	150
Силезский Политехнический Институт 1945—1960	155
Silesian Technical University 1945—1960	165

11

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
Politechniki Śląskiej

Gab. Dyt.